

JAAARSTUKKEN GEMEENTE RIJSWIJK 2015

Inleiding

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2015 aan. Hierin leggen wij verantwoording af over het door de gemeente Rijswijk gevoerde beleid en geven we inzicht in wat is gerealiseerd en tegen welke prijs.

In de jaarrekening staan de bestede en ontvangen middelen in het voorgaande jaar.

De functie van de jaarrekening is het getrouw en rechtmatig weergeven van de feiten en een analyse daarvan uit het voorbije jaar, zodat uw raad de rekening kan vaststellen. Dit leidt tot decharge van het dagelijks bestuur, het college van burgemeester en wethouders. De jaarrekening bestaat uit diverse documenten. De balans geeft inzicht in de financiële positie aan het einde van het verslagjaar. De rekening van baten en lasten (resultaat) geeft inzicht in de financiële baten en lasten over het jaar. In eerste instantie wordt hierbij het resultaat (saldo van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen) bepaald en vervolgens zal een bestemmingsvoorstel worden gegeven aan dit resultaat.

In het jaarverslag staan de gerealiseerde doelstellingen en de geleverde prestaties.

Het jaarverslag geeft een terugblik op het jaar 2015. Het geeft inzicht in de prestaties die we als gemeente het afgelopen jaar hebben geleverd en de stappen die we hebben gezet in het bereiken van onze doelen zoals verwoord in de begroting. Daarnaast geeft het inzicht in de financiële middelen die we hebben ingezet om dit alles mogelijk te maken. De opbouw van het jaarverslag is overeenkomstig de begroting 2015.

Resultaat 2015

	Bedrag x € 1.000 (V=voordelig; N=nadelig)	
	Stand 2 ^e halfjaar	Jaarrekening
Totaal saldo van baten en lasten	374 V	1.966 V
Mutaties reserves	<u>402 V</u>	<u>255 V</u>
Het resultaat 2015	776 V	2.221 V

Het voordelige resultaat in de jaarrekening 2015 is € 2.221.482,-. In de 2e halfjaarrapportage 2015 werd rekening gehouden met een voordelig resultaat van € 776.320,-. Per saldo een toename van € 1.445.162,-.

De begroting 2015 is voor het laatst bijgesteld bij de 2e halfjaarrapportage 2015. Deze rapportage wordt opgesteld op basis van de informatie tot en met augustus. Met de raad is afgesproken dat in de slotwijziging alleen investeringskredieten en mutaties in de reserves worden opgenomen en geen exploitatiebudgetten worden bijgesteld. De verschillen die bij de jaarrekening worden geconstateerd hebben overwegend een incidenteel karakter en zijn voornamelijk het gevolg van besluitvorming in de laatste vier maanden van 2015, de uitloop van werkzaamheden naar 2016 of het nog niet goed kunnen inschatten van de effecten van beleidswijzigingen. Met de auditcommissie is afgesproken dat vanaf deze jaarrekening verschillen aan inkomsten- en kostenkant van elk beleidsproduct worden toegelicht (elk > €50.000), waar er voorheen alleen een toelichting kwam als het saldo van inkomsten en kosten > €50.000 was.

De analyse op hoofdlijnen (groter dan € 100.000,-) van het verschil tussen de jaarrekening 2015 en de 2e halfjaarrapportage 2015 staat hierna vermeld.

Bedrag x € 1.000
(V=voordelig; N=nadelig)

Programma/product	Resultaat
<u>Algemeen Bestuur en Organisatie</u>	
0010 Bestuursorganen	-132 N
0020 Bestuursondersteuning	185 V
<u>Verkeer en Vervoer</u>	
2100 Wegen, straten en pleinen	158 V
2140 Parkeren	124 V
<u>Onderwijs</u>	
4010 Huisvesting scholen	103 V
<u>Sport, Cultuur en Recreatie</u>	
5300 Sport	-225 N
<u>Sociaal Domein</u>	
6100 Inkomen	751 V
6110 Arbeidsmarkt overig	351 V
6140 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	213 V
6610 Maatwerkvoorzieningen materieel Wmo	156 V
6620 Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo	906 V
6710 Eerstelijnsloket Wmo en jeugd	380 V
6820 Individuele voorzieningen natura jeugd	-199 N
<u>Wonen en Leven</u>	
7210 Afvalverwijdering en -verwerking	-240 N
7230 Milieubeheer	172 V
7290 Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater	137 V
8100 Ruimtelijke ordening	138 V
8220 Volkshuisvesting	-339 N
8300 Bouwgrondexploitatie	-643 N
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>	
9500 Algemene dekkingsmiddelen	-1.039 N
<u>Overig</u>	
Diverse kleinere verschillen	639 V
Totaal saldo van baten en lasten	1.592 V
<u>Mutaties reserves</u>	
9800 Mutaties reserves	-147 N
Vershil tussen 2^e halfjaarrapportage en jaarrekening	1.445 V

0010 Bestuursorganen (nadeel € 132.000,-)

Het nadelig verschil ten opzichte van de raming van € 135.000,- wordt vooral veroorzaakt door de pensioenen van oud bestuursleden. De pensioenen worden voor een deel ten laste van de jaarlijkse begroting betaald, maar ook voor een deel worden de uitkeringen ten laste van de voorziening pensioenen wethouders gebracht. De voorziening wordt door Proambt jaarlijks op basis van actuariële berekening opnieuw bepaald. Om redenen van leeftijdstoename pensioengerechtigden, rendement en stijging pensioenen is circa € 257.000,- aan de voorziening toegevoegd. Deze toevoeging is gedaan om voldoende middelen aan te houden om in de toekomst pensioenen te kunnen betalen.

0020 Bestuursondersteuning (voordeel € 185.000,-)

De afwijking op de uitgaven wordt voornamelijk veroorzaakt door een tweetal zaken. In de begroting 2015 is voor het proces rondom de stadsvisie een bedrag geraamd van € 185.000,-. Het proces van de stadsvisie is gestart in juni 2015 en loopt door tot in het tweede kwartaal van 2016. In 2015 is er ongeveer € 50.000,- uitgegeven (en dus nog zo'n € 135.000,- over).

De hierboven genoemde € 135.000,- valt vrij in de algemene middelen. De nog in 2016 te maken kosten zullen, als tegenvaller, worden meegenomen in de halfjaarrapportage. De overige kosten van directie en gemeentesecretaris zijn € 83.000,- hoger dan geraamd, waarvan ca. € 78.000,- aan personeelskosten. Hier staat een vergoeding van hetzelfde bedrag tegenover. Dit verklaart tevens het voordelig verschil aan de inkomstenkant. In totaal bedraagt het voordeel op dit product € 123.000,-.

2100 Wegen, straten en pleinen (voordeel € 158.000,-)

Bedrijven die in de gemeente in de ondergrond aan de slag gaan, betalen de gemeente een vergoeding. Deze vergoeding wordt gestort in de voorziening t.b.v. het herstraten van sleuven. Deze vergoeding gebruikt de gemeente om latere herstelwerkzaamheden uit te kunnen voeren. De vergoedingen die wij hebben ontvangen zijn hoger dan geraamd.

2140 Parkeren (voordeel € 124.000,-)

De onderschijding op de uitgaven wordt grotendeels veroorzaakt doordat twee extra budgetten in verband met de uitbreiding van het belanghebbende parkeren en de uitwerking van de kadernota parkeren niet (volledig) zijn benut. Er zijn wel verplichtingen aangegaan, maar de werkzaamheden zijn niet meer in 2015 uitgevoerd. Om BBV technische redenen dienen deze uitgaven in 2016 te worden verantwoord. Dit betekent dat een bedrag van € 55.000,- overblijft in 2015. Bij de eerste halfjaarrapportage 2016 zullen wij dit bedrag als tegenvaller opvoeren. Een soortgelijke situatie doet zich voor bij het belanghebbende parkeren. In de extra toegekende middelen is een bedrag opgenomen van € 60.000,- voor de aanschaf van een systeem voor de geautomatiseerde verwerking vanuit de handhaving. Dit systeem moet zijn afgestemd op allerlei andere systemen zoals parkeervergunningen, waardoor de aanschaf in 2015 niet mogelijk was. Ook dit bedrag zal in de eerste halfjaarrapportage 2016 worden opgevoerd als tegenvaller.

Aan de inkomstenkant wordt een nadeel van € 33.000,- gerealiseerd. Met name de inkomsten uit parkeerautomaten laten zich moeilijk voorspellen. Op het invalide parkeren en op de parkeerautomaten is een plus gerealiseerd van € 31.000,-. De opbrengst van het belanghebbende parkeren, is € 62.000,- lager dan voorzien. Dit is het gevolg van een stelselwijziging. Het deel van de inkomsten dat in 2015 is ontvangen, maar betrekking heeft op 2016, circa € 60.000,- wordt verantwoord in 2016. Dit veroorzaakt een eenmalige tegenvaller.

4010 Huisvesting scholen (voordeel € 103.000,-)

Verreweg het grootste deel van het verschil, € 2.750.000,- meer uitgaven en voor hetzelfde bedrag meer inkomsten wordt veroorzaakt door de scholenbrand. Dit is budgettair neutraal verantwoord in de jaarcijfers. Vanwege deze scholenbrand zijn in 2015 extra lasten (uitgaven en afschrijvingen) op dit product ontstaan. Hier staan verzekeringsuitkeringen 2015 tegenover voor eenzelfde bedrag, waardoor de scholenbrand, zoals gezegd, geen effect op het rekeningresultaat geeft. Er ontstaat op dit product echter wel een optisch resultaat van € 220.000,- (minder uitgaven). Het komt doordat in deze toelichting de kosten van de toegerekende uren zijn geëlimineerd. Deze kosten worden echter wel gecompenseerd door een bijdrage van de verzekering. De afwikkeling van de scholenbrand zal nog enkele jaren duren, voor een overzicht van de financiën hiervan wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief die u hierover reeds ontvangen heeft.

Naast dit verschil is er aan de uitgavenkant nog een (nadelig) verschil van € 60.000,- en aan de inkomstenkant van ca. € 40.000,-. Dit wordt voor ca. € 40.000,- veroorzaakt door een bijdrage aan het schoolbestuur van het Rijswijks Lyceum/ Van Vredenburgcollege wegens vergoeding van een diefstalschade (lood van het dak), hier staat een vergoeding van de verzekering tegenover. Tot slot wordt per saldo een bedrag van ca. € 20.000,- nadelig aan de uitgavenkant veroorzaakt door een aantal mee- en tegenvallers op de raming.

5300 Sport (nadeel € 225.000,-)

Het beheer van sportcentrum de Schilp is halverwege 2015 overgegaan naar Optisport. De inkomsten zijn conform de veranderde exploitatie van het sportcentrum de Schilp verlopen. Het voordeel voor de gemeente wordt behaald op personele lasten.

6100 Inkomen (voordeel € 751.000,-)

Door toepassing van instroom-beperkende (poortwachtersfunctie) en uitstroom-bevorderende (werkgeversbenadering) instrumenten enerzijds en een goede inzet op handhaving anderzijds is er een voordelig resultaat bereikt van € 365.102,- ten opzichte van de geraamde lasten.

De bijstellingsmomenten in 2015 (april/september) van de rijksbijdragen waarmee de uitgaven aan bijstand gefinancierd worden hebben er uiteindelijk toe geleid dat er een voordeel is ontstaan ten opzichte van de geraamde baten van € 326.805,-.

6110 Arbeidsmarkt overig (voordeel € 351.000,-)

Door incidentele voordelen bij de DSW Rijswijk eo en de Haeghe Groep is er een voordeel ontstaan ten opzichte van de begroting van € 341.875,-.

6140 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid (voordeel € 213.000,-)

Door de balansboekings van de debiteuren (waardering) is er een voordeel ten opzichte van de raming ontstaan van € 67.000,-. De afrekening van de Ooievaarspassen over het jaar 2014 is voor een bedrag van € 72.000,- lager uitgevallen dan waarmee rekening was gehouden. Doordat de uitgaven aan individuele inkomensvoorzieningen in het laatste kwartaal van het afgelopen jaar zijn achtergebleven bij de rest van het jaar is er op deze post een voordeel gerealiseerd van € 23.000,-. Het restant van het te verklaren voordeel kan gevonden worden in een onderbesteding bij de maatschappelijke participatie van kinderen voor een bedrag van € 22.000,- en een meevallend resultaat € 18.000,- op de kwijtscheldingen van gemeentehoeven.

6610 Maatwerkvoorzieningen materieel Wmo (voordeel € 156.000,-)

Door minder toekenningen van woonaanpassingen is een voordeel ontstaan van € 157.002,-.

6620 Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo (voordeel € 906.000,-)

De lasten laten een voordeel van € 792.525,- ten opzichte van de raming zien. Een groot deel van dit voordeel betreft een onderbesteding op de stelpost nieuwe taken van ruim € 400.000,-. Deze stelpost is aangehouden, omdat in het transitie jaar tot op het laatste moment de exacte uitgaven niet te ramen waren. Met betrekking tot deze post is reeds in het jaar 2015 afgesproken dat een deel van de extra personeelskosten binnen het Sociaal Domein (€ 244.000,-) uit deze stelpost zou worden gedekt. Deze personele lasten zijn nu nog op de kostenplaatsen geboekt waardoor deze lasten niet zichtbaar zijn geworden in de exploitatie.

Er is ook een overschot van € 375.000,- door onderbesteding op Hulp bij het Huishouden. De omslag van HH2 (zwaardere hulp bij het huishouden) naar HH1 (lichte hulp bij het huishouden) heeft doorgezet, waardoor een evenwicht tussen beide productgroepen is ontstaan die in lijn is met het landelijk beeld. De totaal vraag naar hulp bij het huishouden is ook licht gedaald.

Door een hogere realisatie aan eigen bijdrage is er een voordeel aan baten te zien van € 112.781,-.

6710 Eerstelijnsloket Wmo en jeugd (voordeel € 380.000,-)

De lasten op dit product laten een voordeel zien van € 379.715,-. Dit voordeel betreft voor een bedrag van € 323.650,- de ramingen aan uitvoeringskosten Wmo en Jeugd. Met betrekking tot deze posten is reeds in het jaar 2015 afgesproken dat een deel van de extra personeelskosten binnen het Sociaal Domein hieruit zou worden gedekt. Deze personele lasten zijn nu nog op de kostenplaatsen geboekt waardoor deze lasten niet zichtbaar zijn geworden in de exploitatie.

De kosten met betrekking tot onafhankelijke cliëntondersteuning, geestelijke gezondheidszorg en de AWBZ pakketmaatregel laten een gesaldeerd voordeel zien van € 56.065,-. Het voordeel van de AWBZ pakketmaatregel die ter dekking van de subsidiestijging (voor dagrecreatieplus) voor Stichting Welzijn Rijswijk was bedoeld, is hier blijven staan. Dit is in 2016 overgeheveld.

6820 Individuele voorzieningen natura jeugd (nadeel € 199.000,-)

Op basis van prognoses van het Inkoopbureau (H10) zijn in de tweede halfjaarrapportage 2015 de budgetten van de uitgaven met 10% afgeramd. Doordat er echter op het einde van het jaar 2015 nog steeds nieuwe cliënten door zorgaanbieders werden aangemeld en er ook nog rekening gehouden moet worden met kosten die voortvloeien uit de LTA contracten (landelijke transitie contracten met zorgaanbieders via het VNG) is er een nadeel ontstaan van € 273.857,-. Dit nadeel wordt deels sociaal domein breed opgevangen door de daarvoor beoogde stelpost binnen het product maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo.

Een voordeel aan baten is ontstaan door een correctieboeking (€ 12.818,19), hogere opbrengsten aan ouderbijdragen (€ 18.031,52) en inkomsten van trainingen die zijn voorgeschieden voor andere gemeenten.

7210 Afvalverwijdering en verwerking (nadeel € 240.000,-)

De uitgavenraming is overschreden met € 428.000,-. Dit nadelig verschil wordt voor een groot deel veroorzaakt door de hogere onderhoudskosten van de ondergrondse containers. Daarnaast zijn er extra kosten in rekening gebracht voor het verwerking van kunststof, waarvoor de gemeente subsidie ontvangt.

De hogere inkomsten bestaan uit hogere ontvangen subsidies Nedvang dan geraamd, circa € 95.000,- en hogere opbrengsten afvalstoffenheffing circa € 70.000,-.

7230 Milieubeheer (voordeel € 172.000,-)

Aan de inkomstenkant is een voordelig verschil ontstaan van € 60.000,- dat een administratief technische oorzaak heeft. Tegenover dit voordeel staat aan de uitgavenkant een nadeel van hetzelfde bedrag. Dit zijn uitgaven in het kader van sanering weg- en railverkeerslawaaï (€ 10.000,-). Hier staat een onttrekking aan de betreffende reserve tegenover. En in het kader van het energiebeleid de aanschaf van een eerste tranche laadpalen ter grootte van € 50.000,- waar inkomsten in de vorm van een subsidie en een bijdrage van gebruikers tegenover staan.

In 2015 is er minder besteed aan het onderdeel milieuzone, omdat het contract met het bedrijf dat het camerasysteem van de milieuzone beheert, is beëindigd. Er wordt gewerkt aan een vervolg van het beheer van de milieuzone. Aan de uitgavenkant op dit onderdeel is sprake van een tegenvaller van ca. € 11.000,- grotendeels veroorzaakt doordat in 2014 een subsidie werd verwacht en als te ontvangen is opgenomen en uiteindelijk niet is doorgegaan.

De uitgaven voor duurzaamheid vallen lager uit dan gepland. Dit wordt met name veroorzaakt doordat sommige activiteiten al wel gestart zijn in 2015 maar nog doorlopen in 2016. De uitgaven verwachten we dus pas in 2016. Het verschil zit met name in het duurzaamheidsfonds dat we (pas) in de eerste helft van 2016 daadwerkelijk gaan instellen en de nulmeting die al wel gestart is maar nog niet geheel afgerond. Hier ontstaat een eenmalig voordeel van € 88.000,-.

Tot slot is op het onderdeel Omgevingsdienst Haaglanden een voordeel ontstaan van € 29.000,-.

De bijdrage aan de dienst zijn cf. de raming. Het voordeel is ontstaan door een voordelige afwikkeling van projectkosten uit een eerder jaar.

7290 Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater (voordeel € 137.000,-)

Het afgelopen jaar is bij verschillende projecten de riolering vervangen. Overige onderhoudswerkzaamheden zijn beperkt uitgevoerd, waardoor er een restant krediet is.

8100 Ruimtelijke ordening (voordeel € 138.000,-)

Net als in 2014 zijn de inkomsten van de vaste afnemers van de topografische cartotheek tegen de voorspellingen in wel gerealiseerd. Dit resulteert in een voordeel van € 62.000,-. Deze inkomsten konden gegenereerd worden doordat de BGT (basiskaart grootschalige topografie) nog niet gereed was. Dit was wel het laatste jaar. De BGT zal uiterlijk juli 2016 gereed zijn. Het is wachten tot de overige bronhouders hun bestanden t.a.v. BGT geleverd hebben voor de "landelijke voorziening".

Bij bestemmingsplannen wordt het kostenverhaal geregeld door middel van anterieure overeenkomsten. Tot en met de tweede halfjaarrapportage 2015 is voorzien dat ca. € 63.000,- zou worden ontvangen. Na deze rapportage is echter nog een bedrag van € 41.000,- ontvangen. Dit was niet te voorzien en dus niet in de begroting verantwoord. In totaal bedraagt het voordeel € 103.000,-.

8220 Volkshuisvesting (nadeel € 339.000,-)

BWS subsidie

Om administratief technische rede zijn de uitgaven BWS subsidie met € 22.000,- overschreden en de inkomsten met hetzelfde bedrag. De uitgaven komen ten laste op een voor dit doel bestaande reserve. De inkomsten van Woonwagencentrum De Strijp zijn € 10.000,- hoger dan geraamd. De uitgaven daarentegen zijn eenmalig met € 89.000,- overschreden. In 2015 heeft de eindafrekening 2014 en 2015 met Rijswijk Wonen plaatsgevonden. In de jaarrekening 2014 hebben wij rekening gehouden met nog te declareren onderhoudskosten van € 30.000,-. In 2014 is echter € 51.000,- meer uitgegeven, veroorzaakt door een woonwagenrenovatie en grootschalig schilderwerk aan de 14 woonwagens. De afrekening 2015 valt € 26.000,- hoger uit veroorzaakt door extra uitgaven wegens sloop en herstelwerkzaamheden ten gevolge van de verwijdering van de twee woonwagens van het

woonwagencentrum in juli 2015. In eigen beheer heeft de gemeente de vrijgekomen standplaatsen schoongemaakt en ingericht als groenperk en parkeerplaatsen. Kosten hiervan bedroegen € 12.000,-.

Wateropgave EPO in het kader van de omgevingsvergunning

In 2014 is voor gemeentelijke kosten een bedrag geraamd van € 150.000,-. Hierop is in 2014 slechts € 9.000,- uitgegeven, omdat de vergunning procedure nog liep en het restant van € 141.000,- vrijgevallen in de algemene middelen. Voor 2015 stond niets geraamd en is € 246.000,- uitgegeven. Ten behoeve van de aanleg van een waterberging in het Wilhelminapark als watercompensatie voor de nieuwbouw EPO in de Plaspoelpolder (voorwaarde HHD) is € 135.000,- uitgegeven. Van dit bedrag is € 55.000,- bijgedragen door EPO. Omdat de waterberging tevens voorziet in een deel van de wateropgave voor de herontwikkeling van Rijswijk Buiten alsmede een kwaliteitsslag is in het onderhoud van het Wilhelminapark is vanuit de grex. Rijswijk Buiten € 60.000,- en vanuit Stadsbeheer € 20.000,- bijgedragen in de realisatie van de waterberging. In totaal staat hier dus € 135.000,- niet geraamde inkomsten tegenover.

Het restantbedrag van € 111.000,- is voornamelijk besteed aan de aanleg van verkeersveiligheidsvoorzieningen voor de voetgangers en fietsers rondom de bouwplaats. Een klein bedrag is voorts besteed aan een onafhankelijk nulmetingonderzoek (voorschouw) naar de toestand van de openbare wegen rondom de bouwplaats om straks na oplevering van de nieuwbouw (medio 2019) te kunnen vaststellen welke degeneratie door zwaar vrachtverkeer is veroorzaakt op basis waarvan evt. ontstane schade kan worden verrekend.

Verder is nog een klein bedrag uitgegeven aan externe ondersteuning (gemeente Rotterdam) bij de toetsing van constructieberekeningen voor de nieuwbouw. Hier tegenover staat de bovengenoemde onderschrijding op het budget uit 2014.

Inkomsten bouwleges

De na aanpassing van de begroting (eerste halfjaarrapportage 2015) geraamde bouwleges zijn voor een deel niet gerealiseerd. Het gaat om een bedrag van € 179.000,-. De leges op in eerdere jaren verstrekte vergunningen (3 stuks) moesten worden gecorrigeerd door veranderde omstandigheden. Dit heeft geleid tot een terugbetaling van € 115.000,-. Het restant bedrag van € 64.000,- wordt veroorzaakt dat de geraamde activiteiten nog niet zijn aangevraagd of nog in behandeling zijn. Dit betekent niet dat we dit bedrag mislopen, het komt later binnen. De inkomsten uit leges worden stringent gemonitord. Indien noodzakelijk wordt hier bij de eerste halfjaarrapportage 2016 weer op terug gekomen.

8300 Bouwgrondexpolitatie (nadeel € 643.000,-)

Huis van de Stad

De exploitatielasten (exclusief de uren) zijn € 82.000,- lager dan geraamd. In 2015 heeft er een afwaardering van € 708.000,- plaatsgevonden naar de WOZ-waarde van ca. € 4,5 mln.

Eikelenburg

In 2015 heeft de levering van gemeentelijke gronden voor de bouwphase 3A2 + rest 1A1 plaatsgevonden ter grootte van 729 m2 voor een bedrag van € 110.830,- incl. de jaarlijkse indexering vanaf 1 januari 2010. De bijdrage in de ambtelijke kosten is gebaseerd op het aantal woningen (15 stuks) in deze fase en komt uit op een bedrag van € 6.410,- incl. indexering. In totaal is ontvangen een bedrag van € 116.970,-. De baten zijn geactiveerd.

Vrijenbanselaan

De opbrengst verkoop van kavel aan KFC bedroeg € 1.042.500,-. De kosten voor het bouwrijpmaken bedroegen (exclusief de uren) € 600.000,-. De lasten en de baten zijn geactiveerd.

TH Locatie

De raad heeft in 2015 een krediet beschikbaar gesteld voor de sloop van het gebouw op de TH-locatie ter grootte van € 750.000,-. De werkelijke kosten zijn ca. € 200.000,- lager. De lasten zijn geactiveerd.

Te Werve West

De kosten (exclusief de uren) van de uitvoering van de herinrichting van het park de Driesprong zijn € 360.000,- in 2015. De lasten zijn geactiveerd.

9500 Algemene dekkingsmiddelen (nadeel € 1.039.000,-)**BTW-compensatiefonds (nadeel € 452.300,-)**

In het verleden zijn er verschillende voorschotten ontvangen in het kader van de BTW en BCF. Gebleken is dat voor een bedrag van € 500.000,- in voorgaande jaren abusievelijk al als resultaat is verwerkt. Daarnaast zijn er correcties verantwoord, die hebben geleid tot een nadeel in 2015 van € 452.000,-.

Renteresultaat (nadeel € 81.000,-)

Per saldo is er een nadeel op deze post ontstaan van circa € 81.000,-. De oorzaak hiervan is vooral de lagere doorberekening van rentekosten aan RijswijkBuiten dan is geraamd. Een en ander heeft te maken met de werkelijke uitgaven waarover rente wordt berekend. Deze uitgaven zijn gemiddeld later betaald dan waarmee in de raming rekening is gehouden.

Stelpost korting personeelsbudget (nadeel € 304.000,-)

Dit nadelig verschil ten opzichte van de raming valt weg tegen de onderschrijding op het totaal van de salariskosten.

OZB (nadeel € 395.700,-)

De opbrengst onroerendezaakbelasting (OZB) is lager dan geraamd. De tarieven voor de OZB worden in aanloop naar de begrotingsbehandeling berekend op basis van de ramingen van de totale WOZ waarden van de woningen en de niet-woningen. Eind 2015 is gebleken dat de opbrengst van de OZB niet-woningen 2% lager is dan de begrote opbrengst. Het waarde niveau van de niet-woningen is in 2014/ 2015 harder gedaald dan in de raming begroot is. Deze discrepantie resulteert in een lagere opbrengst OZB voor de niet-woningen.

Toeristenbelasting (voordeel € 102.330,-)

De opbrengst toeristenbelasting is hoger dan geraamd. Dat komt enerzijds doordat er ongeveer 15% meer overnachtingen zijn geweest in Rijswijk in de aanwezige hotels en pensions ten opzichte van 2014. De extra opbrengst naar aanleiding van de stijging van de overnachtingen is ongeveer € 28.500,-. Daarnaast is de administratieve verwerking van de aangiftes efficiënter geworden, waardoor nagenoeg alle aanslagen voor het vierde kwartaal van 2015 nog zijn verwerkt in de jaarrekening 2015. In eerdere jaren werden de meeste aanslagen van het laatste kwartaal van een jaar verwerkt in de jaarrekening van het jaar erna. Dit levert voor de jaarrekening 2015 een extra opbrengst van ongeveer € 80.000,- op.

9800 Mutaties reserves (nadeel € 147.000,-)

(+/- = voordelig, -/- = nadelig)

<u>(+/- = voordelig, -/- = nadelig)</u>	Geraamde mutaties		Werkelijke mutaties		Verschil
	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	
Mutaties bestemmingsreserves					
Realisatie kunst in de openbare ruimte	170	53	113	11	15
Decentrale arbeidsvoorwaarden	0	107	0	90	-17
Afvalstoffenheffing	78	1.207	0	1.390	261
Gemeentepersoneel	0	628	0	249	-379
Vastgoed	4	30	0	29	3
(Financierings) risico's RijswijkBuiten	352	0	345	0	7
Onderzoekskosten Huis van de Stad	0	75	0	38	-37
Mutaties reserves	4.846	5.249	4.688	4.944	-147

Voor een toelichting op de reserves verwijzen wij naar de bijlage 'Overzicht van het verloop van de reserves'

Inhoudsopgave

I	INLEIDING.....	1
II	JAARVERSLAG.....	9
	PROGRAMMAVERANTWOORDING.....	10
	Algemeen Bestuur en Organisatie.....	11
	Openbare Orde en Veiligheid.....	36
	Verkeer en Vervoer.....	41
	Economie en Werken.....	49
	Onderwijs.....	54
	Sport, Cultuur en Recreatie.....	63
	Sociaal Domein.....	72
	Wonen en Leven.....	93
	 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....	 106
	PARAGRAFEN.....	108
	Weerstandvermogen en risicobeheersing.....	109
	Onderhoud kapitaalgoederen.....	114
	Bedrijfsvoering.....	120
	Verbonden partijen.....	133
	Grondbeleid.....	145
	Lokale heffingen.....	150
	Financiering.....	153
	Duurzaamheid.....	157
	RijswijkBuiten.....	162
	 Rapportage Interbestuurlijk Toezicht.....	 165
III	JAARREKENING.....	167
	Balans.....	168
	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	170
	Toelichting op de balans.....	175
	Overzicht van de niet in exploitatie genomen bouwgronden en de bouwgronden in exploitatie.....	 185
	Overzicht van het verloop van de reserves.....	187
	Toelichting op de reserves.....	188
	Overzicht van het verloop van de voorzieningen.....	193
	Toelichting op de voorzieningen.....	194
	Overzicht vooruitontvangen subsidies (voorheen voorzieningen).....	197
	Toelichting op de vooruitontvangen subsidies (voorheen voorzieningen)....	198
	Overzicht van de verstrekte waarborgen en garanties aan natuurlijke en rechtspersonen.....	 201
	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.....	205
	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.....	207
	Overzicht van de incidentele baten en lasten.....	226
	Toelichting op het overzicht van incidentele baten en lasten.....	227
IV	BIJLAGEN.....	229
	Overzicht van de niet in exploitatie genomen bouwgronden en de bouwgronden in exploitatie.....	 230
	Staat van investeringen.....	239
	Toelichting op de staat van investeringen.....	253
	Kerngegevens en kengetallen.....	260
	Staat van activa.....	261
	Verzamel- en consolidatiestaat.....	271
	Single information Single audit (SiSa).....	279
V	AFKORTINGEN.....	280

II JAARVERSLAG

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Wat willen we bereiken

Hoofddoelstelling per programma

We zetten ons in voor een kwalitatief goede publieke dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven, het maatschappelijk middenveld en onze partners. Hierbij vinden we het belangrijk dat er een goede verbinding is met en tussen stad en samenleving.

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	8.676	8.749
Baten	1.148	1.341
Saldo	-7.528	-7.408

Beleidsproducten per programma

0010 Bestuursorganen

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.699	1.855
Baten	-	24
Saldo	-1.699	-1.831

0011 Bestuurlijke samenwerking

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	307	272
Baten	248	248
Saldo	-59	-24

0020 Bestuursondersteuning

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	2.672	2.558
Baten	-	71
Saldo	-2.672	-2.487

0021 Publieksvoorlichting, promotie en Public Relations

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	143	150
Baten	-	-
Saldo	-143	-150

0022 Organisatieverliezen

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	272	312
Baten	-	-
Saldo	-272	-312

Beleidsproducten per programma

Wat kost het? (x € 1.000)

0030 Burgerzaken

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.949	2.050
Baten	897	988
Saldo	-1.052	-1.062

0031 Verkiezingen / referenda

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	181	175
Baten	-	-
Saldo	-181	-175

0032 Publieke dienstverlening

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	694	655
Baten	3	3
Saldo	-691	-652

0060 Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	721	682
Baten	-	8
Saldo	-721	-674

5801 Mediabeleid

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	37	40
Baten	-	-
Saldo	-37	-40

Doelstellingen per beleidsproduct

0010 Bestuursorganen

Wij (de raad, het college, de burgemeester) vormen een verantwoordelijk, toegankelijk en betrokken bestuur gesteund door een servicegerichte, transparante gemeentelijke organisatie, waarbij de kwaliteit van ons functioneren als eerste overheid voorop staat. We werken dit, naar de strekking van het coalitieakkoord, de komende periode verder uit aan de hand van het collegewerkprogramma.

0011 Bestuurlijke samenwerking

Door samen te werken met onze maatschappelijke partners, dragen we bij aan verbinding met en tussen de stad en samenleving en door samenwerking in de regio, willen we sterker staan en zijn we beter voorbereid op de toekomst.

0020 Bestuursondersteuning

Door advisering en ondersteuning het dagelijks bestuur in staat te stellen om inhoud te geven aan het collegeprogramma 2014-2018.

0021 Communicatie

De doelstelling is het scheppen van een gezond communicatieklimaat in de stad en de gemeentelijke organisatie. Een gezond communicatieklimaat verkleint de afstand tussen de gemeente en haar omgeving.

Met de inzet van communicatie wordt Rijswijk als gemeente duidelijk herkenbaar en zichtbaar. Interne communicatie draagt tot slot bij aan een heldere identiteit en daarmee aan een uniforme uitstraling.

0022 Organisatieverliezen

Het mogelijk maken van managementkeuzes bij personele en/of organisatorische vraagstukken, in het bijzonder bij het afstemmen van de kwantiteit en kwaliteit van de personele capaciteit op een veranderde organisatie. De huidige ontwikkelingen vragen een meer flexibele organisatie. Hierdoor wordt steeds vaker gewerkt met een flexibele schil met tijdelijke aanstellingen. De gemeente is eigenrisicodragers voor de WW uitkering en moet wel rekening houden met het risico dat deze kosten zullen toenemen. Ook voor vaste personeelsleden die buiten de boot dreigen te vallen heeft de organisatie (samen met de werknemer) een inspanningsverplichting om tijdig een passende oplossing te vinden.

0030 Burgerzaken

Zorg dragen voor een professionele en klantgerichte benadering en afhandeling van producten en diensten, waarvoor burgers en belanghebbenden zich tot de gemeente (dienen te) wenden. Het gaat hierbij o.a. om het aanvragen en de afgifte van reisdocumenten, rijbewijzen, vergunningen, uittreksels en allerlei informatie.

0031 Verkiezingen/referenda

Zorg dragen voor de organisatie van betrouwbare verkiezingen/referenda voor de vertegenwoordigende organen.

Opkomstpercentage	Eur. Parlement 2009 2014	Gemeenteraad 2010 2014	Tweede Kamer 2010 2012	Provinciale Staten 2011 2015 *
Rijswijk	40,37% 39,73 %	52,04 % 52,36 %	74,4% 75,05 %	55,65% 48,29%
Landelijk	36,75 % 37,32 %	54,13 % 54,00 %	75,4% 74,57 %	55,97% 47,76%

*Verkiezing gecombineerd met Waterschapsverkiezing.

0032 Publieke dienstverlening

Conform fase 4 van Programma Antwoord© dienen gemeenten vanaf 2015 hét portaal te zijn voor alle vragen aan de gemeentelijke overheid. Het streven is er op gericht om daarbij 80% van alle klantcontacten ook daadwerkelijk in de frontoffice, i.c. het Klant Contact Center (KCC) af te doen. Daarnaast houdt het KCC voor 100% de regie binnen de gemeentelijke organisatie op de afdoening van alle klantcontacten.

0060 Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie

Het bieden van ondersteuning en advies aan de raad, de fracties, de individuele raadsleden en de voorzitter(s) en het vervullen van een intermediaire rol tussen auditcommissie en rekenkamerfunctie. Het verzorgen van de procedurele afhandeling van alle raadsaangelegenheden.

5801 Mediabeleid

Het aanbieden van een breed programma-aanbod via de media waarin Rijswijkse gebeurtenissen, evenementen en politieke activiteiten zijn opgenomen en waarin stromingen binnen de Rijswijkse samenleving zich vertegenwoordigd voelen.

Wat gaan we ervoor doen?

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
0010 Bestuursorganen				
De raad stelt de kaders vast waarbinnen het college van burgemeester en wethouders de gemeente bestuurt. De raad controleert de wijze waarop het college zijn taken verricht.	Via de Auditcommissie wordt de jaarrekening beoordeeld, en de rekenkamer-functie stelt de raad in staat om onderzoek te doen naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid. Twee maal per jaar ontvangt de raad een rapportage over het verloop van de begroting	Indien uit de onderzoeken en rapportages blijkt dat e.e.a. op een goede wijze is verlopen.	Zie ook "doelstelling per beleidsproduct 0060" Ook in 2015 zal verder invulling worden gegeven aan de aanbevelingen over de verbetering van de bestuurlijke verhoudingen tussen raad en college.	Uit de raad is de werkgroep Raad in Positie geformeerd. Deze heeft in samenwerking met de griffie onderzoek gedaan naar andere vergadermodellen. Uitkomst van het onderzoek is een voorkeur voor het BOB-model. (Beeldvorming-oordeelsvorming-besluitvorming). Dit model zal via pilots worden getest voor de Rijswijkse situatie. In oktober is de eerste pilot gestart. De rekenkamer is per februari 2015 gestart. Gekozen is voor een onafhankelijke rekenkamer volgens het directeursmodel. De rekenkamer heeft een onderzoeksagenda opgesteld. Het eerste onderzoek is in april gestart. De auditcommissie heeft de managementletter besproken en de Jaarrekening. Daarbij zijn aanbevelingen gedaan. De auditcommissie is in 2015 gestart met de aanbesteding van de accountantsdiensten.

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
Het college voert het dagelijks bestuur in de gemeente. Het door het college uitvoeren van het coalitie-akkoord, dat vertaald is naar een collegewerk-programma.	Op gezette tijden wordt de voortgang van het collegewerk-programma in het college besproken (via retraites).	Als het collegewerk-programma is uitgevoerd.		De voortgang op het collegewerkprogramma wordt geregeld gemonitord, sinds 2015 ook in de halfjaarrapportages. In 2016 volgt een midterm (p)review met een volledig overzicht van de stand van zaken.
	Effecten van beleid op zoveel mogelijk terreinen worden gemeten meten en via de onderzoeken van 'Waarstaatje-gemeente' monitoren we onze prestaties en verkrijgen we een burgeroordeel over onze beleids-ontwikkeling en dienstverlening.	Indien uit de onderzoeken blijkt dat e.e.a. op een goede wijze is verlopen.	Op de website waarstaatjegemeente.nl staan kengetallen en burgeroordelen over (effecten van) ons beleid en dienstverlening. Wegens het in werking treden van de Wet revitalisering generiek toezicht (RGT, per oktober 2012) wordt deze website met toezichtindicatoren aangevuld. Deze indicatoren kan het college gebruiken voor horizontale verantwoording. De raad kan deze informatie gebruiken om toezicht te houden.	Via de auditcommissie is in de kaderbrief een voorstel gedaan om te gaan werken met indicatoren. Dit heeft geleid tot een gehele vernieuwing van de begroting 2016, waarbij naast nieuwe, vanuit het BBV voorgeschreven financiële indicatoren, per programma indicatoren zijn bepaald.
Een verkenning doen naar toekomstscenario's voor Rijswijk en/of specifieke dossiers zodat oordeels- en besluitvorming in college en raad kunnen worden geplaatst binnen het perspectief van deze scenario's.			In 2015 wordt een Stadsvisie opgesteld. Hiervoor zal de raad een startnotitie worden aangeboden in het eerste kwartaal van 2015. Zie opgave Participeren en communiceren met open vizier.	De startnotitie is met de raad besproken in maart 2015. Op zaterdag 27 juni 2015 is het ontwikkelingsproces van de Stadsvisie Rijswijk2030 gestart. In de Broodfabriek dachten ruim 270 deelnemers (inwoners, organisaties, bedrijven) met elkaar na over de toekomst van Rijswijk. Op 12 september tijdens het Strandwalfestival zijn zo'n 120 Rijswijkers tussen de 15 en 40 jaar geïnterviewd. Ook de inbreng van onze

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
				eigen interne experts en de opbrengsten van de (deel)thema bijeenkomsten van Zorg en Welzijn, Kunst en Cultuur, Wonen en de Plaspoelpolder bleken waardevol. Op de expertavond op 27 oktober hielpen de experts bij het vinden van de rode draad uit alle informatie en over de richtingen waarin Rijswijk zich kan bewegen. Op 19 januari 2016 zijn de tussentijdse opbrengsten en een toekomstdroom aan de raad gepresenteerd en besproken. Eind januari 2016 worden in 7 kleinschalige bijeenkomsten de tussentijdse opbrengsten en mogelijke richtingen met de stad besproken. Ook worden stellingen op het online platform geplaatst waar inwoners en organisaties op kunnen reageren. In het tweede kwartaal van 2016 wordt op basis van al deze input een toekomstvisie aan de raad voorgelegd.
0011 Bestuurlijke samenwerking				
Betere positionering van Rijswijk in de regio (Haaglanden) en de Metropoolregio (MRDH).	Dit is niet meetbaar.	Niet van toepassing.	De raad heeft op 17 december 2013 definitief ingestemd met het treffen van de gemeenschap-pelijke regeling MRDH. Op moment van schrijven ligt het wetsvoorstel afschaffing plus-regio's in de Eerste kamer. Na besluit-vorming treedt de GR MRDH in werking en zal de liquidatie van het stadsgewest Haaglanden in gang gezet worden. De taken die niet overgaan naar de MRDH zullen in wisselende coalities van en met Haaglanden-gemeenten (o.a. via	De MRDH is in 2015 van start gegaan. Rijswijk is vertegenwoordigd in alle organen van de MRDH: in het DB, AB, twee bestuurscommissies, de twee adviescommissies en de rekeningencommissie. Het stadsgewest Haaglanden bevond zich in 2015 nog in liquidatie. Naar verwachting zal in 2016 het stadsgewest worden opgeheven.

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
			bestuurlijke tafels) weer een plek dienen te krijgen.	
Onderzoeken wat Rijswijk zelf doet en samen kan doen met anderen (bv. in gemeenschappelijke regelingen), ook op het terrein van de gemeentelijke bedrijfsvoering.	Voor wat de samenwerking met Delft betreft, wordt dit gemonitord aan de hand van de voortgang van de bestuursopdrachten.	Als een succesvolle samenwerking tot stand is gekomen.	<u>Shared Service Center (SSC)</u> In 2014 zijn de uitgangspunten voor de vorming van een SSC Bedrijfsvoering met Delft in een business case getoetst aan de doelstellingen (kostenbesparing, verminderen kwetsbaarheid en verbeteren kwaliteit). De conclusie was dat de doelstellingen niet worden gerealiseerd. Daaropvolgend is onderzocht voor welke vormen van samenwerking dit wel het geval kan zijn. De uitkomsten en eventuele implementatie daarvan volgen in 2015. <u>Het Klant Contact Center (KCC)</u> Op grond van de bestuurlijke opdracht wordt onderzocht of er één gezamenlijk KCC Delft-Rijswijk, op twee locaties kan worden gerealiseerd. Gelet op de organisatorische verschillen tussen Rijswijk en Delft, alsmede op de	In 2015 is verder gewerkt aan de samenwerking met Delft op IT gebied. Inmiddels hebben Delft en Rijswijk een volledig geïntegreerde IT omgeving die door Delft wordt beheerd. Op de overige onderdelen van de gemeentelijke samenwerking is het uiteindelijk niet tot een samenwerking gekomen. In 2015 is de bestuurlijke opdracht ingetrokken. Hiermee is de focus weer gericht op de doorontwikkeling naar een volwaardig KCC. In 2015 is gewerkt aan een startnotitie om te komen tot een Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020 met daarin een strategische visie en een Uitvoeringsagenda. Bij het opstellen van de nota worden inwoners, bedrijven en instellingen betrokken.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
			softwaretechnische verschillen is gekozen om het KCC-Rijswijk met voorrang door te ontwikkelen naar een volwaardig KCC conform Programma Antwoord©. Streefdatum gereed doorontwikkeld KCC-Rijswijk: 1 april 2015 of zo veel later als nodig is in het kader van de zorgvuldigheid. <u>Sociaal domein</u> De bestuurlijke samenwerking in het Sociaal Domein heeft in 2014 vorm gekregen en zullen in 2015 voortgezet worden. Voor Jeugdzorg en specialistische Wmo neemt Rijswijk deel in H10. Dit is een lichte vorm van een gemeenschappelijk e regeling. Voor Wmo wordt samengewerkt in H4 verband. Het Regio Arbeidsmarkt Platform Haaglanden werkt samen aan de implementatie van de Participatiewet. <u>Archeologie</u> In juli 2013 hebben de colleges van B en W van Delft en Rijswijk een bestuursopdracht vastgesteld voor archeologie. De gesprekken zijn op ambtelijk niveau gevorderd en er is m.b.v. een extern bureau een onderzoek gedaan naar mogelijke samenwerkingsvormen.	Op alle terreinen van het Sociaal Domein (Jeugd, Wmo en Participatie) is ook in 2015 regionale samenwerking gecontinueerd. De bestuursopdracht kwam tot stand in de periode dat Delft preferente partner was. Nu Delft geen preferente partner meer is, is aan de hand van het toetsingskader uit de 'Doorstartnotitie intergemeentelijke samenwerking' bepaald dat er de komende jaren m.b.t. samenwerking archeologie geen urgentie is en dat de huidige focus van de ambtelijke inzet op de realisatie van de bestuurlijke

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
				opgaven ligt. Derhalve zal de bestuursopdracht worden ingetrokken.
Nauwlettend volgen wat de landelijke ontwikkelingen m.b.t. de bestuurlijke organisatie van Nederland zijn om daarop snel te kunnen reageren.	Dit is niet meetbaar.	Niet van toepassing.	Niet van toepassing.	Dit onderwerp was destijds vooral relevant i.v.m. de mogelijke ontwikkeling naar 100.000+ gemeenten, maar inmiddels is dit niet meer actueel.
Bestuderen en analyseren van boven-lokale vraagstukken en ontwikkelingen (landelijk, regionaal en lokaal). Bijvoorbeeld de discussie over het opheffen van de WGR+ en de totstandkoming van de Metropoolregio	Dit is niet meetbaar.	Niet van toepassing.	Niet van toepassing.	Zie 0011, laatste kolom, bovenaan.
Verzorgen (interne afstemming) van bestuurlijke en ambtelijke afvaardiging in o.a. stadsgewest Haaglanden, MRDH en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.	Dit is niet meetbaar.	Niet van toepassing.	Niet van toepassing.	Rijswijk is vertegenwoordigd in de VNG-commissies Europa en internationaal en Werk en Inkomen. Zie ook 0011 rechts bovenaan.
We geven als Millennium-gemeente actief invulling aan de Stedenband Rijswijk – Condega. De Stedenband met Condega is de schakel tussen de Millenniumdoel	In het programma "Caminando Juntos II" zijn 14 indicatoren opgenomen waarover Rijswijk moet rapporteren. Aan de hand van deze indicatoren wordt verantwoording afgelegd aan het Landelijk Beraad	In 2015. Het programma "Caminando Juntos II" zal dan stoppen.	In 2015 zal, na een evaluatie, door het College worden besloten hoe verder te gaan.	In 2015 gaf de gemeenteraad aan de bestaande stedenbanden met Beroun en Condega (geleidelijk) te willen beëindigen. De stedenband met Condega is inmiddels beëindigd. Voor wat betreft de stedenband met Beroun is vanuit Rijswijk de intentie uitgesproken om de relatie te beëindigen. Vanuit Beroun is hier nog geen

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
en en concrete lokale activiteiten. We coördineren de afspraken die binnen het programma "Caminando Juntos II" (2010-2015) met het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua (LBSNN) zijn gemaakt. De dagelijkse gang van zaken, het uitwerken van de drie projecten evenals fondsenwerende activiteiten vallen onder de verantwoordelijkheid van de Stichting Stedenband. We ondersteunen de Stichting Stedenband financieel met een vast subsidiebedrag per jaar. Daarnaast stellen we kennis en expertise beschikbaar aan de Stichting. We bundelen de krachten op het gebied van internationale samenwerking door het onderhouden van contacten met regionale en landelijke organisaties.	Stedenband Nederland – Nicaragua (LBSNN).			formele reactie op gekomen. Dit is nog in behandeling.

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
0020 Bestuursondersteuning				
Toeziën op de integrale uitvoering van het coalitieakkoord, waar bij toetsing plaatsvindt op zowel het reguliere als nieuw te ontwikkelen beleid (bijvoorbeeld van de landelijke overheid).	Wordt t.b.v. retraites B&W nagegaan welke onderdelen wel/niet zijn uitgevoerd.	Indien coalitieakkoord is uitgevoerd.	Coördinatie m.b.t. het opstellen van overdrachtsdocumenten t.b.v. nieuw college.	Het coalitieakkoord is vertaald in het college-werkprogramma 'En garde!'. Aan de hand van de daarin geformuleerde opgaven wordt de voortgang gemonitord en actueel gehouden.
Het ontwikkelen en onderhouden van regionale en landelijke netwerken.	Niet van toepassing.	Niet van toepassing.		Zie 0011; MRDH, SGH (in liquidatie), VNG en samenwerking Sociaal domein.
Het coördineren van de klachtenregeling.	Via voortgangsrapportages.	Indien klachten binnen de termijn zijn afgehandeld.		In 2015 is ervoor gekozen de raad voortaan jaarlijks te informeren over de klachtenafhandeling door middel van een raadsinformatiebrief. Om het proces van de klachtenafhandeling te verbeteren is in 2015 gestart met het optimaliseren van het werkproces en de informatievoorziening/managementrapportage.
Het toetsen van voorstellen aan het college van B en W op wet- en regelgeving, juiste toepassing van procedures, processen en te voorzien bestuurlijke risico's.	Niet van toepassing.	Voortdurend proces.		Ook in 2015 heeft dit op de gebruikelijke wijze plaats gevonden.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
Integriteit ambtenaren De integriteit-coördinator ziet toe op de naleving van regels en regelgeving en neemt zo nodig actie. Dit vindt gedurende elk jaar plaats.	Dit wordt gemonitord door de integriteitcoördinator. Schriftelijke rapportage hierover vindt plaats in de verantwoordingsparagraaf jaarrekening.	Als de overzichten van nevenfuncties en financiële belangen actueel zijn en als de regels en regelgeving ingebed zijn in de organisatie en hieraan consequent uitvoering wordt gegeven.	Conform bestaand beleid verdere introductie vertrouwenspersoon Integriteit, alsmede de vastgestelde geactualiseerde regeling melden vermoeden misstand. De regeling melding financiële belangen wordt in 2014 afgerond. De regels en regelgeving worden verder ingebed in de organisatie. Dit moet plaatsvinden conform de VNG basisnormen en de gedragscode ambtenaren gemeente Rijswijk. Hiervoor wordt in 2014/2015 een plan opgesteld. De uitvoering daarvan vindt plaats in 2015/2016.	In december 2015 is na een inventarisatie van kwetsbare functies op het gebied van integriteit de regeling melden financiële belangen vastgesteld. Uitvoering daarvan vindt plaats in 2016. Integriteit is ter bevordering van de toegankelijkheid als button prominenter geplaatst op Intranet.
0021 Communicatie				
Implementeren en uitvoeren van geactualiseerde communicatievisie gericht op borgen interactie met en participatie van bewoners, partners, raad en bedrijven en collega's.	Evalueren van de communicatievisie.	Doorlopend proces.	In september 2014 vastgesteld in de raad. In 2015 evalueren.	Een groot aantal van de acties zijn uitgevoerd zoals interactieve sessies met bewoners en ondernemers voor de Stadsvisie, Cultuurvisie, de opgaven Zorg en Welzijn, Armoede, Werk, Groenparticipatie en de komst van het AZC. In 2015 is de communicatievisie nog niet geëvalueerd.
Gecoördineerde communicatie: eenheid in presentatie van beleid.	Toetsing op communicatieuitingen.	Doorlopend proces.	Opnemen van communicatie paragraaf in format. De digitale nieuwsflits wordt laatste kwartaal 2014 ingevoerd.	Door nauwe samenwerking tussen college en Communicatie verloopt de bestuurlijke communicatie gestroomlijnd. Communicatie uitingen worden aan de overkoepelende kernboodschap van het collegewerkprogramma verbonden waardoor de grote lijnen vanuit het collegewerkprogramma herkenbaar worden.

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
Opnemen van een communicatieparagraaf op B&W voorstellen, met toetsing op mate van participatie en uitleg besluitvorming passend voor digitale nieuwsflits direct na B&W.	Vooraf communicatieve toetsing op bestuursvoorstellen.			Omdat de digitale nieuwsflits nog niet is ingevoerd, wordt er nog geen gebruik gemaakt van een aangepaste communicatie paragraaf.
Communicatie-advies als integraal onderdeel beleidsadviesring. Methode Factor-C inzetten bij voorstellen die impact hebben op omgeving. Actief gebruik van kernboodschappen en communicatiekalender.	Tussentijdse en regelmatig evaluatie bij de relatiegroepen.	Doorlopend proces.		Factor C wordt gebruikt bij grote en complexe projecten. Hierbij maken we gebruik van de actorenanalyse, kernboodschappen en de communicatie kalender.
Actualiseren mediabeleid. Investeren in de relatie met de media. Meer inzet op social media en aandacht voor media-watching.	Monitoring op effectiviteit en vragen om feedback.	Eind 2014.	Eind 2014. Dit is een uitvloeisel van de communicatievisie.	In 2015 is een notitie met tips en trics voor Social Media intern verspreid. Er wordt actief gebruik gemaakt van Coosto, een applicatie voor media-monitoring. Aan de hand van specifieke zoektermen per actueel dossier ontstaat een beeld van de publieke opinie. De afdeling communicatie heeft een inspiratiebijeenkomst Social Media gehad. Het bestuur heeft een perstraining bij het ANP gehad.
Eens in de twee maanden persgesprekken organiseren.				In december 2015 is een pilot gestart voor persgesprekken in de vorm van bijpraatgesprekken met het college. Na evaluatie van de ervaringen kunnen deze persgesprekken in 2016 een structureler karakter krijgen.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
Optimaliseren van de online middelen. Integrale inzet social media. Trainingen voor college, raad en ambtelijke organisatie.	Monitoring.	Doorlopend proces.	Komende periode extra aandacht voor het ontwikkelen van vaardigheden op dit terrein voor bestuurders, raadsleden en medewerkers	Vormgeving en content voor de nieuwe website zijn in 2015 ontwikkeld. In de testfase zijn bewoners- en ondernemerspanels geraadpleegd. De nieuwe website biedt interactieve mogelijkheden met doorverwijzing naar social media, blogs, e.d. In 2015 is een content strategie ontwikkeld en een interne inspiratiebijeenkomst over trends en toepassingen social media aangeboden. Social media maken vast onderdeel uit van de middelen mix die we inzetten.
Intern proces op grond van verbetervoorstellen voor interne communicatie. Ronde van communicatie over de afdelingen, "het hoe, wat en waarom van Com"?	Medewerkers-tevredenheidsonderzoek.	Doorlopend proces.	Nieuw vanaf 2014 raakvlakken met opgave 1 participeren en communiceren met open vizier.	De directie heeft gespreksronden per etage ingezet om het personeel te informeren over de organisatieontwikkeling. Intranet is op structurele basis ingezet voor nieuws uit en over de organisatie. Het uitgangspunt voor de interne communicatie 'communicatie is van iedereen' is uitgedragen en medewerkers zijn uitgedaagd om zelf met de communicatie aan de slag te gaan. In 2016 wordt de interne communicatie geëvalueerd.
Promoten schrijven op B1 taalniveau. Meer aandacht voor combinatie beeld, tekst en tone of voice.	Toezicht op brieven, raadsvoorstellen en notities met de Rijswijkse schrijfwijzer en de inzet van taalcoaches als vervolg op eerdere schrijfttraining voor ambtenaren.	Doorlopend proces.		Bewaking taalgebruik maakt integraal onderdeel uit van communicatie advies. Bij drukwerk en website is er aandacht voor juiste combinatie beeld en tekst. De beeldbank is vernieuwd en iedereen toegankelijk.
Onderzoeken naar wat leeft in de Rijswijkse samenleving en hoe hierop te anticiperen en reageren.	Via 'Waar staat je gemeente' en aanvullend onderzoek.			Wat er leeft in de samenleving, komt maandelijks aan de orde in de column van de burgemeester "vraag aan de burgemeester". Door het wijkwethouderschap komen de wethouders meer in de wijken en hebben vaker

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
				contact over dingen die er spelen en waarop tijdig geanticipeerd kan worden.
0022 Organisatieverliezen				
- Na afloop van tijdelijke aanstellingen voor bepaalde tijd of gekoppeld aan een project moet aan uitkeringsverplichtingen worden voldaan. Dit zelfde geldt voor beëindiging van aanstellingen op grond van onvoldoende functioneren. - In het Sociaal Statuut zijn afspraken gemaakt om het vertrek van werknemers te stimuleren bij boventalligheid. - Op grond van wet- en regelgeving worden 'van werk naar werktrajecten' gestart die (waar mogelijk) het beroep op uitkeringen moet beperken.	Uitkeringsverplichtingen worden op juistheid gecontroleerd. Afspraken over 'van werk naar werktrajecten' worden gemonitord.	Als met beperkte (extra) kosten een kwantitatieve en kwalitatieve personeelsbezetting kan worden gerealiseerd.	Niet van toepassing.	In 2015 zijn geen (tijdelijke) dienstverbanden beëindigd waaraan uitkeringen waren verbonden. Er was ook geen noodzaak om een 'van werk naar werktrajecten' te starten als gevolg van beëindiging dienstverband.
0030 Burgerzaken				
- Modernisering BRP (basisregistratie personen): van lokaal naar landelijk.	Via audits en benchmarking.	Doorlopend proces.	Binnen de bestaande (budgettaire) kaders extra prioriteit en capaciteit toekennen aan het op	Vorbereidingen zijn gestart om uiteindelijk in 2018 te kunnen overstappen/toetreden tot een nieuw landelijk BRP.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
- Betere afstemming basisregistratie personen en de Burgerlijke stand. - Tegengaan identiteitsfraude. - Kwaliteitsverhogende activiteiten ontplooiën voor de vastgelegde gegevens. - Vermindering regeldruk en lastenverlichting. - Deelname aan benchmark-activiteiten.			orde brengen en houden van de kwaliteit van de BRP.	Wetswijzigingen en nieuwe ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op: digitaal melding maken van een voorgenomen huwelijk; wet voorkoming kindhuwelijken enz. Landelijk wordt gestreefd naar één administratie. Landelijk wordt constant de kwaliteit van de BRP gemonitord. Dit wordt maandelijks aan de gemeenten gerapporteerd. De geconstateerde fouten worden gecorrigeerd. In 2015 is de voorbereiding getroffen voor de start van een fraude- en handhavingsteam Burgerzaken. Tevens is een opleidingstraject in voorbereiding voor de betrokken medewerkers. In 2015 is verder onderzocht op welke onderwerpen vermindering van regeldruk kan plaatsvinden. Voor diverse projecten wordt, m.b.v. de zogeheten 'Lean-methode' gewerkt aan procesoptimalisatie. In 2015 zijn mogelijkheden verkend voor APV en diverse vergunningen. Verder is in 2015 de afschaffing voorbereid van de gebruikersbelasting van de OZB niet woningen. In 2015 heeft onze gemeente meegedaan aan de Benchmarking Publieke Dienstverlening en daarnaast is er een eigen klanttevredenheidsonderzoek op het gebied van telefonie. Details worden vermeld in de aangekondigde Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020.

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
0031 Verkiezingen/referenda				
- Opkomst bevorderen: optimale bereikbaarheid en minimale wisseling van stemlocaties. Invoering mobiele stembureaus. - Kwaliteitsniveau van stembureau-leden verhogen door (verplichte) e-learning m.i.v. 2015. - Inzet van mobiele teams bij calamiteiten op stembureaus. - Volgen van ontwikkelingen nieuwe stemapparatuur.	Opkomstpercentage in statistisch overzicht na iedere verkiezing.	Het opkomstpercentage ligt in Rijswijk rond het landelijk gemiddelde (zie kengetallen). Na elke verkiezing vindt een evaluatie plaats en worden zo nodig aanvullende maatregelen genomen.	Voor het eerst bij de in 2015 te houden verkiezing voor de leden van Provinciale Staten (gecombineerd met verkiezing Waterschappen) wordt opleiding van stembureauleden verplicht.	Bij de in 2015 gehouden verkiezingen had Rijswijk een iets hoger opkomstpercentage dan landelijk. De e-learning, met eindtoets, is in 2015 verplicht geworden voor alle stembureau-leden. Op alle stembureaus zijn "geslaagde" stembureauleden benoemd. De stembureauleden hebben deze wijze van instructie als positief ervaren. In 2015 is door de minister een expert-groep benoemd. Deze gaat de specificaties vaststellen voor een eventueel te gebruiken stemprinter en een stemmenteller. Wanneer, en of, deze worden ingevoerd is op dit moment nog steeds niet duidelijk.
0032 Publieke dienstverlening				
- De WABO is inmiddels ingevoerd. - Door middel van de Omgevings Alert App krijgen burgers informatie op maat m.b.t. veranderingen in hun omgeving.	De doorlooptijden worden gemonitord. Door de kortere termijnen moet de gemiddelde doorlooptijd (nog) korter worden.	Het doel is bereikt als de gemeente Rijswijk in 2015 in staat is om zo veel mogelijk (80%) aanvragen om een omgevingsvergunning fysiek en digitaal in ontvangst te	Geen wijzigingen in reeds ingezet beleid.	Met de samenvoeging van de taakvelden 'Wabo' en 'Ruimtelijke Ordening' binnen één opgaveteam is een aanvang gemaakt met het verder stroomlijnen van de behandeling van Wabo-aanvragen.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
- Veel verordeningen zijn/worden aangepast. De komende periode richten de werkzaamheden zich vooral op stroomlijnen van de processen, professionaliseren van de informatievoorziening en ontwikkeling van integrale handhaving.		nemen door middel van inboeken in het interne workflow-systeem. Het verbeteren van kwaliteit van het gemeentelijk functioneren is een continu proces.		
Vanaf 2015 dienen gemeenten 80% van alle klantcontacten in één keer goed en eenduidig in de front-Office af te doen. Dit geldt voor alle dienstverleningskanalen (Balies, Telefoon, Digitaal, Post) Hiervoor is het Landelijk Programma Antwoord © ontwikkeld. Het realiseren van de Antwoord ©-ambities betekent het fundamenteel anders organiseren van klantcontacten, wat moet leiden tot een betere publieke	Er wordt gemeten aan de hand van de Kern Prestatie-indicatoren (KPI's) uit het Programma Antwoord © en de Benchmark Publiekszaken.	Het doel is bereikt als de gemeente Rijswijk in 2015 in staat is om 80% (max. streefpercentage) van alle klantcontacten, voor alle dienstverleningskanalen, in één keer goed en eenduidig in de front-Office af te doen. Daarnaast ligt de regie op de afdoening van alle klantcontacten voor 100% binnen het KCC.	Gewijzigd is de mogelijke samenwerking met Delft per 1 januari 2015, naar 1 januari 2016 of zo veel later als nodig is.	Op basis van een bestuurlijk besluit is de samenwerking om te komen tot één KCC met de gemeente Delft beëindigd. In 2015 is gewerkt aan een startnotitie om te komen tot een Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020 met daarin een strategische visie en een Uitvoeringsagenda. Bij het opstellen van de nota worden inwoners, bedrijven en instellingen betrokken. Het KCC behaalt op dit moment nog niet de streefnorm van 80%, mede omdat zaakgericht werken nog niet gemeentebreed is ingevoerd.

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
dienstverlening en tot vermindering van administratieve lasten.				
1. In 2015 heeft Rijswijk de beschikking over een operationele gevulde kennisbank en een operationeel Call Center. 2. D.m.v een groei-model zijn in 2015 alle werkprocessen beschreven volgens één methodiek. 3. Het KCC werkt uiterlijk in 2015 conform fase 4 van het Programma Antwoord©. De klant-contacten voldoen aan de gestelde kwaliteitsnorm en (minimum branchenormen VNG, juni 2010).	Alle gemeenten worden gemonitord door het Ministerie van BZK en KING aan de hand van de bepalingen van het Nationaal Uitvoerings-Programma, (i-NUP en de i-NUP-spiegel) alsmede het landelijke Programma Antwoord©.	Planning ligt in 2015 in overeenstemming met fase 4 van het programma Antwoord©.	Bijgestelde planning dat in 2015 fase 4 van dit programma is bereikt. Dit betreft overigens inmiddels ook een landelijke bijstelling. Voorts is gekozen om het KCC-Rijswijk versneld door te ontwikkelen.	De doorontwikkeling van het KCC van de gemeente Rijswijk heeft door de voorgenomen samenwerking met de gemeente Delft enige vertraging opgelopen. In 2015 is gewerkt aan een startnotitie om te komen tot een Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020 met daarin een strategische visie en een Uitvoeringsagenda. Bij het opstellen van de nota worden inwoners, bedrijven en instellingen betrokken. In 2015 is een start gemaakt met een verbetering van de informatievoorziening van het KCC en het werkproces. Daarnaast is een onderzoek gestart naar een verbetering van de telefonische bereikbaarheid van de gemeente.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
Gemeenten moeten vóór 2015 de basis-infrastructuur voor de elektronische overheid op orde hebben. Om dat te bereiken moeten gemeenten i-NUP-bouwstenen implementeren en <u>resultaatverplichtingen</u> nakomen. Meer informatie over de bouwstenen: http://new.king-gemeenten.nl/uw-bouwstenen .	Het zijn diverse projecten. Meting vindt plaats bij de individuele projecten. Actieve betrokkenheid burgers, instellingen en bedrijven. Het landelijk i-NUP (implementatie Nationaal Uitvoerings Programma), geïnitieerd vanuit BZK, KING en VNG, is volop in uitvoering. Hieraan is de zgn. i-Spiegel gekoppeld waarop monitoring plaats vindt door KING. Rijswijk staat landelijk in de top 5.	Wanneer we bij de oplevering van de projecten voldoen aan de individuele projectopdracht. Met als einddoel het realiseren van alle i-NUP bouwstenen (binnen gestelde landelijke termijnen) en de andere genoemde doelstellingen overeenkomstig het Rijswijkse Realisatieplan i-NUP.	Er is hierbij sprake van landelijke en lokale ontwikkelingen. Dit naar aanleiding van de overgang van EGEM-i naar i-NUP en de afronding van de 5 Beloften.	Genoemde programma's (5 beloften, Egem-I en i-NUP) bestaan niet meer. Hiervoor in de plaats gekomen is de nationale Digitale Agenda 2020 van de VNG. De gemeente Rijswijk volgt de Digitale Agenda 2020 nauwgezet. In 2015 is gewerkt aan een startnotitie om te komen tot een Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020 met daarin een strategische visie en een Uitvoeringsagenda. Bij het opstellen van de nota worden inwoners, bedrijven en instellingen betrokken. Deze zal ook de doorontwikkeling van digitale dienstverlening behelzen.
1. Digitalisering van de poststromen 2. Zaakgewijze inrichting van de informatie in DMS. Het is noodzakelijk dat alle documentstromen (zowel interne als uitgaande post) in het werkproces digitaal raadpleegbaar zijn (inclusief de documenten uit de backoffice systemen d.m.v. een koppeling). Start pilot voor de toepassing van de digitale handtekening.	Door het invoeren van kwaliteitsmanagement gericht op controle op volledigheid van de informatievoorziening, monitoring (en signalering) van het proces van afhandeling van vragen van burgers die via het kanaal post verlopen. Via dit systeem kunnen klantvraag en doorlooptijden volledig in beeld gebracht worden.	We hebben dit doel bereikt wanneer: - Alle benodigde voorzieningen (systemen, procedures) aanwezig zijn en door de organisatie worden gebruikt. - Alle relevante klantcontacten/verzoeken van burgers die via het kanaal post verlopen, volledig digitaal inzichtelijk en raadpleegbaar zijn (inclusief de status van afhandeling) voor de informatievoorziening aan de interne organisatie en het KCC (tonen in klantbeeld binnen CRM applicatie	Geen wijzigingen	De digitalisering van documentstromen en de invoering van zaakgericht werken heeft vertraging opgelopen. De inkomende poststroom is volledig digitaal. Vanuit de Opgave Publieke Dienstverlening is er een toenemende stroom digitale uitgaande post (o.a. belanghebbendenparkeren) Wat daarnaast is bereikt: Alle digitale webproducten worden in het zaakstelsel geregistreerd; Dit geldt tevens voor OLO (Omgevingsloket) waarbij Rijswijk is aangesloten op de Landelijke Voorziening. De start van de pilot voor de toepassing van de digitale handtekening is niet doorgezet in verband met nieuwe inzichten. Gestart is de koppeling van GWS4all (Sociale Zaken) met

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
				zaaksysteem zodat alle informatie is gekoppeld en wordt ontsloten.
0060 Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie				
Continu verbeteren van informatievoor ziening aan de raad. In 2014 is een raadswerk-groep ingesteld om de werkwijze te verbeteren en te wijzigingen. Het Reglement van Orde en de forum regeling zijn op basis van de aanbevelingen van waarnemend burgemeester Klitsie en het presidium aangepast. De werkgroep zal een aantal aspecten van de werkwijze verder uitwerken. Dat betreft o.a. de invulling van het presidium, het vergadermodel en het betrekken van de burger bij de activiteiten van de raad.	Het insprekrecht van burgers en de betrokkenheid en inbreng van burgers in het besluitvormingsproces wordt in 2015 geanalyseerd en betrokken bij aanpassing van het vergadermodel en de werkwijze van de raad.	Dit is een doorlopend proces.	Het reglement van orde en de forumregeling worden aangepast. Wijzigingen liggen met name op het gebied van de werkwijze van de raad.	De functionaliteiten van het Raadsinformatiesysteem (IBABS) zijn uitgebreid. Het systeem biedt raadsleden overzichtelijk alle belangrijke informatie aan. Ook is het weekbericht van de griffie uitgebreid. Een communicatieplan voor de raad is opgesteld. Onderdeel hiervan is de vernieuwing van de website met social media-functionaliteiten. Door de werkgroep Raad in positie zijn in samenwerking met de griffie verschillende vergadermodellen vergeleken en is een model (BOB) uitgekozen, na consultatie met de raad, voor mogelijk gebruik. Hiervoor zijn pilots gestart, onderwerpen zijn Wmo/jeugd en APV. Pilots lopen door in 2016. Het presidium heeft aan de hand van een discussienotitie gesproken over de invulling van het presidium. Gekozen is voor een presidium met een breed takenpakket.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
Een regionale rekenkamer-functie wordt in 2015 gerealiseerd. De verschillende mogelijkheden worden uitgewerkt en aan de raad voorgelegd. Voor 2015 zal hiervoor extra budget vrij gemaakt worden. Door de raad zelf is aangegeven vaker met startnotities en kaderstellende nota's te willen werken.	Producten van de in te stellen rekenkamer-functie. Meten vindt onder andere plaats via het aantal aangeboden startnotities.	Bij de instelling van de rekenkamerfunctie. Dit is een doorlopend proces.	De start van de rekenkamer. Daadwerkelijk werken met startnotities en kadernota's. In 2014 is een kadernota en een startnotitie vastgesteld.	De Rekenkamer is gestart met een onderzoek naar Regionale samenwerking en heeft deze eind 2015 afgerond. Ook is gestart met een tweede onderzoek over de sociale wijkteams. Het eerste onderzoek werd in feb.2016 aan de raad aangeboden. De raad heeft drie startnotities en vier kadernota's besproken. Voor startnotities is een nieuw format vastgesteld. Werken met startnotities wordt positief beoordeeld.
Uitwerken instrumenten van de raad o.a.: - Agenda van de raad vormgeven (planning). - Rekenkamer-functie. - Horizontale verantwoording vormgeven. - Stimuleren maatschappelijke betrokkenheid. - Vaardigheden raadsleden verbeteren via aanbod cursussen.	Termijnagenda opstellen. Resultaten rekenkamer. Aanbevelingen auditcommissie. Aantal bezoeken raadsleden meten. Respons meten bij burgers. Aantal cursussen.	Dit is een doorlopend proces	Termijnagenda gebruiken. Rekenkamerfunctie. Werken met horizontale verantwoording.	Een eerste aanzet tot een termijnagenda is door het presidium gemaakt. Criteria zijn vastgesteld. Planning wordt in 2016 verder uitgewerkt en gebruikt in een termijnagenda. De auditcommissie heeft aanbevelingen aan de raad gedaan over de jaarrekening. Het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid wordt vormgegeven via het nieuwe vergadermodel dat wordt voorbereid. In het kader van het opleidingsprogramma van de raad zijn verschillende cursussen georganiseerd, o.a. over incident management en GR-en.

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
Het verder digitaliseren van de raadsprocessen. In 2015 wordt gekeken onder welke voorwaarden de vergaderstukken toegankelijker kunnen worden gemaakt. Het uitzenden van de raadsvergaderingen via internet wordt gecontinueerd.	Meten kan plaatsvinden door de registratie van het aantal vergaderingen, het aantal geschreven adviezen en de stukkenstroom. Het presidium komt in ieder geval 8 keer per jaar bijeen, de auditcommissie 2/3 keer per jaar.	Dit is een continu proces van verbeteringen.	De raad vergadert alleen nog maar digitaal. Investeringslagen in 2014 met name op het gebied van webcasten en de aanpassing van de apparatuur. In 2015 wordt het systeem vereenvoudigd en toegankelijker gemaakt.	Het raadsinformatiesysteem is verder uitgebreid. Stukken zijn daardoor beter gearchiveerd. De koppeling tussen IBABS en de Webuitzendingen is gerealiseerd. Ook de functionaliteit van de webuitzendingen is verbeterd.
Het regelen van vergaderingen van raad, forum, presidium, auditcommissie en diverse werkgroepen.		Dit is een doorlopend proces.		De planning van de vergadering is geheel gerealiseerd. Extra bijeenkomsten zijn o.a. georganiseerd voor de komst van het AZC en de werkgroep Sociaal domein.
Het beoordelen van kadernota's en van de aanvragen om extra vergaderingen en bijeenkomsten en presentaties.	Meten kan plaatsvinden via het aantal aangeboden kader(stellende) nota's.	Dit is een doorlopend proces.	Er zijn geen wijzigingen.	De aangeboden kadernota's zijn beoordeeld. Vanwege het gebruik van startnotities is deze beoordeling lichter. Het format van de startnotities zorgt dat alle informatie en afwegingen worden meegenomen. De werkwijze van het aanvragen van presentaties is aangepast. Alle aanvragen verlopen via het college en worden daar afgestemd. De griffie voorziet een verzoek van een advies en legt dit voor aan het presidium.
5801 Mediabeleid				
Het subsidiëren van de Stichting Omroep Rijswijk (SOR) op basis van het meerjaren subsidieconvenant.	Het Commissariaat voor de Media is het bevoegd orgaan om de vereisten van de Mediawet te toetsen.	Jaarlijkse subsidieverlening vindt plaats en de SOR voldoet aan de eisen van de Mediawet 2008.		In oktober 2015 eindigde de zendmachtiging van de Stichting Omroep Rijswijk (SOR). Bij het Commissariaat voor de Media (CvdM) zijn drie aanvragen ingediend (SOR, Midvliet en Super FM) voor de nieuw af te geven zendmachtiging. Door het CvdM is vervolgens aan de gemeente gevraagd om een

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015
				advies uit te brengen over de representativiteit van het programmabeleid bepalend orgaan (pbo) van de drie aanvragers. Op 15 december 2015 heeft de raad besloten om de pbo's van de SOR en Midvliet representatief te verklaren en hierbij een voorkeur uit te spreken voor de SOR.

Externe invloeden en kaders en interne kaders

Externe kaders	Interne kaders
- Landelijk Programma Antwoord© vanuit BIZA, KING (o.a. i-NUP en EGEM-i) en VNG. - Gemeentewet. - Ambtenarenwet. - VNG Basisnormen. - CAR-UWO. - Fiscale en sociale wet- en regelgeving. - Wet GBA/BRP. - Wet- en regelgeving reisdocumenten. - Wet- en regelgeving rijbewijzen. - Wet op het Nederlanderschap. - Burgerlijk Wetboek. - Grondwet. - Kieswet. - Provinciewet. - Europese wet- en regelgeving. - Mediawet.	- Gedragscode integriteit van B&W. - Gedragscode ambtenaren gemeente Rijswijk. - Gedragsregels email- en internetgebruik. - Coalitieakkoord 2014-2018. - Collegewerkprogramma 2014-2018. - De visie op de communicatie gemeente Rijswijk 2014. - Sociaal Statuut. Er zijn voor de raad diverse reglementen en werkafspraken waarbinnen de griffie en raad functioneren.

Programma Algemeen Bestuur en Organisatie

Wat kost het?

(bedragen x € 1.000)

Exploitatie (meerjarig)					
Algemeen Bestuur en Organisatie		Realisatie 2013	Realisatie 2014	Begroot na wijziging 2015	Werkelijk 2015
0010 Bestuursorganen	Lasten	1.951	2.314	1.699	1.855
	Baten	170	417	-	24
0011 Bestuurlijke samenwerking	Lasten	417	407	307	272
	Baten	-	10	248	248
0020 Bestuursondersteuning	Lasten	2.437	2.618	2.672	2.558
	Baten	60	70	-	71
0021 Publieksvoorlichting, promotie en Public Relations	Lasten	52	64	143	150
	Baten	-	-	-	-
0022 Organisatieverliezen	Lasten	608	442	272	312
	Baten	-	-	-	-
0030 Burgerzaken	Lasten	2.007	2.041	1.949	2.050
	Baten	866	1.040	897	988
0031 Verkiezingen / referenda	Lasten	-	195	181	175
	Baten	-	-	-	-
0032 Publieke dienstverlening	Lasten	561	602	694	655
	Baten	3	3	3	3
0060 Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie	Lasten	634	656	721	682
	Baten	-	-	-	8
5801 Mediabeleid	Lasten	39	40	37	40
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-7.608	-7.838	-7.528	-7.408

Programma Openbare Orde en Veiligheid

Wat willen we bereiken

Hoofddoelstelling per programma

Bestrijding en voorkoming van criminaliteit, overlast en rampen.
Bevordering van veiligheid. Afgestemde en integrale werkwijze.

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	4.537	4.421
Baten	40	74
Saldo	-4.497	-4.347

Beleidsproducten per programma

Wat kost het? (x € 1.000)

1100 Openbare orde en veiligheid

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	329	271
Baten	40	73
Saldo	-289	-198

1200 Brandweer

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	4.041	4.006
Baten	-	1
Saldo	-4.041	-4.005

1201 Rampenbestrijding

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	167	144
Baten	-	-
Saldo	-167	-144

Doelstellingen per beleidsproduct

1100 Openbare Orde en Veiligheid

Zorg dragen voor het opstellen en het uitvoeren van beleid ten aanzien van de openbare orde en veiligheid en leefbaarheid in de gemeente Rijswijk.

1200 Brandweer

De brandweertaken zijn ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden.

1201 Rampenbestrijding

Het coördineren van de activiteiten aangaande de preventie van, anticipatie op, bestrijding van en het verlenen van nazorg bij rampen en zware ongevallen.

Wat gaan we ervoor doen?

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
1100 Openbare Orde en Veiligheid				
Opstellen en uitvoeren jaarplan 2014 Veiligheid deel I en deel II gericht op zowel fysieke als sociale veiligheid en het uitvoeren van de taken die zich op incidentele en/of individuele basis voordoen. Integraliteit door middel van samenwerking vormt daarbij het uitgangspunt.	In de jaarverslagen wordt per activiteit weergegeven hoe een en ander is uitgevoerd en wat de resultaten daarvan waren.	De doelstelling is bereikt op het moment dat de geplande activiteiten zijn uitgevoerd en daarmee de vooraf geformuleerde doelen zijn behaald.	De politie is overgegaan van een regionale organisatie naar een landelijke organisatie. Dit brengt met zich mee dat Rijswijk, samen met Westland, Delft en Midden Delfland deel uitmaakt van een district (district 5). Verder is het Regionaal College vervangen door een Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO). Rijswijk heeft zich aangesloten bij het Zorg- en Veiligheids-huis Haaglanden. Deze ontwikkelingen moeten in 2014 hun beslag krijgen.	Burgerparticipatie Op het gebied van burgerparticipatie in veiligheid, zijn in de wijken Te Werve en Oud Rijswijk buurtpreventieteams opgestart. Aanvankelijk zou met één pilot-wijk buurtpreventie gestart worden. Bij de start telde het project 19 vrijwilligers. Naast buurtpreventieteams zijn ook WhatsApp-groepen opgericht in de wijken/ buurten Steenvoorde Zuid, Steenvoorde Noord, Rijswijk Buiten en Cromvliet. De gemeente heeft hierbij een coördinerende rol vervuld. Radicalisering De inzet op radicalisering is geïntensiveerd. Het afgelopen jaar: - is ten behoeve van signalering en het bieden van handelingskader een training georganiseerd voor medewerkers van de gemeente en eerstelijns professionals. - is uitvoerig ingezet op het aangekondigde benefit gala bij Event Plaza die uiteindelijk niet is doorgegaan; - geconstateerd wordt dat het aantal geradicaliseerde is gedaald; - is een persoonsgerichte aanpak met de partners in het Veiligheidshuis opgesteld
Bewoners en hun organisaties aan te zetten tot het leveren van een bijdrage op het gebied van onderhoud en veiligheid in hun directe omgeving (o.a. buurtpreventie). Vierde kwartaal 2014 wordt een pilot Buurtpreventie gestart. Resultaten in derde kwartaal 2015.	Rapportage resultaten pilot Buurtpreventie inclusief voorstel vervolg.	2015	Zie opgave Leefomgeving en veiligheid.	

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
				en uitgevoerd; - is het aantal personen waar zorgen om bestaat minder geworden. Fietsdiefstal Ter bevordering van de bewustwording zijn de promo- en graveerteams twee keer ingezet. Ook werden er diverse preventie-acties gehouden. Deze acties zijn uitgevoerd door de leden van buurtpreventieteams in de wijken waar zij actief zijn. In de Bogaard zijn deze acties uitgevoerd door leerlingen van het Mondriaan. In het stationsgebied zijn deze acties uitgevoerd door inspecteurs openbaar gebied. Naast de preventie-acties zijn de bestaande betaalde fietsstallingen in de Bogaard per 1 december 2015 gratis gemaakt. Desondanks blijkt uit de voorlopige cijfers dat de fietsendiefstal met 37% is gestegen. Diefstal/Inbraken bij Bedrijven Naar aanleiding van cijfers uit 2014 is ook prioriteit toegekend aan diefstal/inbraken bij bedrijven. Vanuit het KVO zijn diverse preventieve acties uitgevoerd. Zo zijn de ondernemers geïnformeerd en is aan de hand van informatie de collectieve beveiliging gericht ingezet. Tevens is begin van het jaar samen met de BBR een bijeenkomst voor de ondernemers op het politiebureau georganiseerd waarin aandacht is gevraagd voor de toename en zijn de ondernemers geadviseerd over preventieve maatregelen. Diefstal en inbraken bij bedrijven zijn in 2015 met 21 % gedaald.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
1200 Brandweer				
Zie de begroting van de Veiligheidsregio Haaglanden.				Zie het jaarverslag van de Veiligheidsregio Haaglanden.
1201 Rampenbestrijding				
Het coördineren van preventieve, anticiperende, bestrijdende en nazorg verleende activiteiten bij rampen en zware ongevallen.	In de jaarverslagen wordt per activiteit weergegeven hoe een en ander is uitgevoerd en wat de resultaten daarvan waren.	Een geoefende rampenbestrijdingsorganisatie die voor wat betreft de bezetting en kwaliteit op orde is.	Verdere invulling van de hoofdstructuur naar regionale en landelijke kaders.	Bevolkingszorg Voor bevolkingszorg zijn in een concept beleidsplan de ambities in beeld gebracht. Het is de bedoeling dat in 2016 dit wordt omgezet in een definitief plan. Er zijn uitgangspunten voor de taakorganisaties informatie en publieke zorg opgesteld, als basis voor de verdere regionalisering en professionalisering. De taakorganisatie communicatie is geregionaliseerd en ook voor informatiemanagement draaien nu piketpools. Opleiden en oefenen Zoals ieder jaar is geïnvesteerd in opleiden en oefenen. Een greep uit de activiteiten: - Bestuurlijk oefenen - Trainingen taakorganisaties - Functieopleidingen regionale functionarissen - Bijscholing functionarissen Incidenten Naast de reguliere geplande werkzaamheden is vanuit (de opgave) veiligheid aandacht gegaan naar onvoorziene zaken zoals grotere incidenten of incidenten met (bestuurlijke) impact of risico. De meest opvallende incidenten zijn: - 2 x GRIP 1 Florence: Ontruiming zorgcentrum - GRIP 1 Steenvoordelaan: Ontruiming vanwege het aantreffen van een mogelijk explosief. - GRIP 3 scholendriehoek: Grote brand met o.a. met vrij gekomen asbest, ontruiming en vervangende huisvesting voor scholen.

Programma Openbare Orde en Veiligheid

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
				De gemeente evalueert het bevolkingszorg proces bij dit incident. Ook wordt er in multidisciplinair verband geëvalueerd. Deze evaluatie wordt gebruikt als systeemtest 2015 voor de inspectie V&J.

Externe invloeden en kaders en interne kaders

Externe kaders	Interne kaders
- Wet op de Veiligheids-regio's. - AMvB's, zoals het Besluit Veiligheidsregio's en het Besluit Personeel Veiligheidsregio's. - Gemeentewet. - Politiewet 1993. - Wet tijdelijk huisverbod. - Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Bopz).	- Lokale regelgeving en richtlijnen, beleidskaders. - Jaarplannen veiligheid gemeente Rijswijk. - Algemene plaatselijke verordening voor Rijswijk. - Verordening tot wijziging van de APV Rijswijk. - Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen. - Kaders evenementenbeleid. - Brandbeveiligingsverordening 2010.

Wat kost het?

(bedragen x € 1.000)

Exploitatie (meerjarig)					
Openbare Orde en Veiligheid			Realisatie 2013	Realisatie 2014	Begroet na Wijziging 2015 Werkelijk 2015
1100 Openbare orde en veiligheid	Lasten		286	288	329
	Baten		48	48	40
1200 Brandweer	Lasten		5.252	4.875	4.041
	Baten		-	-	-
1201 Rampenbestrijding	Lasten		141	120	167
	Baten		-	-	-
Saldo			-5.632	-5.236	-4.497
					-4.347

Programma Verkeer en Vervoer

Wat willen we bereiken

Hoofddoelstelling per programma

Het behouden en verbeteren van de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en de leefbaarheid van de gemeente Rijswijk. Naast verkeersbeleid en beheer en onderhoud van de bestaande infrastructuur maken we samen met onze inwoners en andere belanghebbenden plannen voor het verkeer in de toekomst.

Beleidsproducten per programma

2100 Wegen, straten en pleinen

2110 Verkeer

2120 Openbaar vervoer

2140 Parkeren

2400 Waterwegen

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	9.313	9.088
Baten	6.261	6.356
Saldo	-3.052	-2.732

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	6.046	6.020
Baten	5.060	5.192
Saldo	-986	-828

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.104	1.084
Baten	28	16
Saldo	-1.076	-1.068

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	133	121
Baten	-	-
Saldo	-133	-121

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	878	728
Baten	1.173	1.148
Saldo	295	419

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.152	1.135
Baten	-	-
Saldo	-1.152	-1.135

Doelstellingen per beleidsproduct

2100 Wegen, straten en pleinen

Aanleggen en onderhouden van bovengrondse infrastructuur (wegen, bruggen, straatmeubilair, openbare verlichting) op basis van actuele inzichten. Zorgen voor een schoon straatbeeld en adequate gladheidbestrijding. Zie ook: nota kapitaalgoederen.

2110 Verkeer

Zorgen voor een geordende en veilige verkeersafwikkeling en verkeerscirculatie. Behouden en verbeteren van de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid en de leefbaarheid door middel van verkeersplannen, verkeersregelingen en verkeersmaatregelen, conform de kaders neergelegd in de Structuurvisie Mobiliteit.

Bij onderhoud aan kruispunten zal worden onderzocht of er maatregelen genomen kunnen worden om de doorstroming van het autoverkeer te bevorderen, bijvoorbeeld door de aanleg van rotondes.

Voor de fietsroutes geldt dat de kwaliteit van de fietsroutes wordt verbeterd door asfaltering en aansluiting op regionale verbindingen binnen de subsidiemogelijkheden in regionaal verband en/of het verantwoord vrij te kunnen maken van eigen middelen.

2120 Openbaar vervoer

Bijdragen aan een goede ontsluiting van woon- en werkgebieden door middel van openbaar vervoer. Stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer in samenwerking met het Stadsgebied Haaglanden door het bieden van een goede dienstregeling en hoogwaardige voorzieningen.

Er worden scenario's onderzocht tot aansluiting op Regionaal OV netwerk vanuit de opgave Mobiliteit. Daarbij is speciale aandacht voor de ontwikkeling van een 2e tramverbinding via Delft naar Rotterdam Airport die de Plaspoelpolder verbindt met de luchthaven.

2140 Parkeren

Zorgen voor een adequate verdeling van de beschikbare parkeercapaciteit en het bepalen van de parkeerbehoefte (normen) bij ruimtelijke ontwikkelingen. Terughoudend omgaan met betaald parkeren bij het beheersen van de parkeerdruk.

2400 Waterwegen

Zorgen voor een goede afwatering in de gemeente en het beheren en onderhouden van de haven. Tevens wordt er in het kader van de opgave Mobiliteit bekeken (in nauw overleg met betrokken omwonenden), of terugkeer van het pontje over de Vliet gewenst is en onder welke voorwaarden

Wat gaan we ervoor doen?

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
2100 Wegen, straten en pleinen				
Nota kapitaalgoederen In de nota kapitaalgoederen is aangegeven wat we doen om bestaande infrastructuur te onderhouden.	Zie nota kapitaalgoederen.	Zie nota kapitaalgoederen	Extra inzet op het ruimen van zwerfvuil en verwijderen graffiti.	
Nieuwe infrastructuur fiets Verbeteren fiets-parkeervoorzieningen. a. Fietsklemmen wijken b. Fietsklemmen bij bus en tramhaltes	Plaatsing	Medio 2015		Fietsklemmen geplaatst in wijken, met name Bomenbuurt en Cromvliet en bij bus/tramhaltes.
Fietsinfrastructuur RijswijkBuiten.	Integraal in planvorming/ uitvoering groenconvenant.	2013-2020.		Aanleg van fietspaden op terras van Sion
Fietsstraat Haagweg.	Opleveren, i.s.m. Haagweg.	2015		Fietsstraten en fietspaden Haagweg zijn in 2015 aangelegd
Fietspaden in asfalt Sterroute 1: Sir Winston Churchilllaan a. Populierlaan - Eisenhowerplein b. Eisenhowerplein - Populierlaan c. Eisenhowerplein - Wateringen v.v.	a. Uitvoering gereed. b. Plan en uitvoering gereed. c. -	a. Eind 2014 b. 2015-2018 c. -	a. - b. Toegevoegd c. Nieuw	In 2015 is nazorg uitgevoerd voor project fietspad SW Churchill-laan.
Sterroute 2: Prinses Beatrixlaan. a. Generaal Spoorlaan - A4.	Plan en uitvoering.	Na 2018 (i.s.m. tunnelproject?)		
Sterroute 3: HtL laan - Lange Kleiweg. a. Lange Kleiweg Pasgeld - A4.	Plan en uitvoering.	Na 2018 (i.s.m. RW Buiten)		
Sterroute 4: Jaagpad – Steenlaan. a. Kruising 't Haantje. b. Jaagpad Lange Kleiweg-A4. c. Huis te Hoornkade. d. Populierlaan. e. Rembrandtkade zuid. f. Steenlaan.	a. Uitvoering gereed. b. Uitvoering gereed. c. Uitvoering gereed. d. Uitvoering gereed. e. Plan en uitvoering. f. Plan en uitvoering.	a. 2014 - begin 2015 b. Medio 2016 c. Medio 2016 d. Medio 2015 e. 2016-2017 f. 2016-2017	a. - b. - c. - d. - e. Toegevoegd f. Toegevoegd	a. Gereed b. Gereed c. Planvorming. d. Uitvoering gereed e. - f. -

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
Fietspad Sammersweg.	Plan en uitvoering	2015 - 2016	Toegevoegd (aansluiten steroute Den Haag).	2016
Nieuwe infrastructuur, openbaar vervoer Uitrol lijn 15 en 17 / OV-corridor Haagweg netwerk Randstadrail.	Verbreding tramsporen gereed.	2015		Gereed.
Toegankelijk maken tramhaltes a. Tramhaltes lijn 17 b. Tramhaltes lijn 1/15 c. Tramhaltes lijn 1	Alle haltes toegankelijk.	a. 2015 b. 2016 c. 2017		Gereed. Hekwerken terugplaatsen.
Aanpassen haltes Eisenhowerplein	Toegankelijk en herplaatst.	2015		Tramhaltes gereed.
Reisinformatie op de haltes en het station.	Display op busstation.	2015		Display niet geplaatst; overleg met MRDH voor oplossing. 2016 afronden.
Nieuwe infrastructuur, autoverkeer Verbreding Prinses Beatrixlaan-Zuid.	Uitvoering gereed.	2014-2015		Uitvoering gereed
Weginfrastructuur RijswijkBuiten.	Integraal in planvorming.	2013-2020		In uitvoering
Haagweg.	Straat heringericht.	2015	Opnieuw aanbesteden.	Gereed. Nazorg 2016
Hoornbrug.	Nieuwe brug.	2015 - 2020	Ambitie en doel zijn helder.	On hold tot 2020
Herinrichting Treubstraat.	Uitgevoerd.	2015	Toegevoegd, i.r.t. Hofmeesters.	Uitvoering uitgesteld en samengevoegd met fase 2: asfalt hele Treubstraat in 1 ^e halfjaar 2016
2110 Verkeer				
Bereikbaarheid (planvorming) 1. Rotterdamse baan.	Planvorming afgerond	2015 (-2019)		Planvorming gereed. Start uitvoeringsfase 2016.
2. MIRT Haaglanden/ Prinses Beatrixlaan Noord: binnen voorwaarden Rijswijk.	Overeenkomst met Rijk, Stadsgewest en Den Haag over oplossing binnen financiële randvoorwaarden en passend binnen de Rijswijkse ambitie.	2016 (-2019)		Gesprek weer opgestart.

Programma Verkeer en Vervoer

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
3. Wijkontsluiting Stationskwartier (zie punt 4 en 5).	DO gereed.	2015		Project in uitvoering
4. Herinrichting Generaal Spoorlaan en kruising met Huis te Landelaan (rotonde).	DO gereed (uitvoering 2016).	2015		Op basis van nadere analyses aangepast plan: geen rotonde, aanpassen bestaande kruising. Schetsontwerp gereed. Nota 2016
5. Update beleidsnota fietsbeleid 2008-2015.	Nieuwe nota vastgesteld.	2015	Nieuw.	
6. Met betrokken partijen tot overeenstemming te komen over een kostenverdeling en uitvoeringsplan van de herinrichting Prinses Beatrixlaan, en daarbij de mogelijke ondertunneling te betrekken. Overeenkomst partijen Rijk, Metropoolregio, gemeente over kostenverdeling herinrichting Beatrixlaan en mogelijke ondertunneling. Nieuwe bestuurders in Rijswijk en Metropoolregio zijn volledig geïnformeerd over project. Uitwerking planfase samen met Metropoolregio. Bereikbaarheid doorstroming / VRI.		2015 - 2016	Nieuw: uit opgave Mobiliteit.	Zie punt 2

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
Bereikbaarheid doorstroming/ VRI 7. Bij onderhoud aan kruispunten maatregelen te nemen om de doorstroming van het autoverkeer te bevorderen, bijvoorbeeld door de aanleg van rotondes. Projectvoorstellen voor college. Overzicht kansen 'werk- met - werk maken' fysieke leefomgeving komende 4 jaar.	Verbeterplan.	2015 - 2018	Nieuw: uit opgave Mobiliteit.	
8. Bewegwijzering langzaam verkeer.	Verbeterplan.	2015.	Was 2014. Verbeterplan fiets gereed, verbeterplan voetgangers volgt.	
Verkeersveiligheid 9. Voorlichting en verkeerseducatie.	Educatie voor kwetsbare deelnemers, o.a.: Fietsexamen (kinderen), fietsinfodag en broemcursus (ouderen).	Doorlopend.		
Duurzaamheid 10. Stimuleren autodelen, elektrisch vervoer, etc.	Beleidsregels vastgesteld.	Doorlopend.		
2120 Openbaar vervoer				
Openbaar vervoer naar RijswijkBuiten.	OV bij oplevering woningen.	PM		Afspraak 2015 over alternatieve vormen van vervoer.
Station RW Zuid mogelijk houden.	Afspraak met Prorail.	PM		
Aansluiting op het regionale OV netwerk van met name nieuwbouw, gebouwen met een publieke functie en bedrijventerreinen. Daarbij speciale aandacht voor de ontwikkeling van een 2e tramverbinding via Delft naar Rotterdam Airport die de Plaspoelpolder verbindt met de luchthaven.	Scenario onderzoek aansluiting op Regionaal OV netwerk (Startnotitie, procesvoorstel, rapport).	2015-2018	Nieuw: uit opgave Mobiliteit.	

Programma Verkeer en Vervoer

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
2140 Parkeren				
1. Efficiënter parkeerbeheer.	Nieuw systeem vergunningen voor de klant ingevoerd.	2014/2015	Samen oppakken met punt 4.	Opgenomen in Kadernota Parkeren; vastgesteld in 2015
2. Actuele beleidsregels gehandicapten en artsenparkeren.	Besluitvorming door B&W.	2015	Stond gepland voor 2012. Onderwerp van procesinnovatie - begin 2014.	Als uitwerking Kadernota Parkeren, 2016.
3. Parkeerdata per wijk op orde.	Toegankelijke actuele parkeerdatabase.	2014	Vergunningengebied gereed.	Doorlopend. Basis gelegd.
4. Herijken parkeerbeleid/ vergunningen/ blauwe zones.	Besluitvorming door B&W.	2014/2015	I.r.t. evaluatie proef vergunningenparkeren.	Kadernota vastgesteld.
5. Gericht toezicht en handhaving	Eenvoud en duidelijkheid borden en regels.	Doorlopend proces.		Doorlopend.
2400 Waterwegen				
Uitvoeren van werkzaamheden baggeren, beschoeiing en oevers conform beheer plannen.	Schouw, conform plannen.	Doorlopend proces.		
Uitvoeren maatregelen gemeentelijk waterplan 2008-2015.		2013-2016 (2014)	Het waterplan 2008-2015 is in 2012 geactualiseerd.	
Overleg met omwonenden over wenselijkheid en haalbaarheid terugkeer pontje.		2015	Nieuw: uit opgave Mobiliteit.	

Externe invloeden en kaders en interne kaders

Externe kaders	Interne kaders
Regionale ontwikkelingen met invloed op/in Rijswijk Metropoolregio: - Vorming van Metropoolregio Rotterdam- Den Haag. Autoverkeer: - A4 Delft-Schiedam. - A13/A16" (met mogelijke effecten op de A13 en afslag Rijswijk-Zuid /Vrijenban). - Rotterdamsebaan. - MIRT-verkenning Haaglanden: Rijswijk ondersteunt vooralsnog niet de afspraken tussen Rijk, Provincie en Stadsgewest over oplossing op de Prinses Beatrixlaan.	- Fietsnota (2008-2015). - ISV-programma (2010-2014). - Collegeprogramma (2014). - Nota kapitaalgoederen (2010). - Waterplan 2008-2015. - Groenbeleidsplan (2010). - Economische visie (2010) - Nota Parkeernormen (2010). - Structuurvisie Mobiliteit (2011). - Milieubeleidsplan (2011). - Duurzaamheidsagenda 2020 (2011). - Kadernota Parkeren 2015 – 2025

Externe kaders	Interne kaders
Openbaar vervoer: - Bezuinigingen: Door bezuinigingen staat OV onder druk. Lijn 18 en 130 vooralsnog behouden. Extra OV (naar RijswijkBuiten) moeilijk. - Capaciteitsuitbreiding spoor Rijswijk-Delft,. Inclusief ongelijkvloerse kruising 't Haantje. - Stedenbaan en netwerk Randstadrail van Stadsgewest Haaglanden. Fiets: - Stimuleren fietsinfrastructuur bij Stadsgewest Haaglanden en Provincie Zuid- Holland. Randvoorwaarden en uitgangspunten Rijksbeleid: - MIRT-verkenning bereikbaarheid Haaglanden. - Luchtkwaliteits- en geluidseisen op grond van de Wet milieubeheer. Provinciaal beleid: - Streekplan Zuid-Holland-West (1996-2005 met doorkijk voor de periode tot 2015). - Structuurvisie Provincie Zuid-Holland (in ontwikkeling). Regio Haaglanden: - Regionale nota Mobiliteit (2005) en Actualisatie (2008). - Investeringsprogramma Verkeer en Vervoer (2013). - Regionaal Structuurplan (2008). - Nota Naar een betere luchtkwaliteit in Haaglanden (2005, met aanvullingen). - Beleidsvisie Netwerk Randstadrail (2009).	(2015)

Wat kost het?

(bedragen x € 1.000)

Exploitatie (meerjarig)					
Verkeer en Vervoer		Realisatie 2013	Realisatie 2014	Begroot na Wijziging 2015	Werkelijk 2015
2100 Wegen, straten en pleinen	Lasten	6.012	5.751	6.045	6.020
	Baten	969	860	5.060	5.193
2110 Verkeer	Lasten	1.086	1.099	1.104	1.084
	Baten	11	61	28	16
2120 Openbaar vervoer	Lasten	135	190	133	121
	Baten	-	-	-	-
2140 Parkeren	Lasten	546	637	878	728
	Baten	890	1.003	1.173	1.148
2400 Waterwegen	Lasten	784	599	1.152	1.135
	Baten	11	-	-	-
Saldo		-6.683	-6.351	-3.052	-2.732

Wat willen we bereiken

Hoofddoelstelling per programma

We streven ernaar de sterke economische positie van Rijswijk te behouden en te versterken en dé MKB-gemeente van de regio te worden. Dit door het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en in het bijzonder (innovatieve) MKB-bedrijven en het (her)ontwikkelen van florerende werklocaties en winkelcentra. Gemeente Rijswijk wordt gezien als een flexibele gemeente die meedenkt met ondernemers.

Beleidsproducten per programma

3100 Economische aangelegenheden

3300 Nutsbedrijven

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	868	898
Baten	2.002	2.042
Saldo	1.134	1.144

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	868	898
Baten	177	217
Saldo	-691	-681

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	-	-
Baten	1.825	1.825
Saldo	1.825	1.825

Aandachtspunten en ontwikkelingen

Op macro-economie scoort Rijswijk relatief hoog met haar lokale economie. Het Rijswijkse Bruto gemeentelijke Product per inwoner (BGP, de toegevoegde waarde van alle economische activiteiten in een gemeente) is met 40.1 het hoogst van alle Haaglanden gemeenten en groter dan het gemiddelde BGP van Haaglanden (28.9), Provincie Zuid-Holland (28.2) en zelfs Nederland (27.8). Dat Rijswijk zowel regionaal als ook landelijk goed scoort is te verklaren door het aantal en ook type gevestigde bedrijven (bedrijven als Shell, EPO, TUI, Rijkswaterstaat en IND leveren een groot aandeel in het BGP), de gediversifieerde sectorverdeling met daarbij de sterke aanwezigheid van sectoren met een hoge productiviteitswaarden, zoals de zakelijke dienstverlening, het aantal banen, een goede infrastructuur (en bereikbaarheid) en agglomeratievoordelen (groot arbeidspotentieel in de regio, bedrijven die van elkaar leren, gemeenten die samenwerken en afstemmen met lagere transactiekosten tot gevolg en daarmee economische meerwaarde). Rijswijk heeft daarnaast zowel regionaal als landelijk gezien veel winkels per inwoner wat ook bijdraagt aan het BGP.

Toch is er ook reden voor zorg; de werkgelegenheid neemt af, het aantal faillissementen neemt toe, het aantal winkels neemt sterk af en de leegstand in zowel de retail- als in de kantorensector neemt toe. Daarnaast stijgen de ondernemerslasten, de werkloosheid neemt toe met daarmee een stijging in het aantal uitkeringen als gevolg. De uitdaging voor de gemeente Rijswijk ligt dan ook in het ingrijpen op haar kantoren- en winkelvoorraad, transformatie van de detailhandelsstructuur en werklocaties, het versterken van het vestigingsklimaat door bijv. snelle en goede dienstverlening in combinatie met deregulering.

Door te laten zien dat de gemeente bereid is te blijven investeren in de economische pijlers van de gemeente (Plaspoelpolder, In de Bogaard, Oud Rijswijk vestigingsklimaat zijn private partijen ook eerder bereid investeringen door te voeren. Dit met als doel gezamenlijk het betreffende winkelgebied of werkterrein weer op de kaart te zetten en een ondernemersklimaat te creëren wat aansluit op de behoeften van de ondernemers en/of eigenaren. De focus vanuit Economische Zaken blijft gericht op de vier genoemde pijlers van de Economische Visie, waarbij met name de Plaspoelpolder en In de Bogaard in 2015 grote aandacht vragen.

Zodoende is er een separate opgave benoemd in het collegewerkprogramma: vestigingsklimaat. Er wordt ingezet op actieve werving en een sterke citymarketing om bedrijven en instellingen aan Rijswijk te binden, mede gericht op verbreding van het aanbod van werkgelegenheid. Tevens wordt verdere samenwerking tussen vastgoedeigenaren bevorderd om (leegstaande) locaties nieuw leven in te blazen door deze te herontwikkelen of te herbestemmen. Ook wordt met betrokkenen een concrete duurzame gebiedsvisie opgesteld voor de Plaspoelpolder en Winkelcentrum In de Bogaard, en eigenaren en gebruikers worden aangespoord om met realistische plannen voor herontwikkeling of herbestemming te komen waarbij functiewijzigingen op voorhand niet zijn uitgesloten.

Doelstellingen per beleidsproduct

3100 Economische aangelegenheden

We streven ernaar de sterke economische positie van Rijswijk te behouden en te versterken en de MKB-gemeente van de regio te worden. Onze aandacht ligt hierbij op het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en in het bijzonder (innovatieve) MKB-bedrijven en het (her)ontwikkelen van florerende werklocaties en winkelcentra.

3300 Nutsbedrijven

Deelname in het maatschappelijk kapitaal van nutsbedrijven.

Wat gaan we ervoor doen?

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
3100 Economische aangelegenheden (1)				
Actieplan citymarketing, waaronder (opnieuw) positioneren van Rijswijk en de Plaspoelpolder als beste vestigingsplek voor het MKB & In de Bogaard positioneren als vestigings- en verblijfslocatie met gecombineerde functies.	Besluitvorming door B&W.	Vanaf 2015.	Nieuw: uit opgave Vestigingsklimaat.	In de door de vastgoedeigenaren en winkeliers gedragen toekomstvisie wordt aangegeven dat In de Bogaard moet transformeren naar een centrumgebied met een diversiteit aan functies. Door de centrum-manager wordt deze visie vertaald naar een nieuwe positionering incl. bijpassende uitstraling en activiteiten.
3100 Economische aangelegenheden (2)				
Behoud en stimuleren ondernemersklimaat	Aantal nieuwe ondernemers en tevredenheid van ondernemers t.a.v. gemeentelijke dienstverlening.	Stijgende lijn qua aantallen starters en andere nieuwe ondernemers in Rijswijk (aantal en bestaansduur van gestarte ondernemers).	Meer een bottom-up benadering: vraaggerelateerd (denkend vanuit de ondernemer) i.p.v. aanbodgerelateerd (denkend vanuit de gemeente). Ofwel een meer klantgerichte benadering door middel van doelgericht faciliteren van, en aanwezig zijn op netwerkbijeenkomsten.	Om de klantgerichte benadering beter invulling te kunnen geven is gestart met de voorbereiding van de Ondernemerspeiling, waarbij 2400 ondernemers ondervraagd worden over de gemeentelijke dienstverlening. De uitkomsten zullen in 2016 worden opgepakt.
3100 Economische aangelegenheden (3)				
Gebiedsvisie voor de Plaspoelpolder en winkelcentrum In de Bogaard (zie actieplan citymarketing)		Vanaf 2015	Nieuw: uit opgave Vestigingsklimaat.	Voor de Plaspoelpolder is gestart met een toekomstgerichte gebiedsvisie; daartoe zijn 2 interactieve sessies georganiseerd, de derde vindt plaats in maart 2016. Het streven is om de gebiedsvisie eind 2016 vast te stellen in de raad. Voor In de Bogaard ligt een eerste concept position paper voor, wat een verbreding betekent van het gebied en ook de samenwerking met kantooreigenaren en gebruikers van het omliggende vastgoed betreft. Aanpak gaat daarbij mede in op de mogelijkheden voor

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
				invulling van leegstaande kantoren en winkelvastgoed. In 2015 zijn alle kantooreigenaren benaderd en heeft een eerste werksessie plaatsgevonden met alle stakeholders in het gebied. Het gebied biedt potentie voor een combinatie van wonen, werken en recreëren.
3100 Economische aangelegenheden (4)				
Het winkelcentrum In de Bogaard aanpassen aan de (snel) veranderende economische omstandigheden. Rol voor de gemeente: faciliteren, netwerken en bemiddelen.		2015 t/m 2017	Nieuw: uit opgave Vestigingsklimaat.	De gecontinueerde intensieve samenwerking met vastgoedeigenaren en winkeliers heeft o.a. geresulteerd in de aanstelling van een nieuwe centrummanager. Om meer horecafuncties en terrassen (meer levendigheid) te realiseren is in 2015 gestart met het opstellen van een horeca- en terrassensvisie. Samen met de eigenaar van de Terp is een start gemaakt met het ontwikkelen van een groot foodconcept in de Terp, wat een alternatief moet gaan zijn voor de grote leegstand in betreffende passage.
Aanleggen en verdichten van het glasvezelnetwerk in de Plaspoelpolder.		2016		Voor het opstellen van de business case t.b.v. het glasvezelnetwerk in de PPP is samenwerking gezocht met marktpartijen.
Kwaliteitsimpuls verkeer en parkeren.		2016		Ter verbetering van verkeer- en parkeervoorzieningen is een plan ontwikkeld en ingediend voor de herontwikkeling van de parkeergarage nabij de Broodfabriek.
3100 Economische aangelegenheden (5)				
Behouden en versterken positieve ontwikkelingen in Oud-Rijswijk.		In 2018 maximale leegstand gelijk aan frictieleegstand en aantal bezoekers van met name	Voortzetting BIZ voor de periode 2015-2019.	Het Beleidsplan 2015 is door de SWHR/BIZ in samenwerking met de centrummanager uitgevoerd. Om de leegstand te beheersen en het ondernemersklimaat te versterken

Programma Economie en Werken

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
		buiten Rijswijk is dan toegenomen.		zullen plannen worden ontwikkeld voor het openbaar gebied.

Externe invloeden en kaders en interne kaders

Externe kaders	Interne kaders
Rijksbeleid - Structuurvisie Infrastructuur en Milieu. - Winkeltijdenwet. - Experimentenwet BI-Zones. Provinciaal/Regionaal beleid - Provinciale Structuurvisie. - Verordening Ruimte. - Mobiliteitsplan Zuid-Holland. - Kantorenstrategie Haaglanden 2012-2020 - Regionaal Structuurplan 2020. - Uitvoeringsprogramma "Regionale routekaart" (2009). - Structuurvisie Detailhandel Zuid-Holland (2007). - Structuurvisie Detailhandel Haaglanden (2013)	Intern beleid EZ: - Economische Visie (2010). - Expatbeleid (2009). - Startersbeleid(2007) en Plan van Aanpak (2012) - Actieplan voor startende ondernemers (2012). Intern beleid (relevant) - Structuurvisie mobiliteit.(2011). - Duurzaamheidsagenda 2020. - Groenbeleidsplan (2012). - Motie duurzaamheid (2009). - Masterplan Rijswijk-Zuid (2009). - Nota Grondbeleid (2012). - Wro-instrumentarium (2008). - Woonvisie 2007+ (2007). - Hoogbouwvisie (2007). - Uitvoeringsprogramma "Duurzaamheid op de kaart" (2007). - Stedebouwkundige Structuurvisie Plaspoelpolder (2006). - Plan van aanpak duurzaam bouwen (2006). - Horecanota (2004).

Wat kost het?

(bedragen x € 1.000)

Exploitatie (meerjarig)					
Economie en Werken		Realisatie 2013	Realisatie 2014	Begroot na Wijziging 2015	Werkelijk 2015
3100 Economische aangelegenheden	Lasten	835	814	868	898
	Baten	168	163	177	218
3300 Nutsbedrijven	Lasten	-	-	-	-
	Baten	2.074	2.145	1.825	1.825
Saldo		1.406	1.494	1.134	1.144

Programma Onderwijs

Wat willen we bereiken

Hoofddoelstelling per programma

Alle jeugdigen van 0-23 jaar ontwikkelen zich optimaal.
Zowel jongeren als ouderen participeren dankzij onderwijs maximaal in de samenleving.

Gedurende de schoolcarrière zijn daarnaast de randvoorwaarden aanwezig om het individueel talent optimaal te ontwikkelen

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	4.519	7.763
Baten	110	3.566
Saldo	-4.409	-4.197

Beleidsproducten per programma

Wat kost het? (x € 1.000)

4010 Huisvesting scholen

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	2.410	5.094
Baten	13	2.800
Saldo	-2.397	-2.294

4030 Lokaal onderwijsbeleid

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.550	2.127
Baten	97	766
Saldo	-1.453	-1.361

6500 Kinderopvang

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	559	542
Baten	-	-
Saldo	-559	-542

Doelstellingen per beleidsproduct

4010 onderwijshuisvesting:

Goed onderwijs kan alleen in schoolgebouwen die passen bij de eisen van deze tijd: schoon, veilig, comfortabel en duurzaam. Met het voorzien in voldoende, veilige en onderwijskundig geschikte onderwijshuisvesting creëren we, samen met de schoolbesturen, een optimale ontwikkelomgeving.

Door samenwerking tussen de verschillende partners in de brede school, zoals onderwijs, voorschool en cultuur, welzijn en sport, kunnen onze schoolgebouwen multifunctioneel, flexibel en efficiënt worden gebruikt.

4030 lokaal onderwijsbeleid:

1. Met het voorkomen en bestrijden van schooluitval beogen we dat alle leerlingen een startkwalificatie behalen en daarmee zijn voorbereid op de arbeidsmarkt.
2. Met het stimuleren van leerlingen om het individueel talent optimaal te ontwikkelen stellen we alle basisschoolleerlingen in staat om zichzelf binnen hun capaciteiten optimaal te ontwikkelen. Peuters met een verhoogd risico op taal- of ontwikkelingsachterstand leiden we naar een voorschoolse instelling toe en ontvangen daar op jonge leeftijd spelonderwijs taalonderwijs. Deze ontwikkelingslijn continueren we op de basisschool. Leerlingen van het basisonderwijs bieden we, vraaggericht, ondersteuning om hun taalvaardigheid te vergroten.
3. Met het realiseren van een samenhangende aanpak van activiteiten tijdens en na schooltijd ontwikkelen leerlingen zich breed in en rond de (brede) school onder meer op het gebied van sport en spel, creativiteit, techniek, media, kunst en cultuur. Mede hierdoor raken ze betrokken bij de Rijswijkse samenleving. De activiteiten dragen bij aan het vergroten van weerbaarheid en gezonde leefstijl onder de jongeren.

6500 kinderopvang (peuterspeelzaalwerk):

1. Met kinderopvang/peuterspeelzaalwerk willen we bereiken dat kinderen in groep 3 van het basisonderwijs zonder taal- en ontwikkelingsachterstanden beginnen.
2. We zien toe op de kwaliteit van kinderopvang en peuterspeelzalen en de handhaving hierop.
3. Daarnaast dragen we er mede voor zorg dat ouders zorg- en arbeidstaken beter kunnen combineren en een gunstig ondernemersklimaat wordt bevorderd.

Wat gaan we ervoor doen?

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
4010 Onderwijshuisvesting				
Schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs op basis van de verordening onderwijshuisvesting faciliteren in adequate onderwijshuisvesting.	Beoordeling van de huisvestingsaanvragen voor uitbreiding en (vervangende) nieuwbouw. Op basis van de leerlingenprognose kan worden beoordeeld of een school in de toekomst voldoende ruimte heeft.	Als alle gehonoreerde aanvragen door de schoolbesturen gerealiseerd zijn.	Met ingang van 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor het totale onderhoud (zowel binnen als buiten) van de schoolgebouwen. De verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van gymzalen die al in eigendom zijn van een schoolbestuur blijft wel bij de gemeente.	Basisschool Kronenburgh is uitgebreid met 2 groepen. Deze groepen leerlingen zijn gehuisvest in De Ottoburg.
Het realiseren van huisvesting voor de voorgenomen brede scholen.				Door de scholenbrand zijn er 3 scholen getroffen. Voor alle 3 scholen is een tijdelijke oplossing gevonden. - J.H. Snijdersschool kan op de huidige locatie blijven met uitbreiding van 7 semi permanente lokalen. - 't Prisma is tijdelijk gehuisvest in het schoolgebouw aan de Gen. Vetterstraat 40 (voorheen De Schakel). - Godfried Bomansschool is tot de kerst-vakantie tijdelijk gehuisvest in Delft en inmiddels zijn de semi permanente lokalen aan de Treubstraat in gebruik genomen.
In overleg met de schoolbesturen via het huisvestingsprogramma afspraken maken over (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding.		Jaarlijkse vaststelling van huisvestingsprogramma. Alle aanvragen voor vervangende huisvesting zijn getoetst aan de visie op brede school.	De schoolbesturen kunnen alleen nog aanvragen indienen voor buitenonderhoud van de gymzalen, (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding. De uitkering uit het gemeentefonds wordt lager en de reserve wordt aangepast.	Om te komen tot een administratieve vereenvoudiging voor zowel de gemeente als de schoolbesturen is de beleidsregel gymnastiek aangepast. De vergoeding klokuren gymnastiek aan de schoolbesturen met een gymzaal in eigendom is verhoogd, zodat zij hiermee het

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
				onderhoud aan de buitenzijde van de gymnastieklokalen kunnen verzorgen.
Het realiseren van huisvesting voor de voorgenomen brede scholen in het Rembrandt-kwartier en SionBuiten.		Als de brede scholen Rembrandtkwartier en SionBuiten gerealiseerd zijn.	De tijdelijke brede school SionBuiten is gerealiseerd. Het traject voor de realisatie van definitieve huisvesting is gestart. Het project Rembrandtkwartier start najaar 2014 op.	Voor SionBuiten is de definitiefase bijna afgerond en is het aanbestedingstraject voorbereid. Het project Rembrandtkwartier bevindt zich nog midden in de definitiefase waarbij onderlinge samenwerking en het nader uitwerken van een eerder uitgevoerde haalbaarheidsstudie centraal heeft gestaan.
Daarnaast zetten we actief in op de vorming van brede scholen in andere wijken, rondom bestaande infrastructuur.		Als ook in andere wijken, in bestaande infrastructuur, brede scholen gerealiseerd zijn,	Voor realisatie in bestaande infrastructuur verkennen we de mogelijkheden in Steenvoorde Zuid en Oud Rijswijk.	Met de Petruschool (Steenvoorde Zuid) s een projectgroep ingesteld en is er een concept visie en plan van aanpak opgesteld. Voor Oud Rijswijk heeft er nog geen verkenning van de mogelijkheden plaatsgevonden.
4030 Lokaal onderwijsbeleid (1)				
Handhaven van de Leerplichtwet en het terugdringen van het voortijdig schoolverlaten.	Aantal voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) dat is terugbegeleid.	Het aantal jongeren met een startkwalificatie stijgt en het aantal vsv-ers daalt.	In Rijswijk is in schooljaar 2013-2014 het aantal voortijdig schoolverlaters ondanks het verhoogde aantal meldingen afgenomen.	Ondanks de toename van het aantal meldingen van 17- en 18-jarigen is het daadwerkelijk aantal jongeren zonder startkwalificatie na interventie licht gedaald. Door de adequate en snellere melding van scholen worden jongeren in een vroeger stadium begeleid.
Dit ondermeer door loopbaanbegeleiding, preventieve acties gericht op het te laat komen en (eerder) verbaliseren door de leerplichtambtenaren.	Geverbaliseerde jongeren staan geregistreerd in leerlingenadministratie.	Alle jongeren waarvan betrokkenen vermoeden dat zij dreigen uit te vallen worden door onderwijs en evt. de vsv-casemanager begeleid.		

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
Volledige registratie van leerplichtige en niet-leerplichtige leerlingen tot 23 jaar.	Rapportage in het jaarlijkse leerplichtverslag.	Verzuimmeldingen door scholen zijn binnen 5 werkdagen opgepakt.		De verzuimmeldingen zijn binnen 5 werkdagen opgepakt
Inzetten van Halt-spijbel-afdoeining.	Rapportage van Halt, opnemen in het jaarlijkse leerplichtverslag.	Minimaal 15 leerlingen voeren per schooljaar een Halt-spijbel-afdoeining uit.		In 2015 zijn er 7 leerlingen doorverwezen naar Halt voor een spijbel-afdoeining.
Specifieke aandacht voor de overstap van VMBO naar MBO. Met behulp van het systeem Voortgezet Onderwijs ROC (VOROC) hebben we inzicht in de situatie van een overstapper.	Met behulp van VOROC overstappers in beeld brengen en volgen.	Als alle jongeren die extra aandacht nodig hebben bij de overstap door de casemanager benaderd zijn.	De systematiek van VOROC is geïntegreerd in het werk van de leerlingenadministratie en de case-manager. Het projectmatige karakter van VOROC is daarmee beëindigd.	De overstappers van VMBO naar MBO zijn met behulp van VOROC en vanuit de administratie van DUO (op basis van informatie over in- en uitschrijvingen van de scholen) continu in beeld. Hierdoor kunnen we waar nodig voor of kort na de schooloverstap interveniëren, zodat deze cruciale overstap zo soepel mogelijk verloopt.
Regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten. Uitvoering geven aan het convenant t/m 2015 voor de regio Haaglanden.	Rapportage over voortgang afspraken in regionaal convenant.	Als de afspraken zoals in het regionaal convenant beschreven zijn bereikt.		De inzet van het regionaal vsv-instrumentarium is met 1 jaar verlengd. Hierdoor kunnen de succesvolle elementen van de gezamenlijke aanpak (extra regionale trajecten op maat voor de jongeren, gezamenlijke inzet van intensief casemanagement, regionale inzet van plus-coaches) doorgezet worden.
Inzet van schoolmaatschappelijk werk (SMW) in basis- en voortgezet onderwijs als onderdeel van de keten (passend) onderwijs - jeugdzorg.	Rapportage van schoolbesturen en zorgregisseurs van het Centrum voor Jeugd en Gezin.	Als, uit ondermeer de rapportages, blijkt dat elke basisschool of middelbare school SMW als verbindend onderdeel met de zorgstructuur vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin hanteert.	Door de komst van de Wet Passend Onderwijs én de decentralisatie van de jeugdhulp zal de functie van het schoolmaatschappelijk werk van nog groter belang gaan zijn. Met project De Voorloper is hier ook in het Rijswijkse voortgezet onderwijs op voorgesorteerd.	Met ingang van het schooljaar 2015-2016 is zowel binnen het primair als het voortgezet onderwijs het SMW+ geïntroduceerd. De SMW+'er is de schakel tussen de scholen en het jeugdteam van het CJG. Hiermee is het project voorloper ingebed in de

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
			Dit wordt geëvalueerd en mogelijk breder ingevoerd.	bestaande structuur. Voor het VO is er een bovenstedelijk jeugdteam in het leven geroepen. Door de gemeente Den Haag wordt voor scholen in Rijswijk met meer dan 30% Haagse leerlingen hiervoor een financiële bijdrage geleverd.
4030 Lokaal onderwijsbeleid (2)				
Uitvoeren van de rijksregeling/ bekostiging voor voor- en vroeg-schoolse educatie (VVE) en daarmee het vervolg op het plan van aanpak VVE 2010-2014: het Kwaliteitskader en plan VVE 2015 en verder.	Jaarlijks VVE-evaluatieverslag en monitor.	Als uit de evaluatie en monitor blijkt dat op alle punten van het plan van aanpak een voldoende wordt gescoord.	De samenwerking met het basis-onderwijs is duidelijker verwoord en als verwacht resultaat weergegeven, evenals de inzet van ouders. Het kwaliteitskader VVE dat in 2015 van kracht wordt, krijgt als belangrijkste criterium voor doelgroepdefinitie 'achterstand op het gebied van taalvaardigheid', zodat we alle kinderen die het nodig hebben bereiken.	De toeleiding naar peuterspeelzaal en preventieve ondersteuning met Speelstart/Kinderspel vanaf 1,5-2,5 jaar is uitgebreid. De samenwerking tussen peuterspeel-school en basisschool is per cluster ingericht. Elk cluster heeft een eigen matrix met doelstellingen en resultaatafspraken.
Het gemeentebreed taalbeleid doorontwikkelen en scholen ondersteunen op basis afgesproken instrumenten.	Rapportage voortgang aan de hand van taalplannen schoolbesturen.	Als de taalplannen van de scholen zijn verbonden met het overkoepelende plan en in aanmerking komen voor honorering.	De voorbereidingen zijn gestart voor de doorontwikkeling met ingang van 2015, na einde van vigerende planperiode (eind 2014).	Alle basisscholen hebben een taalplan ingediend vanaf januari 2015 t/m einde schooljaar 2016/2017. De koppeling met VVE is gemaakt door activiteiten als het voorleesontbijt, de uitgave vakantie-magazine en de week van de opvoeding. De eerste stappen voor een aansluiting met volwasseneducatie zijn gezet, gericht op ouderbetrokkenheid.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
Bevorderen van doorgaande lijn tussen basis onderwijs en peuterspeelzalen/kinderopvang. Een goede spreiding van peuterspeelzalen en kinderopvang van voldoende kwaliteit.	Jaarlijks verslag en voortgangsbepreking met de onderwijs-, zorg- en welzijnspartners.	Als de aandachts- en verbeterpunten uit de rapporten van de Inspectie van het Onderwijs door de samenwerkende partners zijn opgepakt en een voldoende scoren.	Dit maakt onderdeel uit van het kwaliteitskader VVE en van onderwijsachterstand en beleid.	De uitvoering van de afspraken uit het kwaliteitskader loopt conform planning. Er is ingezet op extra tussentijdse (herhaalde) monitoring en evaluatie.
4030 Lokaal onderwijsbeleid (3)				
Gemeentebrede aanpak gericht op beweegactiviteiten onder en na schooltijd voor jongeren door onder andere de inzet van schoolzwemmen en combinatiefunctionarissen.	Monitoring met jaarlijkse P&C-subsidiecycle.	De vangnet-regeling zwemmen bereikt alle doelgroep kinderen. Elke brede school heeft een samenhangend aanbod aan activiteiten.	De inzet van de combinatiefunctionarissen is steeds meer gekoppeld aan de samenwerking in brede scholen.	De combinatiefunctionarissen voeren allerlei activiteiten uit binnen en rond de brede scholen, voor gericht op sport, maar tegelijk ook op kunst en cultuur. De mate van tevredenheid over hun inzet vindt tweejaarlijks plaats, dus pas weer in 2016.
Het continueren van de inzet van combinatiefunctionarissen volgens de Rijksimpuls Brede Scholen, Sport en Cultuur en werkwijze implementeren in de brede scholen.	Inzet volgen in besprekingen combinatiefunctionarissen en in overleg met onderwijs- en welzijnspartners.	Alle kinderen van 3-12 jaar krijgen drie keer per schoolweek een cultuur- of beweegaanbod.		Elk kwartaal is overleg over de aanpak inzet combinatiefuncties en de deelnamecijfers. De deelname aan activiteiten van de combinatiefunctionarissen in het totale programma Ontdekkers was in schooljaar 2014/2015 gemiddeld over Rijswijk 55%. In het tweede halfjaar is een grotere deelname te zien (ca. 65%).
Het activiteiten-aanbod voor kinderen op het gebied van kunst en cultuur, sport, verkeer, natuur en milieu is gevarieerd en op elkaar afgestemd. Ook de informatievoorziening hierover verloopt gecoördineerd.	Inzet volgen in besprekingen combinatiefunctionarissen en in overleg met onderwijs- en welzijnspartners.		De Ontdekkers is ingevoerd en zien we als stap in de verdere bundeling en uitbreiding van het aanbod aan brede activiteiten.	Zie boven.
6500 Kinderopvang (peuterspeelzaalwerk) (1)				

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
Realiseren van een goede spreiding van peuterspeelzalen van voldoende kwaliteit, gekoppeld aan een samenwerkingsverband met scholen en andere partners in de opvoeding en ontwikkeling van kinderen.	Jaarlijkse monitor. Voortgangsbespreking met Stichting Rijswijkse Kinderopvang (SRK) en partners.	Elke wijk/brede schoolverband heeft in ieder geval één peuterspeelzaal met VVE. Het daadwerkelijke aanbod in die wijk is afgestemd op het aantal doelgroep peuters.	De toeleiding naar peuterspeelzaal en preventieve ondersteuning vanaf 1,5-2,5 jaar is uitgebreid. Er is meer aandacht voor samenwerking met basisonderwijs en met ouders. Ook dit is onderdeel van het kwaliteitskader VVE dat in 2015 van kracht wordt.	Elke wijk heeft een peuterspeelzaal met VVE. De toeleiding van jonge peuters en hun ouders is uitgebreid met de inzet van Speelstart/Kinderspel op vier locaties voor de groep 1,5-2,5 jaar. De samenwerking met CJG, bibliotheek, opvoedadviespunt, e.a. is onderdeel van dit aanbod.
Subsidiëren van toeleidingsinstrumenten bij bibliotheek en consultatiebureau. Verlagen van de ouderbijdrage voor doelgroep peuters en peuters met ouders met een laag inkomen. Subsidiëren van SRK voor bereik van en aanbod aan doelgroep.	Resultaatmeting met bibliotheek, consultatiebureau en peuterspeelscholen.	Als peuters goed voorbereid op de basisschool en peuters met een dreigende onderwijsachterstand succesvol zijn toegeleid naar de peuterspeelschool.		Met basisscholen, CJG, bibliotheek zijn de afspraken over de inzet van instrumenten opvoeden & opgroeien gecontinueerd. Uit cijfers van JGZ blijkt dat ca. 10% van de doelgroep peuters (nog) geen gebruik maakt van een voorschoolse voorziening. De redenen zijn divers.
6500 Kinderopvang (peuterspeelzaalwerk) (2)				
Toezicht houden op de kwaliteit van de peuterspeelzalen, kindercentra, gastouders en gastouderbureaus en de uitvoering van de handhaving hierop.	Via monitor van de Inspectie van het Onderwijs en inspecties GGD Haaglanden.	Als alle peuterspeelzalen en kinderopvang voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen.	Door wijziging rijksbeleid zal vanaf 2016 de peuterspeelzaal onder de kinderopvangtoeslag vallen. De ouderbijdragetabel moet daarop worden aangepast. In 2015 zijn de voorbereidingen hiervoor.	De wijziging in rijksbeleid is voorzien vanaf januari 2018. Voorbereidingen zijn verder uitgewerkt en liggen klaar voor toepassing zodra het rijksbeleid wordt ingevoerd. Alle voorschoolse voorzieningen zijn geïnspecteerd en voldoen aan de kwaliteitseisen en de eisen van de toekomstige harmonisatie. Rijswijk heeft daarmee opnieuw de A-status.
6500 Kinderopvang (peuterspeelzaalwerk) (3)				
Het stimuleren van ondernemers in de kinderopvang tot realisatie van een toereikend aantal kindplaatsen.	Jaarlijkse meting van het aanbod ten opzichte van de vraag.	De wachtlijst voor een plaats in de kinderopvang is korter dan drie maanden.		In november is een platform met houders kinderopvang gehouden. De behoefte aan kinderopvang is in Rijswijk nog steeds minder dan het aantal

Programma Onderwijs

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
				beschikbare plaatsen.

Externe invloeden en kaders en interne kaders

Externe kaders	Interne kaders
· Leerplichtwet 1969. · Wet op het primair onderwijs (WPO). · Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). · Wet op de expertisecentra (WEC). · Wet op onderwijsachterstandenbeleid (OAB). · Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en Educatie (OKE). · Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.	· Uitvoeringsagenda Jeugd en Onderwijs 2013-2016. · Kwaliteitskader VVE 2015 e.v., met bijbehorend PvA . · Bestuursopdracht brede scholen. · Kadernota integraal accommodatiebeleid. 2012-2020. · Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. · Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen.

Wat kost het?

(bedragen x € 1.000)

Exploitatie (meerjarig)					
Onderwijs		Realisatie 2013	Realisatie 2014	Begroet na Wijziging 2015	Werkelijk 2015
4010 Huisvesting scholen	Lasten	2.718	2.315	2.410	5.094
	Baten	54	-17	13	2.800
4030 Lokaal onderwijsbeleid	Lasten	2.379	2.335	1.550	2.127
	Baten	669	733	97	766
6500 Kinderopvang	Lasten	534	535	559	542
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-4.908	-4.470	-4.409	-4.197

Wat willen we bereiken

Hoofddoelstelling per programma

Het cultureel aanbod voor de Rijswijkse inwoners te verrijken. Vanuit een gemeenschappelijke visie op Kunst en Cultuur zorgen voor het versterken en verdiepen van de samenwerking tussen de gemeente, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Het stimuleren van deelname van de Rijswijkse bevolking aan sport, kunst en cultuur door het in stand houden van een breed aanbod. Hierdoor willen we een brede ontwikkeling bevorderen, sociale cohesie versterken, onderling respect vergroten en gezondheid verbeteren.

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	11.605	11.346
Baten	2.036	1.655
Saldo	-9.569	-9.691

Beleidsproducten per programma

5100 Openbaar bibliotheekwerk

Wat kost het? (x € 1.00)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.447	1.446
Baten	-	-
Saldo	-1.447	-1.446

5300 Sport

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	5.594	5.493
Baten	1.916	1.589
Saldo	-3.678	-3.904

5400 Kunst en cultuur

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	2.477	2.374
Baten	120	64
Saldo	-2.357	-2.310

5410 Cultureel erfgoed

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.310	1.265
Baten	-	2
Saldo	-1.310	-1.264

5800 Speeltuinwerk

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	777	768
Baten	0	0
Saldo	-777	-768

Doelstellingen per beleidsproduct

5100 openbaar bibliotheekwerk

Het opbouwen, ontsluiten en beschikbaar stellen van voor iedereen bestemde collecties van geschriften, audiovisuele materialen, digitale informatiebestanden en kunstwerken die actueel, pluriform, representatief en lokaal van waarde zijn.

Met de komst van de nieuwe bibliotheekwetgeving in het vooruitzicht geven we gezamenlijk met de gemeente Leidschendam-Voorburg en het bestuur van de Bibliotheek vorm aan een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening.

5300 sport

Het stimuleren en op adequate wijze faciliteren van sportbeoefening onder alle leeftijdscategorieën, waarbij sport niet alleen als doel maar ook als middel wordt ingezet.

Daarbij richten wij ons op:

1. versterken van de sociale cohesie;
2. bevorderen van een gezonde leefstijl en;
3. in stand houden van voldoende, veilige en geschikte sportaccommodaties.

5400 kunst en cultuur

Het stimuleren van maatschappelijk en cultureel ondernemerschap binnen de gemeente.

Het aangaan van partnerschappen om vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken.

Het stimuleren van deelname van de Rijswijkse bevolking aan kunst en cultuur door het in stand houden van een breed cultureel aanbod. Daaronder verstaan wij:

1. inwoners in aanraking brengen met verschillende vormen van professionele kunstuitingen;
2. amateurkunstbeoefening en kunst- en cultuureducatie stimuleren;
3. beeldende kunst in de gemeente toepassen en;
4. een inspirerend klimaat scheppen voor kunstenaars.

5410 cultureel erfgoed

Het waarborgen van de archeologie en monumentenzorg in de ruimtelijke ordening zodat ons cultuurhistorisch erfgoed behouden blijft, waardoor kennis over en bekendheid met het culturele erfgoed van de gemeente wordt bevorderd. We willen de aandacht hierom richten op cultuureducatie.

5800 speeltuinwerk

Het (her)inrichten en onderhouden van speel- en ontmoetingsplekken voor de jeugd.

De opgave Welzijn, cultuur en sport heeft raakvlakken met de opgave Sociale agenda. Er zal worden bekeken hoe maatschappelijke instellingen mede uitvoering kunnen geven aan de decentralisatie-opgave in het sociale domein. Verder zal met belanghebbenden worden onderzocht en te beoordeelt of en hoe taken van maatschappelijke instellingen daarbij overgeheveld kunnen worden naar bijvoorbeeld wijk- en buurtorganisaties. Zie verder het programma Sociaal domein.

Wat gaan we ervoor doen?

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben bereikt in 2015?
5100 openbaar bibliotheekwerk				
Het in stand houden van de bibliotheekvoorziening in Rijswijk.	Door de reguliere subsidieverantwoording.	Een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening	In werking treding nieuwe Bibliotheekwet per 1-1-2015. Accentverschuiving naar digitale bibliotheek.	Ingestemd is met het verzoek van Leidschendam-Voorburg om gezamenlijk een onderzoek te doen naar een

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben bereikt in 2015?
				toekomstbestendige bibliotheekfunctie. Het onderzoeks-traject is in 2015 gestart. De onderzoeksresultaten worden afgewacht.
Het sluiten van een meerjarensubsidie overeenkomst met de nieuwe Stichting Bibliotheek Rijswijk/ Leidschendam-Voorburg gebaseerd op de uitgangspunten uit de samenwerkingsovereenkomst en de in 2009 vastgestelde beleidsvisie.		De afgesloten subsidieovereenkomst doet recht aan de samenwerkingsovereenkomst en de visie.		
Project "Bibliotheek op school".	Vanuit het Taalbeleidskader 2015-2018.	Als voorziening is gerealiseerd.	Een nieuw project.	In 2015 is op één basisschool dit project in uitvoering. De overige basisscholen hebben in hun taalplannen voor 2015-2018 voor 2015 de samenwerking met de bibliotheek opgenomen en uitbreiding van hun eigen collectie. Volledige uitvoering van 'BoS' is niet bij alle scholen haalbaar. Stappen ernaar toe zijn in dit jaar en worden in de komende jaren gezet.
5300 Sport (1)				
Het opzetten en onderhouden van samenwerkingsverbanden tussen buurt, onderwijs en sport waarbij sport het middel is bij de uitvoering van het project "Wij(k) in beweging".	Door gebruik te maken van de gegevens uit de politiemonitor en gezondheidsscan.	Het verhogen van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen, binnen de doelgroep van 11%, met 50%. Het terugdringen van het aantal overlastgroepen in de wijken.	De uitvoering vindt plaats in sterk afgeslankte vorm i.v.m. bezuinigingen.	In samenwerken met de combifunctionarissen zijn naschoolse activiteiten georganiseerd in of nabij de sportaccommodaties.
5300 Sport (2)				
Het geven van voedingsvoorlichting en extra sportlessen voor kinderen van de basisschool.	Gebruik van Gezondheidsmonitor.	Het aantal deelnemers met overgewicht is verlaagd met 20%.	De uitvoering vindt plaats in sterk afgeslankte vorm i.v.m. bezuinigingen.	Voorlichting heeft plaatsgevonden op vier evenementen in samenwerking met de lokale sportvereniging

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben bereikt in 2015?
Het promoten (en organiseren) van verschillende sportactiviteiten en de schoolsportdagen.	Het jaarlijks vastleggen van de activiteiten in onder andere het schoolsportprogramma.	Wanneer alle scholen voor het (speciaal) basisonderwijs hebben deelgenomen aan de sportdagen. Totaal aantal sportcontactmomenten is ongeveer 10.000.		De schoolsportdagen zijn gehouden waarbij het aantal contactmomenten is behaald van 10.000.
5300 Sport (3)				
Het in stand houden van de buitensportaccommodaties.	Jaarlijkse scan op het onderhoud en monitoren op het gebruik door sportverenigingen.	Wanneer de kwaliteit van de sportparken voldoet aan de eisen.	.	De buitensportaccommodaties voldoen aan de eisen.
Uitwerking scenario's binnensportaccommodaties (conform de kadernota Integraal Accommodatiebeleid 2012-2020).	Resultaten onderzoek bevolkingsprognose, onderwijsprognose en toekomstvisie op verenigingsporten.	Besluitvorming over de brede scholen.	Op basis van de nieuwste ontwikkelingen scenario's aanpassen in combinatie met onderwijshuisvesting (brede scholen).	Planontwikkeling nieuwe sporthal ter vervanging van Marimbahal planontwikkeling van de Van Zweedenzaal welke aansluiten bij de planontwikkeling van de brede scholen.
Commercialisering van sport- en welzijnscentrum De Schilp.	Besluitvorming m.b.t. commercialisering en het op de markt zetten van het bestek.	Wanneer de opdracht is gegund aan de nieuwe exploitant.	Uitwerking loopt door in 2014.	Het sport- en welzijnscentrum de Schilp is met ingang van 1 juli 2015 op afstand gezet.
5300 Sport (4)				
De opgave Welzijn, cultuur en sport, richt zich (met betrekking tot sport) op het in goed overleg met betrokkenen de verantwoordelijkheden van sportorganisaties en de gemeente te herijken, en dit voor te leggen aan de raad met een actuele sportnota (startnotitie Sport) in aanvulling op de nota accommodatiebeleid.		1 ^e kwartaal 2015.	Nieuw: uit opgave Welzijn, cultuur en sport.	Niet bereikt.
5400 Kunst en cultuur (1)				

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben bereikt in 2015?
We gaan het cultureel aanbod voor de inwoners verrijken. Hiertoe stellen we een cultuurvisie op. Hiervoor gaan we een startnotitie opstellen waarin de inrichting van het visie-proces, algemene kaders en het tijdpad zijn opgenomen. Vanuit de gemeenschappelijke visie bepalen we het gewenste culturele aanbod en de inbreng van de betrokken partners hierbij.	Toetsing aan algemene kaders en het tijdpad zoals vastgelegd in de Startnotitie	Wanneer de visie gezamenlijk is opgesteld en gedragen wordt en hierdoor richtinggevend is voor de langere termijn.	Nieuw. Dit jaar starten we met een gezamenlijke visie op de hele kunst en cultuursector waar vanuit we alle activiteiten benaderen.	In april 2015 is gestart met het opstellen van een cultuurvisie, als onderdeel van het proces voor het opstellen van een stadsvisie. In juni 2015 heeft een eerste stadsbijeenkomst voor inwoners plaats gevonden, met Kunst en Cultuur als apart thema. In september zijn er zogenaamde tegenpoolsessies georganiseerd voor culturele en maatschappelijke instellingen, wijkverenigingen en ondernemers. Ook zijn er in deze periode door wethouder Borsboom inloopspreekuren gehouden. De opbrengsten van de hiervoor genoemde bijeenkomsten zijn aan de hand van een tussenrapportage gepresenteerd aan de raad op 29 oktober. In november en december zijn deze opbrengsten terug gelegd bij de inwoners en de bij de bijeenkomsten betrokken organisaties. Dit alles heeft geresulteerd in een maatschappelijke visie op kunst en cultuur vanuit de stad. Deze resultaten zijn opgenomen in een beeldvormende notitie die in februari met uw raad is besproken.
5400 Kunst en cultuur (2)				

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben bereikt in 2015?
Onderzoeken of de gemeente een eigen (interne) kunstcollectie in stand wil houden.	Afronding van het onderzoek.	Als de gemeente een definitief standpunt heeft ingenomen.	Nieuwe ambities t.o.v. vorige jaren.	Na vaststelling van de cultuurvisie vindt binnen de dan vastgestelde kaders de uitwerking het beleid plaats. Dan wordt beoordeeld of een eigen kunstcollectie onderdeel van het beleid moet zijn.
5400 Kunst en cultuur (3)				
Uitvoering van cultuureducatief project in het kader van de matchings-regeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016.	Toetsing aan meerjarenplan inclusief prestatie-eenheden.	Als het project Cultuureducatie met Kwaliteit conform meerjarenplan is uitgevoerd.	Ingezet wordt op verbreding (inhoudelijk en doelgroepen) door afsluiten cultuurconvenant met betrokken cultuurpartijen.	Het project "Cultuureducatie met kwaliteit" wordt gezamenlijk met de gemeente Leidschendam, Trias en de Bibliotheek uitgevoerd. In 2015 hebben vijf Rijswijkse basisscholen deelgenomen aan de leerlijn Muziek, en drie aan de leerlijn Lezen en literatuur.
Het opstellen van een cultuurconvenant met als doel het aanbod van cultuureducatie te verbreden: - inhoudelijk (onderwijssoorten en buitenschools) - naar leeftijdsgroepen (jeugd, volwassenen en ouderen) en inzetten op stimuleren van interactie tussen deze groepen.	Monitoren afspraken en evaluatie.	Als het convenant is afgesloten.	Nieuwe ambitie conform opgave.	Na vaststelling van de cultuurvisie vindt binnen de dan vastgestelde kaders de uitwerking het beleid plaats. Dan wordt beoordeeld hoe cultuureducatie wordt vorm gegeven.
5400 Kunst en cultuur (4)				
Het realiseren van nieuwe en het behouden van bestaande kunstwerken in de Rijswijkse openbare ruimte (kunstwerken Brede school, Muziekbuurth, Eikelenburgh en Rijswijk Buiten. Voor Rijswijk Buiten wordt een apart beleidskader opgesteld.	De commissie Kunstruimte stelt een advies op waarbij de bestaande werken gecategoriseerd.	Afronden categorisering en realisatie kunstwerken.	Informatie over de kunstwerken in de openbare ruimte wordt beter vindbaar via de gemeentelijke website, VVV-informatiepunt.	In de eerste helft van 2015 zijn de kunstwerken bij de Brede school "De Melodie" en de nieuwbouwwijk Eikelenburgh opgeleverd. Voor het kunstwerk bij de Brede school "Stationskwartier" is door de kunstenaar in december het definitieve ontwerp

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben bereikt in 2015?
				opgeleverd. De opdracht voor realisatie is in januari 2016 door de gemeente gegeven.
Het uitvoeren van het meerjarenonderhoudsplan voor de bestaande kunstwerken.	Jaarlijkse inspectie van alle kunstwerken.	Het regulier onderhoud aan de kunstwerken is uitgevoerd.	Specifieke aandacht voor behoud kunstwerken bij renovatie, nieuwbouw e.d.	De jaarlijkse inspectie en de hieruit voortkomende onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd.
Onderzoek naar beleidskaders voor kunst in de openbare ruimte.	Afronding van het onderzoek.	Als de gemeente de beleidskaders heeft vastgesteld.	Nieuwe ambitie conform opgave.	Na vaststelling van de cultuurvisie vindt binnen de dan vastgestelde kaders de uitwerking het beleid plaats. Dan wordt beoordeeld hoe het kunstbeleid wordt vorm gegeven.
5400 Kunst en cultuur (5)				
Strandwalfestival.	Toetsing beleidskaders voor profilering en programmering en evenementen.	Als aan beleidskaders wordt voldaan.	Vanuit een gemeenschappelijke visie wordt de gewenste bijdrage aan de Rijswijkse samenleving bepaald.	In 2015 is het festival wederom gehouden.
5410 Cultureel erfgoed				
Het voeren van een actief beleid door het inpassen van cultuurhistorisch erfgoed, ten aanzien van archeologie en monumentenzorg, in planontwikkelingen en het verrichten van onderzoek.	Kennis geven van onderzoeksresultaten met behulp van publicaties, lezingen, tentoonstellingen en het jaarverslag.	Archeologie is betrokken bij alle planontwikkeling en in Rijswijk. Het archeologisch erfgoed / de vindplaats is, met bijbehorende informatievoorziening, zichtbaar waar dat haalbaar is.		Evenals voorgaande jaren zijn tal van werkzaamheden verricht m.b.t. cultureel erfgoed (monumenten en archeologie). In RijswijkBuiten werd o.a. een verkennend onderzoek uitgevoerd op het terrein van het klooster en nadien buitenplaats Sion en vond bouwhistorisch onderzoek plaats. In het kader van communicatie werden monumentenborden vervaardigd, werd deelgenomen aan de Nationale Archeologiedagen, verschenen publicaties, werden bodemvondsten in bruikleen beschikbaar gesteld aan musea, etc. In het kader van de

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben bereikt in 2015?
				monumentenzorg werden adviezen uitgebracht voor o.m. landhuis De Voorde.
Ontwikkeling van nieuwe initiatieven voor de verbreding van het aanbod voor cultuureducatie. Wij willen initiatieven vanuit de cultuur stimuleren en versnellen.	Aantal nieuwe initiatieven.	Als vanuit de sector meer initiatieven komen.	Nieuwe ambitie conform opgave.	Door deel te nemen aan het overleg Erfgoed Rijswijk (met o.a. Historisch Vereniging Rijswijk, Museum Rijswijk) werden initiatieven op elkaar afgestemd om een zo groot mogelijk publieksbereik te krijgen. Het periodiek overleg wordt voortgezet. In 2016 werd deelgenomen aan een (experiment) van de landelijke archeologiedagen. Zie ook hierboven.
5800 Speeltuinwerk				
Het in stand houden van de huidige, veilige speelvoorzieningen, al dan niet in de openbare ruimte.	Aan de hand van de indicatoren in de nieuwe nota speel- en ontmoetingsplekkenbeleid i.o.	Wanneer de openbare speelplekken en speeltuinen voldoen aan de landelijke gestelde veiligheidseisen.		De speelplekken worden regelmatig geïnspecteerd en indien nodig vindt er reparatie plaats. Het afgelopen jaar zijn in samenspraak met omwonenden op verschillende plekken de speeltoestellen en ondergronden vervangen. De openbare speelplekken en gemeentelijke speeltuinen voldoen aan de landelijk gestelde veiligheidseisen.

Externe invloeden en kaders en interne kaders

Externe kaders	Interne kaders
- Wet op het specifiek Cultuurbeleid. - Wet Maatschappelijke Ondersteuning. - Archeologische Monumentenwet 2007. - Bibliotheekwetgeving	- Nota Kunst en Cultuur Rijswijk. - Algemene Subsidieverordening Rijswijk. - Raadsbesluit Monumenten en Archeologiebeleid. - Nota Tussen Oud en Nieuw. Actualisering nota Cultureel Erfgoed gemeente Rijswijk. - Beleidsnota Leren, Lezen en Verbinden.

Wat kost het?

(bedragen x € 1.000)

Exploitatie (meerjarig)					
Sport, Cultuur en Recreatie			Realisatie 2013	Realisatie 2014	Begroot na Wijziging 2015
					Werkelijk 2015
5100 Openbaar bibliotheekwerk	Lasten		1.393	1.431	1.447
	Baten		-	-	-
5300 Sport	Lasten		5.569	5.421	5.594
	Baten		1.939	1.940	1.916
5400 Kunst en cultuur	Lasten		2.317	2.477	2.477
	Baten		8	63	120
5410 Cultureel erfgoed	Lasten		1.293	1.283	1.310
	Baten		28	2	-
5800 Speeltuinwerk	Lasten		763	698	777
	Baten		-	7	-
Saldo			-9.360	-9.297	-9.569
					-9.691

Programma Sociaal Domein

Wat willen we bereiken

Hoofddoelstelling per programma

De gemeente Rijswijk wil de zelfredzaamheid, de deelname aan het maatschappelijk verkeer en de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners stimuleren. De gemeente werkt samen en legt duurzame verbindingen met haar maatschappelijke partners. Alle inwoners doen mee en zijn betrokken bij de samenleving van Rijswijk. Uitgangspunt is dat inwoners maximaal gebruik maken van hun eigen kracht en mogelijkheden om deel te (blijven) nemen aan de samenleving. De gemeente biedt hulp aan mensen die daartoe niet zelf in staat zijn, om ze naar een zelfstandige bestaansvoorziening te begeleiden en hun participatie aan de samenleving te vergroten. Welzijnsactiviteiten leveren een belangrijke bijdrage aan het behoud van zelfstandigheid en welbevinden van mensen. Het mede bevorderen en beschermen van de gezondheid van de Rijswijkse burger draagt hier aan bij.

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	63.029	61.596
Baten	22.810	23.942
Saldo	-40.219	-37.654

Beleidsproducten per programma

Wat kost het? (x € 1.000)

1400 Opvang zwerfdieren

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	72	67
Baten	-	-
Saldo	-72	-67

6100 Inkomen

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	22.123	21.699
Baten	20.002	20.329
Saldo	-2.121	-1.370

6110 Arbeidsmarkt overig

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	3.787	3.445
Baten	-	8
Saldo	-3.787	-3.436

6140 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	3.902	3.685
Baten	221	217
Saldo	-3.681	-3.468

6210 Vreemdelingen

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	-	241
Baten	-	241
Saldo	-	-

Beleidsproducten per programma

Wat kost het? (x € 1.000)

6230 Re-integratie en participatievoorzieningen
Participatiewet

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	3.734	3.883
Baten	-	197
Saldo	-3.734	-3.686

6610 Maatwerkvoorzieningen materieel Wmo

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.750	1.593
Baten	2	1
Saldo	-1.748	-1.592

6620 Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	9.661	8.868
Baten	1.300	1.413
Saldo	-8.361	-7.455

6700 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	8.061	8.290
Baten	1.152	1.327
Saldo	-6.909	-6.963

6710 Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.076	697
Baten	-	-
Saldo	-1.076	-697

6820 Individuele voorzieningen natura Jeugd

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	7.255	7.529
Baten	-	75
Saldo	-7.255	-7.454

6830 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.040	1.039
Baten	-	-
Saldo	-1.040	-1.039

Programma Sociaal Domein

Beleidsproducten per programma

Wat kost het? (x € 1.000)

7100 Volksgezondheid

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	532	523
Baten	<u>1</u>	<u>1</u>
Saldo	-531	-522

7240 Lijkbezorging

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	36	37
Baten	<u>132</u>	<u>134</u>
Saldo	96	97

Aandachtspunten en ontwikkelingen

Per 1 januari 2015 treden de nieuwe Wmo, de Participatiewet en de Jeugdwet in werking. De taken en verantwoordelijkheden van de gemeenten op het gebied van ondersteuning op de leefdomeinen(jeugd)zorg, welzijn, inkomen en werk worden aanzienlijk uitgebreid en verzaamd. Ter voorbereiding op deze nieuwe taken zijn in 2014 zowel lokaal als regionaal voorbereidingen getroffen met vele samenwerkingspartners. Besluitvorming heeft zoveel mogelijk in 2014 plaatsgevonden. De transities bevatten grote maatschappelijke en financiële veranderingen. In dat kader is het van het grootste belang stevig te monitoren op inhoud, proces en financiën. De raad zal hierover geïnformeerd worden middels de gebruikelijke voortgangsrapportages, waaronder de rapportages die voortvloeien uit het besluit van de raad om het sociaal domein als groot project aan te merken.

Participatiewet

De aanscherping van de Wet Werk en Bijstand en de Participatiewet treden tegelijkertijd in werking.

Op het gebied van (arbeids)participatie vindt met inachtneming van de wijzigende wetgeving en de nieuwe doelgroepen een heroriëntatie plaats. Een deel van het instrumentarium voor de nieuwe doelgroepen moet worden ontwikkeld en operationeel worden gemaakt, en weer passen in een breder re-integratiebeleid. Een beleid dat erop gericht moet zijn cliënten beter in staat te stellen zelf de participatieladder te beklimmen om uiteindelijk betaald werk te vinden. Hierbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar de positie, taken en organisatie van het Rijswijks Werkcentrum in relatie tot de werkzaamheden van sociale zaken.

De werkgeversbenadering is een middel dat wordt ingezet om meer mensen naar arbeid toe te leiden. Vanuit de wetgever wordt aangestuurd op het realiseren van een regionaal werkbedrijf. Ook lokaal wordt ingezet op het effectiever maken van de benadering van werkgevers en het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van cliënten bij het vinden van betaald werk.

Op basis van de uitkomsten van een armoedemonitor en gewijzigde wetgeving wordt een nieuwe kadernota minimabeleid opgesteld. De armoedemonitor geeft inzicht in het bereik en effect van het huidige minimabeleid. In samenspraak met de doelgroep en het maatschappelijk middenveld wordt bekeken hoe dit beleid verder geoptimaliseerd kan worden.

De DSW blijft verantwoordelijk voor het aanbieden van beschut werk voor de oude doelgroep. De taken Arbeidsontwikkeling, Individuele detachering en Begeleid Werken voor de oude doelgroep worden een lokale verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten GR DSW Rijswijk eo.

Wmo

De transitie AWBZ-Wmo houdt in dat de functies begeleiding Individueel en begeleiding Groep van de AWBZ overgeheveld worden naar de Wmo. Er wordt gekozen voor een 'zachte landing' waarbij cliënten in 2015 zoveel mogelijk hun zorgaanbieder kunnen behouden.

De gemeente Rijswijk is met het maatschappelijk middenveld op zoek naar manieren om de functie begeleiding en ook andere ondersteuningsvormen op innovatieve manieren vorm te geven, hiertoe is een innovatieagenda opgesteld. De gemeente krijgt te maken met een nieuwe, grote en divers samengestelde doelgroep die moet worden ingepast in het Wmo-beleid.

De maatschappelijke opgaven geformuleerd in de Innovatieagenda Sociaal Domein, die in overleg met het maatschappelijk middenveld zijn opgesteld, krijgen hun beslag in de komende jaren.

Vanaf 2015 worden de bezuinigingen op Hulp bij het Huishouden doorgevoerd. Hierdoor zal het aanbod van de hulp en de voorwaarden wijzigen.

Om een zachte landing te kunnen verzorgen wordt tijd genomen voor een zorgvuldige herindicatie.

Om geen rechtsongelijkheid te creëren zullen de herindicaties ingaan op 1 juli 2015 voor de huidige wmo-clients (hulp bij huishouden) en 1 januari 2016 voor de cliënten die overkomen vanuit de AWBZ-begeleiding. De kosten die gemoeid zijn met deze vertraging zullen opgevangen worden door het aanwenden van de, in de 2de voortgangsrapportage 2014 aangevulde, reserve Wmo.

De gemeente krijgt middelen van het Rijk om de regelingen WTCG, CER en TSZ te compenseren. Deze regelingen waren erop geënt om chronisch zieken en gehandicapten tegemoet te komen in de meerkosten verband houdende met hun ziekte of handicap. In 2015 zullen nadere keuzes gemaakt moeten worden om deze zwaar gekorte budgetten zo effectief mogelijk in te zetten voor deze doelgroep.

Jeugdzorg

Met de invoering van de nieuwe jeugdwet krijgt de gemeente een grotere verantwoordelijkheid voor het ondersteunen van respectievelijk jeugdigen en opvoeders, die problemen ondervinden bij het opgroeien en de opvoeding. Dit in een gesloten keten van opvoedondersteuning tot zwaardere vormen van jeugdzorg.

Vele vormen van jeugdzorg zijn regionaal georganiseerd. De afspraken voor continuïteit van zorg zijn vastgelegd in het Regionaal Transitiearrangement en de gewenste verandering in een Innovatieagenda Jeugdzorg. Rijswijk zal in dit regionale verband blijven acteren om de vastgelegde afspraken opgevolgd te zien worden en de innovatieagenda om te zetten in daadwerkelijke innovaties.

In de lokale zorgnetwerken blijft het Centrum voor Jeugd en Gezin een spilfunctie bekleden. Middels een leer- en ontwikkeltraject worden hier zaken als toegang, preventief werken en gekanteld werken met participanten in de netwerken verder uitgewerkt.

Toegang

De uitgangspunten van de toegang tot het Sociaal Domein zijn verwoord in het "Deltaplan Toegang".

Het CJG, het KCC, de sociale wijkteams en de vakafdeling Sociaal Domein spelen hierin een cruciale rol. Het is inherent aan veranderingen dat aanpassingen en bijstellingen worden gedaan al naar gelang het 'systeem' operationeel is. Stevige voorbereiding van de implementatie en monitoring in de startperiode moet er voor zorgen dat knelpunten tijdig worden opgemerkt en aangepakt, ten einde de dienstverlening in de toegang te laten voldoen aan de vastgestelde uitgangspunten.

Doelstellingen per beleidsproduct

1400 Opvang Zwerfdieren

De gemeenten Delft, Pijnacker-Nootdorp, Westland en Rijswijk zijn in constructief overleg met het bestuur van Streekdierentehuis 't Julialaantje over de wettelijke taak die gemeenten hebben ten aanzien van de opvang en het welzijn van zwerfdieren. Voor het uitvoeren van die wettelijke taak moet de opvang voldoen aan het Besluit Gezelschapsdieren (1 juli 2014 in werking getreden). De huidige onderkomens van de zwerfdieren voldoen daar nu niet aan. De vier genoemde gemeenten onderzoeken hoe de samenwerking met het Streekdierentehuis 't Julialaantje voor de opvang en verzorging van zwerfdieren voor langere termijn bekrachtigd kan worden. Dierenhospitaal & Ambulancedienst Den Haag e.o. verzorgt het ophalen van de zwerfdieren.

6100 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies

Zowel vanuit maatschappelijk als financieel oogpunt is het gewenst dat het aantal uitkeringsgerechtigden zo laag mogelijk is. De nadruk ligt op de eigen verantwoordelijkheid. Voor mensen die een uitkering hebben en nog kunnen werken, is een betaalde baan de meest effectieve manier om de inkomenspositie te verbeteren. Het is de ambitie van de gemeente Rijswijk om iedereen mee te laten doen. Het hebben van betaalde arbeid geeft mensen een gevoel van eigenwaarde en zorgt voor betrokkenheid bij de samenleving. Het vinden van betaalde arbeid is niet voor iedereen haalbaar. Alleen mensen die een bijstandsuitkering echt nodig hebben, ontvangen een uitkering.

6110 Sociale Werkvoorziening

De Participatiewet voegt de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wajong samen. Er is dan nog maar één regeling voor iedereen die extra hulp nodig heeft om aan het werk te komen. Er kunnen vanaf 1 januari 2015 dus geen nieuwe mensen meer instromen in de Wsw. Voor mensen die nu al in een beschutte omgeving werken, verandert er niets. Onze inwoners die nu een vast dienstverband bij 'DSW Rijswijk e.o.' hebben, kunnen hier dan ook blijven werken. 'DSW Rijswijk e.o.' anticipeert op de krimp van de Wsw door uitvoering te geven aan het herstructureringsplan.

6140 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid

In de gemeente Rijswijk bestaat de mogelijkheid om kwijtschelding te krijgen van een aantal heffingen (ozb, rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting voor de eerste hond). Om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding, hanteert de gemeente de zogeheten 100% bijstandsnorm. Dit betekent dat alleen huishoudens met een inkomen op of onder het bijstandsniveau recht hebben op kwijtschelding.

Het minimabeleid heeft als doel om mensen die moeten rondkomen van een inkomen op of rond het sociaal minimumloon volwaardig deel te kunnen laten nemen aan de samenleving. Indien kinderopvang noodzakelijk is op grond van een sociaal medische indicatie voor ouder(s) of kind, vergoedt de gemeente de kosten, behoudens een procentuele eigen bijdrage van de ouder(s).

Het doel van schuldhelpverlening is om problematische schuldsituaties te voorkomen of op te lossen. Maatwerk speelt binnen de schuldhelpverlening een belangrijke rol.

6230 Re-integratie en participatievoorzieningen Participatiewet

Werk is het belangrijkste middel om mensen mee te laten doen in de samenleving en hen zelfstandig in hun eigen levensonderhoud te laten voorzien. Inwoners die kunnen werken, moeten werken.

De pijlers van de aanpak zijn preventie, instroombeperking en uitstroombevordering. Het college zet meer dan voorheen in op mensen met middelgrote afstand tot de arbeidsmarkt.

Reden is dat mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt vaak op eigen kracht betaald werk vinden. Voor iedereen geldt dat het verkrijgen van een positie op de arbeidsmarkt het einddoel is.

De gemeentelijke inzet is gericht op de ondersteuning en begeleiding is de focus gericht op duurzame uitstroom. Werkgeversbenadering is essentieel. De Participatiewet bevat nieuwe instrumenten om vorm te geven aan bovenstaande uitgangspunten. Bestaande en nieuwe instrumenten worden uitgewerkt in de Kadernota Reïntegratie/Participatie (2de kwartaal 2015), onder het Motto: Werken werkt!.

Mensen voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt nog te groot is, worden gestimuleerd maatschappelijk te participeren en zo een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving.

Dat kan zijn in de vorm van vrijwilligerswerk of mantelzorg. Het sluitstuk is het leveren van een tegenprestatie. Mensen verleiden tot het verrichten van een tegenprestatie is het uitgangspunt.

De dwingende aanpak is het absolute sluitstuk.

6610 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo

De deelname aan het maatschappelijke verkeer te bevorderen van alle burgers, jong en oud, met en zonder beperking. De individuele voorzieningen aan Rijswijkse burgers op het gebied van **Hulpmiddelen** en **Woningaanpassingen** worden hier verstrekt.

6620 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo

De deelname aan het maatschappelijke verkeer te bevorderen van alle burgers, jong en oud, met en zonder beperking. De individuele voorzieningen aan Rijswijkse burgers op het gebied van Hulp bij het Huishouden, wmo-begeleiding en vervoersvoorzieningen worden hier verstrekt. Ook de ondersteuning van mantelzorgers en het faciliteren van de respijtzorg zit in dit beleidsproduct.

6670 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo

Alle eigen bijdragen die inwoners betalen voor het verkrijgen van voorzieningen zoals bedoeld onder product 6610 en 6620 worden hier geraamd. Hierdoor is er een nadrukkelijk scheiding gemaakt tussen inkomsten en uitgaven.

6700 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd

Binnen dit product worden ouderen en gehandicapten ondersteund in sociaal-culturele activiteiten. Het bevorderen van sociale cohesie in de stad, de wijken en buurten is een doel binnen dit product. De professionele ondersteuning van mantelzorg, sociaal-cultureel werk, vrijwilligerswerk en jeugdwerk hoort daarbij. Om preventief opvoedproblemen weg te kunnen nemen investeert de gemeente in voorliggende voorzieningen.

Ook voor inwoners die tegen sociaal-maatschappelijke problematiek aanlopen faciliteert de gemeente verschillende laagdrempelige voorzieningen, waaronder het Algemeen Maatschappelijk Werk.

De gemeente houdt tevens maatschappelijk vastgoed in stand om bovengenoemde activiteiten te huisvesten.

6710 Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd

De uitvoering van de toegang Jeugdhulp te richten op het 'normaliseren' van problemen via snelle, laagdrempelige ondersteuning in plaats van nodeloze indicatieprocedures. Deze toegang is gepositioneerd in het CJG Rijswijk en heeft o.a. de volgende taken: informatie, advies, preventie, vroegsignalering, zorgbehoefte bepaling (triage), ondersteuning en doorverwijzing. Alle activiteiten gericht op het identificeren van de eigen kracht of het geleiden naar de juiste ondersteuning.

De uitvoering van de Toegang van Wmo te richten op het zoveel mogelijk op eigen kracht en in eigen omgeving problemen op te pakken, die belemmerend werken in het participeren in de samenleving. Deze toegang is gepositioneerd in het zorgloket en de sociale wijkteams. Binnen het Sociaal Wijkteam is ook de onafhankelijke cliëntondersteuning ondergebracht.

6720 PGB Wmo en Jeugd

Een persoonsgebonden budget (PGB) kan een geschikt instrument zijn voor de cliënt om zijn leven naar eigen wensen en behoeften in te vullen.

Een PGB heeft de volgende uitgangspunten:

- regie kunnen uitoefenen in levering van de zorg;
Het gaat om zelf kunnen bepalen wie de zorg levert, het moment waarop de zorg wordt geleverd en het hebben van een vaste hulpverlener;
- de burger behoudt zelf regie;
- de burger kan de ondersteuning kiezen en inkopen die voor hem passend is. Dat wil zeggen passend bij zijn leefsituatie en leefstijl;
- met een PGB is het makkelijker een vaste hulpverlener te regelen.

De PGB is een verstrekkingvorm die bij uitstek geschikt is voor mensen die zelf de regie over hun leven kunnen voeren. Aan het verstrekken van een PGB zijn wel een aantal voorwaarden verbonden. Er komen nadere regels over de voorwaarden, hoogte PGB en de kwaliteitseisen.

6820 Individuele voorzieningen Natura Jeugd

Het gaat hier om Zorg in Natura (ZIN) voor jeugdigen waar een verlengingsbesluit voor kan worden afgegeven. Dit zijn vormen van jeugd- en opvoedhulp, jeugd-GGZ, jeugdzorg aan verstandelijk beperkten, begeleiding, persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf voor de doelgroep 18- en jeugdzorg-plus (gesloten jeugdhulp). Een individuele voorziening heeft vaak betrekking op meer gespecialiseerde zorg.

In de Verordening Jeugdhulp staat beschreven welke vormen van Jeugdhulp vrij toegankelijk zijn en welke niet.

6830 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd

Het gaat hier om vormen van Jeugdhulp, die wordt ingezet om de veiligheid van het kind te verbeteren en het opvangen van de doelgroep 18-. Het gaat hier om: aanpak kindermishandeling door Veilig thuis, kindbeschermingsmaatregelen (door de gecertificeerde instelling) en jeugdreclassering (ook door de gecertificeerde instelling). Deze jeugdhulp wordt alleen ingezet op last van de rechter.

6870 Ouderbijdragen individuele voorzieningen en opvang Jeugd

Voor ondersteuning, hulp en zorg op grond van de Jeugdwet kunnen geen eigen bijdragen worden opgelegd. Er kan wel sprake zijn van een ouderbijdrage voor zover de jeugdhulp verblijf buiten het gezin of verblijf in een justitiële jeugdrichting inhoudt. De ouderbijdrage is ingegeven door het besparingsmotief: ouders van wie de kinderen buiten het gezin worden verzorgd hebben minder kosten voor die kinderen. Deze functie omvat alle ouderbijdragen die worden geïnd door het CAK op het gebied van individuele voorzieningen en opvang jeugd.

7100 Volksgezondheid

Het lokaal volksgezondheidsbeleid wordt vanuit dit product gefinancierd, waaronder de aanpak van huiselijk geweld, de inzet van de GGD en (O)GGZ.

7240 Lijkbezorging

Verzorgen van gelegenheid tot begraven en cremeren in Rijswijk.

De wettelijke verplichting om piëteitsvol gelegenheid te kunnen bieden om te kunnen begraven en cremeren en het (laten) beheren van begraafplaatsen.

Indien er niemand in de lijkbezorging kan voorzien en daartoe geen enkel initiatief ondernomen wordt, draagt de gemeente daarvoor zorg.

Wat gaan we ervoor doen?

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
1400 Opvang Zwerfdieren				
De gemeenten Delft, Pijnacker-Nootdorp, Westland en Rijswijk zijn in constructief overleg met het bestuur van Streekdierentehuis 't Julialaan-tje over de wettelijke taak die gemeenten hebben ten aanzien van de	Kwartaalrapportages over het aantal opgevangen zwerfdieren.	Wanneer alle zwerfdieren in Rijswijk worden opgehaald en opgevangen.		Alle zwerfdieren zijn in Rijswijk opgehaald en opgevangen. Het dierentehuis heeft in 2015 voldoende geld opgehaald om te starten met de renovatie van het asiel.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
opvang en het welzijn van zwerfdieren. Voor het uitvoeren van die wettelijke taak moet de opvang voldoen aan het Besluit Gezelschapsdieren (1 juli 2014 in werking getreden). De huidige onderkomens van de zwerfdieren voldoen daar nu niet aan. De vier genoemde gemeenten onderzoeken hoe de samenwerking met het Streekdieren-tehuis 't Julia-laantje voor de opvang en verzorging van zwerfdieren voor langere termijn bekrachtigd kan worden. Dierenhospitaal & Ambulance-dienst Den Haag e.o. verzorgt het ophalen van de zwerfdieren.				
6100 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen en subsidies				
Uitkeringen voor levensonderhoud verstrekken. Verstrekken van loonkosten-subsidie i.r.t. loonwaardebe-paling. Diverse inkomens-ondersteunende regelingen uitvoeren.	Resultaten worden periodiek gemonitord en geanalyseerd.	Als de verstrekte uitkeringen bij de personen terecht gekomen zijn die er recht op hebben en als blijkt dat de lokale gegevens in de pas lopen met de landelijke ontwikkelingen.	Invoering van loonwaardebe-paling specifieke loonkosten-subsidie voor mensen met een arbeidsbeperking. Gefaseerde invoering van de kostendelers-norm. Per 1 januari 2014 voor nieuwe	In 2015 is het aantal uitkeringen in de gemeente Rijswijk met 5% gestegen. Hiermee heeft de gemeente Rijswijk precies in de pas gelopen met het landelijk gemiddelde dat ook 5% bedroeg. De kostendelersnorm is voor het hele bestand ingevoerd.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
Terugvordering van ten onrechte verstrekte uitkeringen. Voorkoming en opsporing van fraude.			cliënten en per 1 juli voor het huidige bestand.	
6140 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid				
Verzoeken om kwijtschelding worden getoetst op basis van vastgestelde normen.	Via de toets wordt gemeten of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding van de aanslag gemeentelijke belastingen.	Als de mensen in Rijswijk kwijtschelding hebben gekregen die hier op basis van de vastgestelde normen recht op hebben.		Alle mensen die in 2015 kwijtschelding hebben aangevraagd en daar recht op hadden, hebben kwijtschelding gekregen.
Uitvoering geven aan diverse gemeentelijke Inkomens-ondersteunende regelingen.	Resultaten worden periodiek gemonitord en geanalyseerd.	Als alle Rijswijkse minima door de inzet van de diverse inkomensondersteunende regelingen zelfredzaam zijn.		In 2015 is uitvoering gegeven aan de volgende inkomens-ondersteunende maatregelen: · Schoolspullen pas · sociaal fonds · ooevaarspas · aanvullende ziektekosten-verzekering · ondersteuning bij kinderopvang · incidentele en periodiek bijzondere bijstand en leenbijstand
Vergoeding voor de kosten van kinderopvang verstrekken.	Resultaten worden periodiek gemonitord en geanalyseerd.	Als iedereen die daarvoor in aanmerking komt een vergoeding voor kinderopvang heeft gekregen.		De Kadernota armoede is vastgesteld.
Het inzetten van preventieve en curatieve instrumenten op het gebied van schuldhulpverlening.	Resultaten worden periodiek gemonitord en geanalyseerd.	Als iedere persoon die een beroep doet op schuldhulpverlening op het juiste spoor is gezet.	Meer aandacht voor preventie.	Er is ingezet op preventie door een betere samenwerking met woningbouwcorporaties en maatschappelijke organisaties.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
6110 Sociale Werkvoorziening				
Arbeidsontwikkeling individuele detachering en begeleid werken van het huidige bestand SW-medewerkers.	Resultaten worden periodiek gemonitord en geanalyseerd.	Als iedereen die mogelijkheden heeft, ook daadwerkelijk is geplaatst of wordt begeleidt.	Naast de invoering van de participatiewet zal de voorbereiding van de herstructurering van de DSW doorgaan.	Aan de hand van een stappenplan DSW wordt gewerkt aan de herstructurering.
Regionale beleidsafspraken (op RPA niveau) maken.		Als er regionale afspraken met grote werkgevers zijn gemaakt en sectorarrangementen zijn afgesloten.	Binnen de arbeidsmarktregio Haaglanden werken de vijf gemeenten intensief samen bij de ontwikkeling van nieuw instrumentarium en werkgeversbenadering.	De regionale werkgeversbenadering is verder geïntensiveerd waarbij van het nieuwe regionale instrumentarium gebruik is gemaakt. Dit heeft ertoe geleid dat er door de Rijswijkse accountmanagers 838 vacatures naar binnen zijn gehaald waarvan er 13 betrekking hadden op de landelijke baanafpraak. Het was de ambitie om voor Rijswijk 450 banen te realiseren. Doordat er van de eerdergenoemde 838 banen uiteindelijk 408 banen zijn ingevuld is het ambitieniveau voor 91% gerealiseerd.
6230 Re-integratie en participatie voorzieningen Participatiewet				
Participatie: Voor zover noodzakelijk wordt een cliënt begeleid en bemiddeld naar werk met inzet van een uitgebreid scala aan instrumenten waarmee maatwerk voor de cliënt geleverd kan worden.	Resultaten worden periodiek gemonitord en geanalyseerd.	Participatie: De doelstelling zal zijn bereikt als het volume van het uitkeringenbestand niet negatief af zal wijken van het landelijk gemiddelde.		In 2015 is het aantal uitkeringen in de gemeente Rijswijk met 5% gestegen. Hiermee heeft de gemeente Rijswijk precies in de pas gelopen met het landelijk gemiddelde dat ook 5% bedroeg.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
Integratie: Het invulling geven en afronden van alle gemeentelijke taken op het gebied van inburgering.		Integratie: Als iedere inburgeraar is gehandhaafd op zijn inburgeringstermijn is de doelstelling behaald.		Alle inburgeraars die hun inburgeringsverplichting nog niet hebben afgerond zijn gesproken. Met deze personen zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de bij de inburgering behorende verplichtingen.
6610 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo				
Hieruit worden alle maatwerkvoorzieningen voor zover het producten bevat geleverd. In 2015 wordt voor het hele Wmo-domein een nieuw beleidsplan opgesteld. In 2015 zullen ook de herindicaties voor de maatwerkvoorzieningen gesteld worden.			Per 1 januari 2015 worden er taken vanuit de AWBZ overgeheveld naar de gemeenten. Deze taken worden belegd in de nieuwe Wmo. Zie opgave Sociale Agenda uit het collegewerkprogramma.	Doordat in 2014 de Kadernota Sociaal Domein is vastgesteld, is de noodzaak voor een nieuw beleidsplan Wmo in 2015 vervallen. In aanvulling op de Kadernota komt in 2016 een ontwikkelprogramma Zorg en Welzijn. Nagenoeg alle nieuwe cliënten uit de AWBZ en bestaande Wmo cliënten zijn opnieuw geïndiceerd.
6620 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo				
Hieruit worden alle maatwerkvoorzieningen voor zover het diensten betreft geleverd. In 2015 wordt voor het hele Wmo-domein een nieuw beleidsplan opgesteld. In 2015 zullen ook de herindicaties voor de maatwerkvoorzieningen gesteld worden.			Per 1 januari 2015 worden er taken vanuit de AWBZ overgeheveld naar de gemeenten. Deze taken worden belegd in de nieuwe Wmo. Zie opgave Sociale Agenda uit het collegewerkprogramma.	Doordat in 2014 de Kadernota Sociaal Domein is vastgesteld, is de noodzaak voor een nieuw beleidsplan Wmo in 2015 vervallen. In aanvulling op de Kadernota komt in 2016 een ontwikkelprogramma Zorg en Welzijn. Nagenoeg alle nieuwe cliënten uit de AWBZ en bestaande Wmo cliënten zijn opnieuw geïndiceerd.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
6670 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo				
Wordt geïnd door het CAK. De hoogte van eigen bijdrage uitwerken in het gemeentelijk Financieel besluit			Geldt nu ook voor de nieuwe Wmo-taken.	Het Financieel besluit is vastgesteld
6700 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (ouderen)				
Via subsidies worden flankerende diensten en sociaal cultureel werk voor ouderen gefaciliteerd. Dit wordt uitgevoerd door de ouderenbonden en de vrijwilliger terminale thuiszorg.	De subsidies worden verantwoord op de uitgevoerde activiteiten.	Wanneer de gemaakte subsidieafspraken zijn nagekomen en er aanbod is gerealiseerd voor deze doelgroep.		De subsidies waarvoor subsidieafspraken over de activiteiten met de instellingen zijn gemaakt, zijn verstrekt en het aanbod voor ouderen is gerealiseerd. Met de landelijke en lokale afdeling van de ouderenbond Anbo zijn gesprekken over het nakomen van de subsidieafspraken gevoerd vanwege de afsplitsing van de lokale afdelingen.
Toegang Het Algemeen Maatschappelijk Werk biedt hiervoor verschillende producten aan en neemt deel aan zorgnetwerken. De trajecten bieden ondersteuning op financieel en psychosociaal terrein aan individuele Rijswijkers met problemen op deze gebieden.	De afname van de verschillende producten wordt gemonitord. Hier wordt ook op afgerekend.	Wanneer de benodigde hulp is geboden en "zwaardere" zorg en schuldhulpverleningstrajecten zijn voorkomen en wachtlijsten worden voorkomen.	Het Algemeen Maatschappelijk Werk zal participeren in de Sociale Wijkteams.	De sturingsinformatie (indicatoren) voor de toegang is nog in ontwikkeling.
Door een "gekantelde" manier van werken toewerken naar het zo doelmatig en effectief mogelijk inzetten van collectieve (bijv. vervoer,	Prestatieafspraken die gemaakt worden met gesubsidieerde instellingen.	Als uit onderzoeken blijkt dat de nieuwe vormen van Hulp bij het Huishouden passende oplossingen zijn.		Met de gesubsidieerde partijen zijn afspraken gemaakt over de te leveren producten en diensten. Alle cliënten met een Wmo-voorziening (waaronder ook hulp bij het huishouden) zijn

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
persoonssalarie ring, maaltijden) en individuele (bijv. woning-aanpassing, hulp bij het huishouden) voorzieningen. Het bieden van mantelzorg ondersteuning. Vragen van advies aan de Wmo-adviesraad.	Klanttevredenheids-onderzoeken. Regulier overleg met de Wmo-adviesraad.	Als gevraagd en ongevraagd advies is verstrekt.		persoonlijk gesproken. Hierbij is samen met de cliënt bepaald wat de best passende oplossing is. De adviesraad is betrokken bij de besluitvorming.
Organisaties Subsidies verstrekken aan de bewoners-organisaties en aan Welzijn Rijswijk voor onder andere het bevorderen van de bewonersparticipatie door middel van de integrale wijkaanpak, activering en participatie. De bewonersparticipatie wordt gefaciliteerd door ondersteuning aan de bewonersorganisaties	Met Welzijn Rijswijk zijn middels de Will-systematiek gedetailleerde prestatieafspraken gemaakt. Deze afspraken worden jaarlijks bijgesteld op basis van gemeentelijk beleid, zoals de onlangs vastgestelde innovatieagenda sociaal domein. Met vrijwilligersorganisaties zijn outputafspraken gemaakt.	Als de beoogde resultaten genoemd in het productenboek van Welzijn Rijswijk zijn gehaald. Er wordt afgerekend op de output van de gemaakte afspraken. Wanneer de bewonersorganisaties op basis van de gemaakte outputafspraken actief hebben kunnen bijdragen aan de leefbaarheid in hun wijk.	Onderdelen van Welzijn Rijswijk zullen gaan participeren in de sociale wijkteams. Welzijn Rijswijk heeft een voortrekkersrol in de innovaties in het Sociaal Domein.	Alle producten die zijn ingezet ten behoeve van de kwetsbare inwoners van Rijswijk hebben de beoogde resultaten behaald. Initiatieven van bewonersorganisaties en losse initiatieven van inwoners, die een bijdrage leveren aan de leefbaarheid in hun wijken, zijn door de gemeente gefaciliteerd. Dankzij de participatie van de bewoners is er een bijdrage geleverd aan hun eigen leefomgeving.
Jeugd Zorgen voor een centraal punt zodat vragen rondom opvoeden en opgroei en vroegtijdigesignaleerd en aangepakt worden: Het faciliteren van	Door middel van de subsidieverantwoording en CJG-monitor.	Wanneer problemen bij ouders en jeugd vroegtijdig zijn signaleerd.	Continue aanpassing aan gewenste uitvoering.	De zorgnetwerken zijn getransformeerd tot een Jeugdteam. Dit team is onderdeel van het CJG.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
samenwerking binnen het CJG. Ervoor zorgen dat jeugdigen kennis kunnen maken met een breed aanbod aan activiteiten en talenten kunnen ontwikkelen: Het subsidiëren van jeugd- en jongeren-activiteiten.	Middels prestatieafspraken met verschillende maatschappelijke partners, waaronder ook vrijwilligersorganisaties, scouting.	Bij een gevarieerd en afgestemd aanbod voor jeugdigen.	Een deel van het aanbod is afgestemd en samengevat onder de noemer Ontdekkers. De huidige rol van Don Bosco wijzigt en kan invloed hebben op het huidige voorzieningenniveau.	Doordat we de jongeren als uitgangspunt nemen en naar hen luisteren, is voor hun het best passende aanbod gerealiseerd in Rijswijk. Aanbod : Boostcamp , talentlab Plexat, Vakantiebos, Jongerencoaching, Buitenstebinnen, Sport in de wijk.
Zorgen dat jeugdigen maatschappelijk betrokken zijn: het stimuleren van jeugdparticipatie en kinderrechten.	Wanneer jeugdigen betrokken zijn bij (gemeentelijke) projecten en deze te evalueren met de jeugdigen.	Wanneer de doelgroep zich hierbij betrokken voelt en tevreden is over de uitkomst.	In 2015 wordt jeugdparticipatie structureel ingezet als voorwaarden voor subsidies.	Per 1 januari 2015 is er een regionaal participatieplatform van jongerenraden (Jong doet mee!) Het afgelopen half jaar hebben kinderen gewerkt aan een magazine over de Kinderrechtenchecklist, de KinderMeldcode en de Sociale Kinderkaart.
Zorgen dat hulp tijdig wordt ingezet: Het inzetten van zorginstrumenten specifiek voor jeugdigen.	In de CJG-monitor wordt dit bijgehouden.	Wanneer zorginstrumenten effect hebben op de vermindering / oplossen van problemen bij ouders en jeugd zijn gesignaleerd.	Vanaf 2014 is gestart met de inzet van maatjesprojecten om jeugdigen in hun eigen kracht te zetten. De inzet van weerbaarheids-training wordt vraaggericht ingezet.	Uit het onderzoek naar een adequaat voorzieningenniveau opvoeden en opgroeien zijn aanbevelingen gekomen voor een sluitend aanbod. Hierdoor er inzichtelijker wat het best passend en benodigde aanbod is De aanbevelingen zijn doorgevoerd.
Zorgen dat jeugdigen zich maatschappelijk betrokken voelen en opgroeien tot zelfstandige volwassenen: Signalerende rol met betrekking tot Jeugdoverlast.	Met partners in regulier overleg en afspraken in een convenant	Wanneer jeugdigen een eigen plek hebben in de Rijswijkse samenleving.	Meer gericht op de eigen plek van de jeugdige dan op de overlast signalen.	Door samenwerking tussen verschillende maatschappelijke partners in het innovatieplatform is het project 'samen sterk bij echtscheiding' gerealiseerd.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
Welzijnsaccommodaties				Als gevolg van de scholenbrand zijn vertragingen ontstaan in de geplande werkzaamheden voor 2015.
In stand houden van beschikbare welzijnsaccommodaties.	Controle op de bouwkundige kwaliteit van de welzijnsaccommodaties.	Wanneer er in Rijswijk voldoende multifunctionele welzijnsaccommodaties van een goede (bouwkundige) kwaliteit zijn.	De herschikking van de welzijnsaccommodaties zal in 2015 geïmplementeerd worden.	In 2015 zijn de meerjarenonderhouds-planningen voor het maatschappelijk vastgoed geactualiseerd.
Beheren van beschikbare welzijnsaccommodaties.	Monitoren multifunctioneel ruimtegebruik.	Wanneer de beschikbare accommodaties adequaat worden beheerd.	Na implementatie van de herschikking van de welzijnsaccommodaties wordt een adequaat beheersplan opgesteld.	Verschiedende wijzigingen in gebruik van de accommodaties zijn doorgevoerd
Verhuren van beschikbare welzijnsaccommodaties.	Onderzoek doen naar de huurtarieven van de welzijnsaccommodaties	Wanneer er een eenduidig tarievenbeleid is vastgesteld.	Er wordt in 2015 een nieuwe nota huurtarieven welzijnsaccommodaties geschreven.	In 2015 is in een start gemaakt met een nota strategisch beleidsmaatschappelijk vastgoed.
				De tarievennota wordt na vaststelling van het strategisch beleid maatschappelijk vastgoed geschreven
6710 Eerstelijns-loket Wmo en Jeugd				
Doorontwikkeling CJG Rijswijk. Inzetten op preventie en ambulante jeugdhulp.	PM	Doorontwikkeling CJG: Eerste en tweede kwartaal 2015	[Het organiseren van toegang tot de jeugdzorg en Wmo-maatwerkvoorzieningen vanuit een nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheid. Zie Delta-plan Toegang.	De zorgnetwerken zijn getransformeerd tot een Jeugdteam. Dit team is onderdeel van het CJG.
Nadruk te leggen op het voorkomen van problemen en zorgbehoeften door zorgverleners deze vroegtijdig te laten signaleren en daarop		Beleidsplan; Derde kwartaal 2015		Doordat in 2014 de Kadernota Sociaal Domein is vastgesteld, is de noodzaak voor een nieuw beleidsplan Wmo in 2015 vervallen. In aanvulling op de Kadernota komt in 2016 een ontwikkelprogramma Zorg en

Programma Sociaal Domein

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
maatregelen te laten nemen. Beleidsplan Jeugd De doorontwikkeling zorgloket en sociale wijkteams en de onafhankelijke cliëntondersteuning. Door een "gekantelde" manier van werken toewerken naar het zo doelmatig en effectief mogelijk inzetten van collectieve (bijv. vervoer, persoonsalarmering, maaltijden) en individuele (bijv. woningaanpassing, hulp bij het huishouden) voorzieningen.	Jaarlijks een SGBO onderzoek naar de klanttevredenheid.	Als het SGBO onderzoek is uitgevoerd en de uitkomsten worden gebruikt bij nieuwe afspraken.	Inzet Sociaal Wijkteam	Welzijn. Er is gestart met de evaluatie van de toegang. Op basis van de uitkomsten zullen het zorgloket, de wijkteams en de cliëntondersteuning worden doorontwikkeld. In 2015 is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zijn onder andere gebruikt bij het opstellen van het ontwikkelprogramma Zorg en Welzijn.
6720 PGB Wmo en Jeugd				
Hieruit worden de PGB gefinancierd, die vanuit maatwerk worden toegekend. In 2015 wordt voor het hele Wmo-domein een nieuw beleidsplan opgesteld. Ook voor Jeugd zal een nieuw beleidsplan worden	PM	1 januari 2015		De zorgverlening via PGB en de levering in natura worden uitgevoerd. Doordat in 2014 de Kadernota Sociaal Domein is vastgesteld, is de noodzaak voor een nieuw beleidsplan Wmo in 2015 vervallen. In aanvulling op de Kadernota komt in 2016 een ontwikkelprogramma Zorg en Welzijn. Nagenoeg alle nieuwe cliënten uit de AWBZ en bestaande Wmo cliënten zijn opnieuw

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
opgesteld. In 2015 zullen ook de herindicaties voor de maatwerkvoorzieningen gesteld worden.				geïndiceerd. De lopende indicaties Jeugd zijn met een half jaar verlengd tot 1 juli 2016. Op die datum moeten alle cliënten geherindiceerd zijn. De voorbereidingen hiervan zijn in 2015 gestart.
6820 Individuele voorzieningen Natura Jeugd				
In de Verordening Jeugdhulp staat beschreven welke vormen van Jeugdhulp vrij toegankelijk zijn en welke niet.		1 januari 2015.		De beleidsregels waren op januari 2015 gereed en zijn in het derde kwartaal herzien.
6830 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd				
Oprichtingen van gecertificeerde instelling	PM	1 januari 2015.		Er is een gecertificeerde instelling (GI) opgericht. Deze bestaat uit drie organisaties: Jeugdbescherming West, William Schrikker Groep en het Leger des Heils. De afspraken met deze organisaties zijn in een regionaal samenwerkingsprotocol vastgelegd.
6870 Ouderbijdragen individuele voorzieningen en opvang Jeugd				
Wordt geïnd door het CAK De hoogte van ouderbijdrage uitwerken in het gemeentelijk Financieel besluit		1 januari 2015		Het Financieel besluit is aangepast
7100 Volksgezondheid				
Inzetten van de GGD, de stichting Jeugdgezondheidszorg en Cardia/Welzijn Rijswijk. Ten einde onze	Met de GGD en de JGZ zijn de afspraken vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. De dagrecreatie loopt mee in de	Als de ketensamenwerking binnen de OGGZ en tussen de Jeugdzorg en Volwassenenzorg is versterkt. Dit geldt ook voor het	De gemeente stelt een preventie en handavingsplan alcohol op, die geïmplementeerd moet worden in 2015.	Met de GGD en de JGZ zijn kwartaalgesprekken gevoerd over de vastgelegde afspraken Het preventie- en Handavingsplan is in

Programma Sociaal Domein

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015?
doelen te behalen op het gebied van preventieve volksgezondheid, jeugdgezondheidszorg, Openbare Geestelijke gezondheidszorg en dagrecreatie voor kwetsbare groepen.	verantwoording-cyclus van Welzijn Rijswijk. Inzet van de OGGZ-monitor.	huiselijk geweld.		2015 vastgesteld. De samenwerking is tussen de verschillende partijen in gang gezet en zal in 2016 verder worden ontwikkeld.
7240 Lijkbezorging				
Het gelegenheid bieden voor piëteitsvol begraven en cremen.	Controleren van voldoende gelegenheid.	Als er voldoende gelegenheid is voor begraven en cremen in Rijswijk.		In 2015 waren er 3 minvermogenden waarvoor op passende wijze de uitvaart is verzorgd.
Toezicht houden op het beheer van begraafplaatsen	Afspraken met beheerders begraafplaatsen controleren.	Bij een goed beeld van de begraafplaatsen inclusief de geprivatiseerde begraafplaatsen.		
Het op passende wijze verzorgen van de uitvaart van minvermogenden.	Niet van toepassing.	Als van alle overleden minvermogenden op passende wijze de uitvaart is verzorgd.		

Externe invloeden en kaders en interne kaders

Externe kaders	Interne kaders
- Wet maatschappelijke ondersteuning. - Wet publieke gezondheidszorg. - Decentralisatie van rijk naar Gemeente Rijswijk. - Invorderingswet 1990. - Uitvoeringsregeling invorderingswet 1990 - Wet werk en bijstand (WWB) (Participatiewet vanaf 2015) - Wet participatiebudget. - Jeugdwet - Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). - Wet inburgering. - Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). - Bijstandsbesluit Zelfstandigen 2004 (Bbz). - Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (loaw). - Wet inkomensvoorziening oudere en	- Algemene Subsidieverordening Rijswijk. - Uitvoeringsnota Jeugd en Onderwijs. - Nota Bewonersparticipatie Rijswijk. - Uitvoeringsnotitie Emancipatie. - Nota Meedoen makkelijker maken: woonserviceszones. - Nota Volksgezondheid. - Leidraad Invordering gemeentelijke belastingen Rijswijk. - Kadernota integraal accommodatiebeleid - Kadernota Sociaal Domein - Participatieverordening. - Verordening Inburgering. - Doelgroepenbeleid educatie. - GR DSW Rijswijk e.o. - Verordening Persoonsgebonden budget Wsw. - Herstructureringsplan DSW Rijswijk.e.o. - Verordening afstemming en boete

Externe kaders	Interne kaders
gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz). - Wet bundeling van uitkeringen. - Inkomensvoorziening aan gemeenten. - Wet kinderopvang. - Wet gemeentelijke schuldhelpverlening. - Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP). - Wet Fraude. - Regeling huisbezoeken - Wet dieren - Wet op de Lijkbezorging.	- Fraudeverordening. - Verordening Cliëntenparticipatie. - Verordening Toeslagen en Verlagingen. (komt te vervallen per 1/1/2015) - Maatregelenverordening loaw/loaz. - Verordening Langdurigheidstoelage.(komt te vervallen per 1/1/2015) - Verordening Maatschappelijke participatie van kinderen.(komt te vervallen per 1/1/2015) - Verordening Kinderopvang. - Verordening Kinderopvang sociaal-medische indicatie. - Kwijtscheldingsbeleid. - Kadernota Schuldhelpverlening. - Innovatieagenda Sociaal Domein - Regionaal Transitiearrangement Jeugdzorg - Deltaplan Toegang tot het Sociaal Domein - kadernota minimabeleid (nieuw) - verordening individuele inkomenstoelage (nieuw) - verordening tegenprestatie (nieuw) - verordening loonkostensubsidie (nieuw) - verordening individuele studietoelage (nieuw)

Wat kost het?

(bedragen x € 1.000)

Exploitatie (meerjarig)					
Sociaal Domein		Realisatie 2013	Realisatie 2014	Begroot na wijziging 2015	Werkelijk 2015
1400 Opvang zwerfdieren	Lasten	62	75	72	67
	Baten	-	-	-	-
6100 Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen en -subsidies	Lasten	20.153	21.806	22.124	21.700
	Baten	19.784	19.865	20.002	20.329
6110 Arbeidsmarkt overig	Lasten	3.942	3.979	3.787	3.445
	Baten	3.232	3.508	0	8
6140 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	Lasten	3.610	3.767	3.902	3.685
	Baten	152	150	221	217
6210 Vreemdelingen	Lasten	1.476	0	0	241
	Baten	1.877	0	0	241
6230 Re-integratie en participatievoorzieningen Participatiewet	Lasten	4.810	4.147	3.734	3.883
	Baten	3.197	2.533	0	197
6610 Maatwerkvoorzieningen materieel Wmo	Lasten	2.049	1.926	1.750	1.593
	Baten	17	15	2	1
6620 Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo	Lasten	5.597	5.358	9.661	8.868
	Baten	1.296	1.490	1.300	1.413
6700 Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	Lasten	8.381	7.645	8.061	8.290
	Baten	1.046	1.008	1.152	1.327
6710 Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	Lasten	205	354	1.076	697
	Baten	-	-	-	-
6820 Individuele voorzieningen natura Jeugd	Lasten	-	-	7.255	7.529
	Baten	-	-	-	75
6830 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd	Lasten	-	-	1.040	1.039
	Baten	-	-	-	-
7100 Volksgezondheid	Lasten	588	431	532	523
	Baten	0	0	1	1
7240 Lijkbezorging	Lasten	18	27	36	37
	Baten	129	132	132	134
Saldo		-20.160	-20.811	-40.219	-37.654

Wat willen we bereiken

Hoofddoelstelling per programma

In samenwerking met betrokken partijen streven we naar een aantrekkelijke, duurzame en groene leefomgeving, waarin inwoners van Rijswijk, maar ook nieuwe inwoners, plezierig kunnen wonen in een passende woning naar keuze.

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	52.748	51.418
Baten	40.508	38.555
Saldo	-12.240	-12.863

Beleidsproducten per programma

Wat kost het? (x € 1.000)

5600 Openbaar groen en openluchtrecreatie

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	4.494	4.409
Baten	80	88
Saldo	-4.414	-4.321

7210 Afvalverwijdering en -verwerking

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	7.363	7.766
Baten	6.514	6.678
Saldo	-849	-1.089

7220 Riolering en waterzuivering

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	3.489	3.482
Baten	89	89
Saldo	-3.400	-3.393

7230 Milieubeheer

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.329	1.206
Baten	1	50
Saldo	-1.328	-1.157

7260 Baten rioolheffing

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	-	-
Baten	2.744	2.752
Saldo	2.744	2.752

Beleidsproducten per programma

Wat kost het? (x € 1.000)

7290 Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.540	1.430
Baten	-	28
Saldo	-1.540	-1.403

7300 Hemelwater

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	257	260
Baten	-	-
Saldo	-257	-260

7310 Grondwater

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	267	253
Baten	-	-
Saldo	-267	-253

8100 Ruimtelijke ordening

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.451	1.416
Baten	64	167
Saldo	-1.388	-1.250

8200 Woningexploitatie

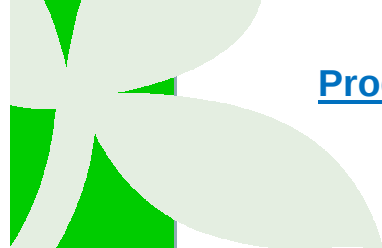
	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	235	240
Baten	460	469
Saldo	225	228

8210 Wijkontwikkeling

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	495	467
Baten	-	-
Saldo	-495	-467

8220 Volkshuisvesting

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	2.073	2.400
Baten	1.280	1.267
Saldo	-793	-1.132

Programma Wonen en Leven

Beleidsproducten per programma

8300 Bouwgrondexploitatie

8320 Grondexploitatie RijswijkBuiten

Wat kost het? (x € 1.000)

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	1.387	3.363
Baten	911	2.245
Saldo	-475	-1.119

	Begroot na wijziging	Werkelijk
Lasten	28.368	24.724
Baten	28.365	24.724
Saldo	-3	-

Doelstellingen per beleidsproduct

Vanuit het collegewerkprogramma is de opgave Ruimtelijke ontwikkeling benoemd. Wij zien dat het proces om te komen tot een samenhangende toekomstvisie kansen biedt om samen met de inwoners en de belanghebbenden in de stad, en samen met de regio, de positie van de gemeente Rijswijk te versterken. Wij blijven ons inzetten voor het creëren van een veelzijdig en duurzaam (sociaal) woningaanbod waarbij maximaal ingespeeld wordt op de vraagbehoefte. Ouderen moeten langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Het aantal betaalbare eengezinskoopwoningen en huuraanbod in het middensegment willen we bevorderen, zodat mensen kunnen doorstromen naar woningen die passen bij hun inkomen en levensfase. Corporaties worden aangesproken op hun prestaties en de kwaliteit van de woningvoorraad.

5600 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Behoud van de waarden van de Rijswijkse groenstructuur. De inspanningen richten zich met name op boom-, natuur- en recreatiestructuur (inclusief openluchtrecreatie). Participatie in het groen gaat binnen de gemeente een steeds grotere rol spelen. Het afgelopen jaar zijn verspreid over de stad circa 20 initiatieven in het groen gerealiseerd.

7210 Afvalverwijdering en -verwerking

Inzamelen en verwerken van afval, beheer afvalbrengstation en onderhoud van inzamelmiddelen zoals containers. De werkzaamheden worden uitgevoerd door Avalex. De gemeente voert de regie. Samen met Avalex verbetermaatregelen inzetten om bewoners te stimuleren om afval beter te scheiden. Het doel hiervan is te zorgen dat er minder afval verband wordt en grondstoffen gerecycled worden.

7220 Riolering en waterzuivering

Zie beleidsproduct huishoudelijk/bedrijfsafvalwater, hemelwater en grondwater.

7230 Milieubeheer

Verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en minimalisering van de milieubelasting. Bevordering van een duurzame leefomgeving voor een schoner, zuiniger, groener, mooier en sterker Rijswijk. Zie ook de paragraaf Duurzaamheid.

7260 Baten rioolheffing

Op de gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen staat ook de rioolheffing vermeld. Deze heffing legt de gemeente op aan gebruikers en eigenaars van percelen. De begrote opbrengst is gelijk aan de begrote kosten voor het treffen van maatregelen voor een doelmatig werkende riolering en afvoer van hemel- en grondwater.

7290 Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater

Voorzien in een duurzaam, veilig en robuust watersysteem door het adequaat en doelmatig inzamelen, afvoeren en verwerken van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater. Beperking van de verontreiniging van het oppervlaktewater.

De afgelopen planperiode zijn rioolinspecties uitgevoerd om de kwaliteit van het stelsel vast te stellen. Hieruit is gebleken dat ongeveer 30% van het stelsel de komende 10 jaar vervangen moet worden. We investeren de komende 10 jaar voor € 48 miljoen in het vervangen van riolering. De eerste projecten zijn uitgevoerd. Inmiddels zijn er nieuwe inzichten. We repareren meer en kunnen daarmee de vervangingen langer uitstellen. In het nog door de raad vast te stellen vGRP 2016-2020 wordt hier op ingegaan.

7300 Hemelwater

Voorzien in een duurzaam, veilig en robuust watersysteem door het adequaat en doelmatig inzamelen, afvoeren en verwerken van hemelwater. Beperking van de verontreiniging van het oppervlaktewater.

7310 Grondwater

Voorzien in een duurzaam, veilig en robuust watersysteem door het adequaat en doelmatig inzamelen, afvoeren en verwerken van overtollig grondwater.

8100 Ruimtelijke ordening

Het actualiseren van bestemmingsplannen om te voldoen aan de Wet ruimtelijke ordening, wenselijke ontwikkelingen / bouwplannen mogelijk te maken en rechtsongelijkheid tegen te gaan. Daarmee wordt sturing gegeven aan een kwalitatief en divers woningaanbod, een goed ondernemingsklimaat en voldoende voorzieningen.

8200 Woningexploitatie

Exploitatie van de woningen en bedrijfspanden die in eigendom zijn van de gemeente.

8210 Wijkontwikkeling

Bewoners, gemeente en andere partijen werken samen om de betrokkenheid met en de leefbaarheid van de buurt te optimaliseren. In alle wijken willen we samenwerking versterken door wijkmanagement. Sommige wijken zijn aangemerkt als programmawijk, andere als beheerwijk.

8220 Volkshuisvesting

Het in samenwerking met betrokken partijen zorgen voor voldoende goede woningen voor alle doelgroepen op de Rijswijkse woningmarkt. De middelen die we hiervoor inzetten zijn enerzijds nieuwbouw en renovatie en anderzijds de woonruimteverdeling. Van belang hierbij is het fysiek investeren in sterke woonmilieus en het sociaal investeren in wijken, wonen en zorg. Het gaat hierbij ook om het op orde zijn van alle benodigde procedures. Voor de Wabo geldt integraal werken, klantvriendelijkheid, overzichtelijkheid en transparantie.

8300 Bouwgrondexploitatie

Het bevorderen van maatschappelijk gewenst grondgebruik.

Het streven naar een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over de exploitanten, gebruikers, eigenaren en gemeente.

Het beheersen van risico's voor de gemeente.

Het streven naar zoveel mogelijk zeggenschap en sturing voor de gemeente.

8310 Grondexploitatie RijswijkBuiten

Staat in paragraaf RijswijkBuiten.

Wat gaan we ervoor doen?

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015.
5600 Openbaar groen en openluchtrecreatie				
Het onderhouden en beheren van het openbaar groen en recreatie locaties.	Zie paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.	Zie paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.	Bestrijden van de reuzeberenklauw.	Er zijn schapen ingezet die de berenklauw in de parken rondom de A4 hebben bestreden.
Openlucht-recreatie: Het (laten) organiseren van een meerdaags beeldbepalend	Door middel van de reguliere subsidie-afrekening.	Uitvoering van het Strandwal-festival.	Evaluatie Strandwalfestival in relatie met evenementen-beleid.	In september is weer een Strandwalfestival gehouden.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015.
Rijswijks evenement.				
7210 Afvalverwijdering en –verwerking				
Kwalitatieve producten en diensten:				
Inzamelen en verwerken van afval dat door Rijswijkse inwoners wordt aangeboden.	Aantal klachten / meldingen bij het Klant Contact Center (KCC).	Het is een structurele activiteit van de gemeente.		De aansturing, handhaving en controle op het aanbieden van afval is verbeterd, waardoor het aantal meldingen met circa 30 % is afgenomen.
Beheer en onderhoud van inzamel-middelen.	Aantal klachten / meldingen bij het Klant Contact Center (KCC).	Het is een structurele activiteit van de gemeente.		
Duurzame en efficiënte inzameling:				
Het verder scheiden van herbruikbare afvalstoffen uit restafval zodat minder afval verbrand wordt en meer grondstoffen gerecycled worden.	Het scheidingspercentage wordt periodiek gemeten.	2020.	Er is nieuw beleid in ontwikkeling	Het beleid 'Grip op grondstoffen' is door de raad in 2015 goed gekeurd. Uitvoeringsplannen voor 'Omgekeerd inzamelen' worden voorbereid met Avalex.
Een schone buitenruimte.	1) Maandelijkse meting van schoonheidsgraad op straat. 2) Aantal klachten/meldingen.	De werkzaamheden zijn structureel van aard.		De gestelde schoonheidsgraad is behaald. Er is een schoon-aanhanger aangeschaft om initiatieven voor schoonmaakacties te ondersteunen.
7220 Riolering en waterzuivering				
Zie beleidsproduct huishoudelijk/bedrijfsafval, hemelwater en grondwater.	Zie beleidsproduct huishoudelijk/bedrijfsafval, hemelwater en grondwater.	Zie beleidsproduct huishoudelijk/bedrijfsafval, hemelwater en grondwater.		Er is 3,5 km riolering aangelegd of gerenoveerd. Zie paragraaf kapitaalgoederen.
7230 Milieubeheer				
Milieubeleid:				
Minder geluidbelasting door verkeer op woningen.	Aantal geluidbelaste woningen monitoren.	Als in 2020 het aantal woningen met een geluidbelasting	Actieplan geluid is vastgesteld. De inventarisatie voor saneren van woningen Haagweg	Sanering gestart, definitief resultaat volgt met de eindafrekening van het project Haagweg.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015.
Betere afvalscheiding.	We monitoren jaarlijks het percentage apart ingezameld afval.	hoger dan 65 dB gehalveerd is ten opzichte van 2012. Als het inzamelingspercentage op 42 staat.	is gereedgekomen.	Het scheidingspercentage apart ingezameld afval is 34 %
Instellen milieuzone en handhaven.	Door middel van modelmatige berekeningen.	Als in 2015 geen overschrijdingen van de norm meer voorkomen.	Het Convenant 'Stimulering Schone Vrachtauto's en milieuzonering' is verlengd tot 31-12-2014.	Het Convenant is verlengd tot 1 januari 2017.
Duurzaamheid: publieksacties; inzetten communicatiemiddelen, etc.	Georganiseerde publieksacties; berichten, website, etc.	Jaarlijks; continu proces.		Duurzaamheidslab op Strandwalfestival. Artikelen in Rijswijk Regulerend e.d.
Voortzetten duurzaam bouwen beleid, etc.	Bouwplannen getoetst aan dubo-instrument.	Plannen toetsen continu proces.		Lopend proces.
Toepassen instrument Duurzaamheidsprestatie op Locatie (DPL), etc.	In ruimtelijke plannen worden duurzaamheidsaspecten meegenomen; in verschillende projectfasen is DPL toegepast.	Continu proces.		Lopend proces.
Duurzame energie: Onderzoek warmtenet Rijswijk West.	Vervolg onderzoek warmtenet Rijswijk West; geactualiseerd energieloket.	Continu proces.	Voor het warmtenet Rijswijk West wordt een businesscase opgesteld.	In 2015 bleek dat er vooralsnog te weinig partijen daadwerkelijk willen meedoen. Nu wordt gekeken naar afzet van de restwarmte van het datacenter in de Plaspoelpolder.
Wijkproject energiebesparing .	Wijk is actief benaderd over duurzaamheidsmaatregelen.	Continu proces.	Pilot project Leeuwendaal en 2 ^e wijkgericht project in de Strijp-Endezant zijn afgerond, 3 ^e wijkgericht project wordt opgestart.	Hoekpolder en Vrijenban afgerond in 2015. Projecten voor de wijken Bomenbuurt, Leeuwendaal (vervolg) en Oud Rijswijk gestart.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015.
Opgave Duurzaamheid: in de paragraaf Duurzaamheid is aangegeven hoe de inhaalslag mbt duurzaamheid verder wordt ingegeven.	Zie paragraaf Duurzaamheid.	Zie paragraaf Duurzaamheid.	Zie paragraaf Duurzaamheid.	Zie paragraaf Duurzaamheid.
7260 Baten rioolheffing				
De opbrengst wordt aangewend voor het bekostigen van maatregelen voor de afvoer van huishoudelijk / bedrijfsafvalwater, grondwater en hemelwater. De opbrengst is 100% kostendekkend.	In het vastgestelde verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2012-2016 (vGRP 2012-2016) is bepaald welke opbrengsten nodig zijn om de kosten hiervoor te dekken.	Als de kosten voor maatregelen voor de afvoer van huishoudelijk/ bedrijfsafvalwater, grondwater en hemelwater 100% gedekt zijn vanuit de baten rioolheffing.		De heffingen zijn conform vGRP geïnd.
7290 Huishoudelijk/ bedrijfsafvalwater				
8% van het stelsel per jaar inspecteren en onderhouden. 3 % van het stelsel renoveren conform vGRP 2012-2016.	Aantal m1 geïnspecteerd Aantal m1 gerenoveerd.	Als de doestellingen in het vGRP zijn bereikt.		Over een lengte van 20 km zijn rioolinspecties uitgevoerd. 3,5 km riolering is gerenoveerd of vervangen. Zie nota kapitaalgoederen.
7300 Hemelwater				
8% van het stelsel per jaar inspecteren en onderhouden. 3 % van het stelsel renoveren conform vGRP 2012-2016.	Aantal m1 geïnspecteerd Aantal m1 gerenoveerd.	Als de doestellingen in het vGRP zijn bereikt.		Zie 7290.
7310 Grondwater				
Beheer grondwaterloket voor inwoners voor vragen, meldingen en klachten. Maatregelen nemen om grondwater-	Aantal klachten / meldingen.	Als er geen grondwaterstanden minder dan 0,7 m onder maaiveld worden geconstateerd.		In de Brouwerstraat is een verhoogde grondwaterstand en hinder geconstateerd. In 2016 wordt gezocht naar een oplossing.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015.
overlast te beperking conform beleid richtlijn in het vGRP 2012 - 2016.				
8100 Ruimtelijke ordening				
1) Opstellen van bestemmingsplannen en beheersverordeningen.	Periodiek de stand van zaken opmaken en de raad daarover informeren.	Wanneer er in grote mate wordt voldaan aan de wettelijke gestelde eis van actueel zijn op 1 juli 2013.	Voor 2015: ten minste 2 bestemmingsplannen en voor herziening en leveren bijdrage aan het maken van een stadsvisie.	2 bestemmingsplannen in 2015, te weten Waldhoornplein en Vrijenbanselaan (KFC + Shell).
2) Uitgebreide procedures op grond van de Wabo doorlopen waarbij de raad wordt gevraagd een verklaring van geen bedenkingen af te geven.	Periodiek de stand van zaken opmaken en de raad daarover informeren.	Wanneer er na een vlot doorlopen procedure ontwikkelingen van de grond komen.		2 Wabo procedures in 2015, te weten Laantje van Braskamp en Nassaukade 1.
Het formuleren en voorleggen van een lange termijn integrale stadsvisie als overkoepelend beleidsdocument dat op hoofdlijnen de ruimtelijke en functionele ontwikkelingen voor onze gemeente onderbouwt en verbeeldt (zie programma Algemeen bestuur). Gebiedsvisie Plaspoelpolder en Gebiedsvisie In de Bogaard.		Vanaf 2015.	Nieuw: uit opgave Ruimtelijke ontwikkeling.	Zie programma Algemeen bestuur. Er hebben twee sessies plaats gevonden voor de Plaspoelpolder, en een sessie voor In de Bogaard. Verwachte afronding van beide gebiedsvisies in 2016.
8200 Woningexploitatie				

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015.
Het verhuren van woningen en bedrijfspanden die in eigendom zijn van de gemeente. Uitgangspunt hierbij is dat daar waar mogelijk bij mutatie de eigendommen worden afgestoten.	Aantal verkochte woningen / bedrijfspanden.	Indien de afgesproken taakstelling is gehaald.		Woning Sir Winston Churchillaan 277 is verkocht.
8210 Wijkontwikkeling				
De wijkplancycclus in programmawijk en uitvoeren en in de beheerwijken een soberder vorm van deze cyclus doorlopen.	Wijkmanagement: monitoren op buurt- en wijkniveau.	Als twee wijkplancycli lopen en in de andere wijken een lichtere vorm van wijkmanagement wordt gehanteerd.	Onderzocht wordt of op een andere manier slimmer met bewoners kan worden samengewerkt. Dit kan in 2015 mogelijk leiden tot een wijziging in de huidige werkwijze.	Door bewoners-organisaties en actieve bewoners in de wijken zijn activiteiten op buurt- en wijkniveau georganiseerd. Deze activiteiten dragen bij aan de sociale samenhang binnen de wijken. Bewoners-initiatieven worden door de gemeente gestimuleerd, o.a. met de uitgifte van de ideecheque die bewoners kunnen aanvragen. In 2015 zijn er ca. 10 uitgegeven.
8220 Volkshuisvesting				
Woonbeleid: 1) Het op peil houden van de woning-productie en daarbij stimuleren dat de diversiteit van woonmilieus wordt versterkt met kwaliteit als uitgangspunt. 2) De zorg voor een eerlijke en transparante toewijzing van sociale huurwoningen aan woningzoekend en op basis van	Monitoren van woningbouw-programmering en prestatieafspraken.	Als de afspraken die lopen tot 2015 zijn nagekomen.	In 2015 komen er nieuwe prestatieafspraken met de corporaties en een (bepaalde vorm van een) woonvisie.	Opstellen prestatieafspraken gestart. Afronding en vaststelling verwacht in april 2016.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015.
regionale huisvesting-verordening 3) Prestatie-afspraken met stadsgewest en corporaties en ISV3 afspraken.				
Wabo en welstand: In 2013 digitaal werken, ook de ondertekening. De huidige welstandsnota is Wabo-proof gemaakt.	Via poststroom-meting.	Als we 100% digitaal werken.		Aanvraag is digitaal, ondertekening nog analoog. Nieuwe welstandsnota door raad vastgesteld.
8300 Bouwgrondexploitatie				
Opstellen en actualiseren van bouwgrond-exploitaties.	Jaarlijks vindt actualisatie plaats en dat resulteert weer in een nieuw eindresultaat.	Het doel is bereikt aan het einde van de looptijd van de bouwgrond-exploitatie. Per bouwgrond-grond-exploitatie onderling verschillen de einddata.	Ten tijde van het opstellen van de begroting was nog niet bekend dat er twee nieuwe bouwgrondexploitaties werden geopend. De raad heeft de volgende bouwgrondexploitaties vastgesteld: Vrijenban (Shell en KFC) en Waldhoornplein (uitbreiding supermarkt). Nieuw: uit opgave Ruimtelijke ontwikkeling.	In de herontwikkelings-opgave Te Werve is gestart met de herinrichting van het park de Driesprong. De werkzaamheden zullen in begin 2016 worden afgerond.
Werken aan meer diversiteit in het Rijswijkse woningaanbod en het aandeel sociale huurwoningen bij nieuwbouw-projecten per locatie te bezien. Mogelijke aanpassingen hierdoor in de woningprogrammering voor RijswijkBuiten aan de raad	Opleveren Woonvisie nieuwe stijl.	2015.		In november 2015 is de woonvisie 2015 – 2025 door de raad vastgesteld.

Wat doen we daarvoor?	Hoe gaan we het meten?	Wanneer is de doelstelling bereikt?	Wat is er veranderd en wat is nieuw?	Wat hebben we bereikt in 2015.
voor te leggen. Voor Eikelenburg actief meedenken met de ontwikkelaar over een eventuele aanpassing van de woning-programmering en fasering, met in achtneming van wat afgesproken is over het kwaliteitsniveau en inrichting openbaar gebied.				Kleine aanpassing in de fasering in onderling overleg.
8310 Grondexploitatie RijswijkBuiten				
Zie paragraaf RijswijkBuiten.				

Externe invloeden en kaders en interne kaders

Externe kaders	Interne kaders
<u>Algemeen:</u> - Regelgeving vanuit het Rijk. - Crisis en bezuinigingen. <u>Milieubeheer:</u> - vestiging van risicovolle objecten. - Geluidproductie van automotoren. - Hoeveelheid verkeer. - Mate waarin burgers afval aan de bron scheiden. - Staat en leeftijd van wagenpark.	- Milieubeleidsplan. - Groenbeleidsplan. - Woonvisie 2007+. - Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan 2012-2016 (vGRP) - Beheerplan bomen en richtlijnen overlast <u>Milieubeheer:</u> - vestiging van kwetsbare objecten rond risicovolle objecten. - Verkeersregulatie. - Bieden van infrastructuur voor afvalscheiding. - Weren van oude vrachtwagens van de Haagweg.

Wat kost het?

(bedragen x € 1.000)

Exploitatie (meerjarig)					
Wonen en Leven		Realisatie 2013	Realisatie 2014	Begroot na Wijziging 2015	Werkelijk 2015
5600 Openbaar groen en openluchtrecreatie	Lasten	4.883	4.483	4.494	4.409
	Baten	511	108	80	88
7210 Afvalverwijdering en -verwerking	Lasten	6.876	6.897	7.363	7.766
	Baten	7.116	6.469	6.514	6.678
7220 Riolering en waterzuivering	Lasten	423	456	3.489	3.482
	Baten	64	0	89	89
7230 Milieubeheer	Lasten	987	1.125	1.329	1.206
	Baten	30	94	1	50
7260 Baten rioolheffing	Lasten	-	-	-	-
	Baten	2.112	2.405	2.744	2.752
7290 Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater	Lasten	1.259	1.634	1.540	1.430
	Baten	-4	31	0	28
7300 Hemelwater	Lasten	276	241	257	260
	Baten	-	-	-	-
7310 Grondwater	Lasten	302	259	267	253
	Baten	-	-	-	-
8100 Ruimtelijke ordening	Lasten	1.484	1.384	1.451	1.416
	Baten	218	219	64	167
8200 Woningexploitatie	Lasten	250	248	235	240
	Baten	196	1.129	460	469
8210 Wijkontwikkeling	Lasten	1.771	2.009	495	467
	Baten	1.283	1.527	0	0
8220 Volkshuisvesting	Lasten	2.289	2.130	2.073	2.400
	Baten	1.091	3.135	1.280	1.267
8300 Bouwgrondexploitatie	Lasten	2.424	1.274	1.387	3.363
	Baten	1.018	599	911	2.245
8320 Grondexploitatie RijswijkBuiten	Lasten	33.851	16.887	28.368	24.724
	Baten	33.851	16.887	28.365	24.724
Saldo		-9.590	-6.424	-12.240	-12.863

Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

	Raming na wijziging			Jaarrekening		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen						
a) Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is:						
- OZB eigenaren woningen		5.384	5.384		5.435	5.435
- OZB eigenaren niet-woningen		3.751	3.751		4.015	4.015
- OZB gebruikers niet-woningen		2.981	2.981		2.271	2.271
- OZB	459		-459	447		-447
- wet WOZ	242		-242	248		-248
- hondenbelasting	15	143	128	13	130	117
- precariobelasting	8	326	318	7	370	363
- retributies	6	20	14	4	21	17
- toeristenbelasting	4	190	186	4	292	288
Subtotaal lokale heffingen	734	12.795	12.061	723	12.534	11.811
b) Algemene uitkeringen:						
- uitkering uit het gemeentefonds	-338	68.476	68.814	-338	68.474	68.812
Subtotaal algemene uitkeringen	-338	68.476	68.814	-338	68.474	68.812
c) Dividend:						
- dividenden	129	96	-33	129	95	-34
Subtotaal dividend	129	96	-33	129	95	-34
d) Overige algemene dekkingsmiddelen:						
- BTW-compensatiefonds			0	452		-452
- bespaarde rente		1.604	1.604		1.604	1.604
- gemeente eigendommen	637	793	156	643	789	146
- Plaspoelpolder		116	116		113	113
- uitkeringen van derden	127	127	0	127	127	0
- saldo van kostenplaatsen	2.941	1.921	-1.020	3.034	1.923	-1.111
- lasten/baten oude dienstjaren			0		4	-4
- overig	-79		79	166	20	-146
- dubieuze debiteuren	1.027		-1.027	1.027		-1.027
Subtotaal overige algemene dekkingsmiddelen	4.653	4.561	-92	5.453	4.576	-877
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	5.178	85.928	80.750	5.967	85.679	79.712
Onvoorzien						
Onvoorziene uitgaven exploitatie			0			0
Subtotaal onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.178	85.928	80.750	5.967	85.679	79.712

Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening, onderdeel algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

	Verschil t.o.v. raming na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen			
a) Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is:			
- ozb eigenaren woningen	0	51	51
- ozb eigenaren niet-woningen	0	264	264
- ozb gebruikers niet-woningen	0	-710	-710
- ozb	-12	0	12
- wet WOZ	6	0	-6
- hondenbelasting	-2	-13	-11
- precariobelasting	-1	44	45
- retributies	-2	1	3
- toeristenbelasting	0	102	102
Subtotaal lokale heffingen	-11	-261	-250
b) Algemene uitkeringen:			
- uitkering uit het gemeentefonds	0	-2	-2
Subtotaal algemene uitkeringen	0	-2	-2
c) Dividend:			
- dividenden	0	-1	-1
Subtotaal dividend	0	-1	-1
d) Overige algemene dekkingsmiddelen:			
- BTW-compensatiefonds	452	0	-452
- bespaarde rente	0	0	0
- gemeente eigendommen	6	-4	-10
- Plaspoelpolder	0	-3	-3
- uitkeringen van derden	0	0	0
- saldo van kostenplaatsen	93	2	-91
- lasten/baten oude dienstjaren	4	0	-4
- overig	245	20	-225
- dubieuze debiteuren	0	0	0
Subtotaal overige algemene dekkingsmiddelen	800	15	-785
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	789	-249	-1.038
Onvoorzien			
Onvoorziene uitgaven exploitatie	0	0	0
Subtotaal onvoorzien	0	0	0
Totaal	789	-249	-1.038

PARAGRAFEN

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

De gemeente Rijswijk wil risico's die zij loopt beheersbaar maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat huidige risico's en de toekomstige risico's in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in deze risico's te verkrijgen is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Op basis van de geïnventariseerde risico's wordt het weerstandsvermogen berekend.

Kader

Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Het BBV schrijft voor dat een paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarstukken moet worden opgenomen.

Vanaf de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 is in het BBV verplicht gesteld om financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing'. Deze kengetallen zijn aan het eind van de paragraaf opgenomen.

Financiële verordening gemeente Rijswijk 2006.

De actualisatie van deze nota is in april 2016 aan de raad voorgelegd.

Nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

De financiële verordening schrijft voor deze nota periodiek bij te stellen. Op 17 december 2013 heeft de raad deze nota vastgesteld.

Nota reserves en voorzieningen Gemeente Rijswijk.

Ook deze nota is op 17 december 2013 door de raad vastgesteld.

Risicoprofiel

Om de risico's van Rijswijk in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is onder andere tot stand gekomen met behulp van NARIS, een risicomanagement informatiesysteem dat bij veel gemeenten wordt gebruikt. Hiermee worden risico's systematisch in kaart gebracht en beoordeeld. Voor de jaarrekening 2015 zijn de risico's geactualiseerd. Op grond van het risicomanagementbeleid worden in het onderstaande overzicht alleen de 10 grootste risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Afzonderlijk van het door de gemeente opgestelde risicoprofiel is door een extern bureau een risicoanalyse uitgevoerd op de grondexploitatie RijswijkBuiten. Deze analyse is niet gemaakt met behulp van Naris, maar is wel gebaseerd op dezelfde principes. Het overnemen van de resultaten van de risicoanalyse van RijswijkBuiten in Naris leidt tot ongewenste effecten. Om die reden worden de resultaten apart vermeld en zijn deze niet opgenomen in onderstaand overzicht.

In de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is wel rekening gehouden met de uitkomsten van de risicoanalyse van RijswijkBuiten.

Uit de inventarisatie zijn vanuit de afdelingen in totaal 61 risico's in beeld gebracht met een totaal geraamd risico van ca. € 17.870.000,-. Risico's met een geschatte omvang kleiner dan € 60.000,- zijn in deze berekening niet meegenomen. Indien een dergelijk risico zich daadwerkelijk voordoet, dienen de lasten hiervan binnen de exploitatiebudgetten opgevangen te worden.

In het onderstaande overzicht worden zoals aangegeven alleen de grootste 10 risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risicobeheer is per definitie toekomstgericht. Het richt zich op het tijdig identificeren van risico's en op het nemen maatregelen om deze risico's te beheersen. Het opnemen van risico's in de jaarrekening, terwijl al bekend is dat deze zich in het verslagjaar niet hebben voorgedaan, krijgt daarmee niet de hoogste prioriteit. Om die reden is ervoor gekozen om de laatste actualisatie van de risico's (stand tweede halfjaarrapportage) te hanteren. In de periode tussen de totstandkoming van deze rapportage en 31 december 2015 was er geen aanleiding nieuwe risico's toe te voegen met uitzondering van een later in deze paragraaf te noemen risico bij RijswijkBuiten.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

Risico	Kans	Financieel gevolg	Invloed
Wet Werk en Bijstand	70%	max. € 1.200.000,-	11,25%
Bezuinigingen op de macrobudgetten en veranderingen in het rekenmodel waarmee de macrobudgetten worden berekend, kunnen leiden tot tekorten op de lokale rijkssubsidie. Een dergelijke overheidsmaatregel kan niet worden voorkomen en kan leiden tot tekorten. Het participatiebudget wordt maximaal ingezet voor bevordering van uitstroom uit de uitkering zodat de uitgaven aan uitkeringen zo laag mogelijk blijven en het eventuele tekort zoveel als mogelijk beperkt blijft.			
Herverdeling gemeentefonds	70%	max. € 1.200.000,-	11,20%
De definitieve cijfers als gevolg van de herverdeling van het gemeentefonds zijn nog niet bekend. Dit kan voor Rijswijk negatief uitpakken.			
Invoering Individueel Keuze Budget	70%	max. € 1.200.000,-	11,11%
In het cao-akkoord zijn afspraken gemaakt over een individueel keuzebudget (IKB). Het IKB is een budget dat elke medewerker kan inzetten voor door hem gekozen doelen en geeft concreet invulling aan de nieuwe arbeidsverhoudingen, waarin nadrukkelijk de eigen verantwoordelijkheid en eigen zeggenschap van de medewerkers centraal staat. De regeling treedt op 1 januari 2017 in werking. In de komende periode zal lokale invulling worden gegeven aan de regeling. De regeling is budgettair neutraal, echter er worden wel uitgaven naar voren gehaald (bijvoorbeeld vakantiegeld maandelijks laten uitbetalen). Wanneer alle medewerkers maximaal gebruik zouden maken van de regeling betekent dit een incidentele extra last op de begroting 2017 van € 1.200.000,-.			
Sociaal Domein	50%	max. € 1.200.000,-	8,05%
Beoogd kostenbesparend beleid/concept WMO wordt niet gehaald. De uitdaging vanuit de Wmo is om de zorgvraag te keren. Dit door voorzieningen te versoberen, meer te verwachten van de eigen kracht en eigen netwerk van burgers en middel algemene voorzieningen duurder maatwerk te voorkomen. In 2015 wordt o.a. door de uitvoer van de innovatieagenda Sociaal Domein en de inzet van een sociaal wijkteam getracht de zorgvraag te keren. De effecten van deze maatregelen laten zich echter moeilijk voorspellen, waardoor de vraag is of de taakstelling behaald zal worden. Ter verduidelijking: dit risico behelst niet het feit dat de herindicering te laat (pas in de 1^e helft van 2015) wordt uitgevoerd. Dit wordt meegenomen in de WMO-reserve. Het beschreven risico betreft de nieuwe WMO-taken.			
Algemene uitkering	70%	max. € 600.000,-	5,61%
De hoogte van de nacalculatie aan gemeenten uit het gemeentefonds is onzeker.			
RijswijkBuiten	50%	max. € 600.000,-	5,36%
Onvoldoende en niet tijdig kunnen sturen op risico's binnen grondexploitaties, met name met betrekking tot archeologisch onderzoek. Bij het opstellen van de 4^e herziening in de loop van 2015 van de grondexploitatie RijswijkBuiten wordt dit risico opgenomen in de grex.			
Eisen van andere overheden	25%	max. € 1.250.000,-	4,17%
Het niet kunnen afdekken van risico's die kunnen ontstaan door richtlijnen, voorwaarden, eisen van andere overheden en overige derden-partijen.			
Deelname in gemeenschappelijke regeling	30%	max. € 600.000,-	2,40%
Door de verplichte bijdrage in exploitatieverliezen en beperkte invloed waardoor beleidsdoelstellingen niet volledig zouden kunnen worden gehaald.			
Overschrijding investeringen	70%	max. € 250.000,-	2,35%
Risico van overschrijding budgetten bij grote projecten.			
Asbest verwijdering	70%	max. € 250.000,-	2,34%
Onvoorziene uitgaven door asbestverwijdering in accommodaties.			

In totaal zijn er voor een bedrag van € 17.870.000,- risico's opgenomen. Het aandeel van de top 10 risico's in het totaal is € 8.350.000,-. Dit betekent dat de overige risico's optellen tot een bedrag van € 9.520.000,-.

Met de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd waarbij met het hanteren van een zekerheidpercentage van 90% de benodigde weerstandscapaciteit is bepaald. Het reserveren van het maximale bedrag van de opgenomen risico's is namelijk niet reëel, omdat de risico's niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang zullen optreden. Het resultaat van deze simulatie is dat met een benodigde weerstandscapaciteit van € 5.076.792,- het voor 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt. Ter informatie is in de volgende tabel de benodigde weerstandscapaciteit opgenomen bij het hanteren van naastgelegen zekerheidspercentages.

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages

Percentage	Bedrag
75%	€ 4.413.887
80%	€ 4.595.939
85%	€ 4.811.436
90%	€ 5.076.792
95%	€ 5.494.734

Analyse risicomanagement RijswijkBuiten

Najaar 2015 is opdracht gegeven de risicoparagraaf van de grondexploitatie Sion 't Haantje te analyseren, met als doel de uitkomsten van die analyse mee te nemen in de eerstvolgende herziening van de grondexploitatie Sion 't Haantje in 2016. Over de inhoud van de uitgevoerde analyse en de beheersingsmaatregelen wordt de raad afzonderlijk geïnformeerd.

Op basis van het gewogen risico's vanuit de gewogen bandbreedtemethode en met een zekerheidsmarge van 75% uit de Monte Carlo Simulatie is er een weerstandsvermogen nodig van in totaal € 24,0 mln. Rekening houdend met de post risico en onvoorzien in de grondexploitatie, het geprognosticeerde resultaat en de reeds gevormde reserve (financierings-)risico's RijswijkBuiten is er een aanvullende buffer nodig van € 8,5 mln.

Totaal benodigde weerstandscapaciteit

Uitkomst risicomanagementsysteem	€ 5.076.792,-
Uitkomst risicoanalyse RijswijkBuiten	€ 8.500.000,-
Totaal	€ 13.576.792,-

Beschikbare weerstandscapaciteit

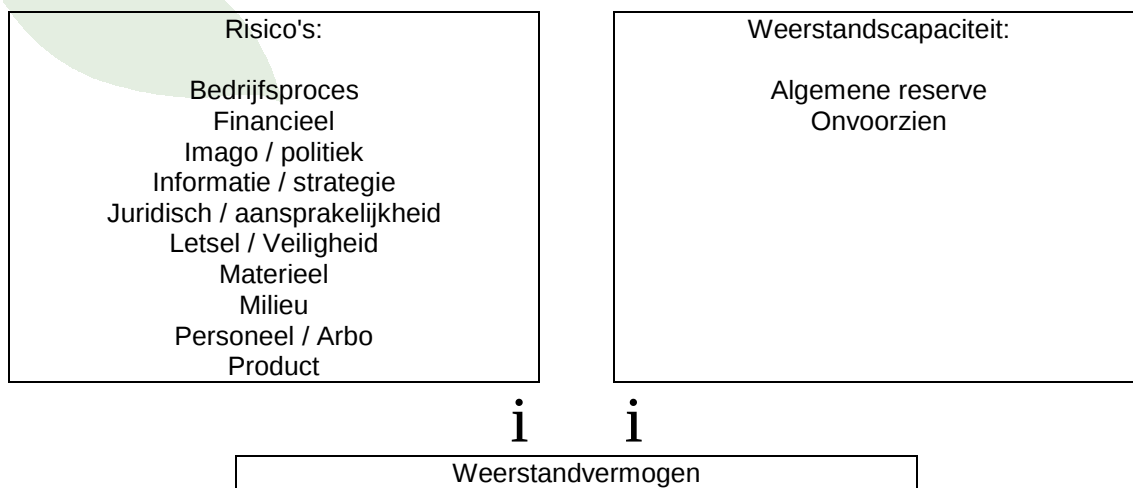
De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Rijswijk bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit	Bijboekingen	Afboekingen	Huidige capaciteit
Algemene reserve	€ 16.927.647	€ 8.790.159	€ 0	€ 25.717.806
Onvoorzien	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	€ 0
Totale weerstandscapaciteit	€ 16.977.647	€ 8.790.159	€ 50.000	€ 25.717.806

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 25.717.806}{€ 13.576.792} = 1,89$$

Tabel 4: Weerstandsnorm

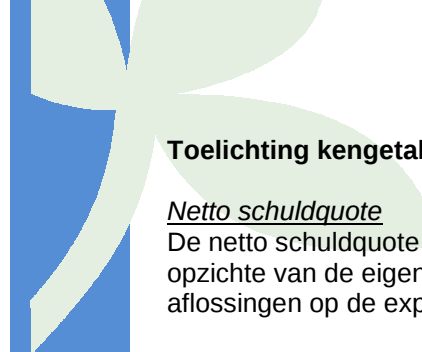
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	voldoende
D	0,8-1,0	matig
E	0,6-0,8	onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

De ratio valt in B. Conclusie is dat op dit moment, volgens de huidige analyse van de mogelijke risico's, vertaald in het benodigde weerstandsvermogen, de waardering ruim voldoende is.

Kengetallen als gevolg van wijzigingen BBV

Als gevolg van wijzigingen in het BBV dient onderstaande tabel met financiële kengetallen te worden opgenomen. Gedachtegang van de commissie BBV is dat deze kengetallen door de toezichthouders (gemeenteraad en provincie) meegewogen dienen te worden bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Hierbij zal nadrukkelijk de eigen specifieke situatie in ogenschouw genomen moeten worden, aangezien deze voor iedere gemeente min of meer uniek is.

Jaarrekening 2015	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	Verslag 2014	Begroting 2015	Verslag 2015
netto schuldquote	183,1%	175,6%	162,1%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	182,5%	171,1%	162,0%
solvabiliteitsratio	12%	12%	11%
structurele exploitatieruimte	3,0%	1,9%	1,4%
grondexploitatie	126%	109%	104%
belastingcapaciteit	85%	91%	91%

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

Beoordeling kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken.

De kengetallen netto schuldquote en de grondexploitatie zijn erg hoog. Dit is een direct gevolg van de investeringen in RijswijkBuiten. Het omgekeerde geldt ook voor de solvabiliteitsratio. Het hoge aandeel vreemd vermogen als gevolg van de financiering van RijswijkBuiten zorgt voor een lage solvabiliteitsratio.

De boekwaarde van de grondexploitatie RijswijkBuiten heeft in 2015 haar piek bereikt en neemt in de komende jaren gestaag af. Dit heeft direct invloed op de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de grondexploitatie.

In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of de gemeente over voldoende structurele baten beschikt welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De structurele exploitatieruimte is positief. Dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Daarnaast is er sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Ondanks de hoge schuldenpositie kan worden geconcludeerd dat voor wat betreft de financiële positie van Rijswijk sprake is van voldoende weerbaarheid en wendbaarheid.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Het doel van deze paragraaf is een helder en volledig overzicht te geven van de onderhoudskosten van de volgende kapitaalgoederen:

1. Openbaar groen
2. Water
3. Wegen
4. Civiele kunstwerken
5. Openbare verlichting en straatmeubilair
6. Riolering
7. Gebouwen en overig onroerend goed

Daarnaast wordt ingegaan op de beleidsambities die gesteld zijn in de programmabegroting 2015. Hier starten we mee.

Beleidsambities

De ambities en uitgangspunten zijn:

Basis op orde

De gemeente heeft in 2011 en 2012 beheerplannen opgesteld. Het onderhoud is conform deze plannen uitgevoerd. In 2016 komen er nieuwe beheerplannen voor de stad.

Op locaties waar meerdere onderhoudswerkzaamheden samen vallen, is het mogelijk om met een relatief beperkt extra budget te komen tot een andere inrichting. Er zijn drie grootschalige projecten in voorbereiding. Dit zijn de Frans Halskade, de Generaal Spoorlaan en de Karel Doormanlaan.

Kansen benutten

We hebben naast technisch noodzakelijk onderhoud ook tegelijkertijd kleinschalige verbeteringen gerealiseerd. Verbeteringen en voordelen zijn onder andere behaald bij Park Cromvliet, de natuurvriendelijke oever aan de Martin Campslaan, de speelplek in park Steenvoorde en de vervanging van de riolering bij bouwontwikkelingen zoals onder andere de Brede School Stationskwartier.

Social return: kansen bieden voor de sociale betrokkenheid en maatschappelijke ontwikkeling

Beheer van de openbare ruimte leent zich om meer te betekenen voor de maatschappij dan alleen maar technische onderhoudsmaatregelen. We hebben actiever bewoners, gebruikers en partners betrokken bij de invulling en onderhoud van de openbare ruimte. Dit zie je onder andere terug in de manier waarop we samen met bewoners aan het groen hebben gewerkt zoals onder andere in park de Driesprong. We hebben daarnaast kansen geboden aan jongeren in opleiding. Binnen beheer openbare ruimte hebben wij in 2015 vier stagiairs gehad. Verder is bij aanbestedingen een verder invulling gegeven aan social return.

Verduurzaming van het beheer van kapitaalgoederen

In het onderhoud, keuze voor materialen en de selectie van aannemers willen we duurzaamheid sterker naar voren laten komen. In 2015 zijn er onder andere zonnepanelen op de gemeentewerf geplaatst en zijn twee dieselloertuigen vervangen voor aardgasvoertuigen. Verkeersregelinstallaties worden bij vervanging van LED-verlichting voorzien. Bij de openbare verlichting is LED-verlichting toegepast op de Haagweg en op de Prinses Beatrixlaan tussen de A4 en Delft. Tot slot is de beschoeiing op de Martin Campslaan omgevormd naar een natuurvriendelijke oever.

Multifunctioneel gebouwbeheer

Wij gaan gebouwen multifunctioneel inzetten en combineren en staan hierbij open voor nieuwe combinaties. In 2015 is de leegstand van de welzijnsaccommodaties sterk omlaag gebracht door hier onderwijs in te huisvesten, waarmee tegelijk snel is voldaan aan de (tijdelijke) behoefte aan extra onderwijshuisvesting.

1. Openbaar groen

De reguliere werkzaamheden bestaan uit:

- Aanplanten van nieuwe bomen;
- Verwijderen van zieke en dode bomen;
- Snoeien van bomen;
- Inspecteren van bomen conform de wettelijke zorgplicht;
- Maaien en herstellen van gras;
- Bestrijden berenklaauw;
- Snoeien en vervangen van beplanting;
- Onkruidbestrijding in plantvakken, boomspiegels
- Grootschalig onderhoud park Cromvliet
- Boombescherming rondom de bomen op de Rembrandtkade

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investeringsen	€ 193.680	€ 107.237	€ 86.443
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 1.290.270	€ 1.250.869	€ 39.401

Verspreid over de stad zijn bomen vervangen die het afgelopen jaar zijn weggevallen. Enkele locaties worden in 2016 afgerond. Op de Sir Winston Churchillaan tussen de Huis te Landelaan en Burgemeester Elsenlaan zijn het afgelopen jaar verschillende bomen weggevallen. Dit deel van deze laan is in onderzoek en eind 2016 zal hier tot herplant worden overgegaan. Op de exploitatie is een aanbestedingsvoordeel behaald op het snoeien van bomen.

2. Water

Binnen dit thema onderscheiden we verschillende werkzaamheden. Hiervan zijn het baggeren van de watergangen en het onderhoud aan beschoeiingen financieel het meest omvangrijk.

2A. Beleidsthema baggeren

Rijswijk is opgedeeld in verschillende delen en met een cyclus van 8 jaar wordt een bepaald vak gebaggerd. In 2015 is het deel Eikelenburg gebaggerd.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Gerealiseerd
Voorziening	€ 15.139

De werkzaamheden voor het baggeren zijn door het Hoogheemraadschap uitgevoerd. De verrekening van deze werkzaamheden volgt in 2016.

2B. Beleidsthema oevers

De beschoeiing is vervangen op de volgende locaties:

- De beschoeiing op de Dr. H. van Mooklaan t.h.v. de Martin Campsplaan is omgevormd naar een natuurvriendelijke oever;
- Vervanging beschoeiing Goedendorplan (kunststof);
- Vervangen damwandconstructie Strijkade.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investeringsen	€ 298.000	€ 298.906	€ -906
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 6.820	€ 13.317	€ -6.497

In het Elsenburgerbos en op de Lange Kleiweg zijn noodreparaties uitgevoerd waardoor het exploitatiebudget is overschreden.

3. Wegen

Naast regulier onderhoud zijn de volgende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd:

- Visuele inspecties van de wegen (jaarlijks);
- Asfalt onderhoud Jaagpad;
- Asfalt onderhoud parkpaden o.a. de Bongerd, Tubasingel;
- Voorbereidende werkzaamheden asfaltonderhoud Treubstraat.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investeringsen	€ 644.000	€ 467.158	€ 176.842
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 583.290	€ 565.887	€ 17.403

Bij de investering is een positief eindsaldo. In verband met de komst van de school aan de Treubstraat zijn de onderhoudswerkzaamheden aan de Treubstraat naar 2016 verschoven. Daarnaast zullen de asfaltwerkzaamheden aan de parkpaden in Cromvliet in 2016 worden uitgevoerd.

4. Civieltechnische kunstwerken

Naast regulier onderhoud zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Inspectie van de kunstwerken;
- Reinigen areaal;
- Groot onderhoud toegangsbrug de Hofmeesters
- Renovatie van de poortbrug Te Werve;
- Renovatie van de brug naar het Rijswijkse bos;
- Renovatie van twee bruggen op het Jaagpad.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investeringsen	€ 83.000	€ 82.996	€ 4
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 169.110	€ 171.969	€ -2.859

5. Straatmeubilair

Straatmeubilair omvat vele objecten. Openbare verlichting, verkeersregelininstallaties en speelvoorzieningen zijn de meest omvangrijke in financiële zin.

5A. Openbare verlichting

Het afgelopen jaar is er een groot aantal werkzaamheden aan de openbare verlichting uitgevoerd, waardoor de achterstand in de vervanging van de openbare verlichting is ingelopen. Naast regulier onderhoud zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Vervanging lichtmasten Prinses Beatrixlaan (LED);
- Vervanging lichtmasten Haagweg (LED);
- Renovatie verlichting Delftweg;
- Renovatie Rijswijk west;
- Afronding engineering van schakelkasten openbare verlichting en start plaatsing.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investerings 2015	€ 2.113.130	€ 1.706.237	€ 406.893
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 310.000	€ 320.353	€ -10.353

Het investeringsbudget openbare verlichting in 2015 was € 468.000. Het aangegeven begroot budget is inclusief € 1,61 miljoen van de voorgaande jaren. In 2012 zijn er achterstanden in de grootschalige vervangingen ontstaan door een dispuut met de aannemer. Deze werkzaamheden zijn grotendeels ingelopen in 2013 en 2014. In 2015 zijn deze projecten financieel afgerond. Het plaatsen van schakelkasten voor de openbare verlichting is in 2015 gestart en zal in 2016 worden voortgezet.

5B. Verkeersregelininstallaties

Op de volgende locaties zijn de verkeersregelininstallaties vervangen:

- Haagweg/Geestbrugweg;
- Haagweg/Lindelaan;
- Burgemeester Elsenlaan/Van Vredenburgweg;
- Tramoversteek Prinses Beatrixlaan.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investerings	€ 270.000	€ 288.155	€ -18.155
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 247.000	€ 206.137	€ 40.863

De eindafrekening voor het vervangen van de verkeersregelininstallaties moet nog plaatsvinden, waardoor de investering eindigt met een positief saldo. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in LED-verkeersregelininstallaties en in de detectiesystemen. Het aantal storingen is daardoor het afgelopen jaar gedaald, waardoor de exploitatie met een positiefsaldo eindigt.

5C. Speelvoorzieningen

Het afgelopen jaar zijn verspreid over de stad speeltoestellen en ondergronden vervangen. Bij de grotere vervangingen hebben omwonenden mee mogen bepalen hoe de nieuwe speelplek eruit komt te zien. Bij de kleinere vervangingen hebben omwonenden kunnen kiezen uit verschillende opties van speeltoestellen. Op de volgende locaties zijn er speeltoestellen vervangen:

- Park Cromvliet;
- Park de Driesprong;

- Park Steenvoorde;
- Doelenstraat;
- Fresiadreef;
- Gentiaandreef;
- Mgr. Bekkerslaan;
- Aletta Jacobsstraat.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investeringsen	€ 234.000	€ 99.453	€ 134.547
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 98.490	€ 98.970	€ -480

Door (weers)omstandigheden zijn de werkzaamheden op de speelplekken in Park Cromvliet, Park Steenvoorde en de Doelenstraat vertraagd waardoor deze in 2016 worden afgerond.

6. Riolering

Conform het verbreed gemeentelijke rioleringsplan (VGRP) is er extra geïnvesteerd in het vervangen van de riolering. In de Ministerbuurt is het eerste deel van het relinen (inwendig de leiding vernieuwen) van de riolering uitgevoerd. Daarnaast is er werk met werk gemaakt door bij (bouw)projecten de riolering direct te vervangen.

Locaties waarin de riolering is meegenomen in het project:

- Dr. H. Colijnlaan (Brede School);
- Schoolstraat (ERL-locatie);
- Van Vredenburgweg;
- Kruising Lange Kleiweg;
- Molenhof;
- Martin Campsstraat;
- Haagweg.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investeringsen	€ 1.700.000	€ 1.617.887	€ 82.113
Investeringsen Ministerbuurt	€ 1.000.000	€ 443.494	€ 556.506
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 784.300	€ 693.131	€ 91.169

Het relinen van de riolering in de Ministerbuurt is gestart in 2015. Deze werkzaamheden worden voortgezet in 2016. Op deze werkzaamheden is een aanbestedingsvoordeel behaald, waardoor een groot deel van het resterende krediet zal terugvloeien naar de rioolreserve.

7. Gebouwen en overig onroerend goed

7A. Welzijns-, binnensport- en onderwijsaccommodaties

De gemeente Rijswijk is eigenaar van 15 welzijnsgebouwen en twee cultuurlocaties (muziekschool en schouwburg). Verder beschikt de gemeente over 7 binnensportaccommodaties (1 welzijns- en sportcentrum inclusief zwembad, 1 sporthal, 1 sportzaal en 4 gymnastieklokalen).

Bijzondere activiteiten 2015:

- Welzijns- en sportcentrum De Schilp is verzelfstandigd. Optisport is per 1 juli 2015 verantwoordelijk voor de exploitatie en het concessiebeheer;

- De leegstand van welzijnsaccommodaties is sterk omlaag gebracht. Zo gebruikt basisschool Kronenburgh de welzijnsaccommodaties Mr. D. Fockstraat en Esdoornstraat en basisschool de Piramide en basisschool Elsenburg maken gebruik van de welzijnsaccommodatie Laboucherelaan.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Voorziening maatschappelijk vastgoed	€ 0	€ 27.038	€ -27.038
Voorziening sportcentrum de Schilp	€ 35.000	€ 28.361	€ 6.638
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 1.599.380	€ 1.576.215	€ 23.165

7B. Buitensportaccommodaties

De gemeente beschikt momenteel over vier sportparken voor voetbal, hockey, korfbal en softbal en streeft naar kwalitatief hoogwaardige buitensportaccommodaties (zie programma Sport). Ook beschikt de gemeente over een:

- Wielerbaan;
- Fietscrossbaan;
- Petanquebanen;
- Hondensportterrein.

Bijzondere activiteiten 2015:

- Het softbalveld op Sportpark Hoekpolder is gerenoveerd. Hierbij zijn de halfverharding, ballenvangers, hekwerken, bestrating en dugouts vervangen c.q. vernieuwd.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Investerings	€ 180.520	€ 78.552	€ 101.968
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 347.540	€ 325.968	€ 21.572

7C. Overige gebouwen

Naast de hiervoor genoemde welzijns-, onderwijs-, binnen- en buitensportaccommodaties bezit de gemeente nog andere gebouwen en gedenktekens zoals dienstgebouwen, gemeentewerf, stationshal, torens, woningen, woonwagens en kantoorgebouwen etc. in totaal 55 objecten.

Bijzondere activiteiten 2015:

- Twee huurwoonwagens van het woonwagencentrum aan de Strijplaan zijn verwijderd uit het oogpunt van een veiligere woonomgeving en beter beheer. De twee vrijgekomen standplaatsen zijn ingericht als groenperk en parkeerplaatsen;
- Verkoop woning S.W. Churchillaan 277.

Financieel overzicht en toelichting verschillen

Voor het jaar 2015 is de rekening als volgt:

	Budget	Gerealiseerd 2015	Vershil
Exploitatie (excl. kapitaallasten)	€ 1.271.240	€ 1.193.545	€ 77.695

Paragraaf Bedrijfsvoering

1. Personeel en Organisatie

1.1. Personeelskosten, formatie, bezetting en inhuur

Personeelsbudget

Binnen de vastgestelde personeelsbegroting sturen we op personeelskosten. Het personeelsbudget is daarmee kaderstellend; niet de (afgesproken) formatie. Het management kan binnen dit kader zelfstandig beslissingen over formatie en bezetting nemen. “Duurdere” formatieplaatsen kan het management inwisselen voor bijvoorbeeld “goedkopere” formatieplaatsen. Ook wordt budget ingezet voor noodzakelijke inhuur.

Aan het eind van deze paragraaf staat het “overzicht van de personele lasten over 2015”. Hierin is het verloop binnen de personeelsbegroting weergegeven.

Formatie

Het aantal begrote fte bedroeg in 2015 totaal 396,54 fte (in 2014 402,96 fte). Dit betreft de totale organisatie van de gemeente Rijswijk, inclusief de Griffie en het Programmabureau RijswijkBuiten (1 fte vertegenwoordigt een omvang van 36 uur per week).

Bezetting

De feitelijke bezetting bedroeg op 31 december 2015 384,50 fte, de formatieruimte c.q. vacatureruimte bedroeg 12,04 fte en waren in totaal 420 personen in dienst, inclusief drie trainees. Deze trainees worden binnen de organisatie met diverse opdrachten belast.

Niet alle formatieruimte c.q. vacatureruimte is opengesteld voor werving. De loonkosten van deze formatie zijn aangewend voor het realiseren van de bezuinigingstaakstelling van 2015 en voor de dekking van tijdelijke inhuur (bijvoorbeeld voor vervanging bij langdurige ziekte en tijdelijke bijzondere expertise).

Garantiebanen

Op 1-1-2015 is de Participatiewet ingegaan. Wij hebben verkend wat dit voor onze organisatie betekent. Vanaf 2016 starten wij met het vinden van passende werkzaamheden voor deze mensen met een arbeidsbeperking. Het bundelen van uitvoerende werkzaamheden kan tot een goede invulling leiden. Hierbij valt te denken aan eenvoudig administratieve of beheersmatige/facilitaire taken en werkzaamheden in de buitendienst. Jaarlijks vervullen wij voor mensen uit deze doelgroepen tenminste twee banen zodat in 2020 tien banen zijn ingevuld.

In de bijlage bij deze paragraaf zijn kengetallen personeel opgenomen.

Inhuur

Waar mogelijk wordt de externe inhuur teruggedrongen door inzet van eigen medewerkers of het aangaan van tijdelijke (project-) aanstellingen. Afhankelijk van het soort opdracht of project kan externe inhuur nog steeds de meest efficiënte keuze zijn.

In onderstaand overzicht staan de vergelijkende cijfers van de gerealiseerde kosten 2015 ten opzichte van 2014.

	2015	2014	stijging in een % van de salariskosten
Inhuur exploitatie	€ 1.791.213	€ 1.691.945	0,4%
Sociaal domein	€ 1.901.555	€ 1.426.589	1,9%
RijswijkBuiten	€ 891.114	€ 861.035	0,1%
	€ 4.583.881	€ 3.979.569	2,4%
Totaal kosten huidig personeel	€ 25.237.984	€ 25.227.721	
% inhuur uitgedrukt in het totaal van de salariskosten van het huidig personeel	18,2%	15,8%	

Ontwikkeling inhuur

Het percentage totale kosten inhuur is gestegen (in een percentage van de loonkosten huidig personeel) van 15,8%¹ in 2014 naar 18,2% in 2015, ofwel een stijging van de totale inhuur van circa € 600.000,-. Deze toename wordt vooral veroorzaakt door het sociaal domein (circa 80% van de totale stijging van de inhuur). Hiermee is rekening gehouden binnen de transitiekosten en de reguliere posten van de afdeling sociale zaken.

1.2. Opgavengestuurd werken

Binnen het opgaven gestuurd werken ligt de focus op het realiseren van (steeds wisselende) opgaven. In 2016 zullen we de huidige organisatiestructuur hierop aanpassen. Op basis van deskundigheid, competenties en talenten plaatsen wij medewerkers in opgaveteams.

Het afgelopen jaar hebben alle medewerkers een TalentMotivatieAnalyse gemaakt. Hierbij zijn hun talenten in kaart gebracht zodat zij naast kennis en ervaring met hun specifieke talenten en kwaliteiten optimaal kunnen functioneren in opgaveteams.

Facetten van het nieuwe werken kunnen bijdragen aan het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en kunnen onderdelen van de opgaven gestuurde manier van werken ondersteunen. Onder de verantwoordelijkheid van het project 'Samen op weg naar 2020' is een businesscase opgesteld over de noodzakelijke en gewenste veranderingen. Op basis van de resultaten worden er verdere keuzes gemaakt.

1.3. Cao Gemeenten

In 2015 hebben we de afspraken uit de nieuwe Cao uitgevoerd. Een belangrijk onderdeel was het uitwerken van de wijzigingen van de beloningsregels (hoofdstuk 3 CAR/UWO).

¹ In de jaarrekening 2014 is een percentage berekend op basis van de totale loonkosten inclusief voormalig personeel en bestuur. In dit overzicht zijn deze laatste componenten niet meer in de berekening van het percentage opgenomen, waardoor het percentage 2014 van 14,8% wordt gewijzigd in 15,8%.

Een ander belangrijk punt is de duurzame inzetbaarheid van medewerkers en de instroom van nieuwe medewerkers. Gelet de leeftijdsopbouw binnen onze organisatie is het van belang ruimte te creëren voor nieuwe instroom. Onderzocht is om hiervoor een generatiepact in te voeren waardoor ruimte ontstaat in de formatie. Een dergelijke maatregel wordt uitgewerkt.

Het afgelopen jaar hebben we ook verkend hoe we de ingezette route van strategische personeelsplanning in 2016 vervolgen. Om te zorgen dat we in de toekomst beschikken over een goed en “toekomstbestendig” personeelsbestand brengen wij de huidige personele situatie in kaart en willen wij ruimte creëren voor nieuwe instroom van jongere medewerkers.

Inmiddels is een principe akkoord over een nieuwe Cao Gemeenten voor de periode 2016-mei 2017.

1.4. Vacatures

1.4.1. Vacature-uren en vacaturevervulling

Evenals in voorgaande jaren wordt zeer expliciet afgewogen voor welke functie moet worden vervuld. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan mogelijkheden voor interne doorstroom. Zowel bij tijdelijke opdrachten als bij structurele vacatures. Alle overige vacatures en tijdelijke opdrachten/klussen zijn ingevuld door nieuwe medewerkers in dienst te nemen en voor tijdelijke werkzaamheden medewerkers vanuit Flex tender aan te stellen.

1.4.2. Mobiliteit

In 2015 zijn 46 nieuwe medewerkers in dienst getreden in een reguliere functie. Daarnaast zijn 7 medewerkers binnen de organisatie doorgestroomd naar een andere functie. Zoals hierboven al vermeld is ook een deel van tijdelijke klussen door interne medewerkers vervuld.

Het afgelopen jaar zijn 48 medewerkers uit dienst gegaan. In dit aantal zijn ook de medewerkers met een tijdelijk dienstverband voor een bepaalde periode (toezichthouders speeltuinen) opgenomen. Daarnaast hebben negen medewerkers in verband met (keuze)pensioen de organisatie verlaten.

Net als in voorgaande jaren zijn in 2015 ook 4 toezichthouders speeltuinen aangesteld. Deze medewerkers worden in het voorjaar voor een aantal maanden aangesteld en gaan in het najaar uit dienst. Met 8 medewerkers is een oproepovereenkomst voor bepaalde tijd afgesloten.

1.5. Ziekteverzuim en ARBO-onderwerpen

1.5.1. Arbeidsomstandigheden

Ons management wordt ten behoeve van de uitvoering van het verzuimbeleid ondersteund met producten en diensten ingekocht bij de arbodienst MaetisArdyn en het Bedrijfszorgpakket van IZA.

Het verzuimbeleid is een onderdeel van het totale Arbeidsomstandighedenbeleid (Arbobeleid). In 2015 hebben diverse activiteiten plaatsgevonden waarover verder in deze paragraaf wordt gerapporteerd. De uitvoering van het Arbobeleid is regelmatig onderwerp van gesprek. Goede arbeidsomstandigheden dragen bij aan een gezond en prettig werkklimaat. Dit heeft een positieve invloed op het voorkomen van verzuim. Mede in dat kader is ook in 2015 aandacht geschonken aan gezondheidsmanagement.

Agressie en Geweld

In het Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem (GIR) melden leidinggevenden alle incidenten van agressie en geweld tegen medewerkers. In 2015 zijn 7 meldingen geregistreerd. Ten opzichte van 2014 (11 geregistreerde incidenten) is sprake van een afname van het aantal incidenten. Een duidelijke oorzaak van de afname is niet aan te geven.

1.5.2. Ziekteverzuim

Het verzuim is ten opzichte van eerdere jaren nagenoeg gelijk gebleven, van 6,45% naar 6,50%. In het verzuimpercentage is ook het langdurig ziekteverzuim opgenomen. Bij het ouder worden van medewerkers duurt bij ziekte het herstel vaak langer. Het langdurig verzuim weegt relatief zwaar door in het verzuimpercentage. Op basis van de geregistreerde ziek- en herstelmeldingen kan geconstateerd worden dat het aantal malen dat een medewerker zich ziek meldt, gedaald is in 2015 (meldingsfrequentie is 1,48), het aantal medewerkers langer ziek dan 1 jaar is toegenomen.

In overeenstemming met het vastgestelde verzuimbeleid wordt met zorg en aandacht gehandeld bij ziekte. Vanuit de visie dat er in verzuim een gedragscomponent zit is een arbeidsdeskundige de eerste contactpersoon voor medewerkers en management vanuit de arbodienst.

De arbeidsdeskundige en bedrijfsarts zijn aanwezig bij de Sociaal Medische Overleggen (SMO) samen met de betrokken afdelingshoofden, sectiehoofden en de P&O adviseur. Deze overleggen vinden per kwartaal plaats.

1.5.3. Bedrijfszorgpakket/vitaliteitsbudget

Bedrijfszorgpakket

Het IZA-Bedrijfszorgpakket is een werkgeversverzekering welke voorziet in een meer of minder uitgebreid pakket van zorgproducten dat de meest voorkomende verzuimoorzaken aanpakt. Het bestaat uit drie modules:

- psychosociaal (o.a. bedrijfsmaatschappelijk werk, mediatie, korte psychologische zorg)
- fysiek (o.a. belastbaarheid training, korte en lange fysieke herstelbegeleiding)
- zorgservice (zorgbemiddeling en expertise).

In 2015 zijn er 5 interventies gestart, namelijk:

- 3 trajecten bedrijfsmaatschappelijk werk;
- 2 trajecten kort psychologische zorg.

Vitaliteitsbudget

In 2010 stelden wij voor een periode vier jaar een persoonsgebonden budget in. Om de vitaliteit van medewerkers te bevorderen kregen medewerkers de beschikking over een budget van € 300,- bruto per jaar. In 2015 is gekeken naar structurele mogelijkheden en verbreding van het pakket om de effectiviteit te vergroten. Hiervoor is met het Georganiseerd Overleg een Individueel Vitaliteitsbudget overeengekomen binnen de budgettaire kaders van € 125,- netto per medewerker.

1.6. Personeelsbeheer

1.6.1. Functionerings- en beoordelingsgesprekken

Om te kunnen sturen op gedrag en resultaten is het van belang dat periodiek gesproken wordt over het functioneren van, de samenwerking met, de ontwikkeling van de medewerker, etc. Jaarlijks worden daarom functioneringsgesprekken gevoerd. Beoordelingsgesprekken worden vooral gevoerd ter ondersteuning van rechtspositionele beslissingen.

De opgavengestuurde manier van werken brengt met zich mee dat de individuele inzet van medewerkers onderdeel uitmaakt van het werken in teams. In dit kader bekijken we of de huidige systematiek van functionerings- en beoordelingsgesprekken hierbij past. Wel sturen wij erop aan dat ook in 2016 met elke medewerker een functionerings(ontwikkelings)gesprek is gevoerd.

1.6.2. Bezwaar en beroep

In 2015 dienden 2 medewerkers een bezwaar in tegen een besluit van het college. Een bezwaar werd op verzoek van de raadsman van de betreffende medewerker aangehouden en is uiteindelijk ingetrokken. Het bezwaar van de tweede medewerker is eind december behandeld en hierover adviseerde de Bezwarencommissie voor Personele aangelegenheden om het bezwaar ongegrond te verklaren. Het college besloot het advies over te nemen. Nog niet is duidelijk of tegen de beslissingen op bezwaar beroep bij de rechtbank wordt aangetekend.

1.7. Medezeggenschap

1.7.1. Ondernemingsraad

De gemeente Rijswijk is volop in beweging om zich voor te bereiden op de toekomst. Vele veranderingen zijn al ingezet en er komen er nog ingrijpende veranderingen aan. De OR ziet een belangrijke rol weggelegd om de ingezette wijzigingen en de komende veranderingen te bewaken. De OR zal daar waar nodig het informatierecht, het instemmingsrecht, het adviesrecht en het initiatiefrecht toepassen..

Bovenal wil de OR er voor zorgdragen dat al de veranderingen voor de medewerkers van de gemeente Rijswijk zo soepel als mogelijk verlopen, daarbij vooropgesteld dat de effectiviteit van de organisatie en het werkplezier van de medewerkers niet in de verdrukking komt.

In het werkplan 2014 - 2017 worden de verwachte werkzaamheden van de OR uiteengezet. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de reguliere werkzaamheden, die voortvloeien uit de Wet op de Ondernemingsraden en de werkzaamheden die de OR zichzelf oplegt voor de komende periode. Bovendien wordt er aandacht besteedt aan de activiteiten die samen met het Georganiseerd Overleg worden verricht.

In principe is eenmaal per maand overleg tussen de OR en de bestuurder. Het dagelijks bestuur van de OR heeft daarnaast tweewekelijks overleg met de bestuurder. Tijdens de overleggen met de bestuurder en de andere bijeenkomsten van de ondernemingsraad zijn onder meer de volgende onderwerpen aan de orde geweest en lopen nog door:

- Personeelsregelingen (P&O zaken)
- Het Nieuwe Werken (HNW)
- Opgaven Gestuurde Organisatie
- Richtlijnen hoe om te gaan met social media
- Thin clients in "treincoupes"
- TalentMotivatieAnalyse
- Ontwikkeling Rijswijk op weg naar 2020.

De voorzitter van de OR neemt deel aan het vooroverleg van het GO.

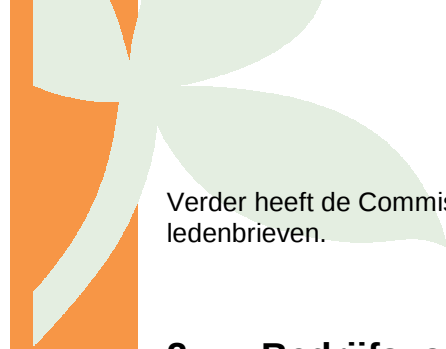
1.7.2. Georganiseerd Overleg

In de commissie voor het Georganiseerd Overleg van Rijswijk, afgekort het GO, wordt kort gezegd overleg gevoerd tussen de werkgever en werknemers(organisaties) en al dan niet instemming verleend over zaken die de rechtspositie raken en welke lokaal geregeld moeten worden, zoals collectieve roostervrije dagen.

De voorzitter is de wethouder belast met Personeel & Organisatie (P&O). Deze wordt bijgestaan door het hoofd P&O. De werknemerszijde wordt vertegenwoordigd door medewerkers, lid van de AbvaKabo of CNV Publieke Zaak, bijgestaan door een regiobestuurder van eerder genoemde vakbonden. Vanuit de afdeling P&O wordt zorg gedragen voor de invulling van de secretarisrol.

De Commissie voor het Georganiseerd Overleg is in 2015 zeven keer bij elkaar geweest. Hierbij zijn onder meer de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- de invulling van het budget lokale arbeidsvoorwaarden
- de opgaven gestuurde organisatie / collegewerkprogramma
- de samenwerking in de regio Haaglanden
- het cafetariamodel / PGB voor 2016
- de invoering van het nieuwe bezoldigingshoofdstuk CAR-UWO en de lokale afspraken
- de invoering van de werktijdenregeling
- de totstandkoming van het sociaal plan bij de commercialisering Sportcentrum de Schilp
- opstellen van een nieuw sociaal beleidskader (informeel overleg)

Verder heeft de Commissie naast bovenstaande onderwerpen kennis genomen van de CVA/LOGA ledenbrieven.

2. Bedrijfsvoering

De activiteiten van Bedrijfsvoering zijn ondersteunend aan het realiseren van de doelstellingen van de organisatie. Daarnaast maken ze onderdeel uit en dragen bij aan de ontwikkeling die onze organisatie wil realiseren.

2.1. Samenwerking met Delft

In 2015 is het beheer van de Rijswijkse IT op basis van een tijdelijke overeenkomst uitbesteed aan de gemeente Delft. Beide gemeenten draaien op één en hetzelfde IT-platform. Met de overgang is gestart in 2014, en deze is voor het grootste deel afgerond in 2015. Nagenoeg alle desk top computers zijn vervangen door thin clients, die een eenvoudiger beheer mogelijk maken. Door minder thin clients terug te plaatsen dan er desk tops zijn afgevoerd is een bescheiden aanzet gegeven tot een meer flexibel werkplek concept. In combinatie met de mogelijkheid om volledig tijd- en plaats onafhankelijk te werken. De techniek daartoe is in 2015 verder uitgerold, en voor iedere medewerker beschikbaar.

Het voornemen is om de uitbesteding van het IT aan Delft onder te brengen in een Bedrijfsvoeringsorganisatie. De beide colleges namen daartoe in 2015 een principebesluit. Na advisering door de Ondernemingsraad zal in 2016 definitieve besluitvorming kunnen plaatsvinden door de Raad. Om flexibeler te kunnen werken worden gaandeweg ook meer smartphones en tablets binnen de organisatie uitgerold. Voor die medewerkers waar dit aansluit bij de opdracht die ze hebben in de organisatie. Door gebruikt te maken van de vergaderapplicatie iBabs werken we gaandeweg steeds meer papierloos.

2.2. Informatievoorziening en automatisering

In 2015 is uiteindelijk niet gekozen voor de vervanging van het financiële pakket en HRM pakket. In plaats daarvan is gekozen voor een upgrade van de bestaande pakketten. Daarbij is met name bij de upgrade van het HRM pakket op meer zelfredzaamheid voor manager en medewerker. Het eerder door de Raad beschikbaar gestelde krediet voor de vervanging van de applicaties is niet ingezet; de kosten zijn binnen de reguliere budgetten gedekt.

Voor Documentmanagement (DM) stond het jaar 2015 in het teken van rechtmatigheid en kwaliteitszorg. De aandacht van DM was vooral gericht op het op orde brengen van de beleidsmatige en procesmatige aspecten van het archief- en informatiebeheer en het realiseren van de directe en indirecte maatregelen die de kwaliteit en levensduur van onze archieven en informatie verlengen. In het kader van horizontale verantwoording van het college aan de raad is het informatiebeheer onderdeel geworden van de planning & control cyclus van de gemeente. Integrale monitoring en audits van de gemeentelijke archiefinspectie hebben tot tal van verbetertrajecten geleid. Het resultaat hiervan is zonder meer positief te noemen: het archief en informatiebeheer is op orde en voldoet aan de eisen die wet- en regelgeving aan de gemeente stellen. De gerealiseerde (verplichte) producten zijn gericht op standaardisatie van de interne informatieprocessen. Zo is het informatiebeleid vastgesteld en zijn werkprocessen en procedures beschreven. De verplichte metadata voor informatie-uitwisseling in de keten is in kaart gebracht en de omgevingsomstandigheden zijn geoptimaliseerd (bewaring en beveiliging). Hieronder vallen o.m. de wettelijke vernietiging van de archieven en de overdracht van de te bewaren archieven aan de archiefdienst. Ook op dat punt voldoet Rijswijk in 2015 aan de gestelde wettelijke eisen.

De wijzigingen in de organisatiestructuur als gevolg van de reorganisatie hebben gevolgen voor de verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de informatievoorziening, de inrichting van informatiestromen en informatiesystemen. Uit efficiency overwegingen zijn projecten zoals de digitale handtekening en vervanging (van fysieke documenten door digitale reproducties) uitgesteld tot formalisering van de nieuwe organisatiestructuur.

De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) wordt dé gedetailleerde grootschalige basiskaart (digitale kaart) van heel Nederland. Op éénduidige wijze wordt op deze digitale kaart de ligging van alle fysieke objecten zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en (landbouw)terreinen geregistreerd. De wettelijke basis is de Wet Basisregistratie Grootchalige Topografie. Deze Wet treedt in werking per 1 januari 2016. Door vertragingen bij andere bronhouders en de stichting Samenwerkingsverband van Bronhouders Basisregistratie Grootchalige Topografie (SVB-BGT) zal onze aansluiting op de landelijke voorziening BGT uiterlijk 1 juli 2016 gerealiseerd zijn. In 2015 zijn de noodzakelijke activiteiten ingevuld om de invoering van deze Wet in onze organisatie goed te laten verlopen. In de eerste helft van 2016 zullen nog afstemmingsoverleggen plaats vinden met de SVB-BGT en andere bronhouders.

2.3. Overige

Financiële administratie

In 2015 stelden we 13.701 facturen betaalbaar. We houden daarbij een betalingstermijn van 30 dagen aan. In 85,48 % van de gevallen werden facturen binnen deze termijn betaald.

Juridische zaken

In 2015 nam het aantal bezwaren in het sociaal domein als gevolg van de decentralisaties met 22% toe tot ruim 500 bezwaren. Ruim 83% van de behandelde bezwaren werd binnen de wettelijke termijnen afgehandeld. Op het gebied van Belastingen werden de bijna 200 bezwaren voor meer dan 95% binnen de termijn afgehandeld. Binnen het fysieke domein behandelden we ruim 33 bezwaren, waarvan het overgrote deel binnen de termijnen werd afgehandeld.

Bijlage A

Staat van Personele lasten 2015

Omschrijving	Totaal Uitgaven 2015	Raming 2015	Verschillen
Directie	436.582	340.690	95.892-
Concernstaf	1.757.503	1.714.110	43.393-
Personeel en Organisatie	545.898	554.850	8.952
Projectenbureau	583.464	633.180	49.716
Communicatie	705.504	729.800	24.296
Bedrijfsvoering	4.605.577	5.127.770	522.193
Stad en Samenleving	4.949.832	5.205.030	255.198
Stadsbeheer	5.265.909	5.221.250	44.659-
Sociale Zaken	2.606.102	3.016.690	410.588
Publiekszaken	2.162.417	2.177.990	15.573
Opstapbanen en arbeidsvoorwaarden	28.678	246.000	217.322
Flexplekken	311.840	235.660	76.180-
Overige	117.381	79.000-	196.381-
Totaal	24.076.685	25.124.020	1.047.335
Griffie	372.701	371.200	1.501-
Programmabureau RijswijkBuiten	788.598	710.670	77.928-
Totaal huidig personeel	25.237.984	26.205.890	967.906
Voormalig personeel	557.629	590.040	32.411
Bestuur	1.122.749	1.093.400	29.349-
Totaal	26.918.362	27.889.330	970.968

Taakstelling personele bezuiniging

Bij het opstellen van de begroting 2013 is rekening gehouden met een taakstelling op de organisatie van € 1.228.000. Omdat er een structureel bedrag € 924.000,- is bezuinigd, resteert er voor 2015 nog een bedrag van € 304.000,-. Dit bedrag is in 2015 volledig ingevuld. Voor 2016 moet nog € 229.000,- worden gevonden en structureel vanaf 2017 nog een bedrag van € 36.300,-. In de eerste halfjaarrapportage 2016 zal opnieuw worden ingegaan op de resterende taakstelling.

Bijlage B

WNT-verantwoording 2015 Gemeente Rijswijk

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Gemeente Rijswijk van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor Gemeente Rijswijk is € 178.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	A. de Baat		J.A. Massaar	
Functie(s)	Gemeentesecretaris/algemeen directeur		Griffier I	
Jaar	2015	2014	2015	2014
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,111	1,111	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?				
Bezoldiging	<i>O.b.v. 1,0 fte</i>	<i>O.b.v. 1,0 fte</i>	<i>O.b.v. 1,0 fte</i>	<i>O.b.v. 1,0 fte</i>
Beloning	€ 104.052	€ 102.450	€ 77.232	€ 74.247
Belastbare variabele onkostenvergoedingen	€ 198	€ 67	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.680	€ 17.068	€ 10.808	€ 12.079
Totaal bezoldiging	€ 117.930	€ 119.585	€ 88.040	€ 86.326
Toepasselijk WNT-maximum	€ 178.000	€ 230.474	€ 178.000	€ 230.474
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen - NVT

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Bezoldiging of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen - NVT

Bijlage: bezoldigingsmaxima 2015 (in €)

Algemeen WNT-maximum:

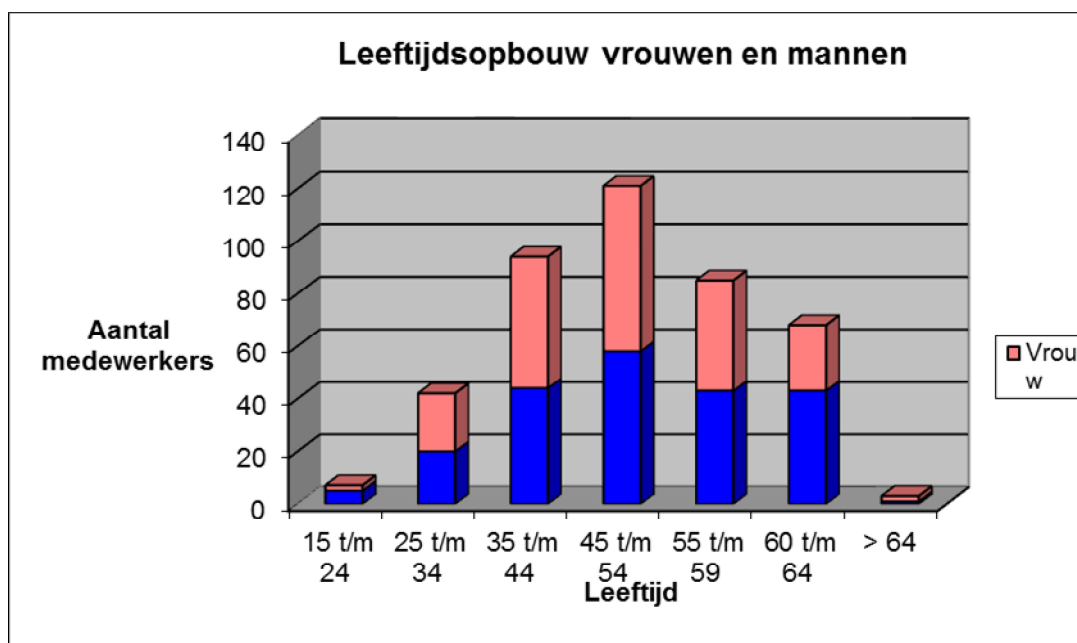
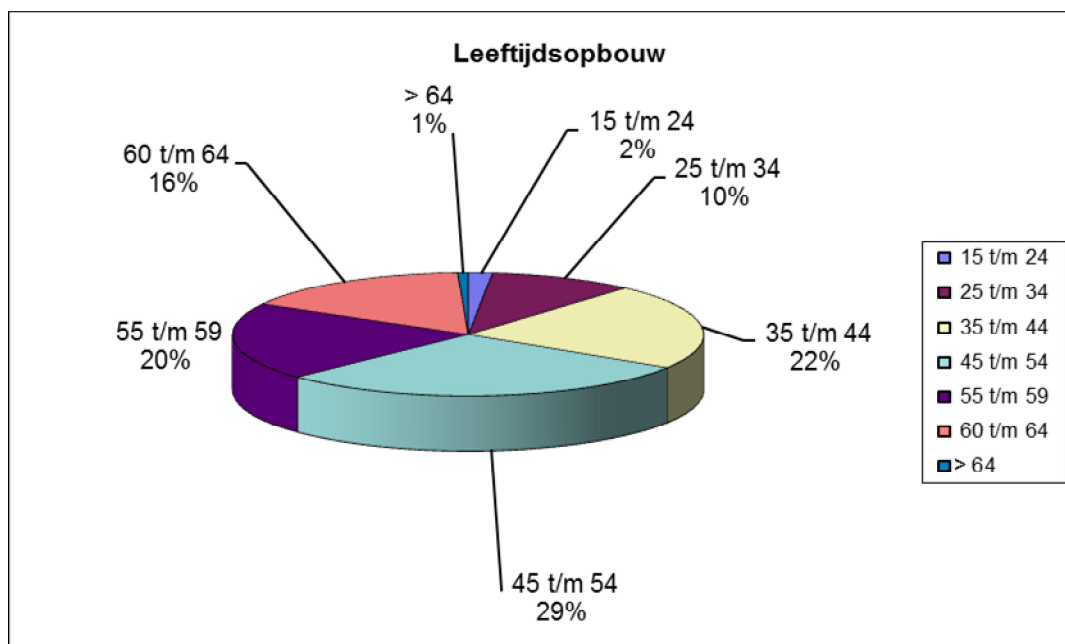
	2015	Voorzitter Raad van Toezicht (15%)	Leden Raad van Toezicht (10%)
WNT-maximum	€ 178.000	€ 26.700	€ 17.800

Bijlage C

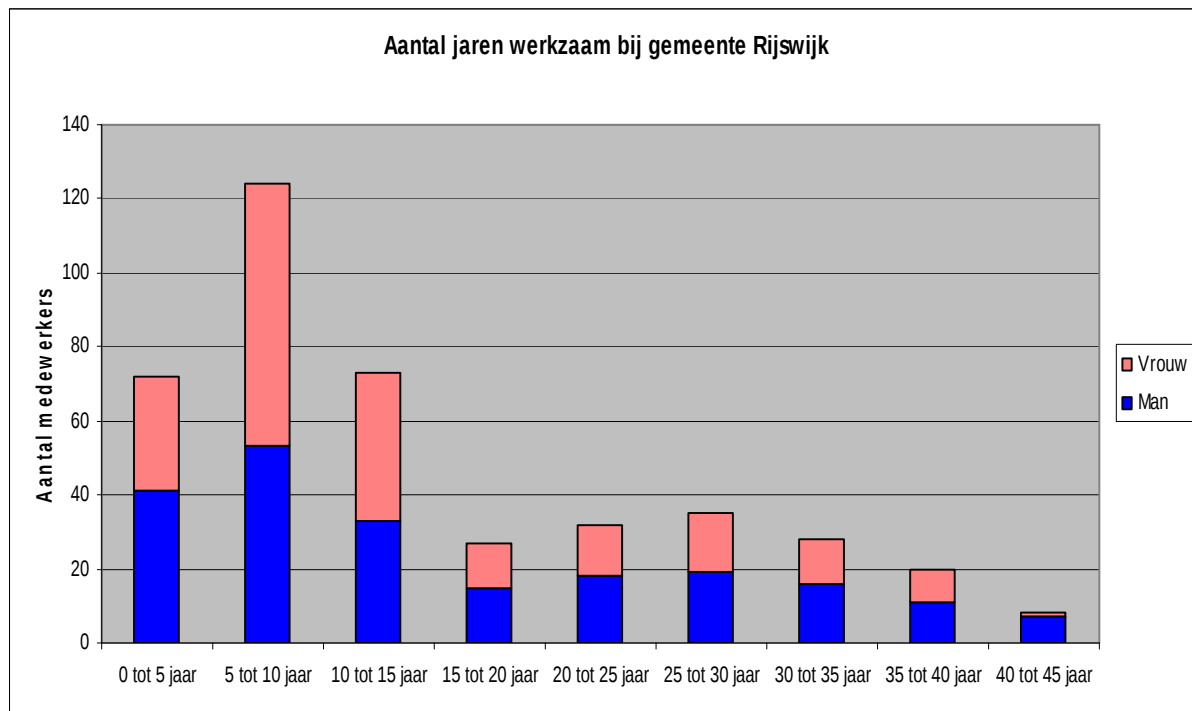
KENGETALLEN PERSONEEL

Hieronder staan personele kengetallen op basis van de situatie op 31 december 2015.

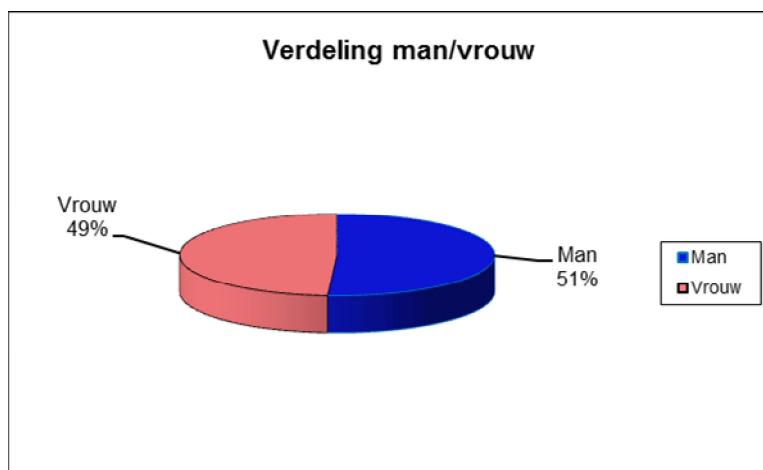
Leeftijdsopbouw

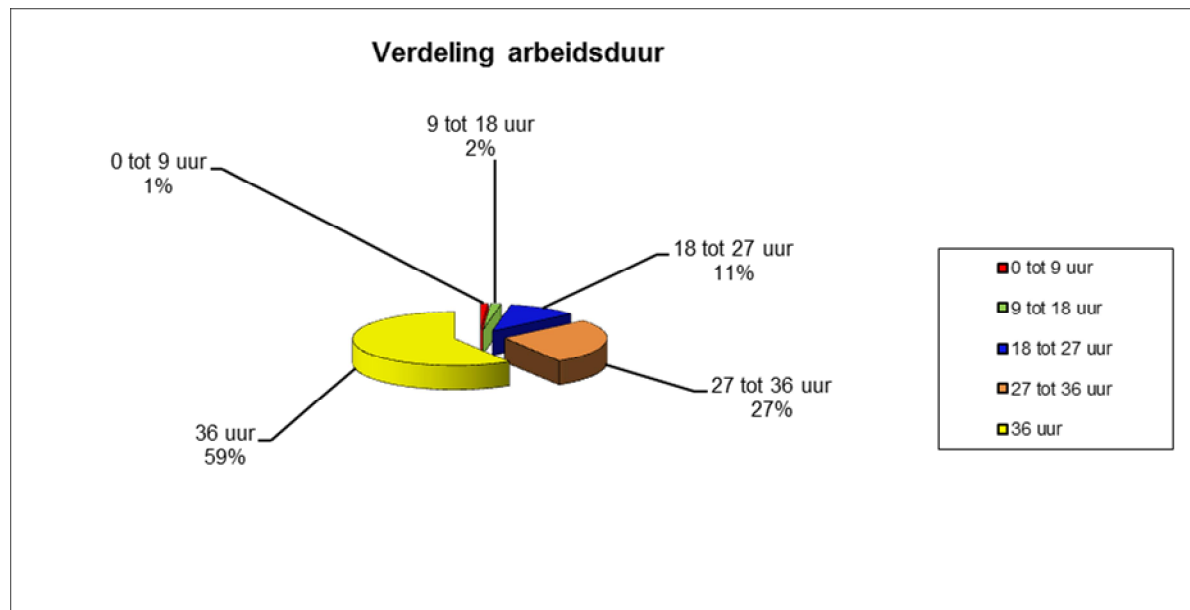
Diensttijd

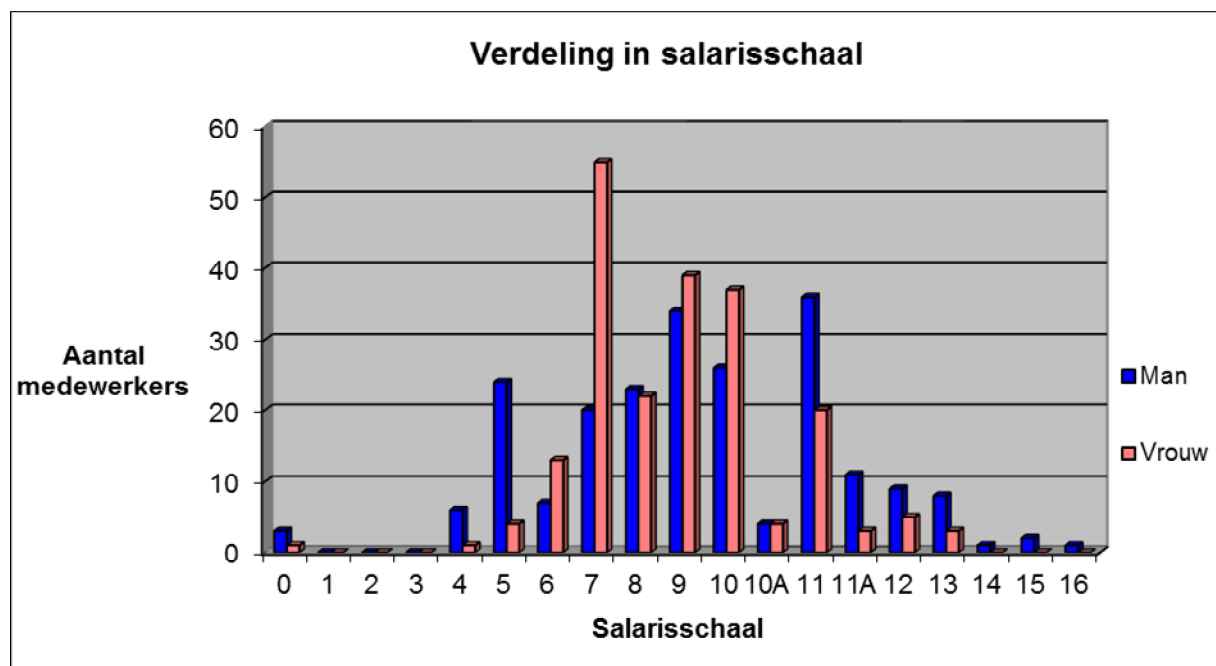
Bezetting man / vrouw

Bezetting voltijd / deeltijd

Salarisgegevens

Verzuim

Het voortschrijdend gemiddelde bedroeg over de jaren 2012 t/m 2015 als volgt.

Jaar	Verzuimpercentage
2015	6,50 %
2014	6,45 %
2013	5,69 %
2012	6,35 %

Verzuimduur		
Kort	Middellang	Lang
2,52%	0,95%	3,03%

	2011	2012	2013	2014	2015
De gemiddelde verzuimduur in dagen	8,90	10,10	10,11	13,08	13,80
Meldingsfrequentie	1,95	1,97	1,75	1,54	1,48
Medewerkers langer dan 1 jaar ziek	2	1	2	3	4

Paragraaf Verbonden partijen

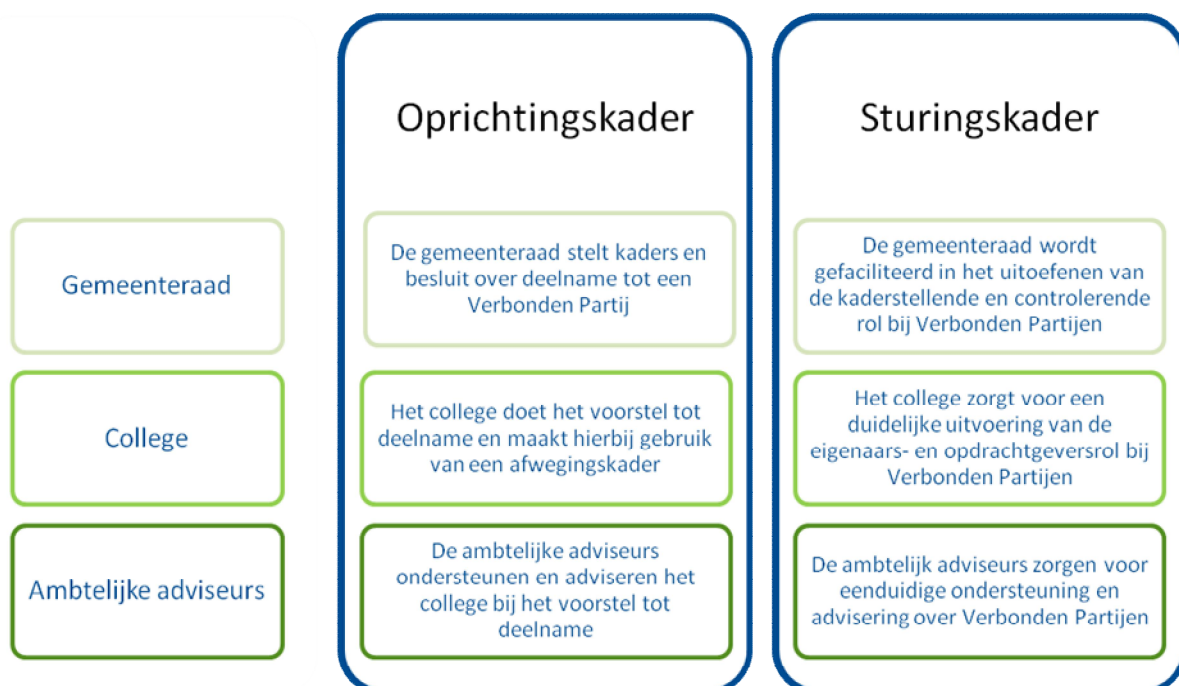
1. Inleiding

Verbonden Partijen voeren vaak taken uit met een groot politiek belang en ze leveren hierbij een belangrijke bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Het deelnemen in Verbonden Partijen levert gemeenten naast voordelen ook financiële en bestuurlijke risico's op. Het is noodzaak om zicht te hebben op deze risico's die immers de realisatie van de doelstellingen binnen de gestelde financiële kaders kunnen belemmeren. De paragraaf Verbonden Partijen, in de programmabegroting en de programmarekening, is een belangrijk instrument voor de gemeente Rijswijk om proactief te sturen op Verbonden Partijen.

Verbonden Partijen zijn organisaties waaraan de gemeente zich bestuurlijk en financieel verbindt. Verbonden Partijen bestaan uit deelnemingen door de gemeente in gemeenschappelijke regelingen, NV's, BV's, stichtingen, verenigingen, Publiek Private Samenwerkingconstructies etc. Het gaat niet om bedrijven, partijen, stichtingen, etc. waar de gemeente een subsidierelatie mee heeft, of waar de bestuurlijke component ontbreekt (bv. archiefbeheer Delft). Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) waarin algemene regels voor de verantwoording door gemeenten en provincies staan, geeft als definitie:

Een Verbonden Partij [is] een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

In de Nota Verbonden Partijen 2013 staan kaders voor hoe de gemeente Rijswijk wil omgaan met Verbonden Partijen. Het betreft de volgende kaderstellende uitgangspunten:

2. Overzicht Verbonden Partijen

De gemeente Rijswijk heeft bestuurlijke en financiële belangen in drie vennootschappen en acht gemeenschappelijke regelingen.

Vennootschappen	Gemeenschappelijke regelingen
N.V. Eneco N.V. Bank Nederlandse Gemeenten N.V. Dunea Duin & Water	GGD Haaglanden Industrieschap "De Plaspoelpolder" (IPP) Dienst Sociale Werkvoorziening Rijswijk en omstreken (DSW) Regionaal Reinigingsbedrijf Avalex Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) H10 Inkoopbureau Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

3. Risicoprofielen Verbonden Partijen

De Verbonden Partijen van de gemeente Rijswijk lopen sterk uiteen in (financiële) omvang en vorm. Hierdoor variëren ook de gemeentelijke belangen en risico's sterk. Door jaarlijks het risicoprofiel van een Verbonden Partij in te schatten, zorgt de gemeente Rijswijk ervoor dat kansen en bedreigingen bij Verbonden Partijen tijdig worden gesignaleerd en dat hierop adequaat kan worden gereageerd. In de jaarrekening 2015 zijn aan dit overzicht het H10 Inkoopbureau en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) toegevoegd.

Het risicoprofiel van een Verbonden Partij is gebaseerd op actuele bestuurlijke en financiële risico's en gebeurt op basis van een risicoanalyse (zie bijlage B Nota Verbonden Partijen). Op basis van de risicoanalyse en het vastgestelde risicoprofiel wordt een pakket aan stuur- en beheersinstrumentarium gekoppeld aan een Verbonden Partij. Het stuur- en beheersinstrumentarium dient binnen de gemeente Rijswijk om vorm en inhoud te geven aan de aansturing, het beheer en de control van de specifieke Verbonden Partij.

Des te groter het bestuurlijk en/of financieel risico is dat wordt gelopen bij een Verbonden Partij, des te intensiever zijn de sturing op de Verbonden Partij en de informatievoorziening aan de gemeenteraad.

Hieronder staat van elke deelneming of gemeenschappelijke regeling informatie. Per deelneming worden de belangrijkste wetenswaardigheden weergegeven in het hoofdstuk Toelichting op de Vennootschappen. Dit gebeurt op dezelfde manier als in de voorgaande jaren. In de tabel die daarna volgt zijn de belangrijkste feiten van acht gemeenschappelijke regelingen opgenomen. Het overzicht financieel belang geeft inzicht in de financiën van zowel de vennootschappen als de gemeenschappelijke regelingen. Tot slot is in één tabel het risicoprofiel en het daarbij behorende stuur- en beheerspakket van zowel de vennootschappen als de gemeenschappelijke regelingen weergegeven.

4. Overzicht verbonden partijen

Overzicht financieel belang (x € 1 miljoen)						
<i>Verbonden Partij</i>	<i>Belang – verandering in belang</i>	<i>Resultaat 2015</i>	<i>Eigen vermogen</i>		<i>Vreemd vermogen</i>	
			<i>01-01-2015</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>01-01-2015</i>	<i>31-12-2015</i>
N.V. Eneco	Geen	4.282 voordelig	5.188	5.350	1.900	1.843
N.V. BNG Bank	Geen	226 voordelig	3.582	4.163	149.891	145.317
N.V. Dunea Duin & Water	Geen	nog niet bekend	175	nog niet bekend	181	nog niet bekend

N.V. Eneco

Eneco Groep boekte over 2015 een omzet van € 4.282 miljoen (2014 € 4.590 miljoen) en een nettoresultaat van € 208 miljoen (2014 € 206 miljoen). De omzet is ten opzichte van 2014 gedaald met 6,7% bij een nagenoeg gelijkblijvende netto winst. De diverse kostenbesparingsprogramma's hebben bijgedragen aan dit resultaat.

N.V. BNG Bank

De gemeente Rijswijk is aandeelhouder van de N.V. BNG Bank

De nettowinst na belastingen in 2014 is € 226 miljoen (2014: € 126 miljoen), ofwel een winststijging van circa 79%.

Het uit te keren dividend over 2015 wordt, eveneens als in voorgaande jaren, bepaald op 25% van de nettowinst.

N.V. Dunea Duin & Water

Het nettoresultaat over het jaar 2015 was tijdens het samenstellen van deze jaarrekening nog niet door Dunea gepubliceerd. Blijkens de statuten wordt er geen dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Financieel belang in de verbonden partij			
<i>Verbonden Partij</i>	<i>Gemeentelijke bijdrage Rijswijk 2015</i>	<i>Totaal bijdragen deelnemers</i>	<i>Gemeentelijke bijdrage in een % van de totale bijdragen aan de verbonden partij/ percentage deelneming</i>
GGD Haaglanden Inwonerbijdrage	374.200	4.287.000	8,7
Industrieschap "De Plaspoelpolder"	0	0	50
Dienst Sociale Werkvoorziening Rijswijk en omstreken	143.000	873.000	16,4
Regionaal Reinigingsbedrijf Avalex	5.581.000	30.930.000	18
Veiligheidsregio Haaglanden	3.857.000	78.756.000	4,9
Omgevingsdienst Haaglanden	402.000	19.277.000	2,1
H10 Inkoopbureau	49.000	1.529.000	3,3
MRDH			
Inwonersbijdrage	117.000	5.571.000	2,1
Bijdrage mobiliteitsfonds	436.000	9.624.000	4,5

Overzicht risicoanalyse en risicoprofiel

De risicokwalificatie van de verbonden partijen ziet er schematisch als volgt uit:

		Bestuurlijk risico		
		Laag	Gemiddeld	Hoog
Financieel risico	Laag	1 Dunea BNG GGD <i>laag</i>	1 H10 MRDH <i>laag / gemiddeld</i>	2 <i>gemiddeld</i>
	Gemiddeld	1 VRH ODH <i>laag / gemiddeld</i>	2 DSW IPP <i>gemiddeld</i>	2 Avaalex <i>gemiddeld / hoog</i>
	Hoog	2 Eneco <i>gemiddeld</i>	2 <i>gemiddeld / hoog</i>	3 <i>Gemiddeld</i>

Zoals aangegeven past bij elk risico een passend stuur- en beheersingsinstrumentarium. Bij het risicoprofiel met de kwalificatie 1 past het zogenaamde basispakket. Dat betekent dat begroting en jaarstukken tijdig aan de raad worden voorgelegd en dat er een zienswijze wordt opgesteld. Bij het risicoprofiel met de kwalificatie 2 kunnen aanvullende maatregelen worden gesteld aan rapportages en overleggen, informatie op maat (raadsinformatiebrieven) en de mogelijkheid tot het uitvoeren van onderzoeken. Bij de verbonden partijen met de waardering van het risico in de klasse 3 is het aanvullende pakket nog intensiever. Hiervoor is echter een breed regionaal draagvlak vereist. Te denken valt aan: het vaststellen van aanvullende kaders, het instellen van een rekeningcommissie, het doen van een rekenkameronderzoek, het doen van een onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de verbonden partij.

Naam Verbonden Partij	GGD Haaglanden
Vestigingsplaats	Den Haag
Soort verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling
Partij is verbonden sinds	01-01-2014
Openbaar belang	
Doel(en) verbonden partij	Op grond van de Wet publieke gezondheid zorg dragen voor de instelling en instandhouding van één regionale gezondheidsdienst in die regio.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	De regeling behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van het bevorderen, beschermen en bewaken van de publieke gezondheid.
Relatie met doelstellingen uit gemeentelijke begroting	Programma Sociaal Domein Preventieve gezondheidszorg
Bestuurlijk belang	
Deelnemende partijen	Gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer
Vertegenwoordiging in de verbonden partij	Deelname in het algemeen bestuur.
Financieel belang	
Belang in de Verbonden Partij	Bijdrage aan de verbonden partij. Voor de uitvoering van het takenpakket in de regiogemeenten is de GGD aan de gemeente Den Haag een vergoeding verschuldigd. De hoogte van die vergoeding wordt voor elke in artikel 5 lid 1 bedoelde periode, door de burgemeester en wethouders van Den Haag in overeenstemming met het algemeen bestuur bepaald.
Resultaat	Niet van toepassing. Het betreft een dienstverleningsmodel.
Eigen vermogen aan het begin en eind van 2015	Niet van toepassing. Het betreft een dienstverleningsmodel.
Vreemd vermogen aan het begin en eind van 2015	Niet van toepassing. Het betreft een dienstverleningsmodel.
Risico's	
Risico's	Er zijn weinig tot geen risico's tot 2018 omdat er afspraken zijn gemaakt met de GGD Haaglanden dat zij van 2014 tot 2018 volledig verantwoordelijk zijn voor de financiën. Er is gekozen voor een dienstverlenings-model.
Score bestuurlijk risico	Laag
Score financieel risico	Laag
Risicoprofiel	1
Stuur- en beheerspakket	Basispakket
Voorgedane of voorgenomen veranderingen (beleidsvoornemens)	
Doelstelling	Er zijn geen voorgenomen veranderingen in de doelstelling.
Huidige relatie	
Voortbestaan en/of zelfstandigheid	Op dit moment zijn er geen voornemens tot wijzingen en of veranderingen.
Activiteiten en/of prestaties	Geen
Weerstandsvermogen	Niet van toepassing. Het betreft een dienstverleningsmodel.
Heroverweging	
Sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?	Geen
Toekomstperspectief van de partij, gerelateerd aan veranderingen in de omgeving?	De afspraken die zijn gemaakt gelden tot en met 2018. Aan het einde van 2016 wordt er gestart met het maken van nieuwe afspraken.
Rechtvaardigen interne en/of externe ontwikkelingen een heroverweging van deelname?	Nee

Naam Verbonden Partij	Industrieschap "De Plaspoelpolder"
Vestigingsplaats	Rijswijk
Soort verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling
Partij is verbonden sinds	01-01-1953
Openbaar belang	
Doel(en) verbonden partij	Het IPP heeft tot taak het aanleggen en exploiteren van bedrijfsterreinen, waaronder alles is begrepen hetgeen met deze aanleg en exploitatie samenhangt, alsmede het stichten en exploiteren van bedrijfsgebouwen
Het openbaar belang dat wordt behartigd	- Ontwikkeling en uitgifte bedrijventerreinen regio Haaglanden - Herstructurering bedrijventerreinen - Faciliteren regionale samenwerking t.b.v. bovengenoemde zaken.
Relatie met doelstellingen uit gemeentelijke begroting	Programma Economie en Werken
Bestuurlijk belang	
Deelnemende partijen	Gemeenten Rijswijk en Den Haag
Vertegenwoordiging in de verbonden partij	Deelname in algemeen bestuur (AB) en dagelijks bestuur (DB).
Financieel belang	
Belang in de Verbonden Partij	De deelneming van de gemeente Rijswijk bedraagt 50%.
Resultaat	Het resultaat over 2015 bedraagt nadelig € 3.754.000.
Eigen vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 19,9 miljoen
Vreemd vermogen aan het begin en eind van 2015	Niet van toepassing
Risico's	
Risico's	De verkoop van bouw kavels en verhuur/verkoop bedrijfspanden is onderhevig aan de marktcondities.
Score bestuurlijk risico	Gemiddeld
Score financieel risico	Gemiddeld
Risicoprofiel	2
Stuur- en beheerspakket	pluspakket
Voorgedane of voorgenomen veranderingen (beleidsvoornemens)	
Doelstelling	Er zijn geen voorgenomen veranderingen in de doelstelling.
Huidige relatie	Nieuw AB en DB zijn aangesteld per 10 juli 2014, Rijswijk wordt per december 2014 voor twee jaar voorzitter van het AB en DB.
Voortbestaan en/of zelfstandigheid	Op dit moment zijn er geen voornemens tot wijzigingen en of veranderingen.
Activiteiten en/of prestaties	Geen veranderingen in de programma's van de Verbonden Partij.
Weerstandsvermogen	Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om de risico's op te kunnen vangen.
Heroverweging	
Sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?	Geen
Toekomstperspectief van de partij, gerelateerd aan veranderingen in de omgeving?	Zolang het noodzakelijk blijft de risico's, ontwikkelingen en deskundigheid te delen, blijft het IPP voortbestaan.
Rechtvaardigen interne en/of externe ontwikkelingen een heroverweging van deelname?	Nee

Naam Verbonden Partij	Avaalex
Vestigingsplaats	Den Haag
Soort verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling
Partij is verbonden sinds	2001
Openbaar belang	
Doel(en) verbonden partij	Het bedrijf heeft tot doel het zo effectief en efficiënt mogelijk voorbereiden, en (het doen) uitvoeren van de integrale reinigingstaken van de deelnemers.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Volksgezondheid en Leefbaarheid en daarbij specifiek de taak tot het inzamelen van afval.
Relatie met doelstellingen uit gemeentelijke begroting	Programma Wonen en Leven - Afvalinzameling en verwerking
Bestuurlijk belang	
Deelnemende partijen	Gemeenten Rijswijk, Leidschendam-Voorburg, Wassenaar Pijnacker-Nootdorp, Delft en Midden Delfland.
Vertegenwoordiging in de verbonden partij	Deelname in algemeen bestuur en dagelijks bestuur
Financieel belang	
Belang in de Verbonden Partij	Bijdrage aan de verbonden partij – afhankelijk van het aantal huisaansluitingen, maar ook kosten containers inclusief beheer gaat naar rato aantal containers. Kan per jaar verschillen en bedraagt circa 16%.
Resultaat	onbekend
Eigen vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 0,3 miljoen nadelig / Eind € 4,2 miljoen voordelig
Vreemd vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 43,2 miljoen / Eind € 43,5 miljoen
Risico's	
Risico's	Politiek bestuurlijke risico's voor de gemeente. Regie en controle houden op GR bedrijf tijdens een transitie naar een meer resultaatgericht professionele dienstverlenende organisatie. De transitie van het bedrijf is een ingewikkeld politiek bestuurlijke vraagstuk waarbij de beelden en wensen van alle deelnemers ten aanzien van de toekomst van het bedrijf op elkaar moeten worden afgestemd. Tevens gaat het niet alleen om aanscherping van de governance and controlcyclus, maar ook om een transitietraject naar een resultaatgerichte, professionele dienstverlenende organisatie.
Score bestuurlijk risico	Hoog
Score financieel risico	Gemiddeld
Risicoprofiel	2
Stuur- en beheerspakket	Pluspakket
Voorgedane of voorgenomen veranderingen (beleidsvoornemens)	
Doelstelling	Verandering wordt niet uitgesloten. Dit punt komt aan de orde in het eerdergenoemde transitietraject.
Huidige relatie	Verandering van deze relatie en governance-structuur is niet uitgesloten en vormt onderdeel van het eerdergenoemde transitietraject.
Voortbestaan en/of zelfstandigheid	Verandering wordt niet uitgesloten. Dit punt komt aan de orde in het eerdergenoemde transitietraject.
Activiteiten en/of prestaties	Uitvoering geven aan het transitietraject
Weerstandsvermogen	Weerstandsvermogen is € 2,1 miljoen nadelig. Vermogen komt op nul in 2016, maar weerstandsvermogen is nog onder de maat.
Heroverweging	
Sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?	In 2015 is door de gemeenteraden besloten om over te gaan tot "omgekeerd inzamelen" en dit door Avaalex te laten uitwerken. Onder de voorwaarde dat de bijdragen van de gemeenten niet toenemen. Avaalex zal het scheiden van de grondstoffen van het restafval meer faciliteren waardoor de opbrengsten toenemen en de kosten worden beperkt. Regelgeving en noodzakelijke voorzieningen worden de komende periode uitgewerkt.
Toekomstperspectief van de partij, gerelateerd aan veranderingen in de omgeving?	In de eerdergenoemde transitie worden opnieuw bekeken welke organisatievorm, doelstelling, relaties en activiteiten het beste aansluiten op de gemeentelijke doelstelling en wettelijke verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.
Rechtvaardigen interne en/of externe ontwikkelingen een heroverweging van deelname?	Zonder meer is duidelijk dat afvalinzameling een thema is waarbij samenwerking met de buurtgemeenten ten zeer grote meerwaarde heeft voor Rijswijk (efficiency en schaalvoordelen). Deelname staat niet ter discussie. Echter we zijn wel in dialoog met alle deelnemers over welke sturingsrelatie, organisatievorm en takenpakket van een samenwerkingsverband het beste bij de gemeentelijke doelstellingen passen.

Naam Verbonden Partij	DSW
Vestigingsplaats	Statutair Rijswijk Kantoor Zoetermeer
Soort verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling
Partij is verbonden sinds	01-01-1975
Openbaar belang	
Doel(en) verbonden partij	Het bedrijf heeft tot doel zo effectief en efficiënt mogelijk voorbereiden en (het doen) uitvoeren van de sociale werkvoorziening voor personen met een sociale werkvoorzieningsindicatie die woonachtig zijn op het grondgebied van de deelnemende gemeenten.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Arbeidsgehandicapten aan (passend) werk helpen.
Relatie met doelstellingen uit gemeentelijke begroting	Programma Sociaal Domein Arbeidsmarkt overig.
Bestuurlijk belang	
Deelnemende partijen	Gemeenten Rijswijk, Zoetermeer en Leidschendam-Voorburg
Vertegenwoordiging in de verbonden partij	Deelname in algemeen bestuur en dagelijks bestuur.
Financieel belang	
Belang in de Verbonden Partij	De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de kosten van bestuur en algemeen beheer. Een bijdrage van de deelnemende gemeenten in een eventueel resterend nadelig exploitatiesaldo. Gemiddeld komt onze bijdrage in het exploitatietekort neer op ongeveer 25%.
Resultaat	€ 19.000 nadelig
Eigen vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 1,8 miljoen / Eind € 2,0 miljoen
Vreemd vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 2,3 miljoen / Eind € 1,7 miljoen
Risico's	
Risico's	Het niet behalen van de beoogde resultaten zoals die zijn opgenomen in het herstructureringsplan.
Score bestuurlijk risico	Gemiddeld
Score financieel risico	Gemiddeld
Risicoprofiel	2
Stuur- en beheerspakket	Pluspakket
Voorgedane of voorgenomen veranderingen (beleidsvoornemens)	
Doelstelling	Met de herstructurering blijft DSW verantwoordelijk voor het aanbieden van beschut werk voor de oude doelgroep.
Huidige relatie	Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen kent DSW een geheel nieuw AB en DB. Vanuit de gemeente Rijswijk is bewust gekozen om niet de portefeuillehouder in het DB te laten plaatsnemen om de eigenaarsrol scherp te houden.
Voortbestaan en/of zelfstandigheid	In de herstructurering zitten geen beleidsvoornemens over veranderingen in het voortbestaan en/of zelfstandigheid van GR.
Activiteiten en/of prestaties	Uitvoering geven aan de herstructurering o.b.v. het vastgestelde stappenplan.
Weerstandsvermogen	Het weerstandsvermogen is een buffer voor het opvangen van risico's die DSW loopt bij uitvoering van taken.
Heroverweging	
Sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?	De ingezette herstructurering is een nieuwe ingezette koers.
Toekomstperspectief van de partij, gerelateerd aan veranderingen in de omgeving?	Er worden toekomstscenario's ontwikkeld met als doel DSW een financieel gezonde toekomst tegemoet te laten gaan.
Rechtvaardigen interne en/of externe ontwikkelingen een heroverweging van deelname?	In het coalitieakkoord Rijswijk 2014-2018 staat over regionale samenwerking, dat het belangrijk is een strategische keuze te maken over de rol en positie die de eigen gemeente in de regio wil innemen. DSW is een dergelijk regionaal samenwerkingsverband waarvan het noodzakelijk is zo'n strategische keuze te maken.

Naam Verbonden Partij	VRH
Vestigingsplaats	Den Haag
Soort verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling
Partij is verbonden sinds	01-01-2009
Openbaar belang	
Doel(en) verbonden partij	Uitvoeren van taken op het gebied van brandbestrijding, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding, ambulancevervoer.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Uitvoeren van taken op het gebied van brandbestrijding, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding, ambulancevervoer
Relatie met doelstellingen uit gemeentelijke begroting	Programma openbare orde en veiligheid - Brandweer / Rampenbestrijding
Bestuurlijk belang	
Deelnemende partijen	Gemeenten Rijswijk, Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Wassenaar, Westland en Zoetermeer
Vertegenwoordiging in de verbonden partij	Deelname in algemeen bestuur
Financieel belang	
Belang in de Verbonden Partij	Bijdrage aan de verbonden partij (inwonerbijdrage)
Resultaat	€ 2.032.000
Eigen vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 9,8 miljoen / Eind € 7,8 miljoen
Vreemd vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 80,3 miljoen / Eind € 83,6 miljoen
Risico's	
Risico's	Risico's normale bedrijfsuitoefening; Politiek bestuurlijke risico's
Score bestuurlijk risico	Laag
Score financieel risico	Gemiddeld
Risicoprofiel	1
Stuur- en beheerspakket	Basispakket
Voorgedane of voorgenomen veranderingen (beleidsvoornemens)	
Doelstelling	In het huidige beleidsplan, is als doelstelling opgenomen "verbindend vakmanschap in veiligheid en zorg".
Huidige relatie	De burgemeester heeft in het algemeen bestuur de portefeuille crisisbeheersing.
Voortbestaan en/of zelfstandigheid	In zijn geen beleidsvoornemens over veranderingen in het voortbestaan en/of zelfstandigheid van GR.
Activiteiten en/of prestaties	Het accent ligt op verder ontwikkelen van de regionale organisatie. Het zwaartepunt van de VRH zal de komende jaren liggen op het verhogen van het veiligheidsbewustzijn van de burgers op basis van het rapport Bevolkingszorg nieuwe stijl.
Weerstandsvermogen	Gewenste weerstandscapaciteit € 1.430.000, beschikbare weerstandscapaciteit is €1.446.000.
Heroverweging	
Sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?	De gemeente gaat mee in de ingezette doorontwikkeling van de regionale (crisis)organisatie.
Toekomstperspectief van de partij, gerelateerd aan veranderingen in de omgeving?	Zie doelstelling
Rechtvaardigen interne en/of externe ontwikkelingen een heroverweging van deelname?	Nee

Naam Verbonden Partij	ODH
Vestigingsplaats	Den Haag
Soort verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling
Partij is verbonden sinds	01-01-2013
Openbaar belang	
Doel(en) verbonden partij	De omgevingsdienst Haaglanden voert alle milieutaken uit voor de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer. De omgevingsdienst is opgezet als een regionale uitvoeringsdienst voor de uitvoering van de vergunningverlening en handhavingstaken (VTH) gerelateerd aan de Wet Milieubeheer en andere wettelijke milieutaken.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Gemeente Rijswijk heeft milieutaken in deze dienst onder gebracht met het doel de dienstverlening op milieugebied aan burgers en bedrijven te verbeteren. De ODH geeft uitvoering aan wettelijke VTH-taken. Rijswijk geeft eveneens opdracht voor uitvoering van activiteiten die bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke milieubeleidsdoelen.
Relatie met doelstellingen uit gemeentelijke begroting	Programma Wonen en Leven - milieuvergunningen & advies Programma Openbare orde en veiligheid - toezicht & handhaving
Bestuurlijk belang	
Deelnemende partijen	Gemeenten Rijswijk, Zoetermeer, Delft, Den Haag, Westland, Midden Delfland, Wassenaar, Leidschendam- Voorburg, Pijnacker-Nootdorp en Provincie Zuid – Holland.
Vertegenwoordiging in de verbonden partij	Deelname in algemeen bestuur.
Financieel belang	
Belang in de Verbonden Partij	1,7% in de totale bijdrage exploitatietekort.
Resultaat	€ 473.000 voordelig
Eigen vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 3,1 miljoen / Eind € 0,0 miljoen
Vreemd vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 13,3 miljoen / Eind € 13,9 miljoen
Risico's	
Risico's	Risico's normale bedrijfsuitoefening; Politiek bestuurlijke risico's
Score bestuurlijk risico	Laag
Score financieel risico	Gemiddeld
Risicoprofiel	1
Stuur- en beheerspakket	Basispakket
Voorgedane of voorgenomen veranderingen (beleidsvoornemens)	
Doelstelling	Tussen ODH en deelnemende partijen wordt gewerkt aan het waarborgen van kwaliteitscriteria van de uitvoering van de VTH taken door ODH.
Huidige relatie	Er hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de relatie.
Voortbestaan en/of zelfstandigheid	Er zijn geen beleidsvoornemens over veranderingen in het voortbestaan en/of zelfstandigheid van GR.
Activiteiten en/of prestaties	Geen
Weerstandsvermogen	Uit het risicoprofiel blijkt een kwantificeerbaar risico van € 1.715.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 1.953.600.
Heroverweging	
Sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?	Nee
Toekomstperspectief van de partij, gerelateerd aan veranderingen in de omgeving?	In 2018 start naar alle waarschijnlijkheid de nieuwe Omgevingswet waarin meerdere wetten samengevoegd worden. Nu is nog niet duidelijk wat dat voor de taakverdeling tussen partijen betekent.
Rechtvaardigen interne en/of externe ontwikkelingen een heroverweging van deelname?	Nee

Naam Verbonden Partij	H10 Inkoopbureau
Vestigingsplaats	Statutair Pijnacker-Nootdorp - Kantoor Zoetermeer
Soort verbonden partij	Eind mei 2015 van GR naar Bedrijfsvoeringsorganisatie
Partij is verbonden sinds	24-11-2014
Openbaar belang	
Doel(en) verbonden partij	De regeling behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken op taakonderdelen binnen het sociaal domein.
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Jeugdigen/ gezinnen (passende) zorg bieden
Relatie met doelstellingen uit gemeentelijke begroting	Programma Sociaal Domein
Bestuurlijk belang	
Deelnemende partijen	De bedrijfsvoeringsorganisatie is een samenwerkingsverband van de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Voorschoten, Wasseenaar, Westland en Zoetermeer.
Vertegenwoordiging in de verbonden partij	Vanaf eind mei 2015 geldt voor de bedrijfsvoeringsorganisatie: het bestuur bestaat uit drie leden inclusief de voorzitter. Burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag wijzen uit hun midden één lid en één plaatsvervangend lid van het bestuur aan; van de gemeenten Delft, Midden-Delfland, Rijswijk en Westland wijzen tezamen uit hun midden één lid en één plaatsvervangend lid van het bestuur aan; van de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten, Wasseenaar en Zoetermeer wijzen tezamen uit hun midden één lid en één plaatsvervangend lid van het bestuur aan.
Financieel belang	
Belang in de Verbonden Partij	De in de begroting opgenomen uitgaven worden door de gemeenten gedragen overeenkomstig de in dienstverleningsovereenkomst en uitvoeringsprogramma's vastgelegde verdeelafspraken.
Resultaat	€ 123.000 voordelig
Eigen vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 0 / Eind € 123.000 voordelig
Vreemd vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 0 / Eind € 179.000
Risico's	
Risico's	Politiek bestuurlijke risico's voor de gemeente. In het kader van de verplichting vanuit het Rijk om regionaal samen te werken is in maart 2014 door deze gemeenten vastgesteld om de gezamenlijke inkoop onder te brengen in een zelfstandig inkoopbureau. Positieve effecten zijn onder andere risico- en aansprakelijkheidsspreidingen en schaalvoordeel. Dit betekent wel dat je als gemeente voor een deel zeggenschap verliest. Terugtrekkende deelnemers en of het niet doorzetten van de bedrijfsvoeringsorganisatie per 1 januari 2018 hebben een risico voor de continuïteit van het inkoopbureau. Risico's die voortvloeien uit rechtsgedingen als gevolg van handelen inkoopbureau H10.
Score bestuurlijk risico	Gemiddeld
Score financieel risico	Laag
Risicoprofiel	1
Stuur- en beheerspakket	Basispakket
Voorgedane of voorgenomen veranderingen (beleidsvoornemens)	
Doelstelling	Nog niet van toepassing.
Huidige relatie	Het H10 inkoopbureau is eind 2015 omgezet van een GR naar een bedrijfsvoeringsorganisatie met een bestuur.
Voortbestaan en/of zelfstandigheid	Er zijn geen beleidsvoornemens over veranderingen in het voortbestaan van de bedrijfsvoeringsorganisatie.
Activiteiten en/of prestaties	Niet van toepassing
Weerstandvermogen	Het inkoopbureau H10 heeft geen afgezonderd weerstandvermogen. Onverwachte tegenvallers dienen direct gemeld te worden aan het bestuur waarna gezamenlijk en in overleg met de 10 gemeenten bekeken wordt hoe deze tegenvallers op te lossen. Financieel technisch zijn de 10 gemeenten verantwoordelijk voor eventuele tegenvallers.
Heroverweging	
Sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?	2015 was een transitiejaar, dit is middels het Regionaal Transitiearrangement Haaglanden geregeld. Continuïteit van zorg was hierbij leidend. Daarnaast zijn er voorbereidingen gedaan t.b.v. een regionaal inkoopkader Jeugdhulp 2016-2017 en een lokaal inkoopplan 2016.
Toekomstperspectief van de partij, gerelateerd aan veranderingen in de omgeving?	De gemeente is voor 3 jaar een samenwerking met het inkoopbureau H10 aangegaan.
Rechtvaardigen interne en/of externe ontwikkelingen een heroverweging van deelname?	In het coalitieakkoord Rijswijk 2014-2018 staat over regionale samenwerking, dat het belangrijk is een strategische keuze te maken over de rol en positie die de eigen gemeente in de regio wil innemen. Inkoopbureau H10 is een dergelijk regionaal samenwerkingsverband.

Naam Verbonden Partij	MRDH
Vestigingsplaats	Den Haag (later Rotterdam)
Soort verbonden partij	Gemeenschappelijke regeling
Partij is verbonden sinds	01-01-2015
Openbaar belang	
Doel(en) verbonden partij	Het versterken van de bereikbaarheid en het economisch vestigingsklimaat van de regio Rotterdam Den Haag
Het openbaar belang dat wordt behartigd	Verbeteren van de bereikbaarheid en het economisch vestigingsklimaat.
Relatie met doelstellingen uit gemeentelijke begroting	Programma's Economie en Werken en Verkeer en Vervoer
Bestuurlijk belang	
Deelnemende partijen	De gemeenten van het stadsgewest Haaglanden en de stadsregio Rotterdam (beide in liquidatie)
Vertegenwoordiging in de verbonden partij	Deelname in algemeen bestuur (AB) en dagelijks bestuur (DB, roulerend), tevens in beide bestuurscommissies (BC)
Financieel belang	
Belang in de Verbonden Partij	Bijdrage per inwoner, mede verplicht een eventueel tekort in de exploitatie aan te zuiveren.
Resultaat	€ 2.487.000 voordelig
Eigen vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 0 / Eind € 2.487.000
Vreemd vermogen aan het begin en eind van 2015	Begin € 631 miljoen / Eind € 629 miljoen
Risico's	
Risico's	Risico's betreffende normale bedrijfsuitoefening.
Score bestuurlijk risico	Gemiddeld
Score financieel risico	Laag
Risicoprofiel	1
Stuur- en beheerspakket	Basispakket
Voorgedane of voorgenomen veranderingen (beleidsvoornemens)	
Doelstelling	Er zijn geen voorgenomen veranderingen in de doelstelling
Huidige relatie	Vertegenwoordiging van Rijswijk in alle organen (AB, DB, BC's) (DB=roulerend).
Voortbestaan en/of zelfstandigheid	Op dit moment zijn er geen voornemens tot wijzingen en of veranderingen.
Activiteiten en/of prestaties	Het uitvoeren van de bereikbaarheidsagenda en de agenda economisch vestigingsklimaat.
Weerstandsvermogen	€ 100.000
Heroverweging	
Sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?	Nee
Toekomstperspectief van de partij, gerelateerd aan veranderingen in de omgeving?	Per 2015 gestart met de uitdaging om de internationale concurrentiepositie van de metropool te verbeteren.
Rechtvaardigen interne en/of externe ontwikkelingen een heroverweging van deelname?	Nee

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Gemeentelijk grondbeleid richt zich op de grondmarkt in brede zin. Het omvat onderwerpen als grondverwerving, gronduitgifte, voorkeursrecht, onteigening, vestiging van zakelijke rechten, inrichting van de openbare ruimte en de aanleg van nutsvoorzieningen, bouw- en woonrijp maken, grondprijsbeleid en vormen van publiek-private-samenwerking (pps). Door de inzet van het gemeentelijk grondbeleidinstrumentarium kan de gemeente sturing geven aan de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeentegrenzen.

Om te komen tot een goede verhouding tussen wonen, werken en recreëren is sturing nodig. Het grondbeleid is daarom ondersteunend aan andere beleidsterreinen, waaronder het ruimtelijke beleid en bij de uitwerking van ruimtelijke plannen.

De huidige nota grondbeleid en de daarbij behorende grondprijzenbrief zijn door de raad vastgesteld op 20 maart 2012 en gelden voor de periode 2012 t/m 2015. Per 2016 zal de actualisatie van het nota grondbeleid en de grondprijzenbrief plaatsvinden. In de nieuwe nota grondbeleid zijn diverse onderwerpen geactualiseerd en nader uitgewerkt aan de hand van recente en aankomende ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving. In de nota grondbeleid wordt zodoende aandacht besteed aan het BBV, Wet op de Vennootschapsbelasting 1969, de Wet Markt en Overheid en de nieuwe Omgevingswet.

De nota grondbeleid geldt in principe voor een periode van vier jaar. Vanuit pragmatisch oogpunt is er in 2012 voor gekozen de specifieke grondprijzen, behorende bij de nota, iedere twee jaar te actualiseren en op te nemen in een separate grondprijzenbrief. Het is gebleken dat het niet noodzakelijk is de grondprijzenbrief iedere twee jaar opnieuw vast te stellen. Om die reden wordt met deze nota en grondprijzenbrief voor gekozen deze in beginsel voor vier jaar vast te leggen. Wanneer daarvoor aanleiding is kunnen beide documenten separaat, tussentijds gewijzigd worden. Het college is daartoe bevoegd.

Doelstellingen gemeentelijk grondbeleid

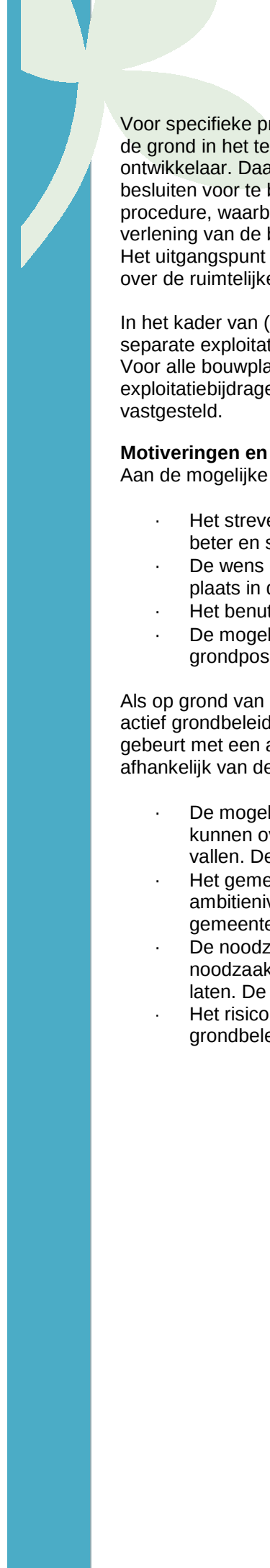
Het grondbeleid van de gemeente Rijswijk kent een aantal doelstellingen. Het grondbeleid heeft hoofdzakelijk tot doel de bestuurlijke en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren. De gemeente Rijswijk hanteert daarbij een aantal specifieke uitgangspunten:

Doelstellingen grondbeleid:

- Het bevorderen van maatschappelijk gewenst grondgebruik door het faciliteren en zoveel mogelijk sturing te geven aan bestuurlijk en maatschappelijk gedragen ruimtelijke (gebieds)ontwikkelingen en projecten;
- Het op bestuurlijk verantwoorde wijze inzetten van het grondbeleidsinstrumentarium op locaties die strategisch van belang zijn voor de uitwerking van het ruimtelijke beleid;
- Het beheersbaar maken van de risico's van ruimtelijke ontwikkelingen;
- Het waarborgen van het gemeentelijk kostenverhaal conform de uitgangspunten van de Wro en streven naar een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten.

Uitgangspunten grondbeleid gemeente Rijswijk

De gemeente Rijswijk hanteert als uitgangspunt dat in beginsel alle vormen van grondbeleid mogelijk zijn, afhankelijk van de aard, omvang en het strategisch belang van de voorgenomen ruimtelijke of gebiedsontwikkeling. De uiteindelijke keuze voor een specifieke vorm van grondbeleid is afhankelijk van de financiële en juridische risico's die vooraf onderzocht en in beeld gebracht zijn.

Voor specifieke projectinitiatieven wordt in de regel een meer faciliterend grondbeleid gevoerd, omdat de grond in het te ontwikkelen projectgebied meestal in eigendom is van de initiatiefnemer/ontwikkelaar. Daarbij is het uitgangspunt dat de gemeente zich inspant om alle benodigde ruimtelijke besluiten voor te bereiden. Het gaat dan om zaken als het bestemmingsplan of een uitgebreide Wabo-procedure, waarbij afgeweken wordt van een vigerend bestemmingsplan of zorgen voor de tijdige verlening van de benodigde omgevingsvergunningen.

Het uitgangspunt voor het verplicht gemeentelijk kostenverhaal is dat voor de formele besluitvorming over de ruimtelijke procedures een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer wordt gesloten.

In het kader van (grootschalige) gebiedsontwikkelingen is dat echter vaak niet mogelijk. Dan worden separate exploitatieplannen vastgesteld ten behoeve van het gemeentelijk kostenverhaal.

Voor alle bouwplannen waarin voorzien wordt in het bestemmingsplan wordt dan een exploitatiebijdrage vastgesteld. Het exploitatieplan wordt gelijktijdig met het bestemmingsplan vastgesteld.

Motiveringen en afwegingskader voor de inzet van een actief grondbeleid

Aan de mogelijke inzet van een actief grondbeleid ligt een aantal motiveringen ten grondslag:

- Het streven naar een actieve en initiërende rol bij ruimtelijke processen om publieke doelen beter en sneller te bereiken;
- De wens om specifieke locaties met strategische betekenis voor het (ruimtelijke) beleid of plaats in de stad actief te realiseren;
- Het benutten van de mogelijkheden om minimaal kostendekkende beleidsdoelen te realiseren;
- De mogelijkheid om maximaal kostenverhaal toe te passen via de uitgifte van de grondposities in het betreffende plangebied.

Als op grond van de hiervoor omschreven motiveringen wordt overwogen om tot de inzet van een actief grondbeleid over te gaan, worden alle risico's van te voren onderzocht en in beeld gebracht. Dit gebeurt met een aparte risico-analyse. De keuze voor het inzetten van actief grondbeleid is verder afhankelijk van de volgende afwegingen:

- De mogelijkheid om – met inachtneming van de marktsituatie – tot verwerving van gronden te kunnen overgaan; de grond is moeilijk te verkrijgen, waardoor de grondprijs hoger dreigt uit te vallen. De gemeente moet de risico's beheersbaar houden;
- Het gemeentelijk ambitieniveau voor wat betreft de locatie en/of omgeving: indien het ambitieniveau laag is, dan kan gekozen worden voor een meer faciliterende opstelling van de gemeente.
- De noodzaak tot sterke gemeentelijke sturing om de gemeentelijke doelen te bereiken. Als die noodzaak minder sterk is dan kan overwogen worden de ontwikkeling aan de markt over te laten. De risico's worden zo beperkt tot een minimaal niveau.
- Het risicoprofiel. Als de gemeente onnodig veel risico's loopt, dan moet van de inzet van actief grondbeleid worden afgezien.

Samenwerkingsvormen bij de uitvoering van grondbeleid en ruimtelijk beleid

In de huidige praktijk is het onderscheid tussen een zuiver actief grondbeleid aan de ene kant en een faciliterend grondbeleid aan de andere kant niet strikt. Samenwerking tussen de gemeente en marktpartijen wordt vaak aangegaan met concrete samenwerkingsovereenkomsten (publiek-private samenwerking). Daarbij spelen aspecten als risico en zeggenschap en de grondposities een belangrijke rol.

De mate waarin deze aspecten verdeeld worden, is bepalend voor de vorm van samenwerking. Vanuit gemeentelijke optiek bezien zijn er diverse redenen voor samenwerking. Bijvoorbeeld om de risico's van grondexploitatie zoveel mogelijk te verleggen of in bepaalde mate te delen. Daarnaast kan samenwerking nuttig zijn bij het optimaliseren van de plannen en het leveren van expertise op de vastgoedmarkt. Er bestaan verschillende vormen van samenwerking.

Van samenwerking is in ieder geval sprake indien afspraken gemaakt zijn over:

- het opstellen en uitwerken van een ruimtelijk plan en beeldkwaliteitsplan;
- het bouw- en woonrijp maken;
- de wijze van inbreng van gronden;
- het voorbereiden, financieren en realiseren van plannen;
- de wijze van besluitvorming;
- het tijdsplan van besluitvorming en realisatie;
- het afzetrisico.

De belangrijkste aspecten van de uiteindelijke samenwerkingsvorm zijn risico en zeggenschap. Als de mate waarin risico's kunnen worden overgedragen aan andere partijen wordt afgezet tegen de mate waarin de gemeente sturing wenst te behouden, dan zijn verschillende modellen van samenwerking mogelijk.

In de Nota Grondbeleid worden diverse vormen van samenwerkingsmodellen nader toegelicht.

Risicomanagement, staatssteun en aanbesteding

Grondexploitaties hebben betrekking op meerjarige vastgoedontwikkelingen. Daaraan zijn uiteraard ook risico's verbonden. Het gaat daarbij om de kans dat een ontwikkeling in negatieve zin afwijkt van de (vooraf) geformuleerde financiële uitgangspunten. Risicomanagement is er op gericht om het beoogde doel binnen de vooraf geformuleerde (financiële) kaders te realiseren en als dit niet mogelijk blijkt dit tijdig te signaleren en zo mogelijk bij te sturen.

Financieel management is dan ook een van de kernonderdelen van het gemeentelijk grondbeleid. Hieronder valt de financiële kaderstelling en het risicomanagement. Bij gronduitgifte en publiek-private-samenwerking moet in toenemende mate rekening worden gehouden met de ontwikkelingen op het gebied van (Europese) regelgeving op het gebied van staatssteun en aanbesteding.

De gemeentelijke kadernota biedt het kader waarbinnen de gemeente het risicomanagement uitvoert. Voor het grondbeleid voert de gemeente Rijswijk geen aparte risicoanalyse uit. Ieder jaar wordt een risicoanalyse voor de gehele gemeentelijke organisatie uitgevoerd. Door middel van een risicoanalysemodel wordt bepaald welke reserve noodzakelijk is om in 90% van de gevallen de risico's te kunnen opvangen. Jaarlijks worden alle risico's van de gemeente geïnventariseerd en gekwantificeerd, waarna bepaald wordt op welke wijze deze risico's worden opgevangen. Het grondbeleid neemt als zodanig geen aparte positie in, maar wordt in het kader van risicomanagement behandeld als onderdeel van de gehele gemeentelijke organisatie.

Risico's moeten daarom ingecalculeerd worden en middelen gereserveerd om de financiële gevolgen die zich in werkelijkheid voordoen te kunnen opvangen.

De gemeente moet als gevolg van de ontwikkelingen in de Europese wet- en regelgeving, alsmede de Europese jurisprudentie in toenemende mate rekening houden met de ontwikkelingen op het gebied van staatssteun en aanbesteding. Zo moet het grondprijzenbeleid altijd uitgaan van marktconforme grondprijzen bij uitgifte van grond. Een belangrijke regel uit Europese uitspraken op het gebied van staatssteun en aanbesteding, is dat door de marktpartij een marktconforme grondprijs wordt betaald en dat de vastgoedontwikkeling ook daadwerkelijk voor rekening en risico van de marktpartij

plaatsvindt. De gemeente moet bij de uitoefening van de taken in het kader van gronduitgifte en gebiedsontwikkeling altijd een analyse maken van de risico's voor staatssteun- en aanbestedingsperikelen. Daarbij wordt altijd uitgegaan van de laatste stand van zaken op het gebied van Europese wet,- en regelgeving en jurisprudentie.

Uitvoering van het gemeentelijk grondbeleid vanuit de organisatie

De uitvoering en beleidsvorming van het gemeentelijk grondbeleid is ondergebracht bij de opgave Omgevingswet, Bestemmingsplannen en Wabo.

In exploitatie genomen gronden:

Eikelenburg

In 2015 heeft de levering van gemeentelijke gronden voor de bouwfase 3A2 + rest 1A1 plaatsgevonden ter grootte van 729 m² voor een bedrag van € 110.830,- incl. de jaarlijkse indexering vanaf 1 januari 2010. De bijdrage in de ambtelijke kosten is gebaseerd op het aantal woningen (15 stuks) in deze fase en komt uit op een bedrag van € 6.410,- incl. indexering. In totaal is ontvangen een bedrag van € 116.970,-.

Vrijenbanselaan (KFC en Shell)

In 2015 zijn de intentieovereenkomsten, koopovereenkomst en huur- en opstalovereenkomst ondertekend. Er is gestart met het bouwrijp maken van het terrein en de bouw van KFC. Naar verwachting zal het bouwplan begin 2016 gereed zijn.

Te Werve West

De uitvoering van de herinrichting van het park de Driesprong is in 2015 gestart en zal begin 2016 afgerond worden. Met behulp van een subsidiebijdrage uit het groenfonds Haaglanden kon uiteindelijk het samen met bewoners ontworpen plan volledig gerealiseerd worden.

Rijswijk Wonen zal de gronden aan de Van Vollenhovenlaan op een later tijdstip afnemen dan gepland. Momenteel vindt er met de corporatie overleg plaats op welke wijze en op welk tijdstip dit nu zal gebeuren, gegeven de keuze van de corporatie deze bouwlocatie niet zelf te gaan ontwikkelen maar de gronden (met opstallen) te verkopen aan een ontwikkelaar. De locatie De Schakel wordt momenteel gebruikt voor de tijdelijke huisvesting van basisschool 't Prisma. Dit loopt nog door tot minimaal medio 2018. Eerst dan kan van levering van de gronden aan Rijswijk Wonen sprake zijn. De gesprekken met de corporatie over de levering van de gronden grenzend aan locatie De Schakel zijn recent weer opgestart. Deze levering vindt, afhankelijk van het uiteindelijke verkavelingsplan, eind 2016 plaats.

Waldhoornplein

De ontwikkeling van deze locatie voorziet in een uitbreiding van de supermarktlocatie gelegen langs de Admiraal Helfrichsingel en Bazuinlaan. Het gaat om een uitbreiding van 450 m² tot een totaal van ongeveer 800 m² om tot een verhuurbare ruimte te komen die het bestaande buurtcentrum kan ondersteunen en in leven houden. De openbare ruimte op deze locatie wordt heringericht, waarbij een andere indeling van vrije en blauwe zone parkeren tot een werkbare parkeerbalans zal leiden. De financiële gevolgen zijn opgenomen in de grondexploitatie.

Resultaten lopende grondexploitaties per 1-1-2016

Benaming grondexploitatie	Resultaat per 1-1-2016
Villapark Eikelenburgh	2.220.000
Vrijenban	86.000
Te Werve	84.000
Waldhoornplein	12.000
Totaal resultaat op startdatum 1-1-2016	2.402.000

Opmerking: De resultaten zijn afgerond op 1.000.

RijswijkBuiten

Voor een nadere toelichting zie de paragraaf RijswijkBuiten.

Nog in exploitatie te nemen gronden:

Oude Stadhuislocatie (Huis van de Stad)

De boekwaarde is in 2015 opnieuw aangepast aan de WOZ waarde en is een bedrag van € 708.000,- afgewaardeerd. De boekwaarde per 1 januari 2016 bedraagt € 4.527.000,-. In 2014 is gestart met een gedetailleerd bouwkundig onderzoek om meer specifiek inzicht te krijgen in de mogelijkheden die het Huis van de Stad heeft. Uitgangspunt hierbij is dat bestuur en ambtelijk apparaat, zoals nu in Hoogvoorde zijn gehuisvest, volledig terug verhuizen. Dit onderzoek is in 2015 afgerond, de resultaten daarvan zijn in april en juni 2015 aan de gemeenteraad aangeboden. In vervolg hierop is de Raad in oktober 2015 geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen met betrekking tot het Huis van de Stad. Voor 2016 staat de aanvraag om een voorbereidingskrediet geagendeerd om de plannen voor het Huis van de Stad nader uit te werken.

TH Locatie

De raad heeft in 2015 een krediet beschikbaar gesteld voor de sloop van het gebouw op de TH-locatie ter grootte van € 750.000,-. In december 2015 was het gebouw sloop klaar en aan COA opgeleverd. In 2016 moeten nog een paar werkzaamheden plaatsvinden, voordat het overgedragen wordt aan het COA. Naar verwachting zal dit krediet afgesloten worden met een positief resultaat.

Benedictuslocatie

De locatie is deels eigendom van Rijswijk Wonen en deels eigendom van de gemeente. Er wordt al lang nagedacht over een herontwikkeling op deze locatie. De plannen hiervoor zijn echter nog niet concreet. Gedacht kan worden aan de ontwikkeling van woningen, zorgwoningen of een andere maatschappelijke functie. Op deze locatie is in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om een eventuele herontwikkeling mogelijk te maken. Wanneer de plannen voor deze locatie concreter zijn, kan indien wenselijk de wijzigingsbevoegdheid door het college worden toegepast.

Overigen:

De Opperd

De gemeente heeft de wens om De Opperd conform het bestemmingsplan met woningen te ontwikkelen. Met de opbrengst van deze ontwikkellocatie kan onder andere de kwaliteitsslag van de Landgoederenzone mede gefinancierd worden.

De Voorde

In het kader van gemeentelijke bezuinigingstaakstelling is voor landgoed de Voorde een openbare biedingsprocedure gevoerd. Hieruit zijn geen geldige biedingen ontvangen voor de gemeente. Daarom is besloten het object onderhands te verkopen. Momenteel is er een gegadigde die binnen het ensemble (Landhuis De Voorde, locatie Koetshuis en de tuinmanswoning) een hotel/restaurant wil exploiteren. Hiervoor is het voeren van een RO procedure noodzakelijk. In 2016 is hiervoor de publiekrechtelijke procedure gestart. Naar verwachting vindt in 2016 definitieve besluitvorming plaats over afgifte omgevings-vergunning en het sluiten van het koopcontract.

Paragraaf Lokale heffingen

Tarieven

In het heffingsjaar 2015 zijn de woonlasten (onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor een eenpersoonshuishouden gemiddeld met 7,2% en voor een driepersoonshuishouden gemiddeld met 7,5% gestegen. De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2014 10% gestegen. Door een daling van de gemiddelde WOZ waarde en een stijging van de opbrengst OZB met 1,5% is het tarief voor de OZB woning eigenaren gestegen met 3%. In 2012 heeft de Raad het nieuw verbreed rioleringsplan vastgesteld. In dit plan worden de maatregelen en de ontwikkeling van de rioolheffing voor de komende jaren toegelicht. De tarieven rioolheffing stegen hierdoor in 2015 met 12,2%.

Met uitzondering van enkele tarieven in de legesverordening zijn de overige belastingtarieven gestegen met het inflatiepercentage van 1,5%. De tarieven voor de wettelijk gemaximeerde leges (rijbewijzen en reisdocumenten) zijn conform aangepast.

Opbrengsten lokale heffingen

Soort belasting	Raming	Werkelijk
Onroerendezaakbelastingen	€ 12.116.440	€ 11.720.712
Afvalstoffenheffing	€ 6.381.680	€ 6.452.246
Leges	€ 2.072.470	€ 1.916.814
Rioolheffing	€ 2.743.450	€ 2.751.674
Parkeerbelasting	€ 724.010	€ 692.958
Precariobelasting	€ 326.300	€ 370.012
Toeristenbelasting	€ 190.080	€ 292.415
Hondenbelasting	€ 142.870	€ 129.856
Marktgelden	€ 78.660	€ 74.600
BIZ-belasting	€ 87.600	€ 85.822
Vermakelijkhedenretributie	€ 20.300	€ 21.106
Haven- en kadegelden	€ 0	€ 0
Totaal	€ 24.883.860	€ 24.508.217

Per saldo vielen de totale opbrengsten € 375.643,- lager uit dan begroot.

De opbrengst onroerendezaakbelasting (OZB) is lager dan geraamd. De tarieven voor de OZB worden in aanloop naar de begrotingsbehandeling berekend op basis van de ramingen van de totale WOZ waarden van de woningen en de niet-woningen. Eind 2015 is gebleken dat de opbrengst van de OZB niet-woningen 2% lager is dan de begrote opbrengst. Het waarde niveau van de niet-woningen is in 2014/2015 harder gedaald dan in de raming begroot is. Deze discrepantie resulteert in een lagere opbrengst OZB voor de niet-woningen.

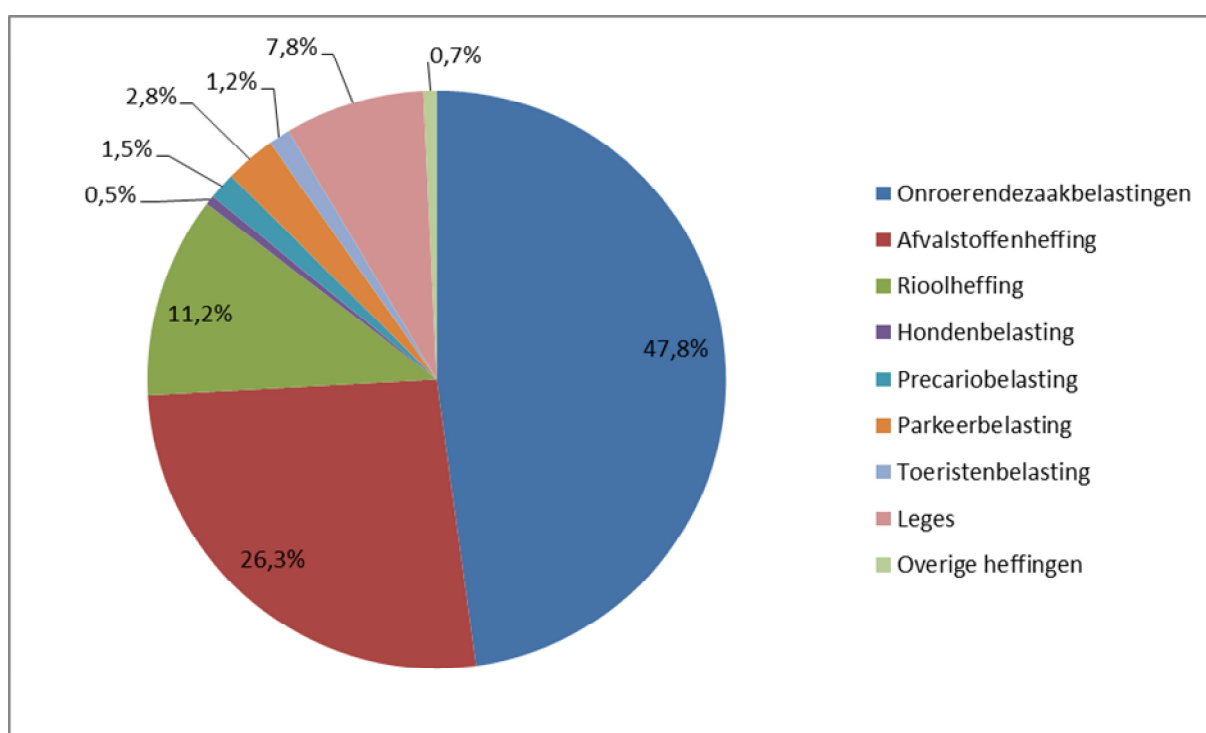
De opbrengst voor de afvalstoffenheffing is in 2015 voornamelijk hoger doordat nieuwbouw eerder is opgeleverd dan gepland was.

De na aanpassing van de begroting (eerste halfjaarrapportage) geraamde bouwleges zijn voor een deel niet gerealiseerd. Het gaat om een bedrag van € 179.000,-. De leges op in eerdere jaren verstrekte vergunningen (3 stuks) moesten worden gecorrigeerd door veranderde omstandigheden. Dit heeft geleid tot een terugbetaling van € 115.000,-. Het restant bedrag van € 64.000,- wordt veroorzaakt dat de geraamde activiteiten nog niet zijn aangevraagd of nog in behandeling zijn. Dit betekent niet dat we dit bedrag mislopen, het komt later binnen. De inkomsten uit leges worden stringent gemonitord. Indien noodzakelijk wordt hier bij de eerste halfjaarrapportage 2016 weer op terug gekomen.

De opbrengst toeristenbelasting is hoger dan geraamd. Dat komt enerzijds doordat er ongeveer 15% meer overnachtingen zijn geweest in Rijswijk in de aanwezige hotels en pensions ten opzichte van 2014. De extra opbrengst naar aanleiding van de stijging van de overnachtingen is ongeveer € 28.500,-. Daarnaast is de administratieve verwerking van de aangiftes efficiënter geworden, waardoor nagenoeg alle aanslagen voor het vierde kwartaal van 2015 nog zijn verwerkt in de jaarrekening 2015. In eerdere jaren werden de meeste aanslagen van het laatste kwartaal van een jaar verwerkt in de jaarrekening van het jaar erna. Dit levert voor de jaarrekening 2015 een extra opbrengst van ongeveer € 80.000,- op.

In 2015 zijn er geen opbrengsten geweest voor haven- en kadegelden. Dit komt doordat er geen boten meer komen voor het aanvoeren van zand en grind.

Onderstaande diagram geeft weer hoe de totale opbrengst is verdeeld over de diverse soorten belastingen.

Woonlasten 2015

Uitgangspunt bij de meerjarenbegroting 2015-2018 is dat de woonlasten voor de Rijswijkse inwoner niet hoger zijn dan de gemiddelde woonlasten binnen de regio Haaglanden. In 2015 is aan deze voorwaarde ruimschoots voldaan.

Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. In de onderstaande tabel zijn de (gemiddelde) woonlasten voor een eenpersoonshuishouden en een meerpersoonshuishouden in Rijswijk vergeleken met de (gemiddelde) woonlasten van andere gemeenten in de regio Haaglanden. Hierbij is uitgegaan van de gegevens van het COELO (Atlas van de Lokale Lasten 2015).

Uit de onderstaande tabel blijkt dat Rijswijk in 2015 ten opzichte van de omliggende gemeenten nog altijd een positie onder het gemiddelde inneemt. Ook landelijk neemt de gemeente Rijswijk een gunstige positie in. In vergelijking met 2014 is de gemeente gezakt van plaats 31 naar plaats 65 van de ranglijst. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de stijging van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing. Landelijk liggen de gemiddelde woonlasten in 2015 voor een eenpersoonshuishouden op € 647,- en voor een meerpersoonshuishouden op € 714,-. Rijswijk zit hier

circa 11,5% onder. Als we kijken naar de gemiddelde woonlasten binnen Haaglanden wordt het verschil circa 24% in het voordeel van de Rijswijkse burger.

Gemeente	Rangnummer 2015	Woonlasten voor eenpersoons-huishouden	Woonlasten voor meerpersoons-huishouden
Rijswijk	65	€ 570,00	€ 640,00
Delft	333	€ 675,00	€ 794,00
Den Haag	14	€ 493,00	€ 547,00
Leidschendam-Voorburg	66	€ 620,00	€ 681,00
Midden-Delfland	383	€ 844,00	€ 924,00
Pijnacker-Nootdorp	325	€ 740,00	€ 820,00
Voorschoten	368	€ 848,00	€ 910,00
Wassenaar	401	€ 975,00	€ 1.177,00
Westland	193	€ 659,00	€ 739,00
Zoetermeer	197	€ 671,00	€ 713,00
Gemiddelde woonlasten		€ 709,50	€ 794,50

Kwijtschelding lokale lasten

In 2015 is er aan 1.200 huishoudens automatisch kwijtschelding verleend. Bij de toetsing of een belastingplichtige in aanmerking komt voor automatische kwijtschelding, is wederom gebruik gemaakt van het Inlichtingenbureau. Na de aanslagoplegging in februari zijn er 949 schriftelijke verzoeken om kwijtschelding van gemeentelijk heffingen ingediend, waarvan er 655 zijn toegewezen. Een verzoek om kwijtschelding wordt afgewezen als de beschikbare betalingscapaciteit of het beschikbare vermogen boven de kwijtscheldingsnorm ligt. Nagenoeg alle verzoeken zijn in 2015 afgehandeld. Over het belastingjaar 2015 is ongeveer € 606.000,- aan lokale lasten kwijtgescholden.

Bezwaar- en verzoekschriften aanslag/beschikking

Naar aanleiding van de in 2015 verzonden aanslagen/beschikkingen zijn er 607 bezwaarschriften ontvangen. Door de inzet van mediationvaardigheden (bellen bij vragen over de aanslag) zijn er 160 waardegerelateerde en 201 subjectgerelateerde reacties telefonisch afgehandeld, die anders tot een bezwaarschrift hadden kunnen leiden. Daarnaast zijn 185 verzoekschriften ingediend. In totaal zijn 1.070 belastingaanslagen automatisch verminderd vanwege overlijden of verhuizingen buiten de gemeente. Nagenoeg alle bezwaar- en verzoekschriften zijn in 2015 afgehandeld.

Paragraaf Financiering

Algemeen

De financieringsparagraaf richt zich op de treasuryfunctie: de wijze waarop de gemeente het afgelopen jaar met haar financiële geldstromen en vermogensposities is omgegaan. Van belang hierbij is hoe de gemeente is omgegaan met financiële risico's, de mate waarin de gemeente over voldoende geldmiddelen kon beschikken om op korte termijn (liquiditeit) aan haar schulden te voldoen en de manier waarop op lange termijn de financiering is geregeld.

Risicobeheer

Bij het financieren van investeringen, grondexploitaties en de lopende exploitatie worden de volgende risico's onderscheiden:

1. Langlopend renterisico
2. Kortlopend renterisico
3. Kredietrisico
4. Liquiditeitsrisico

Deze risico's proberen wij zo goed mogelijk te managen met het doel de rentekosten zo laag mogelijk te houden.

1. Langlopend renterisico

De rente op de kapitaalmarkt voor leningen ten behoeve van de rijksoverheid met een looptijd van 10 jaar heeft zich in 2015 tussen de 1,2% en 0,25% bewogen (nu medio maart 2016 circa 0,4%. Rijswijk heeft in 2013 en 2014 leningen met een kortere looptijd afgesloten, omdat wij verwachten dat de totale financieringsbehoefte van de gemeente zal afnemen naarmate de opbrengsten wegens grondverkoop in RijswijkBuiten zullen toenemen. Om deze reden beperken wij ons tot het aangaan van langlopende leningen met looptijden korter dan 5 jaar, zodat we het risico van een financieringsoverschot in de toekomst kunnen minimaliseren.

Op basis van het bestaande investeringsplan, de investeringen in de grondexploitatie RijswijkBuiten en voorzichtige inschattingen van de investeringsuitgaven voor de toekomst is de financieringsbehoefte op korte-, middellange- en langere termijn ingeschat.

In de begroting 2015 is rekening gehouden met een nog op te nemen lening van maximaal € 13 miljoen. In werkelijkheid is gekozen voor kortlopende geldleningen, omdat de rente van deze leningen door de ECB voorlopig op een bijzonder laag niveau werd gehouden en deze ontwikkeling zal zich voorlopig nog voortzetten. Het gebruik van kortlopende leningen was mogelijk omdat we voor een groot deel van het jaar binnen de kasgeldlimiet zijn gebleven.

De gemiddelde rentekosten van onze portefeuille vaste geldleningen bedraagt circa 2,2 procent van de restantschuld per 1 januari 2015. De opgenomen fixe leningen, thans een totaalbedrag van € 67 miljoen, > 50% van de bestaande leningen per 1 januari hebben gemiddeld een verlagend effect op de gemiddelde rente. Echter door de korte looptijd van deze leningen is dit een voordelig effect van enkele jaren tot maart 2019 (einddatum laatst afgesloten fixe-lening. De rentevaste periode is gelijk aan de looptijd van de geldleningen. In het jaar 2015 is een bedrag van € 3,7 miljoen afgelost op de bestaande geldleningen, wat 3,6 procent is van de portefeuille aan het begin van het jaar.

renterisiconorm

Het renterisico op langlopende geldleningen is aan een maximum gebonden. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20 procent houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20 procent van het totaal van de lasten volgens de begroting. Hierdoor wordt de rentegevoeligheid beperkt.

Voor 2015 is dit maximum berekend op € 24,7 miljoen. Het totaal van de betaalde aflossingen in 2015 bedraagt circa € 3,7 miljoen, zodat onze gemeente ruim binnen de norm blijft.

2. Kortlopend renterisico (kasgeldlimiet)

Zoals eerder vermeld bewoog de rente op de geldmarkt voor 1-maands kasgeldleningen zich in 2015 tussen minus 0,30% en 0,0%. De banken verwachten dat het huidige lage rentepercentage voorlopig zal aanhouden en dan vervolgens licht zal stijgen. Dit is afhankelijk van het rentebeleid van de ECB. Dit beleid is afhankelijk van de groei van de economie in Europa en de inflatieontwikkeling.

Als gevolg van de financieringsherziening per 30 september 2014 werken wij vanaf het vierde kwartaal 2014 binnen de voorgeschreven kasgeldlimiet. Als de rente op de geldmarkt laag blijft en de kapitaalmarktrente niet verder stijgt, zullen wij zonnodig gebruik maken van de ruimte binnen de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) om de totale rentelasten zo laag mogelijk te houden. Dit houdt in dat we opnieuw de kasgeldlimiet over een periode van maximaal drie kwartalen zouden kunnen overschrijden.

Het renterisico op kortlopende geldleningen (< 1 jaar) is door de wet FIDO gemaximaliseerd tot de kasgeldlimiet. Deze limiet is gesteld op 8,5 procent van de begrotingsomvang van 2015. Dit betekent dat bij een begrotingsomvang van circa € 161,3 miljoen in 2015 de kasgeldlimiet circa € 13,7 miljoen bedraagt.

RijswijkBuiten

Ter financiering van de grondexploitatie RijswijkBuiten heeft de gemeente Rijswijk in 2010 een interest rateswap met de ABN AMRO bank afgesloten voor een looptijd van 10 jaar tot 2020. Deze renteswap heeft per begin 2015 een omvang van € 139,3 miljoen en geeft de gemeente Rijswijk de zekerheid dat een rente van maximaal 3,78 procent betaald wordt. De omvang van dit derivaat neemt jaarlijks toe met 2 tot 3 miljoen tot € 159 miljoen in 2020. Het nadeel van deze transactie is, dat als de marktrente lager is dan 3,78%, ook ongeveer hetzelfde percentage van 3,78 procent moet worden betaald over de omvang van de renteswap. Daarnaast kan een risico bestaan als de financieringsbehoefte van RijswijkBuiten lager wordt dan de omvang van de renteswap.

De financiering met behulp van de renteswap wordt uitgevoerd met kasgeldleningen.

Mocht de financieringsbehoefte met betrekking tot RijswijkBuiten lager zijn dan het bedrag van de omvang van de renteswap, dan wordt het verschil (het deel van de overfinanciering) gebruikt ter financiering van de overige activa en projecten van de gemeente. Hierdoor wordt het risico van een financieringsoverschot geminimaliseerd. Vanaf begin 2013 heeft voor dit plangebied geen financieringsoverschot bestaan. Dit zal naar verwachting voortduren tot 2017. Daarna kan dit wel in beperkte mate van toepassing zijn. Op deze risico's wordt regelmatig gestuurd door middel van financieringsplannen in verschillende tijdsperioden en welke financieringsmiddelen over welke tijdsperioden moeten worden ingezet, opdat financieringsverliezen worden voorkomen.

3. Kredietrisicobeheer

Het kredietrisico wordt veroorzaakt door de mogelijkheid dat de instelling waaraan geld is verstrekt niet in staat blijkt te zijn, de rente en aflossing op verstrekte leningen te voldoen. Deze verstrekte geldleningen betreffen leningen in het kader van de publieke taak van de gemeente. De gemeente heeft maar een beperkt bedrag aan leningen uitstaan. Per ultimo 2015 bedragen de uitstaande leningen:

- woningbouwverenigingen	€ 831.000
- geldleningen eigen personeel (hypotheken)	€ 639.000
- Fietsenplan	€ 22.000
- Krediethypotheken WWB	€ 376.000
- Startersleningen RijswijkBuiten	€ 500.000
- Lening OGM Chagall	€ 940.000
	€ 3.308.000

De belangrijkste mutaties ten opzichte van 2014 zijn:

De leningen aan woningbouwverenigingen zijn met € 34.000,- afgenomen en de leningen aan eigen personeel zijn afgelost met € 231.000,- (hypotheken). In 2015 zijn startersleningen verstrekt tot een bedrag van € 100.000,-. De hoogrentende lening aan OGM Chagall is afgelost met € 46.000,-.

De gemeente loopt niet alleen kredietrisico op verstrekte geldleningen, maar ook op de geldleningen, waarover een garantstelling is verstrekt. Een groot deel van deze garantstellingen heeft betrekking op leningen aan de woningcorporaties Vidomes en Rijswijk Wonen. Voor deze leningen is opnieuw een achtervangovereenkomst afgesloten met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voorlopig tot eind 2016. Hierdoor is het kredietrisico voor de gemeente zeer beperkt, doordat het CFV (Centraal

Fonds Volkshuisvesting) in eerste instantie en het WSW in tweede instantie borg staan voor de leningen van de Woningstichtingen Rijswijk Wonen en Vidomes.
Van de overige gegarandeerde geldleningen is het risico afgedekt of beperkt. Zodra de gemeente betalingen verricht in het kader van de garantstellingverplichting vervalt het eigendom van het onderpand aan de gemeente.

4. Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisicobeheer betreft het financieren en uitzetten van middelen voor de perioden van één jaar of korter. Zoals eerder aangegeven zal het financieringstekort zo veel mogelijk met kortlopende geldleningen worden gefinancierd. Dit gebeurt door het aanhouden van een gering saldo op de rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) aangevuld met kasgeldleningen. Het aanhouden van rekening-courant krediet is veel duurder dan het financieren met kasgeldleningen. Om te voorkomen dat er onnodig tegoeden op de rekening-courant blijven staan, wordt dagelijks het totaal van de saldi van alle bankrekeningen beoordeeld en in relatie gebracht met de te verwachten uitgaven en inkomsten op korte termijn.

Reserve risico's RijswijkBuiten

De reserve Risico's RijswijkBuiten is bedoeld om risico's van RijswijkBuiten en eventueel ontstane renteverliezen van dit plangebied af te dekken. In de grondexploitatieberekening wordt rekening gehouden met een calculatietarief voor de rentekosten van 4%. De rente van RijswijkBuiten is gefixeerd op het tarief van 3,78% gelijk aan de renteswap. Het voordelig verschil van 0,22% over de boekwaarde wordt gereserveerd voor risico's van RijswijkBuiten inclusief het financieringsrisico van dit plangebied.

Activa en financiering

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkelingen van de financieringsstructuur van de gemeente op basis van de jaarrekening 2015 en de begroting 2016 per begin van het jaar. De boekwaarde en financiering van de grondexploitatie RijswijkBuiten is buiten beschouwing gelaten.

x € 1.000,-

Omschrijving	Jr 2013 31-12-2013	Jr 2014 31-12-2014	Jr 2015 31-12-2015	B 2016 01-01-2016
Boekwaarde	135.714	143.819	144.709	155.701
Vreemd vermogen	95.369	110.629	106.889	106.889
Reserves en voorz.	37.014	42.463	39.432	43.451
Voorheen voorz.	4.653	2.749	2772	1.218
Financieringsoverschot = +	1.322	12.022	4.384	-4.143

Jr = jaarrekening; B= begroting

Financieringssaldi

In bovenstaand overzicht zijn de investeringen in de grondexploitatie van RijswijkBuiten en de renteswap niet opgenomen. Hierdoor lijkt het dat er eind 2015 in werkelijkheid een financieringsoverschot bestaat van circa € 4,4 miljoen, maar een deel van het vreemd vermogen (langlopende leningen) tot een bedrag van circa € 7 miljoen wordt gebruikt voor de financiering van de investeringen van RijswijkBuiten. Dus in werkelijkheid wordt rekening gehouden met een financieringstekort voor de algemene dienst van de gemeente van circa € 3 miljoen. Dit bedrag wordt met kortlopende leningen gefinancierd.

Eigen financieringsmiddelen en activa

Aan de eigen financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) is een rente van 4% toegerekend. Deze opbrengst is verantwoord ten gunste van de exploitatie. Deze interne rentekosten en de betaalde rente aan de banken worden doorberekend aan de producten. De hoogte van de doorberekende kosten aan de producten is een vast percentage van 4% over de boekwaarde van de investeringen aan het begin van het jaar.

De verhouding tussen de boekwaarde van de activa en de eigen financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) zegt iets over de mate waarin de gemeentebegroting gevoelig is voor renteontwikkeling. De investeringen in Rijswijk van € 154,8 miljoen (exclusief RijswijkBuiten € 160,4 miljoen) zijn voor 25,4% (ultimo 2015) gefinancierd met eigen financieringsmiddelen. Per 1 januari 2015 was dit 29,5%, hetgeen een lichte verslechtering betekent. De investeringen in de grondexploitatie RijswijkBuiten zijn buiten deze berekeningen gehouden, omdat hiervoor een aparte financiering geldt.

Lopende geldleningen

Bijlage 1 biedt inzicht in de looptijd, het aflossingsdeel en de rentepercentages van de langlopende geldleningen. Uit het overzicht blijkt hoeveel er in 2015 is afgelost en hoeveel de restantschuld per ultimo 2015 bedraagt. De gemiddelde restantlooptijd van de leningen voor een totaalbedrag van € 40,1 miljoen (exclusief fixe leningen) bedraagt 14 jaar. Het totaal van de fixe leningen bedraagt € 67 miljoen en deze lopen in de jaren 2017, 2018 en 2019 af. De fixe leningen zorgen er voor dat de te verwachte ontstane ruimte in de renteswap wordt opgevangen.

Bijlage 1. Overzicht langlopende leningen per 31 december 2015

Lening nummer	Einde Looptijd	Rente-%	Restantlening x € 1.000,-	Aflossing 2015 x € 1.000,-
229	2020	7,990%	1.361	272
231	2016	5,865%	454	454
233	2016	4,485%	484	484
235	2028	4,410%	3.640	280
236	2028	4,470%	5.200	400
237	2028	4,770%	3.900	300
239	2030	3,810%	6.000	400
241	2034	4,750%	7.600	400
242	2030	3,940%	11.250	750
243	2018	1,258%	10.000	0
244	2017	0,911%	35.000	0
245	2019	0,559%	22.000	0
			106.889	3.740

Paragraaf Duurzaamheid

De afgelopen raadsperiode heeft Rijswijk een duurzamere koers ingezet, vooral gericht op energiebesparing. Maar duurzaamheid is meer dan dat. Duurzaamheid gaat over samenhang en balans tussen sociale, ecologische en economische ontwikkelingen, nu en in de toekomst. De komende jaren is duurzaamheid in Rijswijk meer dan energiebesparing. Het gaat over alle aspecten van een 'letterlijk' groene en leefbare omgeving. En over hoe wij, onze inwoners, instellingen en bedrijven, daar met elkaar een rol in spelen.

Ambitie

De ambitie van de gemeente laat zich als volgt omschrijven:

- de gemeentelijke organisatie groeit naar een duurzame organisatie in al haar facetten;
- de organisatie geeft zelf het goede voorbeeld en legt daarover helder en transparant verantwoording af. Dit geldt voor zowel de duurzaamheidsinitiatieven in de kraamkamer RijswijkBuiten, als voor alle andere programma's en opgaven waar de gemeente voor staat;
- de organisatie (h)erkent, faciliteert en stimuleert duurzame initiatieven in de samenleving. De gemeente ziet graag dat bewoners met elkaar in kleinschalige projecten actief zijn in hun eigen leefomgeving;
- het aantal mensen dat zich bewust is van duurzaamheid en zich daarvoor inzet groeit.

De gemeente kan binnen haar eigen werkzaamheden duurzaamheid borgen. De inzet van de gemeente is in het bijzonder gericht op het stimuleren en versterken van initiatieven in de samenleving. De gemeente ziet zichzelf daarbij als katalysator en stroomversneller.

Inhaalslag

In de afgelopen jaren zijn er beleidsplannen gemaakt: groenbeleidsplan, milieubeleidsplan en de duurzaamheidsagenda. Daarnaast is er concreet gewerkt aan bijvoorbeeld een duurzaamheidslening voor particuliere huiseigenaren, twee succesvolle wijkgerichte energiebesparingscampagnes (Leeuwendaal en De Strijp) en aan de ontwikkeling van een warmtenet Rijswijk West (deze laatste ontwikkeling is nog gaande).

Volgens de participatieladder duurzaamheid (www.gdindex.nl/data) scoort gemeente Rijswijk echter matig in vergelijking met andere gemeenten. De gemeente wil duurzaamheid op een hoger plan brengen door in het bijzonder initiatieven in de samenleving te versterken. Een inhaalslag is nodig.

Aanpak

Het eerste jaar staat in het teken van een inhaalslag, het neerzetten van een stevige programmering en verankering in de gemeentelijke organisatie en processen. Tegelijkertijd pakken we concrete kansen in de samenleving op.

Hoe we het doen? Duurzaamheid is een maatschappelijke opgave. Iedereen heeft daarin een rol en verantwoordelijkheid. De gemeente stimuleert, verbindt, faciliteert, en versnelt. Er komt nog geen vast uitvoeringsprogramma, omdat de gemeente oog wil houden voor de behoeftes van ondernemers, instellingen en inwoners. Netwerken en relaties met subsidieverleners bieden kansen om initiatieven uit de samenleving op te pakken en te versnellen. Vanuit een open vizier en tegelijkertijd met een duidelijk ambitie ontwikkelt duurzaamheid zich naar een hoger planniveau.

Sturing

Sturing gebeurt door:

- startnotitie;
- plan van aanpak: strategie en programma, uitgewerkt en concreet gemaakt;

- duurzaamheidsmonitor (jaarlijks): actualiteiten uit de samenleving, initiatieven en successen en de voortgang van de duurzaamheidopgave;
- aparte paragraaf in de jaarrekening ter verantwoording van de uitgaven;
- in voorstellen vanuit B&W komt een duurzaamheidsparagraaf, waarin staat hoe met duurzaamheid wel/niet wordt omgegaan.

Realisatie 2015

In 2015 hebben we een algemene nulmeting uitgevoerd en opdracht gegeven voor een aparte nulmeting voor de gemeentelijke organisatie. Beide nulmetingen dienen als basis voor het uitvoeringsprogramma.

Voorheen zat duurzaamheid verweven in verschillende programma's van de begroting. Met deze nieuwe paragraaf duurzaamheid is het een terugkerend onderwerp om verantwoording over af te leggen en/of in gesprek te gaan. We zien deze paragraaf als een groeidocument. In de loop der jaren krijgt de paragraaf steeds meer vorm aan de hand van initiatieven vanuit de samenleving en de gemeente.

De paragraaf in de begroting is vanaf 2016 inmiddels aangepast op de te realiseren ambities.

Instrumenten

De gemeente zet de volgende instrumenten in om de ambities te realiseren:

1. Versterken van duurzaamheid in maatschappelijke processen en activiteiten waaraan de gemeente een bijdrage aan levert;
2. Duurzaamheidloket: verbinden van maatschappij, partners en kennis;
3. Duurzaamheidsfonds: financieel initiatieven versterken en ondersteunen;
4. Voorbeeldfunctie: een duurzame gemeentelijke organisatie als inspiratie;
5. Communicatie: bewustwording door informatie/dialogo en ambassadeurs uit de samenleving.

De instrumenten worden in de volgende alinea's toegelicht.

Instrument 1: versterken van duurzaamheid in maatschappelijke processen en activiteiten waaraan de gemeente een bijdrage levert

Duurzaamheid is onderdeel van verschillende programma's en opgaven in de gemeentelijke begroting. We willen duurzaamheid steviger verankeren in de maatschappelijke processen en activiteiten van de gemeente. Enkele concrete voorbeelden van hoe duurzaamheid andere opgaven en gemeentelijke programma's raakt:

- *Leefomgeving en wonen*
Een groene leefomgeving is niet alleen belangrijk voor het milieu. Groen & natuur bepalen ook in belangrijke mate het woongenot en hoe inwoners hun directe leefomgeving ervaren. Door in te zetten op duurzaamheid werken we ook aan de leefbaarheid in wijken.
- *Ruimtelijke ontwikkeling*
Duurzaamheid kan de ruimtelijke ontwikkeling (RO) versterken. Groen en water geven een positieve impuls aan de stedelijke structuur van Rijswijk en aan de aantrekkelijkheid van RO projecten.
Duurzaamheidsmaatregelen in woningen, zoals woningisolatie, groene daken, energiemaatregelen, verbeteren zowel het wooncomfort als op termijn ook de woonlasten. Duurzaamheid is een onderscheidende factor in het aanbod op de woningmarkt en het vestigingsklimaat
- *Verkeer & mobiliteit*
Duurzaamheid draagt bij aan schone en toegankelijke steden met minder uitstoot van schadelijke gassen en geluidhinder. Dit bereiken we door bijvoorbeeld de infrastructuur te verbeteren (zoals elektrische oplaadpunten voor auto's, aantrekkelijke fietspaden en fietsvoorzieningen).

· *Bedrijventerreinen en bedrijfsleven*

Ondernemers zijn zich steeds vaker bewust van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Duurzaamheid betekent voor hen op termijn een kostenbesparing (lagere energiekosten en minder bedrijfsafval). Daarnaast vraagt de markt steeds meer om duurzame producten van ondernemers. Inzetten op duurzaamheid kan de economie en ondernemers in Rijswijk sterker maken.

· *Sociale agenda*

Duurzaamheid gaat over samenhang en balans tussen sociale, ecologische en economische ontwikkelingen. Het gaat verder dan de fysieke omgeving, het gaat ook over mens en samenleving. We gaan actiever bewoners betrekken bij de invulling en uitwerking van maatschappelijke vraagstukken en opgaven, kansen en perspectief bieden aan jongeren en mogelijkheden bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om weer te doen in de samenleving. Daarmee zetten we ons in voor een sociale en duurzame samenleving.

Realisatie 2015

Vanuit de opgave duurzaamheid zetten we in op het bereiken van een extra duurzaamheidsplus bij lopende en nieuwe projecten. Dit doen we in samenwerking met andere opgaven en soms dragen we alleen financieel bij¹.

In 2015 hebben we bijgedragen aan:

- *een natuurvriendelijke oever aan de Martin Campsloot en aan bloemrijke bermen*
- *extra oplaadpunten voor elektrische auto's in de Plaspoelpolder.*
- *regionale aankoop zonnepanelen*

Via de wijkgerichte aanpak in de Bomenbuurt, Oud Rijswijk en Leeuwendaal zetten we in op duurzaamheidsmaatregelen in de bestaande bouw.

Instrument 2: duurzaamheidloket, verbinden van maatschappij, partners en kennis

Voor ondernemers, instellingen, bewonersorganisaties en verenigingen van eigenaren is duurzaamheid interessant, maar ook ingewikkeld. Er zijn veel partijen betrokken. Er liggen subsidiekansen, maar deze zijn vaak lastig binnen te halen door de vele daaraan verbonden regels. Soms ontbreekt de kennis over wat mogelijk is en wat de terugverdientijd van investeringen is. Het duurzaamheidloket verbindt kennis met partijen en geeft antwoord op vragen. Het is geen subsidieadviesbureau, maar kent wel de ingangen, kansen en weet waar ondernemers en inwoners terecht kunnen. Enkele faciliteiten die we aanbieden via dit loket zijn:

- Duurzaamheidscoach: informeert, ontzorgt, is drempelverlagend en geeft inzicht in financiële constructies (collectieve inkoop, crowdfunding, subsidiewijzers, etc).
- Praktische handvatten en instrumenten voor quickwins.
- Toegang tot een netwerk van partners en instellingen.

Realisatie 2015

- *Voor de realisatie van het duurzaamheidloket hebben we aangesloten bij regionale ontwikkelingen. Op 18 november 2015 heeft de gemeente Rijswijk de aftrap gegeven voor de feestelijke opening van het regionale energieloket, de Woonwijzerwinkel. De website Woonwijzerwinkel is een digitaal energieloket voor inwoners en ondernemers in de regio. Inwoners die hun woning mooier, comfortabeler en energiezuiniger willen maken vinden er inspiratie, advies en ondersteuning. In deze nieuwe virtuele winkel vinden inwoners adviezen en producten om hun woning te verbeteren én gespecialiseerde regionale bedrijven die daarbij kunnen helpen. Naast deze virtuele winkel kunnen inwoners en ondernemers ook fysiek terecht bij een loket in Rotterdam en zullen we af en toe gebruik maken van een bus die alle gemeenten aan doet.*

Instrument 3: duurzaamheidsfonds, financieel initiatieven versterken en ondersteunen

We gaan een duurzaamheidsfonds inrichten. Een fonds met ambities en duidelijke criteria. Het fonds heeft een hefboomfunctie en werkt als volgt:

- Faciliteert en stimuleert duurzaamheidsinitiatieven.

¹ Zie voor meer duurzaamheidsmaatregelen de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

- Neemt onrendabele top / voorinvestering tijdelijk weg. Later terugverdienen (o.a. via een revolving fund).
- Ondernemers, instellingen en corporaties, bewoners, etc. kunnen hierop een beroep doen. Mits voldoende eigen inzet (uren) of cofinanciering. Belangrijk is dat we het samen doen.
- Een commissie beoordeelt de aanvraag op basis van nadere te bepalen criteria. Het fonds staat onder toezicht.
- Op = Op.

Realisatie 2015

Voor het inrichten van een duurzaamheidsfonds kijken we naar andere gemeenten en overleggen we met partners in het veld. Inmiddels is de stimuleringsmaatregel duurzaamheidsfonds Rijswijk voorbereid en in de eerste helft van 2016 stellen we deze in.

Instrument 4: voorbeeldfunctie, de “kraamkamer” Rijswijk Buiten en een duurzame gemeentelijke organisatie als inspiratiebron

We vinden het belangrijk om zelf het goede voorbeeld te geven, andere groepen uit de samenleving hiermee te inspireren en bovendien te laten zien dat het ook werkelijk kan. Dan doen we door:

1. De duurzame initiatieven van Rijswijk Buiten als “kraamkamer” nog meer te delen

RijswijkBuiten heeft een voortrekkersrol wat betreft het uitrollen van energieconcepten in de woningbouw. Waar de landelijke norm EPC 0,6 voorschrijft, realiseert RijswijkBuiten woningen met een EPC van 0,0. Niet alleen op het gebied van toegepaste techniek, maar ook in de exploitatie van het klimaatsysteem is hier sprake van een uniek klimaat garant concept.

Daarnaast is de samenwerking met partijen als DURA, Volker Wessels Vastgoed, Stedin, Hoogheemraadschap van Delfland, TU Delft, Vereniging Eigen Huis en Uva op het terrein van duurzaamheid uniek te noemen.

Door de inzet van mensen van de DSW en de Stichting Haagbouw krijgt ook het menselijk aspect van duurzaamheid vorm en inhoud. Zij zijn actief in onder meer beheer en onderhoud van het openbaar gebied en het fabriceren van hekwerken van duurzame materialen voor de woningen.

2. Gemeentelijke bedrijfsvoering en processen

De gemeente schaft kantoorartikelen aan, koopt diensten in, heeft een eigen wagenpark en verbruikt energie. Enkele voorbeelden waar de gemeente inspiratiebron is of kan worden: gemeentelijke panden energiezuinig (CO2 neutrale organisatie), wagenpark op groengas, vervoersmanagement (personeel meer op de fiets en/of met openbaar vervoer), minder papierverbruik en meer afvalscheiding op kantoor.

3. Gemeentelijke bijdrage in maatschappelijke processen en activiteiten

We willen duurzaamheid steviger verankeren in de maatschappelijke processen en activiteiten die de gemeente verricht. Onder instrument 1 noemen we verschillende gemeentelijke opgaven, programma's en activiteiten waarin wij duurzaamheid nadrukkelijk onderdeel van uit laten maken.

Realisatie 2015

- 1. De opgave duurzaamheid heeft in 2015 bijgedragen aan een onderzoek naar reststroom bij 't Haantje.*
- Ook bij onze eigen gebouwen zijn diverse maatregelen gerealiseerd, zoals:*
 - o waterbesparende voorzieningen bij de toiletblokken;*
 - o vervangen van verlichting 1^e verdieping en begane grond en plaatsen sensoren*
 - o wijzigen temperatuurinstelling airco*
 - o plaatsen van 100 zonnepanelen op de gemeentewerf.*
- 3. In 2015 is een start gemaakt met de verankering van duurzaamheid bij andere opgaven.*

Instrument 5 : communicatie, bewustworden door informatie/dialogo en ambassadeurs

De gemeente gaat actief op zoek naar ambassadeurs die enthousiast zijn over duurzaamheid, die zelf concrete projecten hebben gedaan en dit willen uitdragen. Ondernemers die veel hebben bereikt op

duurzaamheid. Inwoners die zelf initiatieven hebben ondernomen. Deze ambassadeurs krijgen een podium om anderen enthousiast te maken en te stimuleren. Daarnaast brengt de gemeente duurzaamheid actief onder de aandacht om bewustwording en inzet te vergroten.

Realisatie 2015

1. In 2015 is gewerkt aan het oprichten van een ambassadeursnetwerk. Via de lopende en nieuwe contacten hebben wij een beeld gekregen van de partners in onze omgeving. Deze kunnen de basis vormen voor ons netwerk, dat nooit af is en altijd in beweging.
2. Voor de stroomlijning van onze communicatie hebben wij een kernboodschap en een communicatiekalender opgesteld. Zo is voor iedereen duidelijk wanneer wij naar buiten communiceren en waarover.

Budgettair kader & financiële verankering

De gemeente levert een financiële basis voor duurzaamheid. Dit geeft slagkracht om de eerste initiatieven te stimuleren ("eerst zaaien, dan oogsten"). Een deel van het budget wordt gebruikt om een subsidie-expert aan te trekken ("geld met geld maken"). De bedoeling is dat het budget voor duurzaamheid zonder extra gemeentelijke bijdrage de komende jaren gaat groeien met subsidiegelden die we binnenhalen.

De gemeente stelt het volgende budget beschikbaar:

2015	2016	2017	2018
250.000	250.000	250.000	250.000

Van dit budget verrichten we de volgende activiteiten:

A) Regie, programmauitvoering & monitoring	
	• Inbedden en verankeren in de gemeentelijke organisatie • Identificeren van kansen en initiatieven • Onderzoeken en uitrollen best practises • Aanvragen subsidies (geld met geld) • Opzetten financieringsconstructies (o.a. revolving fund) • Monitoren programmauitvoering & meetbaar maken
B) Oprichten en beheren duurzaamheidsloket	
	• Opleiden en trainen • Aansporen / ondersteunen initiatieven • Toepassen/ontwikkelen praktische tools
C) Instellen duurzaamheidsfonds	
	• Stimuleren initiatieven en projecten uit samenleving • Stimuleren initiatieven vanuit de gemeentelijke organisatie
D) Vergroten bewustzijn door communicatie & ambassadeurs	
	• Opbouw netwerk met ambassadeurs • Specifieke communicatie & promotieactiviteiten

In 2015 is met succes subsidie bij de MRDH aangevraagd voor een onderzoek naar warmte/koude opslag.

Paragraaf RijswijkBuiten

De basis voor de ontwikkeling van RijswijkBuiten ligt vast in het bestemmingsplan Sion-'t Haantje. De locatie (Sion, 't Haantje, Pasgeld - West) heeft een maximale capaciteit van circa 3.500 woningen. Daarnaast is in het gebied ruimte opgenomen voor circa 5 ha. bedrijfsterrein.

Op basis van de onderzoeksagenda van het Masterplan 2009 is ook in 2015 verder uitwerking gegeven aan het stedenbouwkundig ontwerp, de bodem- en waterstructuur, de benodigde maatschappelijke en commerciële voorzieningen en de energiestrategie voor de nieuwe wijk.

Het bestemmingsplan.

Op 27 september 2011 is door de gemeenteraad het bestemmingsplan Sion – 't Haantje vastgesteld. Dit bestemmingsplan voorziet in de eerste ontwikkeling van het totale gebied van RijswijkBuiten. In dit gebied worden tussen 2013 en 2023 circa 3.000 nieuwe woningen gerealiseerd.

Op 27 september 2011 is naast het bestemmingsplan ook de daarbij behorende actualisatie van de grondexploitatie door de raad vastgesteld alsmede het exploitatieplan.

De Raad van State heeft op 27 november 2013 einduitspraak gedaan over het bestemmingsplan Sion – 't Haantje en alle tegen het bestemmingsplan ingestelde beroepen ongegrond verklaard. Dit houdt in dat zowel het bestemmingsplan als het exploitatieplan onherroepelijk zijn geworden.

Op 30 september 2014 heeft de gemeenteraad een eerste herziening van het bestemmingsplan vastgesteld waarin o.a. een wijziging van de bestemming Bedrijventerrein in Sion die grotendeels is omgezet in de bestemming woongebied. Op 1 juli 2015 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden.

Grondverwerving.

Verwervingsactiviteiten worden nadrukkelijk afgestemd op de beoogde ontwikkeling van het gebied. In 2015 zijn er vier aankooptransacties geweest. Eind 2015 bedroeg de verworven oppervlakte van het gebied ca. 86,62 ha.

Bij de grootschalige ontwikkeling, waarvan sprake is in RijswijkBuiten, is het denkbaar dat niet alle benodigde percelen kunnen worden verworven in het minnelijk traject. Om ervoor te zorgen dat de gemeente tijdig over de benodigde gronden kan beschikken om de ontsluitingsweg Laan van 't Haantje te realiseren heeft de raad op 30 september 2014 een eerste besluit genomen ter voorbereiding van de onteigeningsprocedure. Op 24 maart 2015 heeft de gemeenteraad het verzoekbesluit tot onteigening genomen. Hierdoor is het mogelijk om in het uiterste geval het onteigeningsinstrument te kunnen inzetten.

Locatie Pasgeld - Oost.

De mogelijke ontwikkeling van de locatie Pasgeld – Oost (geen onderdeel van bestemmingsplan en exploitatieplan en grondexploitatie Sion – 't Haantje) gaat mogelijk vanaf 2020 plaatsvinden.

Met de eigenaar/ontwikkelaar zijn gesprekken gaande over herontwikkeling van deze locatie, rekening houdend met de beoogde ontwikkeling RijswijkBuiten zoals verwoord in het masterplan RijswijkZuid (november 2009) en het vastgestelde bestemmingsplan Sion-'t Haantje.

Ter voorbereiding van een eventuele ontwikkeling van de locatie Pasgeld - Oost worden gemeentelijke plankosten voorzien. Binnen de geactualiseerde grondexploitatie Sion-'t Haantje wordt hiermee geen rekening gehouden.

Marktpartijen.

DuraVermeer heeft na een Europese aanbestedingsprocedure voor het selecteren van een ontwikkelpartner de opdracht gekregen om de gemeente Rijswijk te adviseren bij het optimaliseren van de gebiedsontwikkeling RijswijkBuiten voor het deelgebied Sion. In ruil voor zijn betrokkenheid heeft DuraVermeer een ontwikkel- en bouwrecht toegekend gekregen voor ca. 250 woningen in het eerste deelgebied. In december 2014 is een tweede overeenkomst met DuraVermeer voor een volgende serie van 250 woningen gesloten. Tot en met 2015 zijn er hiervan 263 woningen getransporteerd.

DuraVermeer realiseert ook een plan waarop 43 huur- en 13 koopwoningen worden gebouwd. De grond voor 50 woningen hiervan is in 2015 getransporteerd.

Bij raadsbesluit van december 2012 zijn gronden aangekocht van CV Harnaschpolder, een

samenwerking tussen Volker Wessels Vastgoed (VWV) en A.M. Vastgoed (AM). Tevens is VWV/AM een bouwclaim verleend voor het realiseren van ca. 190 woningen. Op deze wijze is een tweede ontwikkelende bouwer aan RijswijkBuiten verbonden. Vanuit deze bouwclaim zijn er in 2015 27 kavels Sion-t Haantje aan Volker Wessels Vastgoed B.V. verkocht.

Voor de ontwikkeling van bouwplannen in de zone langs de Prinses Beatrixlaan hebben DuraVermeer en VolkerWessels zich verenigd in een vennootschap (VOF). Voor deze bouwplannen is in 2015 de grond in SION voor 15 appartementen en 87 woningen verkocht.

Het college van B&W heeft op 11 november 2014 ingestemd met de realisatie van 41 woningen door het Bouwbedrijf Roosdom Tijhuis BV. Deze woningen zijn allen in 2015 verkocht.

Binnen het woningbouwprogramma worden mogelijkheden voor verschillende vormen van “zelf bouwen” gecreëerd. Daartoe behoort particulier opdrachtgeverschap op vrije kavels, collectief opdrachtgeverschap van groepen aspirant bewoners en vormen van grote consumenteninbreng in projectmatige bouw.

RijswijkBuiten heeft in 2012 initiatieven genomen om belangstellenden voor een CPO project met elkaar in contact te brengen.

Door middel van het concept Wonen a la Carte zijn door Visade 34 woningen gerealiseerd en verkocht. Hiervan zijn er in 2014 33 getransporteerd. Het transport van de laatste woning van dit plan heeft in 2015 plaatsgevonden.

Van een volgend plan van Wonen a la Carte voor 27 woningen zijn in 2015 4 kavels verkocht.

Onder de naam Geworteld Wonen is een project gestart. De toekomstige bewoners hebben zich verenigd en een belangrijke inbreng in het project. Het plan richt zich op een woonbuurt met 28 woningen en 20 appartementen. De bewoners hebben gezamenlijk een stuk grond van ca. 7.500m² voor eigen inrichting en onderhoud.

In september 2012 is gestart met de uitgifte van vrije sector kavels. In 2015 zijn er 6 kavels getransporteerd.

Erfpacht

Op 24 juni 2014 heeft de gemeenteraad de algemene erfpachtvoorwaarden voor de uitgifte van bouwgrond ter stimulering van de ontwikkeling van nieuwbouwwoningen in RijswijkBuiten vastgesteld. In 2015 zijn er 41 kavels in erfpacht uitgegeven met een totale waarde van € 3,8 miljoen incl. btw. In 2016 zal een evaluatie van de stand van zaken aan de raad voorgelegd worden.

Startersleningen

In haar vergadering van 26 maart 2013 heeft de gemeenteraad de verordening Starterslening Nieuwbouwwoningen RijswijkBuiten vastgesteld en een krediet van € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld voor het verstrekken van startersleningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Per lening mag er maximaal € 40.000,- verstrekt worden.

Van het beschikbaar gestelde krediet is er t/m 2015 € 500.000,- gestort in het Stimuleringsfonds en zijn er 21 startersleningen verstrekt voor in totaal € 447.789,-.

De grondexploitatie.

De grondexploitatie is het financiële kader waarbinnen de te maken kosten voor het gebied en de te realiseren opbrengsten van gronduitgifte ingevuld worden. Op 19 mei heeft het college van B&W de vierde herziening van de grondexploitatie vastgesteld, welke daarna op 29 september 2015 in de gemeenteraad is besproken. De grondexploitatie wordt jaarlijks geactualiseerd.

Budget 2015 en realisatie.

De grondexploitatie heeft per 31-12-2015 een boekwaarde van € 160,0 miljoen (2014: € 160,3 miljoen). In 2015 hebben er investeringen plaatsgevonden van € 24,5 miljoen en opbrengsten van € 24,7 miljoen. De investeringen bestaan voor € 3,7 miljoen uit verwerving, voor € 6,3 miljoen uit rente en voor het resterende deel uit kosten bouw-/woonrijp maken en plankosten. De opbrengsten bestaan uit gronduitgiften (inclusief entree-fees), rentevergoedingen en bijdragen in marketing en communicatiekosten en overige plankosten.

Risico's.

Uitgangspunt van de grondexploitatie is, dat de realisering van de gebiedsontwikkeling een financieel ten minste neutrale uitvoering heeft. Aannames zijn tijdens de exploitatieperiode aan veranderingen onderhevig. Hierin schuilen risico's, maar ook mogelijkheden (marges) voor een positiever exploitatieresultaat.

In relatieve zin liggen de risico's met het grootste gevolg bij de realisatie van de lopende planningen en de marktontwikkeling in kosten en opbrengsten. Het risicomanagement richt zicht daarom op dit moment vooral op deze aspecten. In de fase, waarin het project zich nu bevindt wordt er in het bijzonder aan de voorkant van de processen gestuurd op de factoren "tijd" (realisatie binnen de gestelde planningen en procedures), kostenbeheersing en "grondafname door de markt".

De risico's zijn opgenomen binnen de vastgestelde (herzieningen van de) Grondexploitatie Sion – 't Haantje en aan de raad gepresenteerd. De risico's met betrekking tot het project zijn in kaart gebracht en per risico gekwantificeerd door middel van de verwachte financiële impact van en de verwachte kans dat het risico zich voordoet.

Ter dekking van deze risico's is naast het (kleine) batig saldo in de grondexploitatie een bedrag opgenomen ter dekking van onvoorziene kosten. Samen met de gemeentelijke reserve risico's RijswijkBuiten vormt dit het weerstandsvermogen en heeft een omvang van € 9,86 miljoen.

In de geactualiseerde Grondexploitatie zijn o.a. de volgende risico's opgenomen:

- Afzetrisico bouwrijpe grond. Het risico dat bouwrijpe gronden niet of tegen een lager bedrag worden afgezet.
- Het risico dat de kosten voor bouw- en woonrijp maken hoger uitvallen.
- Faseringsrisico. De impact van vertragingen en prijsstijgingen.

Het programmabureau RijswijkBuiten heeft in het najaar van 2015 opdracht verstrekt voor een externe analyse op het risicoprofiel van de gebiedsontwikkeling. Dit onderzoek laat zien dat de risico's, die al in beeld zijn, manifester zijn geworden en er maatregelen en acties wenselijk zijn om de risico's te beheersen.

De risicoanalyse en de oplossingsmaatregelen zullen in een volgende herziening van de grondexploitatie Sion – 't Haantje verwerkt worden. Gelet op het risicoprofiel en de beschikbare risicobuffer is een verhoging van de weerstandscapaciteit met € 8,5 miljoen (NCW 1-1-2015) nodig. Deze verhoging is opgenomen in de weerstandsparagraaf.

RAPPORTAGE INTERBESTUURLIJK TOEZICHT

Financiën	Groen / Oranje / Rood	TOELICHTING (<u>korte en bondige tekst</u>)
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht	Groen	De primitieve begroting 2016 sluit met een postief saldo van 1.456.140 EUR. De meerjarenraming 2017-2019 sluit met respectievelijk +0,3 mln., +0,5 mln. en 0.
Is er reden voor extra aandacht?		Nee
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING
De gemeente voldoet aan de in de Wet ruimtelijke ordening opgenomen verplichtingen inzake bestemmingsplannen, beheersverordeningen en structuurvisies	Oranje	De gemeente heeft geen structuurvisie vastgesteld waarin de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid zijn vastgelegd. Voor het gehele grondgebied zijn bestemmingsplannen en beheersverordeningen vastgesteld en deze zijn (nagenoeg) actueel. Bij het opstellen van gebiedsvisies wordt afstemming met de provincie gezocht.
Is er reden voor extra aandacht?		
Omgevingsrecht		TOELICHTING
(Toezicht, handhaving en vergunningverlening milieu, bouwen en wonen)		
De gemeente beschikt over een vastgestelde Verordening VTH	Oranje	Nee, de gemeente beschikt nog niet over een vastgestelde verordening. Dat is thans ook nog niet noodzakelijk: de Wet kwaliteitscriteria VTH is nog niet in werking. De gemeente is met omliggende gemeenten en de Omgevingsdienst Haaglanden in – het wettelijk verplichte – afstemmingsoverleg.
Is er reden voor extra aandacht?		Nee. Het dossier is belegd en in gang gezet.
Monumentenzorg		TOELICHTING
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie m.b.t. de (rijks)monumenten	Groen	Ja, de gemeente beschikt over een gemeentelijke welstands- en monumentencommissie
Is er reden voor extra aandacht?		Nee.
Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer zijn op orde	Groen	Met het inzetten van het verbeterplan archief- en informatiebeheer 2015-2016 zijn de aanbevelingen opgepakt en zijn verbeteringen ingevoerd. Hoewel er enkele aspecten nog oranje zijn, met name bij het digitaal archiefbeheer, is er sprake van overwegend groene beoordeling van de gemeentearchivaris. Zie verder de rapportage van de archivaris.
Is er reden voor extra aandacht?		Nee

RAPPORTAGE INTERBESTUURLIJK TOEZICHT

Financiën	Groen / Oranje / Rood	TOELICHTING (<u>korte en bondige tekst</u>)	
Huisvesting Verblijfsgerechtigden/ Vergunninghouders		TOELICHTING	
Er is volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	Groen	Gevraagde informatie	
		Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar	13
		Fase interventieladder op 1 januari	
		Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	40
		In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	56
		Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar	3
		Fase interventieladder op 1 juli	groen
		Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	42
		In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	58
		Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar	19
		Fase interventieladder op 31 december	groen
		eventuele toelichting	
Is er reden voor extra aandacht?		Nee	

III JAARREKENING

Balans per 31 december 2015

Activa	Ultimo 2015 (x € 1.000)	Ultimo 2014 (x € 1.000)
VASTE ACTIVA		
<u>Immateriële vaste activa:</u>	0	
Kosten onderzoek en ontwikkeling	120	150
	120	150
<u>Materiële vaste activa:</u>		
Investerings met een economisch nut	73.305	68.402
- idem, in erfpacht uitgegeven grond	3.043	0
- idem, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	14.269	14.959
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	43.874	38.911
	134.491	122.272
<u>Financiële vaste activa:</u>		
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.215	3.215
Leningen aan woningbouwcorporaties	831	865
Overige langlopende leningen	2.476	2.639
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.735	3.350
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	828	865
	10.085	10.934
Totaal vaste activa	<u>144.697</u>	<u>133.355</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Voorraden</u>		
Grond- en hulpstoffen:		
niet in exploitatie genomen bouwgronden	10.071	10.464
onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	160.396	160.462
	170.467	170.926
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		
Vorderingen op openbare lichamen	1.153	10.236 *
Overige vorderingen	3.483	11.004
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	25.828	0
	30.465	21.240
<u>Liquide middelen</u>		
Kas- en banksaldi	4.486	2.211
<u>Overlopende activa</u>	17.485	6.453 *
Totaal vlottende activa	<u>222.902</u>	<u>200.829</u>
Totaal generaal	<u>367.599</u>	<u>334.185</u>
* de vordering BCF is ge-herrubriceerd van uitzettingen <1 jaar naar overlopende activa		

Balans per 31 december 2015

Passiva	Ultimo 2015 (x € 1.000)	Ultimo 2014 (x € 1.000)
EIGEN VERMOGEN		
<u>Reserves</u>		
Algemene reserve	25.718	16.928
Bestemmingsreserves	<u>13.714</u>	<u>18.150</u>
	39.432	35.077
<u>Resultaat</u>	2.221	4.610
VOORZIENINGEN	3.126	2.776
VASTE SCHULDEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD > 1 JAAR		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	106.889	110.629
Totaal vaste financieringsmiddelen	<u>151.669</u>	<u>153.092</u>
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar</u>		
Banksaldi	188.000	159.232
Overige schulden	<u>4.114</u>	<u>3.800</u>
	192.114	163.033
<u>Overlopende passiva</u>	23.816	18.059
Totaal vlottende passiva	<u>215.930</u>	<u>181.092</u>
Totaal generaal	<u>367.599</u>	<u>334.183</u>

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate opgenomen in het jaar waarin het dividend door de aandeelhoudersvergadering wordt vastgesteld en betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Balans

Materiële vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringsactiva die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Materiële vaste activa met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 63, lid 1 BBV). De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten (artikel 63, lid 2 BBV). De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend (artikel 63, lid 3 BBV). Hierop is één uitzondering gemaakt. Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel actuele waarde. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering

worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Overeenkomstig de verordening ex artikel 212 GW worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Vooralsnog wordt niet gekozen om dergelijke activa versneld (resultaatafhankelijk) af te schrijven.

Afschrijvingstermijnen financiële verordening

De afschrijvingswijze van de activa is lineair op basis van historische kostprijs, te weten in:

- a. 60 jaar: Rioleringen
- b. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten; aangekochte bestaande gebouwen (afhankelijk van de economische levensduur); nieuwbouw bedrijfsgebouwen; aangekochte bedrijfsgebouwen (afhankelijk van de economische levensduur).
- c. 25 jaar: Renovatie en restauratie van bestaande woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- d. 20 jaar: cv-ketels; ondergrondse inzameling (buitenbak);
- e. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- f. 10 jaar: Motorvoertuigen (casco); veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; stoffering en kantoorinrichting; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen; ondergrondse inzameling (binnenbak);
- g. 3 – 15 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; motorvoertuigen (mechanisch deel); personenauto's; lichte motorvoertuigen; hard- en software;
- h. Looptijd van de afgesloten geldlening: Kosten afgesloten geldleningen;
- i. Maximaal 5 jaar: Kosten voor onderzoek en/of ontwikkeling van een bepaald actief (immateriële vast activa);
- j. Geen afschrijving gronden: gronden en terreinen met een economisch nut;
- k. Wel afschrijving gronden: gronden en terreinen met alleen een meerjarig maatschappelijk nut; indien niet direct ten laste van de exploitatierekening, een bestemmingsreserve of gefinancierd door bijdragen van derden, kan de raad besluiten tot activering met als maximale termijn de verwachte levensduur.

Opmerking

De gekozen afschrijvingsperiode voor de oude investeringen (staat van oude activa/afgesloten kredieten) wordt niet aangepast. Bovenstaande opsomming geldt alleen voor nieuwe investeringen ten tijde dat de vorige financiële verordening nog gold. Voor alle investeringen geldt overigens dat bij een jaarrekening wordt beoordeeld of de boekwaarden t.o.v. de technische en economische levensduur nog wel reëel is of dat moet worden afgeboekt.

Er is zoveel mogelijk aangesloten op de huidige systematiek van afschrijvingen die gebruikelijk is binnen de gemeente Rijswijk.

Financiële vaste activa

Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

In het verleden is ervoor gekozen om één actief op actuele waarde te waarderen. Hiervoor wordt verwezen naar het onderdeel actuele waarde.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 50.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- kapitaalverstrekking aan;
 1. deelnemingen;
 2. gemeenschappelijke regelingen;
 3. overige verbonden partijen;
- leningen aan:
 1. openbare lichamen;
 2. woningbouwcorporaties;
 3. deelnemingen;
 4. overige verbonden partijen.
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- bijdragen aan activa in eigendom van derden.

In de balans worden overigens alleen die categorieën getoond, die ook van toepassing zijn voor de gemeente Rijswijk.

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Er wordt rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden. Per begrotingsjaar 2016 wordt deze categorie opgeheven als gevolg van wijzigingen in de comptabiliteitsvoorschriften (BBV). Niet in exploitatie genomen gronden zullen dan veelal naar de nieuwe categorie 'Strategische gronden' worden verplaatst. In de jaarrekening 2015 is één Niet in exploitatie genomen grond, te weten Vrijenbanselaan, gewijzigd naar 'In exploitatie genomen grond'.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde.

De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Voor zover uit de laatste kostprijsberekeningen verliezen worden verwacht, worden voorzieningen gevormd ter hoogte van deze verliezen. De boekwaarde van de gronden wordt verlaagd met deze voorzieningen.

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:
 1. niet in exploitatie genomen bouwgronden;

- 2. overige grond- en hulpstoffen;
- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- gereed product en handelsgoederen;
- vooruitbetalingen.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Dit jaar is opnieuw de hoogte van de voorziening dubieuze debiteuren berekend ter dekking van risico's van oninbaarheid van de bestaande vorderingen. De hoogte van de voorziening is berekend op basis van de dynamische methode voor alle posten < € 5.000 (vaste percentages naar ouderdom van de vordering)

- huidig boekjaar 10% van het openstaande bedrag;
- boekjaar –1 20% van het openstaande bedrag;
- boekjaar –2 40% van het openstaande bedrag;
- boekjaar –3 60% van het openstaande bedrag;
- boekjaar –4 80% van het openstaande bedrag;
- boekjaar –5 en verder 100% van het openstaande bedrag.

Voor de posten > € 5.000 is de statische methode toegepast. Hierbij wordt elke vordering beoordeeld en gewaardeerd op inbaarheid. De geschatte afwaardering van de vordering wordt opgenomen in een voorziening dubieuze debiteuren en in mindering gebracht op de debiteuren.

Liquide middelen en overlopende activa

In de balans worden onder de overlopende activa afzonderlijk opgenomen (artikel 40a BBV):

- a. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
- b. overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

De overige activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

In de balans worden de reserves onderscheiden naar (artikel 43 BBV):

- a. de algemene reserve;
- b. de bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- b. bestaande risico's op balansdatum terzake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven (afvalstoffen- en rioolheffing).

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

In de balans worden onder de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen (artikel 49 BBV):

- a. verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- b. de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- c. overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2015

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Staat van investeringen inclusief toelichting

De staat van investeringen is als bijlage bij de toelichting op de balans opgenomen. Per investering staat het volgende aangegeven:

- beschikbaar gesteld krediet;
- gerealiseerd t/m begrotingsjaar 2014;
- werkelijk besteed in 2015;
- gerealiseerd t/m 2015;
- restant van het beschikbaar gestelde krediet;
- nog te verwachten uitgaven en inkomsten, gesplitst naar de jaarschijven 2016 t/m 2020;
- te verwachten restantkrediet;
- krediet afsluiten ja/nee.

Tevens is in de toelichting op de staat van investeringen een verklaring gegeven van de over- en onderschrijdingen van de kredieten en een planning van de realisatie van de investeringen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit kosten onderzoek en ontwikkeling:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Kosten onderzoek en ontwikkeling	120	150
Totaal	120	150

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de **overige investeringen met een economisch nut**:

	Boekwaarde 1-1-2015	Verminder- ingen	Investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2015
Kosten onderzoek & ontwikkeling	150			30		120
Totaal	150			30		120

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Investeringen met een economisch nut	76.348	68.402
- idem, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	14.269	14.959
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	43.874	38.911
Totaal	134.491	122.272

De **investeringen met een economisch nut** kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Gronden en terreinen	13.789	13.723
Grond uitgegeven in erfpacht	3.043	0
Woonruimten	1.383	1.000
Bedrijfsgebouwen	47.392	42.107
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	14.269	14.959
Vervoersmiddelen	551	580
Machines, apparaten en installaties	3.923	4.437
Overige materiële vaste activa	6.267	6.542
Totaal	90.617	83.348

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de **investeringen met een economisch nut**:

	Boekwaarde 1-1-2015	Vermeerderin- gen	Verminde- ringen/aflos- -singen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	13.723	814	749	0	0	13.789
Grond uitgegeven in erfpacht	0	3.129	86	0	0	3.043
Woonruimten	1.000	397	0	14	0	1.383
Bedrijfsgebouwen	42.107	8.246	0	2.961	0	47.392
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	14.959	2.487	0	3.177	0	14.269
Vervoersmiddelen	580	76	2	103	0	551
Machines, apparaten en installaties	4.437	27	0	541	0	3.923
Overige materiële vaste activa	6.542	668	0	943	0	6.267
Totaal	83.348	15.845	836	7.740	0	90.617

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Een specificatie van en een toelichting op de investeringen met een economisch nut is opgenomen in de staat van investeringen en de toelichting op de staat van investeringen.

De investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	31.263	27.353
Machines, apparaten en installaties	8.299	6.930
Overige materiële vaste activa	4.324	4.628
Totaal	43.887	38.911

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut:

	Boekwaarde 1-1-2015	Vermeerderin gen	Vermindering en/Aflossing	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2015
Grond-, weg- en water- bouwkundige werken	27.353	11.295	5.419	1.990	0	31.263
Machines, apparaten en installaties	6.930	2.001	142	490	0	8.299
Overige materiële vaste activa	4.628	361	46	619	0	4.324
Totaal	38.911	13.657	5.607	3.099	0	43.887

Bijdragen van derden in bovenstaande tabel zijn direct gerelateerd zijn aan de investering.

Een specificatie van en een toelichting op de overige investeringen met een maatschappelijk nut is opgenomen in de staat van investeringen en de toelichting op de staat van investeringen.

Financiële vaste activa

De post financiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.215	3.215
Leningen aan woningbouwcorporaties	831	865
Overige langlopende leningen	2.476	2.639
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	2.735	3.350
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	828	865
Totaal	10.085	10.934

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het jaar:

	Boekwaarde 1-1-2015	Vermeer- deringen	Verminderen/ Aflossingen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2015
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.215	0	0	0	0	3.215
Leningen aan woningbouwcorporaties	865	0	34	0	0	831
Overige langlopende leningen	2.639	151	314	0	0	2.476
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	3.350	67	682	0	0	2.735
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	865	0	0	37	0	828
Totaal	10.934	218	1.030	37	0	10.085

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
· niet in exploitatie genomen bouwgronden	10.071	10.464
· voorziening toekomstige verliezen bouwgrondlocaties		
	10.071	10.464
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie		
· bouwgronden in exploitatie	160.393	160.462
· voorziening toekomstige verliezen bouwgrondlocaties		
	160.393	160.462
Totaal	170.464	170.926

Voor de RijswijkBuiten is in 2015 een geactualiseerde grondexploitatie opgesteld en aan de raad gepresenteerd. Daarnaast is in het najaar 2015 opdracht gegeven de risicoparagraaf van de grondexploitatie Sion 't Haantje te analyseren. Over de inhoud van de uitgevoerde analyse en de beheersingsmaatregelen is de raad afzonderlijk geïnformeerd.

Op basis van de risicoanalyse is er een weerstandsvermogen nodig van in totaal € 24,0 mln. Rekening houdend met de post risico en onvoorzien in de grondexploitatie, het geprognosticeerde resultaat en de reeds gevormde reserve (financierings-)risico's RijswijkBuiten is er een aanvullende buffer nodig van € 8,5 mln. Deze verhoging is opgenomen in de weerstandsparagraaf.

Voor een overzicht van de voorraden wordt verwezen naar de bijlage "Overzicht van de niet in exploitatie genomen bouwgronden en de bouwgronden in exploitatie". Een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt gegeven in de toelichting op het programma Wonen en Leven en de paragrafen Grondbeleid en RijswijkBuiten.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Vorderingen op openbare lichamen	1.153	924
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	25.828	0
Overige vorderingen	0	0
Totaal	26.981	924

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het wetsvoorstel verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Als gevolg van bovenstaande is in het BBV een verplichte rapportage over het verslagjaar opgenomen (art.52c). Deze rapportage is in onderstaande tabel opgenomen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
Drempelbedrag	1.247			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	387	527	475	451
Ruimte onder het drempelbedrag	860	720	773	797
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Kassaldi	17	18
Banksaldi	4.466	2.193
Totaal	4.483	2.211

Overlopende activa

De post overlopende activa¹ kan als volgt onderscheiden worden:

	Saldo 31-12-2015	Voorziening oninbaarheid	Bruto saldo 31-12-2015	Saldo 31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	8.776	0	0	8.916
Overige vorderingen	3.486	7.357	10.843	11.004
Vooruitbetaalde bedragen	601			523
Overige nog te ontvangen bedragen	8.107			5.930
Totaal	20.970	7.357	28.324	26.373

Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen

Op deze balanspost worden de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen subsidiebedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel verantwoord. De subsidies worden als baten verantwoord in de jaarrekening en zijn derhalve al opgenomen in het betreffende programma. De nog te ontvangen posten worden uiteindelijk tegen de op de bank ontvangen subsidiebedragen weggeboekt.

Vooruitbetaalde bedragen

De balanspost vooruitbetaalde bedragen betreft posten uit de normale bedrijfsuitoefening die het gevolg zijn van (conform het stelsel van baten en lasten) toerekenen van lasten aan het boekjaar 2015. Het betreft hier onder andere onderhoudscontracten, huren, abonnementen, etc. welke betrekking hebben op 2016.

Overige nog te ontvangen bedragen

Net als de vooruitbetaalde bedragen is dit saldo het gevolg van toerekenen van baten aan het boekjaar 2015. Het betreft hier een grote verscheidenheid aan nog te ontvangen bedragen, onder andere nog te ontvangen bedragen met betrekking tot de scholenbrand, het sociaal domein en bouwleges. Het saldo is een momentopname, de ontvangst van de gelden vindt in 2016 plaats.

¹ Het CAK heeft de wettelijke taak de eigen bijdrage voor de WMO en Jeugdzorg te innen. Inherent aan deze situatie heeft de gemeente beperkt zicht op de nog te ontvangen bedragen en de opbrengsten gedurende het jaar en ontstaat er zodoende een onzekerheid. De verwachting van de gemeente Rijswijk is echter dat de opbrengst volledig is verantwoord in de jaarrekening.

	Stand 01-01-2015	Gestort 2e hlfjr rapportage	Oninbaar verklaard	Berekende stand 31-12-2015
Publiekrechtelijk	317			434
Privaatrechtelijk	2.694	1.027	65	3.533
Schuldhelpverlening	14		9	5
Sociale Zaken	3.668		289	3.379
Te onttrekken*				6
Totaal	6.693	1.027	363	7.357

* geen actie ondernomen vanwege geringe bedrag

Voorziening oninbare vorderingen

Op grond van de BBV is het verplicht een voorziening te vormen zodra een onafwendbaar risico zich voordoet dat in de toekomst tot kosten zal leiden. De hoogte van de dotatie aan de voorziening is aan de gemeente overgelaten. In de financiële verordening van de gemeente Rijswijk staan de regels van de voorziening voor oninbare vorderingen beschreven. Bij publiekrechtelijke vorderingen en privaatrechtelijke vorderingen kleiner dan € 5.000 wordt een percentage gestort in de voorziening, afhankelijk van het jaar van ontstaan. Voor de overige vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid.

Op basis van bovenstaande is met betrekking tot de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke vorderingen in de tweede rapportage een extra dotatie aan de voorziening gedaan van € 1.026.800. Met name de beoordeling van de vordering 'Modulus' heeft geleid tot een forse storting in de voorziening. Gelet op de dotatie die in de tweede rapportage is gedaan en de oninbaar verklaarde vorderingen, tezamen met de berekende stand over geheel 2015 zou een bedrag aan de voorziening onttrokken dienen te worden van € 6.121. Vanwege de geringe hoogte van het te onttrekken bedrag wordt geen actie ondernomen.

Met betrekking tot schuldhelpverlening zijn in 2015 geen dubieuze debiteuren bijgekomen, het betreft hier een sterfhuisconstructie.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Algemene reserves	25.718	16.928
Bestemmingsreserves	13.714	18.150
Resultaat	2.221	4.610
Totaal	41.654	39.687

Het exploitatieresultaat 2015 voor het totaal saldo van baten en lasten bedraagt 2.119 voordelig. Door middel van door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen is per saldo 4.435 onttrokken uit de bestemmingsreserves en 4.180 toegevoegd aan de algemene reserve. De bestemming van het resultaat zal middels een voorstel bij de jaarrekening aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd.

Als bijlage bij de toelichting op de balans is een verloopoverzicht opgenomen van de reserves. Het verloopoverzicht geeft het volgende weer:

- saldo 1-1-2015;
- toevoegingen;
- onttrekkingen;
- bestemming resultaat 2014;
- saldo 31-12-2015.

Tevens is een bijlage opgenomen waar een toelichting is gegeven op de aard, de reden en de mutaties van de reserves.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen **voorzieningen** kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's	2.470	2.369
Voorzieningen ter egalisering van kosten	656	407
Totaal²	3.126	2.776

Als bijlage bij de toelichting op de balans is een verloopoverzicht opgenomen van de voorzieningen. Het verloopoverzicht geeft het volgende weer:

- saldo 1-1-2015;
- toevoegingen;
- vrijval;
- aanwendungen;
- saldo 31-12-2015.

Tevens is een bijlage opgenomen waar een toelichting is gegeven op de aard, de reden en de mutaties van de voorzieningen.

² Exclusief de voorziening dubieuze debiteuren en de voorziening dubieuze debiteuren WWB. Deze staan (negatief, cf.BBV) vermeld onder de uitzettingen korter dan één jaar.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	106.889	110.629
Totaal	106.889	110.629

De totale rentelast voor het jaar 2015 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 2.462.755.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de vaste schulden gedurende het jaar:

	Saldo 1-1-2015	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2015
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	110.629	0	3.740	106.889
Totaal	110.629	0	3.740	106.889

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	192.114	163.033
Overlopende passiva	23.918	18.059
Totaal	216.032	181.092

De in de balans opgenomen **netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar** kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Banksaldi	188.000	159.232
Overige schulden	4.114	3.800
Totaal	192.114	163.033

De gemeente Rijswijk maakt gebruik van kasgeldleningen met een looptijd van maximaal een maand tegen negatieve rentepercentages. Ten opzichte van het begin van het jaar is het saldo van de opgenomen kasgeldleningen met € 32 miljoen gestegen, dit is terug te zien in de post Banksaldi onder Vlottende passiva. Echter op hetzelfde moment is circa € 26 miljoen ondergebracht bij de Schatkist tegen een percentage van 0,0. Zie Banksaldi onder Liquide middelen aan de activa zijde van de balans. Zolang er tussen het lenen van kasgeldleningen en het uitzetten van kasgeldleningen bij de Schatkist een positief renteververschil bestaat, voeren wij een ruim liquiditeitsbeleid.

De in de balans opgenomen **overlopende passiva** kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen	2.772	2.749
Overige vooruitontvangen bedragen	23	41
Nog te betalen bedragen	21.021	15.269
Totaal	23.816	18.059

Van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen

Onder deze post zijn opgenomen de bedragen die in 2015 en daarvoor reeds zijn ontvangen, die echter nog niet tot lasten in betreffend boekjaar hebben geleid. Tevens zijn de ontvangen middelen van derden verantwoord, welke de komende jaren nog steeds besteedbaar zijn. Een gedetailleerd overzicht van deze bedragen is terug te vinden in de bijlage 'Overzicht vooruitontvangen subsidies (voorheen voorzieningen)'.

Overige vooruitontvangen bedragen

Onder deze post zijn overige vooruitontvangen bedragen van niet overheidslichamen opgenomen. Het betreft hier vooral vooruitontvangen huren.

Nog te betalen bedragen

Deze post betreft nog te betalen bedragen welke reeds ten laste van het jaar 2015 zijn gebracht, doch waarvan de facturen in de loop van 2016 zijn of nog worden ontvangen en betaalbaar gesteld. Het saldo is een momentopname, het grootste gedeelte van deze facturen is inmiddels reeds betaald. Een voorbeeld betreft de rente over geldleningen die een jaar achteraf betaald wordt en deels betrekking heeft op 2015 en deels op 2016.

Waarborgen en garanties

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Diverse instellingen, personen	97.183	101.232
Totaal	97.183	101.232

Als bijlage bij de toelichting op de balans is een overzicht opgenomen van de verstrekte waarborgen en garanties aan natuurlijke en rechtspersonen. In het overzicht worden de waarborgen en garanties o.a. als volgt gespecificeerd:

- oorspronkelijk bedrag van de geldlening;
- doel van de geldlening;
- naam van de geldnemer;
- restant begin 2015;
- restant eind 2015.

Langlopende financiële verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen zijn niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen, waar de gemeente voor een aantal toekomstige jaren aan verbonden is.

Huurcontract Hoogvoorde

Voor de huisvesting van het gemeentelijk apparaat is een huurcontract afgesloten voor de periode van 1 mei 2002 tot 1 januari 2023. De huur voor 2015 inclusief bijkomende leveringen en diensten bedraagt € 2.129.850,-. Dit bedrag bestaat uit de huur van het gebouw (€ 1.635.000,-), servicekosten (€ 360.000,-), hygiëneservice (€ 33.900,-) en schoonmaakkosten (€ 100.950,-).

Jaarpremie pensioenen wethouders

De pensioenen van de (gewezen) wethouders zijn met ingang van 2006 ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Naast de betaalde afkoopsom is een jaarlijkse premie verschuldigd (2015 € 48.300).

Derivaat

Voor de financiering van de grondexploitatie RijswijkBuiten is een rentederivaat afgesloten.

Kenmerken derivaat RijswijkBuiten

Het bestaande derivaat is afgesloten bij ABNAMRO met een looptijd vanaf 1 oktober 2010 tot 1 september 2020. De omvang per balansdatum 31-12-2015 bedraagt circa € 139 miljoen oplopend naar circa € 159 miljoen in 2020. ABNAMRO is een zogenaamde systeembank. Doordat de Staat grootaandeelhouder is heeft de bank een triple A rating (Nederlandse Staat heeft sinds kort weer een triple A rating).

Het type derivaat is een zogenaamde payer swap. Dit is een rentederivaat waarbij een vaste prijs wordt betaald en een variabele prijs ontvangen. Het risico van prijsstijging van de rente is tot einde looptijd afgedekt.

De omvang van de renteswap wordt volledig gebruikt ter afdekking van de financieringspositie van RijswijkBuiten. Naar verwachting zal vanaf 2017 ook het financieringstekort van de algemene dienst met kasgeldleningen worden gefinancierd, zodat er tot 1 september 2020 (einde looptijd renteswap) nagenoeg geen sprake zal zijn van ineffectiviteit.

IT verplichtingen

Voor diverse IT hardware zijn leasecontracten afgesloten, zie onderstaand schema voor een cijfermatige toelichting.

Omschrijving	Einddatum contract	Jaarbedrag 2015	Verplichting ultimo 2015
DB-servers en diensten	29 november 2015	12.212	
Vervanging SAN brandweer	15 maart 2016	33.076	*6.891
Totaal		45.288	6.891

* Het bedrag 6.891 is berekend door de jaarlasten (33.076) te vermenigvuldigen met de periode tot half maart : 2,5 maanden / 12 maanden x 33.076 = 6.891

OVERZICHT VAN DE BOUWGRONDEXPLOITATIES

Complex nummer	Omschrijving	Verantwoord tot 01-jan-15	Vermeerderingen in 2015	Verminderingen in 2015	Verantwoord tot en met 31-dec-15
IN EXPLOITATIE GENOMEN LOCATIES					
8.49	RIJSWIJKBUITEN	161.232.178,71	24.474.886,17	24.723.943,16	160.983.121,72
8.50	EIKELENBURG	-786.808,65	60.100,31	116.967,52	-843.675,86
8.53	VRIJENBANSELAAN	282.035,01	641.781,06	1.042.500,00	-118.683,93
8.56	TE WERVE WEST	16.359,30	396.234,98	40.000,00	372.594,28
8.57	WALDHOORNPLEIN		2.911,00		2.911,00
		160.743.764,37	25.575.913,52	25.923.410,68	160.396.267,21
NOG NIET IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN					
8.09	BENEDICTUSLOCATIE	14.054,16	562,17		14.616,33
8.33	PASGELD / JAAGPAD	493.206,75	43.728,26		536.935,01
8.52	HUIS VAN DE STAD	5.235.000,00	-708.000,00		4.527.000,00
8.54	TH LOCATIE (IMC)	4.439.481,51	553.065,55		4.992.547,06
		10.181.742,42	-110.644,02		10.071.098,40
TOTAAL		170.925.506,79	25.465.269,50	25.923.410,68	170.467.365,61

Vrijenbanselaan in van nog niet in exploitatie naar in exploitatie gegaan.

Voor de toelichting per grondexploitatie wordt verwezen naar de paragrafen Grondbeleid en RijswijkBuiten.

OVERZICHT VAN DE BOUWGRONDEXPLOITATIES

Complex nummer	Omschrijving	Nog te verwachten kosten	Nog te verwachten opbrengsten	Vermoedelijk resultaat	Gemiddelde boekwaarde per m ²
IN EXPLOITATIE GENOMEN LOCATIES					
8.49	RIJSWIJKBUITEN				
8.50	EIKELENBURG	635.953,00	1.934.460,00	2.142.182,86	
8.53	VRIJENBANSELAAN	464.500,00	462.700,00	116.883,93	
8.56	TE WERVE WEST	287.966,00	855.179,00	194.618,72	
8.57	WALDHOORNPLEIN	261.089,00	276.500,00	12.500,00	
		1.649.508,00	3.528.839,00	2.466.185,51	
NOG NIET IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN					
8.09	BENEDICTUSLOCATIE				1,06
8.33	PASGELD / JAAGPAD				10,62
8.52	HUIS VAN DE STAD				171,91
8.54	TH LOCATIE (IMC)				249,63
Totaal		1.649.508,00	3.528.839,00	2.466.185,51	

Verloop van de reserves

Omschrijving	Saldo 01-01-2015	Toevoegingen 2015	Aanwendungen 2015	Saldo 31-12-2015
Algemene reserves				
Algemene dekkingsreserve	16.927.647,26	4.179.996,00	-	21.107.643,26
Bestemming resultaat 2014		4.610.163,54	-	4.610.163,54
Totaal algemene reserves	16.927.647,26	8.790.159,54	-	25.717.806,80
Bestemmingsreserves				
Nieuwbouw brandweerkazerne	6.327.805,23	-	128.180,00	6.199.625,23
Realisatie kunst in de openbare ruimte	62.337,17	113.000,00	10.692,45	164.644,72
Wijkontwikkeling	3.506.211,87	-	268.685,32	3.237.526,55
Decentrale arbeidsvoorwaarden	107.137,90	-	90.041,98	17.095,92
Sociaal Domein	1.384.346,15	-	-	1.384.346,15
Revitalisering Oud-Rijswijk	178.262,79	-	-	178.262,79
Investerings riolering	2.215.951,93	-	2.215.951,93	-
Afvalstoffenheffing	1.938.299,00	-	1.390.275,95	548.023,05
Gemeentepersoneel	628.432,55	-	249.167,28	379.265,27
Vastgoed	706.993,24	-	29.057,78	677.935,46
(Her)inrichten speel-en ontmoetingsplekken	50.000,00	-	50.000,00	-
(Financierings)risico's RijswijkBuiten	495.534,00	345.468,00	-	841.002,00
Onderzoekskosten Huis van de stad	75.000,00	-	38.382,97	36.617,03
Sociaal Domein	473.448,50	-	473.448,50	-
Duurzaamheid	-	50.000,00	-	50.000,00
Totaal bestemmingsreserves	18.149.760,33	508.468,00	4.943.884,16	13.714.344,17
Totaal van de reserves	35.077.407,59	9.298.627,54	4.943.884,16	39.432.150,97

Toelichting op de reserves

Volgens artikel 54 lid 1 BBV dient in de toelichting op de balans de aard en de reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan te worden toegelicht.

Hieronder volgt een toelichting op de algemene reserves en de bestemmingsreserves.

Algemene reserves

Algemene dekkingsreserve

Aard van de reserve:	Algemene reserve
Reden van de reserve:	Het vormen van een bufferfunctie voor onverwachte tegenvallers. Stortingen worden gedaan op basis van een positief exploitatieresultaat of bij vrijval van reserves. Onttrekkingen vinden plaats om de reserves aan te vullen of om bestemmingsreserves in te stellen of aan te vullen.
Toelichting op de mutaties:	Bij de bestemming van het voordelige rekeningresultaat van de jaarrekening 2014 is besloten om € 4.610.164,- te storten in de algemene dekkingsreserve. In 2015 is een bedrag van € 4.179.996,- gestort in de algemene dekkingsreserve. Dit betreft een ontvangen subsidie van het Stadsbestuur Haaglanden voor de nieuwe brug over het Rijn-Schiekanaal 'De Oversteek'. Dit bedrag dient als afkoopsom voor de bedien- en onderhoudskosten.

Bestemmingsreserves

Nieuwbouw brandweerkazerne

Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	Omdat er sprake is van een éénmalige erfpachtcanon voor een periode van 50 jaar, dient de opbrengst hiervan te worden gestort in een bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve wordt gebruikt om de verhoging van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Brandweer Delft-Rijswijk te bekostigen. Deze verhoogde bijdrage bestaat uit de rente en aflossing van de aangegane lening door de gemeenschappelijke regeling om de afkoopsom van de erfpachtcanon te financieren. De rentecomponent wordt gedekt uit de bespaarde rente berekend over de gevormde bestemmingsreserve van € 7.018.000,-.
Toelichting op de mutaties:	Het aflossingsdeel van de annuïteit inzake de afkoopsom erfpacht brandweerkazerne is onttrokken voor een bedrag van € 128.180,-.

Realisatie kunst in de openbare ruimte

Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	Deze reserve is ingesteld in het kader van de zogenaamde percentageregeling, waarbij is afgesproken dat 1,5 % (1% over de eerste € 230.000,-) van de totale waarde van een grondexploitatie, met een maximum van € 55.378,- (prijsspeil 2008), in deze reserve wordt gestort ten behoeve van het realiseren van kunst op de locatie.
Toelichting op de mutaties:	Vanuit het investeringskrediet voor de verbreding van de Prinses Beatrixlaan is een bedrag van € 57.000,- in de reserve gestort. Daarnaast is er vanuit het investeringskrediet Brede School Sion een bedrag van € 56.000,- in de reserve gestort. Voor het afronden van het kunstwerk bij de Brede School de Melodie is een bedrag van € 10.692,45 onttrokken.

Wijkontwikkeling

Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	Vanuit deze reserve worden plannen op het gebied van

Toelichting op de mutaties: wijkontwikkeling bekostigd.
Conform de methodiek die in de nota BBV-II is voorgesteld, zijn de afschrijvingslasten voor een bedrag van € 268.685,32 van de diverse wijkontwikkelingsplannen onttrokken aan de reserve.

Decentrale arbeidsvoorwaarden

Aard van de reserve: Bestemmingsreserve
Reden van de reserve: Deze reserve wordt gevormd met de gelden die jaarlijks beschikbaar zijn voor lokale arbeidsvoorwaarden. Op 22 juni 2010 heeft het college besloten in het kader van gezondheidsbeleid voor de periode van 2010-2014 een persoonsgebonden budget per medewerker toe te kennen. Indien alle medewerkers gebruik maken van het persoonsgebonden budget dan bedragen de totale kosten jaarlijks ca. € 130.000,-. Om dit bedrag volledig te kunnen bekostigen is jaarlijks een bedrag uit deze reserve onttrokken. Inmiddels is nog een beperkt bedrag (€ 17.095,92) beschikbaar. Dit bedrag dient als dekking voor de verkoop van uren voor de aanschaf van fietsen cafetariamodel en de bijdrage van € 145,- bruto voor aanschaf van een fiets.

Toelichting op de mutaties: De onttrekking in 2015 is gebaseerd op de werkelijke uitgaven en bedraagt € 90.041,-. Het resterende bedrag wordt in 2016/2017 uitgegeven.

Sociaal Domein

Aard van de reserve: Bestemmingsreserve
Reden van de reserve: Deze reserve is ontstaan vanuit de gerealiseerde overschotten op het gebied van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). In de 2e halfjaarrapportage 2015 is aan de raad voorgesteld de inzetbaarheid van de reserve te wijzigen.
Binnen het programma Sociaal Domein is in 2015 een groot deel van het budget ingeleverd. Omdat er nog onzekerheden zijn, bestaat de mogelijkheid dat er op onderdelen overschrijdingen optreden. Deze tekorten kunnen worden opgevangen binnen de reserve Sociaal Domein.

Toelichting op de mutaties: Doordat de budgetten binnen het Sociaal Domein in het jaar 2015 toereikend waren voor het uitvoeren van alle wettelijk opgelegde taken waren er lopende het jaar geen aanvullende uitgaven nodig. In verband met het verlagen van de Rijkssubsidies en overige risico's binnen het Sociaal Domein zal deze reserve indien nodig gebruikt worden in de jaren 2016 en verder om eventuele tekorten op te vangen.

Revitalisering Oud-Rijswijk

Aard van de reserve: Bestemmingsreserve
Reden van de reserve: Deze reserve is bestemd om uitvoering te geven aan het Masterplan De Herontdekking van Oud-Rijswijk. Doelstellingen van dit plan zijn o.a. het behoud van het cultuurhistorisch karakter, bijvoorbeeld door historisering van de gevels en de verbetering van de kwaliteit van het openbaar gebied, op basis van de Rapportage Schoon, Heel en Veilig.
In samenwerking met de winkeliersvereniging is een plan ontwikkeld voor aanpassing van de bewegwijzering in en rond het winkelgebied. Voor de uitvoering hiervan is een opdracht gegeven aan de Nationale Bewegwijzeringsdienst.
De eerste fase van het bewegwijzeringsplan is in 2013 uitgevoerd, de tweede fase zal – na afronding van de herinrichting van de Haagweg – in 2016 worden uitgevoerd. De kosten van de tweede fase zijn begroot op € 50.000,- en worden gefinancierd uit deze reserve. Om het resterende bedrag in overeenstemming met de

Toelichting op de mutaties:	bestemming aan te wenden, ontwikkelen we in 2016 samen met de winkeliersvereniging plannen om verdere een impuls te geven aan het openbaar gebied. Een mogelijk plan is bijvoorbeeld de aanpak van het openbaar gebied aan de entree van de Herenstraat. In 2015 hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.
Investeringsriolering	
Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve voor egalisatie van tarieven
Reden van de reserve:	Deze reserve wordt gebruikt voor de egalisatie van de rioleringslasten met als doel om schommelingen te voorkomen. De methodiek is vastgelegd in het GRP (gemeentelijk rioleringsplan).
Toelichting op de mutaties:	De kapitaallasten riolering voor een bedrag van € 3.481.874,- zijn onttrokken aan de reserve. De reserve riolering is voor een bedrag van € 1.266.000,- vrijgevalen en is volledig ten gunste van de bestaande vervangingsinvesteringen riolering gebracht.
Afvalstoffenheffing	
Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	Deze egalisatiereserve wordt gebruikt indien er onverhoopt een positief resultaat wordt behaald op de afvalstoffenheffing. Dit is namelijk niet toegestaan. Door middel van het instellen van een egalisatiereserve kan dit positieve resultaat worden teruggedrukt naar de burgers.
Toelichting op de mutaties:	Het resultaat op de afvalstoffenheffing is negatief. Omdat de afvalstoffenheffing kostendekkend moet zijn wordt het nadelig saldo onttrokken aan de egalisatiereserve. Conform de raming is er een bedrag van € 1.129.000,- onttrokken aan de reserve. Daarnaast is er conform de nota reserves en voorzieningen ook nog een bedrag van € 261.275,- onttrokken.
Gemeentepersoneel	
Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	Deze reserve is in 2009 gevormd met de gelden uit de uitkering van het resterende vermogen van IZA Nederland. Deze uitkering is betaald in twee tranches. Het eerste deel in 2009 en het tweede deel in 2012. In 2010 heeft het college besloten dat deze gelden kunnen worden besteed aan diverse activiteiten binnen de onderwerpen: · Levensfasemanagement; · het Leren, Eigen verantwoordelijkheid, Groei en Ontwikkeling (LEGO) en · Gezondheidsmanagement. Op 8 september 2015 heeft het college besloten € 485.000,- uit deze reserve in te zetten voor het trainingsprogramma van de organisatieontwikkeling. Het betreft: · Leerwerkplaatsen voor de opgaventeams · Leiderschapstraject voor de opgavenmanagers · Trainingen op specifieke rollen Jaarlijks wordt gezien welk bedrag uit deze reserve onttrokken moet worden.
Toelichting op de mutaties:	In 2015 is de reserve aangewend voor het restant beschikbare budget TMW (€ 125.000,-). Daarnaast zijn de Leerwerkplaatsen voor de maatschappelijke opgaven hieruit gefinancierd (€ 95.000,-), het Leiderschapstraject (€ 13.000,-) en training bouwmeesters (€ 15.000,-).

Vastgoed

Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	De reserve is gevormd doordat de opbrengsten uit de verkopen van gemeentelijk vastgoed in 2011 hoger waren dan geraamd en dient ter dekking van te maken kosten wegens de verkoop van gemeentelijk vastgoed en als egaliseringsreserve voor eventuele afwijkingen, zowel positief als negatief, van de geraamde opbrengsten.
Toelichting op de mutaties:	Voor 2015 was in de begroting voor verkoop van onroerend goed een bedrag geraamd van € 360.000,-. Het pand gelegen aan de Sir Winston Churchilllaan 277 is verkocht voor een verkoopprijs van € 367.500,-. De totale verkoopkosten bedroegen € 3.491,50 en uren 2015 € 33.066,28. Onttrekking aan de reserve vastgoed bedraagt € 29.057,78 (totale verkoopkosten minus de kosten van de verkoop, uren en taakstelling van € 360.000,-).

(Her)inrichten speel-en ontmoetingsplekken

Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	De (her)inrichting van speelplekken.
Toelichting op de mutaties:	In samenwerking met omwonenden zijn in 2015 de speelplekken in park de Driesprong en de Aletta Jacobsstraat opgepakt en afgerond. Er is € 50.000,- uit de reserve onttrokken en deze wordt afgesloten.

(Financierings)risico's RijswijkBuiten

Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	Vanuit de raad is bij de behandeling van de 1e halfjaarrapportage 2013 de wens geuit om een reserve in te stellen om risico's van RijswijkBuiten af te dekken. In de grondexploitatieberekening wordt rekening gehouden met een calculatietarief voor de rentekosten van 4%. De rente van RijswijkBuiten wordt hierbij gefixeerd op het tarief van 3,78% gelijk aan de renteswap. Het voordelig verschil van 0,22% over de boekwaarde wordt gereserveerd voor risico's van RijswijkBuiten en het financieringsrisico van RijswijkBuiten.
Toelichting op de mutaties:	Het voordelig verschil van € 345.468,- is gestort in de reserve.

Onderzoekskosten Huis van de stad

Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	In deze bestemmingsreserve is een bedrag van € 75.000,- gestort voor advies- en onderzoekskosten in het jaar 2015.
Toelichting op de mutaties:	Van dit bedrag is inmiddels € 38.383,- voor dit doel aangewend. Het voordelig verschil ad € 36.617,- handhaven ten behoeve van nog komende advieskosten.

Sociaal Domein

Aard van de reserve:	Bestemmingsreserve
Reden van de reserve:	Bij de jaarrekening 2013 is het overschot uit de zogenoemde BUIG gelden van € 870.000,- gestort in deze reserve. In 2014 en 2015 wordt dit geld ingezet voor personeelsinzet vanuit SoZa en S&S, externe inhuur en kosten van samenwerkingen (bv inkoopbureau H10) voor Participatie 2.0.
Toelichting op de mutaties:	In het jaar 2015 is het restant van deze reserve conform de verwachtingen volledig aangewend ten behoeve van diverse kosten met betrekking tot het Sociaal Domein. De aanwendungen hadden voor een bedrag van € 137.558,- betrekking op (interne- en externe) personeelslasten. In verband met projectondersteuning en kosten van regionale samenwerking is er een aanwending gedaan van € 191.254,- Het restant van € 145.153,- is aangewend ten

Toelichting op de reserves

behoefte van overige goederen, diensten en software.

Duurzaamheid

Aard van de reserve:

Reden van de reserve:

Bestemmingsreserve

Het duurzaamheidsbudget 2015 is voor het grootste gedeelte aangewend in 2015. Voor de resterende € 50.000,- van dit budget is planvorming en/of is een verplichting aangegaan, alleen vindt aanwending hiervan nog niet in 2015 plaats. Het betreft met name de door het college toegezegde inzet rond duurzaamheidsmaatregelen in de Plaspoelpolder in 2015/2016. Hiertoe is een specifieke reserve ingericht.

Toelichting op de mutaties:

De aanwending van deze specifieke reserve t.a.v. elektrische laadpalen PPP vindt in 2016 plaats.

Verloop van de voorzieningen

Omschrijving	Saldo 01-01-2015	Toevoegingen 2015	Vrijval 2015	Aanwendungen 2015	Saldo 31-12-2015
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's					
T.b.v. nazorg bouwlocaties	176.579,31	-	-	119.395,05	57.184,26
Pensioenen wethouders	1.674.448,00	256.537,00	-	47.970,00	1.883.015,00
T.b.v. herstraten sleuven	333.588,06	261.712,94	-	250.039,92	345.261,08
Organisatie 2020	183.875,09	72.601,79	-	72.032,64	184.444,24
Totaal voorzieningen voor verplichtingen en risico's	2.368.490,46	590.851,73	-	489.437,61	2.469.904,58
Voorzieningen ter egalisering van kosten					
Onderhoud kunst in de openbare ruimte	30.633,97	16.076,13	-	8.024,07	38.686,03
Onderhoud gemeentelijk vastgoed	277.372,62	-	-	-	277.372,62
Onderhoud welzijnsaccommodaties (MOP)	99.361,13	613.464,67	-	712.825,80	-
Baggerwerken	-	290.000,00	-	15.139,02	274.860,98
Onderhoud sportcentrum de Schilp	-	79.000,00	-	13.822,59	65.177,41
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	407.367,72	998.540,80	-	749.811,48	656.097,04
Totaal voorzieningen	2.775.858,18	1.589.392,53	-	1.239.249,09	3.126.001,62

Toelichting op de voorzieningen

Volgens artikel 55 lid 1 BBV dient in de toelichting op de balans de aard en de reden van elke voorziening en de wijzigingen daarin te worden toegelicht. Hieronder volgt een toelichting op de voorzieningen.

Voorzieningen voor verplichtingen en risico's

T.b.v. nazorg bouwlocaties

Aard van de voorziening:	Voorziening als gevolg van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
Reden van de voorziening:	Deze voorziening is ingesteld om grondexploitaties sneller te kunnen afsluiten. De gecalculeerde kosten voor de nazorg bij bouwlocaties worden in deze voorziening gereserveerd.
Toelichting op de mutaties:	De uitgaven hebben betrekking op de in 2013 afgesloten bouwlocatie Oud Rijswijk (ERL) In 2016 zullen de laatste werkzaamheden aan de openbare ruimte worden afgerond.

Pensioenen wethouders

Aard van de voorziening:	Voorziening als gevolg van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
Reden van de voorziening:	De pensioenverplichtingen van de (oud) bestuurders zijn, voor zover niet ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij, in de voorziening pensioenen wethouders opgenomen.
Toelichting op de mutaties:	Ten behoeve van gewezen wethouders zijn de in 2015 ontvangen afkoopsommen van verzekeringmaatschappijen gestort in de voorziening pensioenen wethouders. Daarnaast zijn de pensioenverplichtingen van de actieve bestuurders en de zogenaamde slapers geactualiseerd en is het pensioentekort aangevuld. De inhoudingen op de wedden worden gestort in deze voorziening.

T.b.v. herstraten sleuven

Aard van de voorziening:	Voorziening als gevolg van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
Reden van de voorziening:	Deze voorziening is ingesteld om nazakkingen van sleuven van de nutsbedrijven te herstellen. Wanneer een nutsbedrijf een sleuf graaft, worden de toekomstige herstelkosten in rekening gebracht. Het herstraten a.g.v. verzakking vindt in de twee volgende boekjaren plaats.
Toelichting op de mutaties:	De mutaties geven een indicatie van het aantal sleuven dat bedrijven graven en de vergoeding die de gemeente hiervoor heeft gekregen. De vergoeding is gebruikt om herstelwerkzaamheden uit te voeren.

Organisatie 2020

Aard van de voorziening:	Voorziening als gevolg van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
Reden van de voorziening:	In de begroting 2013 is er een taakstelling op personeel opgenomen van € 250.000,-. De organisatie heeft ingezet op een

hoger te bezuinigen bedrag voor 2013.

Het bedrag dat bezuinigd is boven de taakstelling, zal worden gestort in een in te stellen voorziening organisatie 2020. De voorziening zal worden ingezet voor de uitvoering van het project 2020, het oplossen van personele knelpunten en voor het doen van investeringen die noodzakelijk zijn om op een later moment bezuinigingen te realiseren.

Toelichting op de mutaties:

In 2015 is een bedrag van € 72.000,- ten laste gebracht van de voorziening. De uitgaven betroffen voornamelijk uitgaven voor de aanschaf van een applicatie opgavengestuurd werken (€ 30.000,-), licentiekosten voor het programma viadesk (digitaal platform), advieskosten met betrekking tot het Opgaven gestuurd Werken, kosten voor bijeenkomsten met afgevaardigden uit de organisatie voor het uitwerken van (deel)onderwerpen van het project 2020 en kosten voor het uitvoeren van een Werkplekanalyse in het kader van Het Nieuwe Werken.

Daarnaast is er een bedrag van € 52.600,- toegevoegd voor opleidingen en een bedrag van € 20.000,- voor trainees.

Voorzieningen ter egalisering van kosten

Onderhoud kunst in de openbare ruimte

Aard van de voorziening: Voorziening als gevolg van gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren.

Reden van de voorziening: Deze voorziening is ingesteld om de kosten voor het meerjarenonderhoud voor de gemeentelijke kunstwerken in de openbare ruimte gelijkmatig te verdelen.

Toelichting op de mutaties: Naast de reguliere jaarlijkse storting van € 15.940,- is er ook een bedrag van € 136,13 gestort voor het onderhoud kunstwerk "het rode lint". Een bedrag van € 8.024,07 aan uitgaven is ten laste van de voorziening geboekt. Het betreft hier uitgaven van onderhoud dat is uitgevoerd aan de hand van het jaarlijkse inspectierapport.

Onderhoud gemeentelijk vastgoed

Aard van de voorziening: Voorziening als gevolg van gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren.

Reden van de voorziening: Deze voorziening is ingesteld om de kosten voor het meerjarenonderhoud voor de gemeentelijke woningen en bedrijfsgebouwen gelijkmatig te verdelen.

Toelichting op de mutaties: Een groot deel van de woningen zal de gemeente afstoten, er vindt daarom geen storting meer plaats in deze voorziening. Het onderhoud is beperkt tot hoogst noodzakelijk. In 2015 zijn er geen grootschalige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd en geen mutaties in de voorziening.

Onderhoud welzijnsaccommodaties (MOP)

Aard van de voorziening: Voorziening als gevolg van gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren.

Reden van de voorziening: Deze voorziening is ingesteld om de kosten voor het meerjarenonderhoud voor de (welzijns)gebouwen gelijkmatig te verdelen.

Toelichting op de mutaties: In 2015 is € 613.464,67 in de voorziening gestort en is € 712.825,80 uitgegeven ten behoeve van onderhoud.

Baggerwerken

Aard van de voorziening: Voorziening als gevolg van gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren.

Reden van de voorziening: Deze voorziening is ingesteld om de kosten voor het meerjarenonderhoud voor het baggeren van de watergangen

Toelichting op de voorzieningen

Toelichting op de mutaties: gelijkmatig te verdelen
De werkzaamheden voor het baggeren van watergangen zijn door het hoogheemraadschap uitgevoerd. De verrekening van deze werkzaamheden volgt in 2016.

Onderhoud sportcentrum de Schilp

Aard van de voorziening: Voorziening als gevolg van gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren.

Reden van de voorziening: Deze voorziening is ingesteld om de kosten voor het onderhoud voor het sportcentrum de Schilp gelijkmatig te verdelen.

Toelichting op de mutaties: De storting in de voorziening is gebaseerd op het meerjarenperspectief gedurende de looptijd van de verleende concessie aan Optisport (15 jaar). De voorziening is ingesteld per 1 juli 2015 en sindsdien heeft er alleen kleinschalig onderhoud plaatsgevonden. De groot-onderhoudswerkzaamheden, ingezet vóór 1 juli 2015, zijn ten laste gebracht van de MOP sportcentra en accommodaties.

Vooruitontvangen subsidies (voorheen voorzieningen)

Omschrijving	Saldo 01-01-2015	Toevoegingen 2015	Terugbetalingen 2015	Aanwendingen 2015	Saldo 31-12-2015
Onderwijsachterstandbeleid OAB (voorheen GOA)	124.826,15	646.257,12	-	682.207,96	88.875,31
Participatiebudget: educatie	311,00	-	-	-	311,00
EU-richtlijnen omgevingslawaaï	75.656,23	-	-	-	75.656,23
WIN VWS (RBN)	257.571,12	-	-	240.552,79	17.018,33
Weg- en railverkeerslawaaï	564.745,04	-	-	10.265,00	554.480,04
BWS gelden	123.299,45	-	-	22.383,80	100.915,65
WI cohort 2008	379.767,27	-	-	-	379.767,27
Participatiebudget: inburgering	688.820,78	342.339,00	-	10.000,00	1.021.159,78
Generaal Pardon	40.196,74	-	-	-	40.196,74
Impuls jeugdwerkloosheid RPA	100.950,00	-	-	-	100.950,00
Uitvoering Generaal Pardon	94.633,80	-	-	-	94.633,80
Totaal (exclusief ISV-3)	2.450.777,58	988.596,12	-	965.409,55	2.473.964,15
Geluidsanering (ISV-3)	298.143,78	-	-	-	298.143,78
Totaal ISV-3	298.143,78	-	-	-	298.143,78
Totaal vooruitontvangen subsidies (voorheen vz)	2.748.921,36	988.596,12	-	965.409,55	2.772.107,93

Toelichting op de vooruitontvangen subsidies (voorheen voorzieningen)

Onderwijsachterstandbeleid OAB (voorheen GOA)

Doel van de ontvangen bijdrage:	Deze voorheen voorziening is ingesteld om door het Rijk verstrekte gelden voor de uitvoering van activiteiten rondom voor- en vroegschoolse educatie die nog niet zijn besteed, te reserveren. Aan het eind van de regeling (1 januari 2017) dient het totale bedrag over de gehele periode te worden afgerekend.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	De regeling liep van januari 2011 t/m december 2015 en is nu verlengd tot 1 januari 2017.
Toelichting op de mutaties:	In het jaar 2015 is ca. € 36.000,- meer uitgegeven dan ontvangen. De uiteindelijke afrekening volgt aan het eind van de regeling.

Participatiebudget: educatie

Doel van de ontvangen bijdrage:	Voorheen voorziening als gevolg van nog niet bestede van derden verkregen middelen waarop een specifieke bestedingsrichting rust.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	Deze voorheen voorziening is ingevoerd om de in een jaar niet bestede gelden van de Wet participatiebudget te reserveren. De Wet participatiebudget bestaat uit de onderdelen re-integratie, inburgering en educatie. Deze voorheen voorziening betreft de niet bestede gelden met betrekking tot het onderdeel educatie.
Toelichting op de mutaties:	In het jaar 2015 zijn er geen mutaties op deze voorheen voorziening van toepassing.

EU-richtlijnen omgevingslawaaï

Doel van de ontvangen bijdrage:	Het budget voor de EU richtlijn Omgevingslawaaï, gedoteerd door het Ministerie I&M (VROM), is bestemd om beleid en plannen te maken, geluidskaarten up-to-date te houden, publiekscampagnes voor bewustwording te voeren etc. Het is voor besteding gedurende een langere termijn. De afgelopen twee jaar is gericht geweest op het in kaart brengen van geluidsproblematiek en het maken van een actieplan in het kader van de EU- geluidsrichtlijnen. Budget mag besteed worden aan onderzoeken en externe adviezen, niet aan 'fysieke maatregelen'. Het budget wordt in 2015 besteed aan het beleidsplan Ontheffingen Hogere Grenswaarde Geluid.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	2019
Toelichting op de mutaties:	Mutaties (beleidsplan is nog niet opgeleverd) worden verwerkt in 2016.

WIN VWS (RBN)

Doel van de ontvangen bijdrage:	Voorheen voorziening als gevolg van nog niet bestede van derden verkregen middelen waarop een specifieke bestedingsrichting rust.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	Deze voorheen voorziening is ingesteld ter reservering van het welzijnsdeel niet uitgegeven budget WIN ten behoeve van het samenwerkingsverband REBON.
Toelichting op de mutaties:	Zoals reeds was aangegeven in de jaarrekening 2014 is deze voorheen voorziening in het jaar 2015 aangewend voor een bedrag van € 46.315,- ten behoeve van onderzoek en een bedrag van € 194.237,- in verband met de herstructurering DSW.

Weg- en railverkeerslawaaï

Doel van de ontvangen bijdrage:	Deze voorheen voorziening is ingesteld om de nog niet bestede subsidiegelden voor weg- en railverkeerslawaaï te reserveren. Bestedingsdoel is geluidsanering. Dit betreft een subsidiebijdrage
---------------------------------	--

Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	die ter beschikking is gesteld door het Rijk (voorheen Ministerie van Verkeer en Waterstaat, nu I&M). Het bedrag is bestemd voor uitvoering van een saneringsprogramma (geluid) van woningen in het invloedsgebied van het spoor, de A4 en N730, als gevolg van de reconstructies die eind jaren 90 hebben plaatsgevonden. De opgave betreft het (laten) aanbrengen van geluidswerende voorzieningen aan woningen. Ruim 185 woningen, met name in de Muziekbuit, dienen nader onderzocht te worden, om te bepalen of de huidige geluidswering van de gevels voldoende is om de wettelijk vereiste geluidsbelastingwaarde binnen te kunnen garanderen. De gemeente dient aan het Ministerie te verantwoorden hoe en waar zij de investeringen in geluidssanering heeft besteed (opleverdocument). Advies werkzaamheden (plan van aanpak) zijn uitbesteed aan externe specialistisch onderzoeksbureau in 2014, en in 2015 wordt de uitwerking als project opgepakt, waarna daadwerkelijke investeringen aan fysieke aanpassing woningen start (2015-2016).
Toelichting op de mutaties:	n.v.t.
	Mutatie heeft betrekking op het onderzoek aan woningen, zoals beschreven.

BWS gelden

Doel van de ontvangen bijdrage:	Het bedrag is bestemd voor stimulering van het woonbeleid in brede zin. Onder meer gaat het hierbij om het onderzoek naar de mogelijkheden van een warmtenet en het opstellen van de woonvisie 2015.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	Aan het bedrag is geen bestedingstermijn verbonden.
Toelichting op de mutaties:	In 2015 is in totaal € 22.383,- afgeschreven. Dit bedrag is besteed aan het opstellen van de woonvisie 2015 – 2025, aan de Dag van het wonen, stakeholdersbijeenkomst voor het ophalen van input voor de woonvisie en aan het onderzoek Hoe willen ouderen wonen?

WI cohort 2008

Doel van de ontvangen bijdrage:	Voorheen voorziening als gevolg van nog niet bestede van derden verkregen middelen waarop een specifieke bestedingsrichting rust.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	Deze voorheen voorziening is ingesteld om het nog niet bestede deel van de toegekende subsidie te reserveren. Het betreft geoordeelde gelden.
Toelichting op de mutaties:	In het jaar 2015 zijn er geen mutaties op deze voorheen voorziening van toepassing.

Participatiebudget: inburgering

Doel van de ontvangen bijdrage:	Voorziening als gevolg van nog niet bestede van derden verkregen middelen waarop een specifieke bestedingsrichting rust.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	Deze voorheen voorziening is ingevoerd om de in een jaar niet bestede gelden van de Wet participatiebudget te reserveren. De Wet participatiebudget bestaat uit de onderdelen re-integratie, inburgering en educatie. Deze voorheen voorziening betreft het ontschotter inzetbare deel van het budget.
Toelichting op de mutaties:	In het jaar 2015 is er een toevoeging gedaan van € 342.339,- zijnde het restantbudget P-wet en is er een bedrag van € 10.000,- aangewend ten behoeve van het Leerwerkloket Haaglanden.

Generaal Pardon

Doel van de ontvangen bijdrage:	Voorheen voorziening als gevolg van nog niet bestede van derden verkregen middelen waarop een specifieke bestedingsrichting rust.
---------------------------------	---

Toelichting op de vooruitontvangen subsidies (voorheen voorzieningen)

Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	Deze voorheen voorziening is ingesteld om het nog niet bestede deel van de toegekende subsidie te reserveren. Het betreft geormerkt geld.
Toelichting op de mutaties:	In het jaar 2015 zijn er geen mutaties op deze voorheen voorziening van toepassing.

Impuls jeugdwerkeloosheid RPA

Doel van de ontvangen bijdrage:	Voorziening als gevolg van nog niet bestede van derden verkregen middelen waarop een specifieke bestedingsrichting rust.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	Deze voorziening is ingesteld om het nog niet bestede deel van de toegekende subsidie te reserveren. De uitgaven die ten laste zullen worden gebracht van deze voorziening zullen in het jaar 2014 worden gedaan en betreffen uitgaven met betrekking tot de regionale extra impuls Jeugdwerkeloosheid 2013 - 2014.
Toelichting op de mutaties:	In het jaar 2015 zijn er geen mutaties op deze voorheen voorziening van toepassing.

Uitvoering Generaal Pardon

Doel van de ontvangen bijdrage:	Voorziening als gevolg van nog niet bestede van derden verkregen middelen waarop een specifieke bestedingsrichting rust.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	Deze voorheen voorziening is ingesteld om het nog niet bestede deel van de toegekende subsidie te reserveren. In het jaar 2012 zijn de laatste lasten m.b.t. het generaal pardon geboekt. Het restant van deze voorheen voorziening zal worden ingezet conform de "Kadernota integrale schuldhulpverlening gemeente Rijswijk 2012-2015"
Toelichting op de mutaties:	In het jaar 2015 zijn er geen mutaties op deze voorheen voorziening van toepassing.

Geluidsanering (ISV-3)

Doel van de ontvangen bijdrage:	De subsidie is bestemd voor de uitvoering van het saneringsprogramma van woningen op de A-lijst (woningen Haagweg) van het Ministerie van I & M. De subsidie is ondergebracht in het ISV programma.
Maximale bestedingstermijn van de subsidie:	31-12-2014.
Toelichting op de mutaties:	Mutaties worden verwerkt bij opstellen eindafrekening project Haagweg.

Overzicht van de verstrekte waarborgen en garanties aan natuurlijke en rechtspersonen

Functies	Nummer	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Gevallen van de gemeenschappelijke waarborgen van de geldlening		Datum en nummer van het raadsbesluit
				naam van de andere borgen	Percentage van de geldlening dat door de eigen gemeente wordt gewaarborgd	
1	2	4	5	6	7	8
541	111	Verbouwing Herenstraat 65 Totaal 541	Stichting museum		100,00%	25.10.1994 no.154
560	102	Aankoop ateliers/Torenstraat	Kunstenaarsver.Art/Stock		100,00%	26.03.1991 no.32
560	105	Bouw accommodatie Totaal 560	St. Scouting The Jaquars		100,00%	27.04.1993 no. 47
730	92	Bejaardencentr.Steenvoorde	Stichting Zorginstellingen		100,00%	01.09.1988 no.126
730	92	Bejaardencentr.Steenvoorde Totaal 730	Stichting Zorginstellingen		100,00%	01.09.1988 no.126
820	114	Financ.200 won.Steenvoorde	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.216	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.217	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.218	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.219	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.220	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.222	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.223	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.224	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.226	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	117	Geldlening nr 85.228	Rijswijk Wonen (W.ver.Arb)	St.Waarborgfonds	achtervang	02.07.1996 no.53
820	124	Geldlening nr 40.0095863.01	St Zorginstelling Rijswijk		100,00%	
820	138	Geldlening 40.103427	St Rijswijk Wonen	St Waarborgfonds	achtervang	
820	139	Geldlening 40.103815	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	140	Geldlening 40295/FLEX.143	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	141	Geldlening nr 10025813	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	142	Geldlening nr 39286	Vidomes	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	143	Geldlening 10025181/39434	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	144	Geldlening 20025282/39592	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	145	Geldlening 20025463/39916	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	146	Geldlening 20025826/40471	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	148	Geldlening 10024928/38961	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	149	Geldlening 10025182/39428	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	150	Geldlening 10022225/33758	Vidomes	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	151	Geldlening 10022226/33759	Vidomes	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	152	Geldlening 870.511.050	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	100,00%	
820	152	Geldlening 870.511.040	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	100,00%	
820	152	Geldlening 870.511.030	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	100,00%	

Overzicht van de verstrekte waarborgen en garanties aan natuurlijke en rechtspersonen

Functies	Datum besluit goedkeuring	Rentepercentage	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gewone en buitengewone aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar		Toelichting	Percentage leningsbedrag waarvoor borgstelling is verleend
				waarvan door de gemeente gewaarborgd			Totaal (11+13-14)	waarvan door de gemeente gewaarborgd		
1	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
541	9.04.1991	6,000	114.204,80	114.204,80		4.906,56	109.298,24	109.298,24	40-annuïteit	100%
			114.204,80	114.204,80	0,00	4.906,56	109.298,24	109.298,24		
560		6,950	79.126,70	79.126,70		4.436,37	74.690,33	74.690,33	25-annuïteit	100%
560		7,250	13.412,11	13.412,11		3.009,63	10.402,48	10.402,48	25-annuïteit	100%
			92.538,81	92.538,81	0,00	7.446,00	85.092,81	85.092,81		
730	9.10.1988	4,900	667.056,85	667.056,85		47.646,92	619.409,93	619.409,93	lineair	100%
730	9.10.1988	6,250	761.972,59	761.972,59		58.613,28	703.359,31	703.359,31	lineair	100%
			1.429.029,44	1.429.029,44	0,00	106.260,20	1.322.769,24	1.322.769,24		
820		3,920	684.024,76	342.012,38		335.024,76	349.000,00	174.500,00	40-annuïteit	50%
820		4,470	1.910.000,00	955.000,00		77.000,00	1.833.000,00	916.500,00	20-annuïteit	50%
820		4,420	421.000,00	210.500,00		206.000,00	215.000,00	107.500,00	20-annuïteit	50%
820		4,670	220.000,00	110.000,00		220.000,00	0,00	0,00	35-annuïteit	
820		5,260	1.226.000,00	613.000,00		52.000,00	1.174.000,00	587.000,00	20-annuïteit	50%
820		5,000	195.000,00	97.500,00		97.000,00	98.000,00	49.000,00	35-annuïteit	50%
820		4,245	402.000,00	201.000,00		19.000,00	383.000,00	191.500,00	20-annuïteit	50%
820		4,025	154.000,00	77.000,00		75.000,00	79.000,00	39.500,00	20-annuïteit	50%
820		4,385	445.000,00	222.500,00		218.000,00	227.000,00	113.500,00	20-annuïteit	50%
820		6,830	449.000,00	224.500,00		220.000,00	229.000,00	114.500,00	20-annuïteit	50%
820		6,910	457.000,00	228.500,00		223.000,00	234.000,00	117.000,00	15-annuïteit	50%
820		4,680	340.335,00	340.335,00		113.445,00	226.890,00	226.890,00	15-annuïteit	100%
820		4,089	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,795	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		var	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,680	6.000.000,00	3.000.000,00		0,00	6.000.000,00	3.000.000,00	fixe	50%
820		4,959	20.000.000,00	10.000.000,00		0,00	20.000.000,00	10.000.000,00	fixe	50%
820		4,885	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		5.000.000,00	0,00	0,00	fixe	
820		4,865	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		5,400	15.000.000,00	7.500.000,00		0,00	15.000.000,00	7.500.000,00	fixe	50%
820		5,380	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		2,500	71.000,00	71.000,00		5.000,00	66.000,00	66.000,00	annuïteit	100%
820		2,500	47.000,00	47.000,00		3.000,00	44.000,00	44.000,00	annuïteit	100%
820		2,500	130.000,00	130.000,00		8.000,00	122.000,00	122.000,00	annuïteit	100%

Overzicht van de verstrekte waarborgen en garanties aan natuurlijke en rechtspersonen

Functies	Nummer	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Gevallen van de gemeenschappelijke waarborgen van de geldlening		Datum en nummer van het raadsbesluit
				naam van de andere borgen	Percentage van de geldlening dat door de eigen gemeente wordt gewaarborgd	
1	2	4	5	6	7	8
820	152	Geldlening 870.511.020	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	100,00%	
820	154	Geldlening 20026745/42376	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	156	Geldlening FRL.319/42940	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	157	Geldlening 43090 / 40106223		St.Waarborgfonds	achtervang	
820	158	Geldlening FRL.350/43148	Vidomes	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	161	Geldlening Flex 389	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	162	Geldlening 44186	Oolders,heijning en voogelaar	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	163	Geldlening 44191	SRLEV N.V.	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	164	Geldlening 45264	Vidomes	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	165	Geldlening 45249/4108475	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	166	Geldlening 45908/10028384	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
820	167	Geldlening 44955	St Rijswijk Wonen	St.Waarborgfonds	achtervang	
		Totaal 820				
822	134	Nationale Hypotheek Garantie	Diverse personen		achtervang	
		Totaal 822				
		Totaal generaal				

Overzicht van de verstrekte waarborgen en garanties aan natuurlijke en rechtspersonen

Functies	Datum besluit goedkeuring	Rentepercentage	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen/ gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gewone en buitengewone aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar		Toelichting	Percentage leningsbedrag waarvoor borgstelling is verleend
				waarvan door de gemeente gewaarborgd			Totaal (11+13-14)	waarvan door de gemeente gewaarborgd		
1	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
820		2,500	383.000,00	383.000,00		26.000,00	357.000,00	357.000,00	annuïteit	100%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		4,000	15.000.000,00	7.500.000,00		0,00	15.000.000,00	7.500.000,00	fixe	50%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		3,810	10.000.000,00	5.000.000,00		0,00	10.000.000,00	5.000.000,00	fixe	50%
820		3,740	15.000.000,00	7.500.000,00		0,00	15.000.000,00	7.500.000,00	fixe	50%
820		3,185	15.000.000,00	7.500.000,00		0,00	15.000.000,00	7.500.000,00	fixe	50%
820		2,620	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
820		2,990	10.000.000,00	5.000.000,00		0,00	10.000.000,00	5.000.000,00	fixe	50%
820		4,000	5.000.000,00	2.500.000,00		0,00	5.000.000,00	2.500.000,00	fixe	50%
			193.534.359,76	97.252.847,38	0,00	6.897.469,76	186.636.890,00	93.726.390,00		
822	+/-1995	diversen	4.686.638,92	2.343.319,46		807.593,44	3.879.045,48	1.939.522,74	diversen	50%
			4.686.638,92	2.343.319,46	0,00	807.593,44	3.879.045,48	1.939.522,74		
			199.856.771,73	101.231.939,89	0,00	7.823.675,96	192.033.095,77	97.183.073,03		

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2015

	Werkelijk 2015 (1)			Primitieve begroting 2015 (2)		
	x € 1.000			x € 1.000		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Omschrijving programma's						
1. Algemeen Bestuur en Organisatie	8.749	1.341	-7.408	8.775	936	-7.839
2. Openbare Orde en Veiligheid	4.421	74	-4.347	4.658	40	-4.618
3. Verkeer en Vervoer	9.088	6.356	-2.732	9.035	1.825	-7.210
4. Economie en Werken	898	2.042	1.144	798	2.322	1.524
5. Onderwijs	7.763	3.566	-4.197	4.498	110	-4.388
6. Sport, Cultuur en Recreatie	11.346	1.655	-9.691	11.472	1.932	-9.540
7. Sociaal Domein	61.596	23.942	-37.654	66.350	22.521	-43.829
8. Wonen en Leven	51.418	38.555	-12.863	50.714	40.154	-10.560
Subtotaal programma's	155.279	77.531	-77.748	156.300	69.840	-86.460
Algemene dekkingsmiddelen	5.966	85.679	79.713	240	85.765	85.525
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	5.966	85.679	79.713	240	85.765	85.525
Onvoorzien	0	0	0	-450	0	450
Subtotaal onvoorzien	0	0	0	-450	0	450
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	161.245	163.210	1.965	156.090	155.605	-485
Mutaties reserves						
1. Algemeen Bestuur en Organisatie			0			0
2. Openbare Orde en Veiligheid			0			0
3. Verkeer en Vervoer	4.180		-4.180			0
4. Economie en Werken			0			0
5. Onderwijs			0	48		-48
6. Sport, Cultuur en Recreatie	113	61	-52			0
7. Sociaal Domein		473	473			0
8. Wonen en Leven	50	3.943	3.893	12	806	794
Algemene dekkingsmiddelen	345	467	122	556	347	-209
Subtotaal mutaties reserves	4.688	4.944	256	616	1.153	537
HET RESULTAAT*	165.933	168.154	2.221	156.706	156.758	52

* Het voordelig restantsaldo van € 2.221.482,38 zal middels een voorstel bij de jaarrekening aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2015

	Begrotingswijzigingen in 2015 (3) x € 1.000		Begroting na wijziging 2015 (4) (2+3) x € 1.000			Afwijkingen (1-4) x € 1.000		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Omschrijving programma's								
1. Algemeen Bestuur en Organisatie	-99	212	8.676	1.148	-7.528	73	193	120
2. Openbare Orde en Veiligheid	-121	0	4.537	40	-4.497	-116	34	150
3. Verkeer en Vervoer	278	4.436	9.313	6.261	-3.052	-225	95	320
4. Economie en Werken	70	-320	868	2.002	1.134	30	40	10
5. Onderwijs	21	0	4.519	110	-4.409	3.244	3.456	212
6. Sport, Cultuur en Recreatie	133	104	11.605	2.036	-9.569	-259	-381	-122
7. Sociaal Domein	-3.321	289	63.029	22.810	-40.219	-1.433	1.132	2.565
8. Wonen en Leven	2.034	354	52.748	40.508	-12.240	-1.330	-1.953	-623
Subtotaal programma's	-1.005	5.075	155.295	74.915	-80.380	-16	2.616	2.632
Algemene dekkingsmiddelen	4.936	164	5.176	85.929	80.753	790	-250	-1.040
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	4.936	164	5.176	85.929	80.753	790	-250	-1.040
Onvoorzien	450	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal onvoorzien	450	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	4.381	5.239	160.471	160.844	373	774	2.366	1.592
Mutaties reserves								
1. Algemeen Bestuur en Organisatie			0	0	0	0	0	0
2. Openbare Orde en Veiligheid			0	0	0	0	0	0
3. Verkeer en Vervoer	4.180		4.180	0	-4.180	0	0	0
4. Economie en Werken			0	0	0	0	0	0
5. Onderwijs	-48		0	0	0	0	0	0
6. Sport, Cultuur en Recreatie	170	103	170	103	-67	-57	-42	15
7. Sociaal Domein		473	0	473	473	0	0	0
8. Wonen en Leven	132	3.003	144	3.810	3.666	-94	133	227
Algemene dekkingsmiddelen	15	735	571	1.082	511	-226	-615	-389
Subtotaal mutaties reserves	4.449	4.314	5.065	5.468	403	-377	-524	-147
HET RESULTAAT*	8.830	9.553	165.536	166.312	776	397	1.842	1.445

Programma: Algemeen Bestuur en Organisatie

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)						
Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
0010	Bestuursorganen	Lasten	1.618	1.699	1.855	156
		Baten	0	0	24	24
0011	Bestuurlijke samenwerking	Lasten	451	307	272	-34
		Baten	0	248	248	0
0020	Bestuursondersteuning	Lasten	2.671	2.672	2.558	-114
		Baten	0	0	71	71
0021	Publieksvoorlichting, promotie en Public Relations	Lasten	173	143	150	7
		Baten	0	0	0	0
0022	Organisatieverliezen	Lasten	272	272	312	39
		Baten	0	0	0	0
0030	Burgerzaken	Lasten	1.958	1.949	2.050	100
		Baten	932	897	988	91
0031	Verkiezingen / referenda	Lasten	211	181	175	-6
		Baten	0	0	0	0
0032	Publieke dienstverlening	Lasten	665	694	655	-39
		Baten	3	3	3	0
0060	Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie	Lasten	720	721	682	-39
		Baten	0	0	8	8
5801	Mediabeleid	Lasten	37	37	40	4
		Baten	0	0	0	0
Totaal Algemeen Bestuur en Organisatie			-7.839	-7.528	-7.408	120

Baten en lasten op programmaniveau			Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€	936	8.775
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€	213	-99
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€	1.148	8.676
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€	1.341	8.749
5.	Afwijking	€	193	73
	Saldo	€		120
	Positief is voordelig, negatief is nadelig			

Toelichting op de afwijking (exclusief uren)

0010 Bestuursorganen Lasten nadeel € 159.000,-

Het nadelig verschil ten opzichte van de raming van € 135.000,- wordt vooral veroorzaakt door de pensioenen van oud bestuursleden. De pensioenen worden voor een deel ten laste van de jaarlijkse

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Algemeen Bestuur en Organisatie

begroting betaald, maar ook voor een deel worden de uitkeringen ten laste van de voorziening pensioenen wethouders gebracht. De voorziening wordt door Proambt jaarlijks op basis van actuariële berekening opnieuw bepaald. Om redenen van leeftijdstoename pensioengerechtigden, rendement en stijging pensioenen is circa € 257.000,- aan de voorziening toegevoegd. Deze toevoeging is gedaan om voldoende middelen aan te houden om in de toekomst pensioenen te kunnen betalen.

0020 Bestuursondersteuning

Lasten voordeel € 52.000,-

Baten voordeel € 71.000,-

De afwijking op de uitgaven wordt voornamelijk veroorzaakt door een tweetal zaken.

In de begroting 2015 is voor het proces rondom de stadsvisie een bedrag geraamd van € 185.000,-.

Het proces van de stadsvisie is gestart in juni 2015 en loopt door tot in het tweede kwartaal van 2016.

In 2015 is er ongeveer € 50.000,- uitgegeven (en dus nog zo'n € 135.000,- over).

De hierboven genoemde € 135.000,- valt vrij in de algemene middelen. De nog in 2016 te maken kosten zullen, als tegenvaller, worden meegenomen in de halfjaarrapportage.

De overige kosten van directie en gemeentesecretaris zijn € 83.000,- hoger dan geraamd, waarvan ca. € 78.000,- aan personeelskosten. Hier staat een vergoeding van hetzelfde bedrag tegenover. Dit verklaart tevens het voordelig verschil aan de inkomstenkant. In totaal bedraagt het voordeel op dit product € 123.000,-.

0030 Burgerzaken

Lasten nadeel € 144.000,-

Baten voordeel € 91.000,-

De raming voor de begroting van zowel uitgaven als inkomsten zijn gebaseerd op de meest recente gegevens ten tijde van het samenstellen van de begroting. Het product burgerzaken bestaat uit een zevental sub producten. Over het algemeen geldt, meer inkomsten lijden tot hogere uitgaven.

Verreweg het grootste deel van de overschrijding op de uitgaven wordt veroorzaakt door hogere kosten op het onderdeel reisdocumenten (€ 133.000,-). Hier staat tegenover dat de inkomsten € 123.000,- hoger zijn dan geraamd. De oorzaak hiervan is de stijging van het aantal inwoners en het feit dat vanaf maart 2014 de reisdocumenten 10 jaar geldig zijn. Inwoners hebben, nadat hun reisdocument in 2014 was verlopen, gewacht tot in 2015 met het aanvragen van een nieuw paspoort of identiteitskaart. Bij het onderdeel naturalisaties zijn de uitgaven € 11.000,- lager en de inkomsten € 11.000,- lager. De inkomsten van het onderdeel overige persoonsdocumenten en informatievoorziening zijn € 20.000,- lager uitgevallen dan geraamd. De inkomsten die hier worden gemist zijn verantwoord op budgetten van andere afdelingen. Met ingang van 2016 is de begroting hierop aangepast. Tot slot zijn de inkomsten uit huwelijksvoltrekkingen/partnerschap € 13.000,- lager uitgevallen dan geraamd. In 2015 zijn 110 huwelijken minder gesloten. Deels wordt dit waarschijnlijk veroorzaakt doordat omliggende gemeenten ook een goedkoop tarief hanteren.

Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Overschrijding van de lasten	Onrechtmatigheid, telt niet mee	Onrechtmatigheid telt wel mee
Algemeen Bestuur en Organisatie	€ 73.000	€ 73.000	

De lastenoverschrijding wordt gedekt door hogere opbrengsten van € 193.000,-. Naast de ontvangen uitkeringen van pensioenverzekeringen is op basis van actuariële berekening van het pensioenadviesbureau PROambt extra gestort in de voorziening pensioenen wethouders tot een bedrag van 256.540,-. Hiermee was geen rekening gehouden in de raming.

Hogere kosten van reisdocumenten (€ 133.000,-). De oorzaak hiervan is de stijging van het aantal inwoners en het feit dat vanaf maart 2014 de reisdocumenten 10 jaar geldig zijn. Inwoners hebben, nadat hun reisdocument in 2014 was verlopen, gewacht tot in 2015 met het aanvragen van een nieuw paspoort of identiteitskaart. Hier staat tegenover dat de inkomsten € 123.000,- hoger zijn dan geraamd.

In de begroting 2015 was een bedrag opgenomen voor de realisatie van de stadsvisie van € 185.000,-. Het proces van de stadsvisie is gestart in juni 2015 en loopt door tot in de 2de helft van 2016.

In 2015 is er circa € 50.000,- uitgegeven.

De overschrijding van het programma is lager dan de door u vastgestelde rapporteringstolerantie.

Programma: Openbare Orde en Veiligheid

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)						
Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
1100	Openbare orde en veiligheid	Lasten	329	329	272	-57
		Baten	40	40	73	33
1200	Brandweer	Lasten	4.162	4.041	4.006	-35
		Baten	0	0	1	1
1201	Rampenbestrijding	Lasten	167	167	144	-23
		Baten	0	0	0	0
Totaal Openbare Orde en Veiligheid			-4.618	-4.497	-4.347	150

Baten en lasten op programmaniveau				Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€	40	4.658	
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€	0	-121	
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€	40	4.537	
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€	74	4.421	
5.	Afwijking	€	34	-116	
	Saldo	€		150	
	Positief is voordelig, negatief is nadelig				

Toelichting op de afwijking (exclusief uren)

1100 Openbare orde en veiligheid Lasten voordeel € 51.500,-

In 2015 jaar zijn er diverse meevallers geweest in de uitgaven. Zo zijn er weinig kosten gemaakt met de jaarwisseling. Ook zijn er geen trajecten ingezet in het kader van nazorg gedetineerden. Al deze personen zijn wel gescreend. Daarnaast is de verwachte structurele bijdrage aan het veiligheidshuis met een jaar uitgesteld.

Programma: Verkeer en Vervoer

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)

Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
2100	Wegen, straten en pleinen	Lasten	6.343	6.045	6.020	-25
		Baten	808	5.060	5.193	133
2110	Verkeer	Lasten	1.107	1.104	1.084	-20
		Baten	29	29	16	-12
2120	Openbaar vervoer	Lasten	133	133	121	-12
		Baten	0	0	0	0
2140	Parkeren	Lasten	582	878	728	-150
		Baten	973	1.173	1.148	-26
2400	Waterwegen	Lasten	870	1.152	1.135	-17
		Baten	16	0	0	0
Totaal Verkeer en Vervoer			-7.210	-3.052	-2.732	320

Baten en lasten op programmaniveau

			Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€	1.825	9.035
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€	4.436	278
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€	6.261	9.313
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€	6.356	9.088
5.	Afwijking	€	95	-225
	Saldo	€		320
	Positief is voordelig, negatief is nadelig			

Toelichting op de afwijking (exclusief uren)

2100 Wegen, straten en pleinen

Baten voordeel € 133.000,-

Bedrijven die in de gemeente in de ondergrond aan de slag gaan, betalen de gemeente een vergoeding. Deze vergoeding wordt gestort in de voorziening t.b.v. het herstraten van sleuven. Deze vergoeding gebruikt de gemeente om latere herstelwerkzaamheden uit te kunnen voeren. De vergoedingen die wij hebben ontvangen zijn hoger dan geraamd.

2140 Parkeren

Lasten voordeel € 138.000,-

Baten nadeel € 33.000,-

De onderschijding op de uitgaven wordt grotendeels veroorzaakt doordat twee extra budgetten in verband met de uitbreiding van het belanghebbende parkeren en de uitwerking van de kadernota parkeren niet (volledig) zijn benut. Er zijn wel verplichtingen aangegaan, maar de werkzaamheden zijn niet meer in 2015 uitgevoerd. Om BBV technische redenen dienen deze uitgaven in 2016 te worden

verantwoord. Dit betekent dat een bedrag van € 55.000,- overblijft in 2015. Bij de eerste halfjaarrapportage 2016 zullen wij dit bedrag als tegenvaller opvoeren. Een soortgelijke situatie doet zich voor bij het belanghebbende parkeren. In de extra toegekende middelen is een bedrag opgenomen van € 60.000,- voor de aanschaf van een systeem voor de geautomatiseerde verwerking vanuit de handhaving. Dit systeem moet zijn afgestemd op allerlei andere systemen zoals parkeervergunningen, waardoor de aanschaf in 2015 niet mogelijk was. Ook dit bedrag zal in de eerste halfjaarrapportage 2016 worden opgevoerd als tegenvaller.

Aan de inkomstenkant wordt een nadeel van € 33.000,- gerealiseerd. Met name de inkomsten uit parkeerautomaten laten zich moeilijk voorspellen. Op het invalide parkeren en op de parkeerautomaten is een plus gerealiseerd van € 31.000,-. De opbrengst van het belanghebbende parkeren, is € 62.000,- lager dan voorzien. Dit is het gevolg van een stelselwijziging. Het deel van de inkomsten dat in 2015 is ontvangen, maar betrekking heeft op 2016, circa € 60.000,- wordt verantwoord in 2016. Dit veroorzaakt een eenmalige tegenvaller.

Programma: Economie en Werken

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)						
Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
3100	Economische aangelegenheden	Lasten	798	868	898	30
		Baten	177	177	218	41
3300	Nutsbedrijven	Lasten	0	0	0	0
		Baten	2.145	1.825	1.825	0
Totaal Economie en Werken			1.524	1.134	1.144	10

Baten en lasten op programmaniveau				Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€	2.322	798	
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€	-320	71	
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€	2.002	868	
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€	2.042	898	
5.	Afwijking	€	40	30	
	Saldo	€		10	
	Positief is voordelig, negatief is nadelig				

Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Overschrijding van de lasten	Onrechtmatigheid, telt niet mee	Onrechtmatigheid telt wel mee
Economie en Werken	€ 30.000	€ 30.000	

De lastenoverschrijding wordt gedekt door hogere opbrengsten van € 40.000,-.

De kosten van bedrijfscontactpunt zijn € 21.000,- hoger dan geraamd.

De kosten van citymarketing en toerisme zijn € 21.000,- hoger dan geraamd.

De overschrijding van het programma is lager dan de door u vastgestelde rapporteringstolerantie.

Programma: Onderwijs

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)						
Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
4010	Huisvesting scholen	Lasten	2.312	2.410	5.094	2.684
		Baten	13	13	2.800	2.787
4030	Lokaal onderwijsbeleid	Lasten	1.627	1.550	2.127	577
		Baten	97	97	766	669
6500	Kinderopvang	Lasten	559	559	542	-17
		Baten	0	0	0	0
Totaal Onderwijs			-4.389	-4.409	-4.197	212

Baten en lasten op programmaniveau				Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€	110	4.498	
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€	0	20	
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€	110	4.519	
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€	3.566	7.763	
5.	Afwijking	€	3.456	3.244	
	Saldo	€		212	
	Positief is voordelig, negatief is nadelig				

Toelichting op de afwijking (exclusief uren)

4010 Huisvesting scholen
Lasten nadeel € 2.469.000,-
Baten voordeel € 2.787.000,-

Verreweg het grootste deel van het verschil, € 2.750.000,- meer uitgaven en voor hetzelfde bedrag meer inkomsten wordt veroorzaakt door de scholenbrand. Dit is budgettair neutraal verantwoord in de jaarcijfers. Vanwege deze scholenbrand zijn in 2015 extra lasten (uitgaven en afschrijvingen) op dit product ontstaan. Hier staan verzekeringsuitkeringen 2015 tegenover voor eenzelfde bedrag, waardoor de scholenbrand, zoals gezegd, geen effect op het rekeningresultaat geeft. Er ontstaat op dit product echter wel een optisch resultaat van € 220.000,- (minder uitgaven). Het komt doordat in deze toelichting de kosten van de toegerekende uren zijn geëlimineerd. Deze kosten worden echter wel gecompenseerd door een bijdrage van de verzekering. De afwikkeling van de scholenbrand zal nog enkele jaren duren, voor een overzicht van de financiën hiervan wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief die u hierover reeds ontvangen heeft.

Naast dit verschil is er aan de uitgavenkant nog een (nadelig) verschil van € 60.000,- en aan de inkomstenkant van ca. € 40.000,-. Dit wordt voor ca. € 40.000,- veroorzaakt door een bijdrage aan het schoolbestuur van het Rijswijks Lyceum/ Van Vredenburgcollege wegens vergoeding van een diefstalschade (lood van het dak), hier staat een vergoeding van de verzekering tegenover. Tot slot wordt per saldo een bedrag van ca. € 20.000,- nadelig aan de uitgavenkant veroorzaakt door een aantal mee- en tegenvallers op de raming.

4030 Lokaal onderwijsbeleid

Lasten nadeel € 538.000,-

Baten voordeel € 669.000,-

Het grootste deel van de afwijkingen in dit product wordt gevonden op de post Onderwijsachterstandbeleid OAB. Vrijwel alle gedane uitgaven hebben we onder de voor dit doel ontvangen rijksbijdrage kunnen verantwoorden. Dit heeft er toe geleid dat het gemeentelijke aandeel in deze begrotingspost (€ 45.000,-) niet volledig is aangewend. Slechts € 20.000,- hiervan behoefde te worden ingezet en resulteert dus in een voordeel van € 25.000,-.

Op het onderdeel regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC) is een voordeel aan de uitgavenkant ontstaan van € 70.000,-. De oorzaak van dit verschil is deels, € 49.000,- optisch. Het komt doordat in deze toelichting de kosten van de toegerekende uren zijn geëlimineerd. Deze kosten worden echter wel gecompenseerd door een bijdrage van de gemeente Den Haag. Het restant van het voordeel van € 21.000,- wordt voor € 8.000,- veroorzaakt doordat dit jaar geen kosten voor software zijn gemaakt. Het resterende bedrag van € 13.000,- (van het voordeel) is door Den Haag minder gesubsidieerd, wat dan tevens het verschil aan de inkomstenkant op dit onderdeel verklaard.

Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Overschrijding van de lasten	Onrechtmatigheid, telt niet mee	Onrechtmatigheid telt wel mee
Onderwijs	€ 3.244.000	€ 3.244.000	

Voor het programma Onderwijs is sprake van een overschrijding van de lasten voor:

Hogere lasten € 2.750.000,- in verband met de scholenbrand. Dit wordt gecompenseerd voor € 2.750.000 aan hogere opbrengsten vanuit de verzekeringsuitkeringen.

Hogere uitgaven € 702.000,- aan onderwijsachterstandenbeleid. Hiertegen staan hogere opbrengsten van € 682.000,- (overheidsbijdragen) tegenover.

Programma: Sport, Cultuur en Recreatie

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)						
Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
5100	Openbaar bibliotheekwerk	Lasten	1.447	1.447	1.446	-1
		Baten	0	0	0	0
5300	Sport	Lasten	5.547	5.594	5.493	-102
		Baten	1.925	1.916	1.589	-327
5400	Kunst en cultuur	Lasten	2.429	2.478	2.374	-104
		Baten	7	120	64	-57
5410	Cultureel erfgoed	Lasten	1.310	1.310	1.265	-45
		Baten	0	0	2	2
5800	Speeltuinwerk	Lasten	739	777	768	-9
		Baten	0	0	0	0
Totaal Sport, Cultuur en Recreatie			-9.540	-9.569	-9.691	-122

Baten en lasten op programmaniveau				Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€		1.932	11.472
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€		104	133
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€		2.036	11.605
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€		1.655	11.346
5.	Afwijking	€		-381	-259
	Saldo	€			-122
	Positief is voordelig, negatief is nadelig				

Toelichting op de afwijking (exclusief uren)

5300 Sport

Baten nadeel € 327.000,-

Het beheer van sportcentrum de Schilp is halverwege 2015 overgegaan naar Optisport. De inkomsten zijn conform de veranderde exploitatie van het sportcentrum de Schilp verlopen. Het voordeel voor de gemeente wordt behaald op personele lasten.

5400 Kunst en cultuur

Lasten voordeel € 100.000,-

Baten nadeel € 57.000,-

Ten behoeve van de realisatie van een kunstwerk bij de Brede school Stationskwartier is bij de eerste halfjaarrapportage 2015 een bedrag van € 52.840,- onttrokken aan de daarvoor bestemde bestemmingsreserve. Tot nu toe is slechts € 10.700,- hierop uitgegeven. De voorgenomen onttrekking zal dus plaatsvinden tot laatstgenoemd bedrag, waardoor het saldo van de reserve dus ca. € 42.000,-

hoger blijft en dus later kan worden ingezet. Voor de jaarrekening 2015 betekent dit een optisch voordeel van € 42.000,-.

De raming van de subsidie aan de schouwburg is te hoog gebleken. Dit heeft geleid tot een voordeel van € 37.000,-. Dit is bij de begroting van 2016 gecorrigeerd.

Op de overige onderdelen is per saldo een voordeel ontstaan van € 21.000,-. Dit door lagere uitgaven op cultuureducatie, aankopen eigen kunstbezit, subsidie aan Trias en eenmalige projecten.

Aangezien het kunstwerk op RijswijkBuiten nog niet gerealiseerd is wordt deze ook nog niet ten laste van de grondexploitatie RijswijkBuiten gebracht. Dit geeft een nadeel van € 57.000,- aan de inkomstenkant.

Programma: Sociaal Domein

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)						
Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
1400	Opvang zwerfdieren	Lasten	72	72	67	-5
		Baten	0	0	0	0
6100	Inkomen	Lasten	22.124	22.124	21.700	-424
		Baten	20.002	20.002	20.329	327
6110	Arbeidsmarkt overig	Lasten	3.700	3.787	3.445	-342
		Baten	0	0	8	8
6140	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	Lasten	3.702	3.902	3.685	-217
		Baten	165	221	217	-4
6204	Participatie en integratie overig	Lasten	0	0	0	0
		Baten	0	0	0	0
6210	Vreemdelingen	Lasten	0	0	241	241
		Baten	0	0	241	241
6230	Re-integratie- en participatie voorzieningen Participatiewet	Lasten	3.707	3.734	3.883	149
		Baten	0	0	197	197
6610	Maatwerkvoorzieningen materieel Wmo	Lasten	2.921	1.750	1.593	-157
		Baten	2	2	1	-1
6620	Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo	Lasten	11.117	9.661	8.868	-793
		Baten	1.175	1.300	1.413	113
6700	Algemene voorzieningen Wmo en jeugd	Lasten	8.158	8.061	8.290	229
		Baten	1.043	1.152	1.327	175
6710	Eerstelijnsloket Wmo en jeugd	Lasten	1.175	1.076	697	-380
		Baten	0	0	0	0
6820	Individuele voorzieningen natura jeugd	Lasten	7.967	7.255	7.529	274
		Baten	0	0	75	75
6830	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	Lasten	1.141	1.040	1.039	-1
		Baten	0	0	0	0
7100	Volksgesondheid	Lasten	532	532	523	-9
		Baten	1	1	1	-1
Totaal Sociaal Domein			-43.829	-40.219	-37.654	2.565

Baten en lasten op programmaniveau			Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€	22.521	66.350
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€	289	-3.321
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€	22.810	63.029
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€	23.942	61.596
5.	Afwijking	€	1.132	-1.433
	Saldo	€		2.565
	Positief is voordelig, negatief is nadelig			

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Sociaal Domein

Toelichting op de afwijking (exclusief uren)

6100 Inkomen

Lasten voordeel € 365.100,-

Baten voordeel € 326.800,-

Door toepassing van instroom-beperkende (poortwachtersfunctie) en uitstroom-bevorderende (werkgeversbenadering) instrumenten enerzijds en een goede inzet op handhaving anderzijds is er een voordelig resultaat bereikt van € 365.102,- ten opzichte van de geraamde lasten.

De bijstellingsmomenten in 2015 (april/september) van de rijksbijdragen waarmee de uitgaven aan bijstand gefinancierd worden hebben er uiteindelijk toe geleid dat er een voordeel is ontstaan ten opzichte van de geraamde baten van € 326.805,-.

6100 Arbeidsmarkt overig

Lasten voordeel € 341.800,-

Door incidentele voordelen bij de DSW Rijswijk eo en de Haeghe Groep is er een voordeel ontstaan ten opzichte van de begroting van € 341.875,-.

6140 Gemeentelijk armoede – en schuldenbeleid

Lasten voordeel € 166.400,-

Door de balansboekings van de debiteuren (waardering) is er een voordeel ten opzichte van de raming ontstaan van € 67.000,-. De afrekening van de Ooievaarspassen over het jaar 2014 is voor een bedrag van € 72.000,- lager uitgevallen dan waarmee rekening was gehouden. Doordat de uitgaven aan individuele inkomenstoelagen in het laatste kwartaal van het afgelopen jaar zijn achtergebleven bij de rest van het jaar is er op deze post een voordeel gerealiseerd van € 23.000,-. Het restant van het te verklaren voordeel kan gevonden worden in een onderbesteding bij de maatschappelijke participatie van kinderen voor een bedrag van € 22.000,- en een meevallend resultaat € 18.000,- op de kwijtscheldingen van gemeenteheffingen.

6210 Vreemdelingen

Lasten nadeel € 240.700,-

Baten voordeel € 240.500,-

Het beoogde tekort is afgedekt door het inzetten van de voorheen voorziening, zoals vastgelegd in de jaarrekening 2014.

6230 Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet

Lasten nadeel € 196.700,-

Baten voordeel € 197.200,-

In het jaar 2015 is er van Achmea een bedrag ontvangen van € 187.198,- met betrekking tot ingekochte verzekeringen ter dekking van werkgeversrisico's. Hierdoor is er voor dit bedrag een voordeel ten opzichte van de raming ontstaan.

Aangezien de eerdergenoemde ontvangst direct weer is ingezet zijn extra uitgaven te zien.

6610 Maatwerkvoorzieningen materieel Wmo

Lasten voordeel € 157.000,-

Door minder toekenningen van woonaanpassingen is een voordeel ontstaan van € 157.002,-.

6620 Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo

Lasten voordeel € 792.500,-

Baten voordeel € 112.800,-

De lasten laten een voordeel van € 792.525,- ten opzichte van de raming zien. Een groot deel van dit voordeel betreft een onderbesteding op de stelpost nieuwe taken van ruim € 400.000,-. Deze stelpost

is aangehouden, omdat in het transitie jaar tot op het laatste moment de exacte uitgaven niet te ramen waren. Met betrekking tot deze post is reeds in het jaar 2015 afgesproken dat een deel van de extra personeelskosten binnen het Sociaal Domein (€ 244.000,-) uit deze stelpost zou worden gedekt. Deze personele lasten zijn nu nog op de kostenplaatsen geboekt waardoor deze lasten niet zichtbaar zijn geworden in de exploitatie.

Er is ook een overschot van € 375.000,- door onderbesteding op Hulp bij het Huishouden. De omslag van HH2 (zwaardere hulp bij het huishouden) naar HH1 (lichte hulp bij het huishouden) heeft doorgezet, waardoor een evenwicht tussen beide productgroepen is ontstaan die in lijn is met het landelijk beeld. De totaal vraag naar hulp bij het huishouden is ook licht gedaald.

Door een hogere realisatie aan eigen bijdrage is er een voordeel aan baten te zien van € 112.781,-.

6700 Algemene voorzieningen Wmo en jeugd

Lasten nadeel € 290.800,-

Baten voordeel € 175.000,-

Van het totale nadeel aan lasten heeft € 181.428,- betrekking op hogere uitgaven van de accommodaties. Het overige nadeel van € 109.349,42 heeft te maken met de stijgende subsidie (voor dagrecreatieplus) ten behoeve van de Stichting Welzijn Rijswijk. De dekking hiervoor zou voor een deel uit de AWBZ pakketmaatregel komen. Deze overheveling is in 2015 niet gebeurd. Met ingang van 2016 is dit wel doorgevoerd.

Van het totale voordeel aan baten van € 174.987,- heeft een bedrag van € 115.587,- betrekking op hogere opbrengsten van de accommodaties. Een bedrag van € 59.400,- betreffen vergoedingen van het COA voor de maatschappelijke begeleiding van inburgering plichtige asielgerechtigden

6710 Eerstelijnsloket Wmo en jeugd

Lasten voordeel € 379.700,-

De lasten op dit product laten een voordeel zien van € 379.715,-. Dit voordeel betreft voor een bedrag van € 323.650,- de ramingen aan uitvoeringskosten Wmo en Jeugd. Met betrekking tot deze posten is reeds in het jaar 2015 afgesproken dat een deel van de extra personeelskosten binnen het Sociaal Domein hieruit zou worden gedekt. Deze personele lasten zijn nu nog op de kostenplaatsen geboekt waardoor deze lasten niet zichtbaar zijn geworden in de exploitatie.

De kosten met betrekking tot onafhankelijke cliëntondersteuning, geestelijke gezondheidszorg en de AWBZ pakketmaatregel laten een gesaldeerd voordeel zien van € 56.065,-. Het voordeel van de AWBZ pakketmaatregel die ter dekking van de subsidiestijging (voor dagrecreatieplus) voor Stichting Welzijn Rijswijk was bedoeld, is hier blijven staan. Dit is in 2016 overgeheveld.

6820 Individuele voorzieningen natura jeugd

Lasten nadeel € 273.800,-

Baten voordeel € 75.000,-

Op basis van prognoses van het Inkoopbureau (H10) zijn in de tweede halfjaarrapportage 2015 de budgetten van de uitgaven met 10% afgeramd. Doordat er echter op het einde van het jaar 2015 nog steeds nieuwe cliënten door zorgaanbieders werden aangemeld en er ook nog rekening gehouden moet worden met kosten die voortvloeien uit de LTA contracten (landelijke transitie contracten met zorgaanbieders via het VNG) is er een nadeel ontstaan van € 273.857,-. Dit nadeel wordt deels sociaal domein breed opgevangen door de daarvoor beoogde stelpost binnen het product maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo.

Een voordeel aan baten is ontstaan door een correctieboeking (€ 12.818,19), hogere opbrengsten aan ouderbijdragen (€ 18.031,52) en inkomsten van trainingen die zijn voorgeschoten voor andere gemeenten.

Programma: Wonen en Leven

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)						
Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
5600	Openbaar groen en openluchtrecreatie	Lasten	4.666	4.494	4.409	-85
		Baten	80	80	88	8
7210	Afvalverwijdering en -verwerking	Lasten	7.325	7.363	7.766	403
		Baten	6.384	6.514	6.678	163
7220	Riolering en waterzuivering	Lasten	1.053	3.489	3.482	-7
		Baten	0	89	89	0
7230	Milieubeheer	Lasten	1.379	1.329	1.206	-123
		Baten	46	1	50	49
7260	Baten rioolheffing	Lasten	0	0	0	0
		Baten	2.744	2.744	2.752	7
7290	Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater	Lasten	1.540	1.540	1.430	-109
		Baten	0	0	28	28
7300	Hemelwater	Lasten	257	257	260	3
		Baten	0	0	0	0
7310	Grondwater	Lasten	267	267	253	-14
		Baten	0	0	0	0
8100	Ruimtelijke ordening	Lasten	1.445	1.451	1.416	-35
		Baten	0	64	167	103
8200	Woningexploitatie	Lasten	235	235	240	5
		Baten	456	460	469	9
8210	Wijkontwikkeling	Lasten	495	495	467	-28
		Baten	0	0	0	0
8220	Volkshuisvesting	Lasten	2.110	2.073	2.400	327
		Baten	905	1.280	1.267	-12
8300	Bouwgrondexploitatie	Lasten	529	1.387	3.363	1.977
		Baten	125	911	2.245	1.334
8320	Grondexploitatie RijswijkBuiten	Lasten	29.413	28.368	24.724	-3.644
		Baten	29.413	28.365	24.724	-3.641
Totaal Wonen en Leven			-10.560	-12.240	-12.863	-623

Baten en lasten op programmaniveau			Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€	40.154	50.714
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€	354	2.033
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€	40.508	52.748
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€	38.555	51.418
5.	Afwijking	€	-1.953	-1.330
	Saldo	€		-623
	Positief is voordelig, negatief is nadelig			

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Wonen en Leven

Toelichting op de afwijking (exclusief uren)

7210 Afvalverwijdering en -verwerking

Lasten: nadeel € 428.000,-

Baten: voordeel € 163.000,-

De uitgavenraming is overschreden met € 428.000,-. Dit nadelig verschil wordt voor een groot deel veroorzaakt door de hogere onderhoudskosten van de ondergrondse containers. Daarnaast zijn er extra kosten in rekening gebracht voor het verwerking van kunststof, waarvoor de gemeente subsidie ontvangt.

De hogere inkomsten bestaan uit hogere ontvangen subsidies Nedvang dan geraamd, circa € 95.000,- en hogere opbrengsten afvalstoffenheffing circa € 70.000,-.

7230 Milieubeheer

Lasten voordeel € 106.000,-

Baten voordeel € 49.000,-

Aan de inkomstenkant is een voordelig verschil ontstaan van € 60.000,- dat een administratief technische oorzaak heeft. Tegenover dit voordeel staat aan de uitgavenkant een nadeel van hetzelfde bedrag. Dit zijn uitgaven in het kader van sanering weg- en railverkeerslawaaai (€ 10.000,-). Hier staat een onttrekking aan de betreffende reserve tegenover. En in het kader van het energiebeleid de aanschaf van een eerste tranche laadpalen ter grootte van € 50.000,- waar inkomsten in de vorm van een subsidie en een bijdrage van gebruikers tegenover staan.

In 2015 is er minder besteed aan het onderdeel milieuzone, omdat het contract met het bedrijf dat het camerasysteem van de milieuzone beheert, is beëindigd. Er wordt gewerkt aan een vervolg van het beheer van de milieuzone. Aan de uitgavenkant op dit onderdeel is sprake van een tegenvaller van ca. € 11.000,- grotendeels veroorzaakt doordat in 2014 een subsidie werd verwacht en als te ontvangen is opgenomen en uiteindelijk niet is doorgegaan.

De uitgaven voor duurzaamheid vallen lager uit dan gepland. Dit wordt met name veroorzaakt doordat sommige activiteiten al wel gestart zijn in 2015 maar nog doorlopen in 2016. De uitgaven verwachten we dus pas in 2016. Het verschil zit met name in het duurzaamheidsfonds dat we (pas) in de eerste helft van 2016 daadwerkelijk gaan instellen en de nulmeting die al wel gestart is maar nog niet geheel afgerond. Hier ontstaat een eenmalig voordeel van € 88.000,-.

Tot slot is op het onderdeel Omgevingsdienst Haaglanden een voordeel ontstaan van € 29.000,-.

De bijdrage aan de dienst zijn cf. de raming. Het voordeel is ontstaan door een voordelige afwikkeling van projectkosten uit een eerder jaar.

7290 Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater

Lasten voordeel € 128.000,-

Het afgelopen jaar is bij verschillende projecten de riolering vervangen. Overige onderhoudswerkzaamheden zijn beperkt uitgevoerd, waardoor er een restant krediet is.

8100 Ruimtelijke ordening

Baten voordeel € 103.000,-

Net als in 2014 zijn de inkomsten van de vaste afnemers van de topografische cartotheek tegen de voorspellingen in wel gerealiseerd. Dit resulteert in een voordeel van € 62.000,-. Deze inkomsten konden gegenereerd worden doordat de BGT (basiskaart grootschalige topografie) nog niet gereed was. Dit was wel het laatste jaar. De BGT zal uiterlijk juli 2016 gereed zijn. Het is wachten tot de overige bronhouders hun bestanden t.a.v. BGT geleverd hebben voor de "landelijke voorziening".

Bij bestemmingsplannen wordt het kostenverhaal geregeld door middel van anterieure overeenkomsten. Tot en met de tweede halfjaarrapportage 2015 is voorzien dat ca. € 63.000,- zou worden ontvangen. Na deze rapportage is echter nog een bedrag van € 41.000,- ontvangen. Dit was niet te voorzien en dus niet in de begroting verantwoord. In totaal bedraagt het voordeel € 103.000,-.

8220 Volkshuisvesting

Lasten nadeel € 353.000,-

Baten nadeel € 12.000,-

BWS subsidie

Om administratief technische rede zijn de uitgaven BWS subsidie met € 22.000,- overschreden en de inkomsten met hetzelfde bedrag. De uitgaven komen ten laste op een voor dit doel bestaande reserve. De inkomsten van Woonwagencentrum De Strijp zijn € 10.000,- hoger dan geraamd. De uitgaven daarentegen zijn eenmalig met € 89.000,- overschreden. In 2015 heeft de eindafrekening 2014 en 2015 met Rijswijk Wonen plaatsgevonden. In de jaarrekening 2014 hebben wij rekening gehouden met nog te declareren onderhoudskosten van € 30.000,-. In 2014 is echter € 51.000,- meer uitgegeven, veroorzaakt door een woonwagenrenovatie en grootschalig schilderwerk aan de 14 woonwagens. De afrekening 2015 valt € 26.000,- hoger uit veroorzaakt door extra uitgaven wegens sloop en herstelwerkzaamheden ten gevolge van de verwijdering van de twee woonwagens van het woonwagencentrum in juli 2015. In eigen beheer heeft de gemeente de vrijgekomen standplaatsen schoongemaakt en ingericht als groenperk en parkeerplaatsen. Kosten hiervan bedroegen € 12.000,-.

Wateropgave EPO in het kader van de omgevingsvergunning

In 2014 is voor gemeentelijke kosten een bedrag geraamd van € 150.000,-. Hierop is in 2014 slechts € 9.000,- uitgegeven, omdat de vergunning procedure nog liep en het restant van € 141.000,- vrijgevallen in de algemene middelen. Voor 2015 stond niets geraamd en is € 246.000,- uitgegeven. Ten behoeve van de aanleg van een waterberging in het Wilhelminapark als watercompensatie voor de nieuwbouw EPO in de Plaspoelpolder (voorwaarde HHD) is € 135.000,- uitgegeven. Van dit bedrag is € 55.000,- bijgedragen door EPO. Omdat de waterberging tevens voorziet in een deel van de wateropgave voor de herontwikkeling van Rijswijk Buiten alsmede een kwaliteitsslag is in het onderhoud van het Wilhelminapark is vanuit de grex. Rijswijk Buiten € 60.000,- en vanuit Stadsbeheer € 20.000,- bijgedragen in de realisatie van de waterberging. In totaal staat hier dus € 135.000,- niet geraamde inkomsten tegenover.

Het restantbedrag van € 111.000,- is voornamelijk besteed aan de aanleg van verkeersveiligheidsvoorzieningen voor de voetgangers en fietsers rondom de bouwplaats. Een klein bedrag is voorts besteed aan een onafhankelijk nulmetingonderzoek (voorschouw) naar de toestand van de openbare wegen rondom de bouwplaats om straks na oplevering van de nieuwbouw (medio 2019) te kunnen vaststellen welke degeneratie door zwaar vrachtverkeer is veroorzaakt op basis waarvan evt. ontstane schade kan worden verrekend.

Verder is nog een klein bedrag uitgegeven aan externe ondersteuning (gemeente Rotterdam) bij de toetsing van constructieberekeningen voor de nieuwbouw. Hier tegenover staat de bovengenoemde onderschrijding op het budget uit 2014.

Inkomsten bouwleges

De na aanpassing van de begroting (eerste halfjaarrapportage 2015) geraamde bouwleges zijn voor een deel niet gerealiseerd. Het gaat om een bedrag van € 179.000,-. De leges op in eerdere jaren verstrekte vergunningen (3 stuks) moesten worden gecorrigeerd door veranderde omstandigheden. Dit heeft geleid tot een terugbetaling van € 115.000,-. Het restant bedrag van € 64.000,- wordt veroorzaakt dat de geraamde activiteiten nog niet zijn aangevraagd of nog in behandeling zijn. Dit betekent niet dat we dit bedrag mislopen, het komt later binnen. De inkomsten uit leges worden stringent gemonitord. Indien noodzakelijk wordt hier bij de eerste halfjaarrapportage 2016 weer op terug gekomen.

8300 Bouwgrondexploitatie
Lasten nadeel € 1.893.000,-
Baten voordeel € 1.333.000,-

Huis van de Stad

De exploitatielasten (exclusief de uren) zijn € 82.000,- lager dan geraamd. In 2015 heeft er een afwaardering van € 708.000,- plaatsgevonden naar de WOZ-waarde van ca. € 4,5 mln.

Eikelenburg

In 2015 heeft de levering van gemeentelijke gronden voor de bouwfase 3A2 + rest 1A1 plaatsgevonden ter grootte van 729 m² voor een bedrag van € 110.830,- incl. de jaarlijkse indexering vanaf 1 januari 2010. De bijdrage in de ambtelijke kosten is gebaseerd op het aantal woningen (15 stuks) in deze fase en komt uit op een bedrag van € 6.410,- incl. indexering. In totaal is ontvangen een bedrag van € 116.970,-. De baten zijn geactiveerd.

Vrijenbanselaan

De opbrengst verkoop van kavel aan KFC bedroeg € 1.042.500,-. De kosten voor het bouwrijpmaken bedroegen (exclusief de uren) € 600.000,-. De lasten en de baten zijn geactiveerd.

TH Locatie

De raad heeft in 2015 een krediet beschikbaar gesteld voor de sloop van het gebouw op de TH-locatie ter grootte van € 750.000,-. De werkelijke kosten zijn ca. € 200.000,- lager. De lasten zijn geactiveerd.

Te Werve West

De kosten (exclusief de uren) van de uitvoering van de herinrichting van het park de Driesprong zijn € 360.000,- in 2015. De lasten zijn geactiveerd.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Baten en lasten op beleidsproductniveau (x € 1.000)						
Beleidsproduct	Omschrijving beleidsproduct		Raming primitief (1)	Raming na wijziging (3)	Jaarrekening (4)	Afwijking (4-3)
9500	Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	240	5.176	5.966	790
		Baten	85.765	85.929	85.679	-250
9510	Onvoorzien	Lasten	-450	0	0	0
		Baten	0	0	0	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			85.975	80.753	79.714	-1.039

Baten en lasten op totaalniveau				Baten	Lasten
1.	Raming van de primitieve begroting 2015	€		85.765	-210
2.	Begrotingswijziging 1 t/m 3 in 2015	€		164	5.386
3.	Raming na wijziging 2015 (1+2)	€		85.929	5.176
4.	Bedrag van de jaarrekening 2015	€		85.679	5.966
5.	Afwijking	€		-250	790
	Saldo	€			-1.039
	Positief is voordelig, negatief is nadelig				

Toelichting op de afwijking (exclusief uren)

Het nadeel van € 890.000,- van de lasten ten opzichte van de raming bestaat vooral uit:

BTW-

Compensatiefonds	N	452.300
Renteresultaat	N	183.730
Stelpost korting personeelsbudget	N	304.000
Overig	V	50.030
	N	890.000

Het nadeel van € 157.000,- van de baten ten opzichte van de raming bestaat vooral uit:

OZB	N	395.700
Toeristenbelasting	V	102.330
Renteresultaat	V	102.070
Overig	N	34.300
	N	157.000

Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

BTW-compensatiefonds (nadeel € 452.300,-)

In het verleden zijn er verschillende voorschotten ontvangen in het kader van de BTW en BCF. Gebleken is dat voor een bedrag van € 500.000,- in voorgaande jaren abusievelijk al als resultaat is verwerkt. Daarnaast zijn er correcties verantwoord, die hebben geleid tot een nadeel in 2015 van € 452.000,-.

Renteresultaat (lasten nadeel € 183.730,- en baten voordeel € 102.070,-)

Per saldo is er een nadeel op deze post ontstaan van circa € 81.000,-. De oorzaak hiervan is vooral de lagere doorberekening van rentekosten aan RijswijkBuiten dan is geraamd. Een en ander heeft te maken met de werkelijke uitgaven waarover rente wordt berekend. Deze uitgaven zijn gemiddeld later betaald dan waarmee in de raming rekening is gehouden.

Stelpost korting personeelsbudget (nadeel € 304.000,-)

Dit nadelig verschil ten opzichte van de raming valt weg tegen de onderschrijding op het totaal van de salariskosten.

OZB (nadeel € 395.700,-)

De opbrengst onroerendezaakbelasting (OZB) is lager dan geraamd. De tarieven voor de OZB worden in aanloop naar de begrotingsbehandeling berekend op basis van de ramingen van de totale WOZ waarden van de woningen en de niet-woningen. Eind 2015 is gebleken dat de opbrengst van de OZB niet-woningen 2% lager is dan de begrote opbrengst. Het waarde niveau van de niet-woningen is in 2014/ 2015 harder gedaald dan in de raming begroot is. Deze discrepantie resulteert in een lagere opbrengst OZB voor de niet-woningen.

Toeristenbelasting (voordeel € 102.330,-)

De opbrengst toeristenbelasting is hoger dan geraamd. Dat komt enerzijds doordat er ongeveer 15% meer overnachtingen zijn geweest in Rijswijk in de aanwezige hotels en pensions ten opzichte van 2014. De extra opbrengst naar aanleiding van de stijging van de overnachtingen is ongeveer € 28.500,-. Daarnaast is de administratieve verwerking van de aangiftes efficiënter geworden, waardoor nagenoeg alle aanslagen voor het vierde kwartaal van 2015 nog zijn verwerkt in de jaarrekening 2015. In eerdere jaren werden de meeste aanslagen van het laatste kwartaal van een jaar verwerkt in de jaarrekening van het jaar erna. Dit levert voor de jaarrekening 2015 een extra opbrengst van ongeveer € 80.000,- op.

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele lasten	x € 1.000	Incidentele baten	x € 1.000
Programma	Bedrag *)	Programma	Bedrag *)
1. Algemeen Bestuur en Organisatie <u>Beleidsproduct 0010 Bestuursorganen</u> Storting pensioenen wethouders	257	3. Verkeer en Vervoer <u>Beleidsproduct 2100 Wegen, straten en pleinen</u> Brug de Oversteek	4.180
5. Onderwijs <u>Beleidsproduct 4010 Huisvesting scholen</u> Scholenbrand	2.750	5. Onderwijs <u>Beleidsproduct 4010 Huisvesting scholen</u> Scholenbrand	2.750
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien <u>Beleidsproduct 9500 Algemene dekkingsmiddelen</u> Btw-compensatiefonds	452	8. Wonen en Leven <u>Beleidsproduct 8300 Bouwgrondexploitatie</u> Huis van de Stad	-708
Storting in de voorziening dubieuze debiteuren	1.027		
Mutaties Reserves <u>Beleidsproduct 9800 mutaties reserves</u> Storting algemene reserve brug de Oversteek	4.180	Mutaties Reserves <u>Beleidsproduct 9800 mutaties reserves</u> Vrijval reserve riolering	1.266
		Onttrekking aan reserve gemeentepersoneel	249
		Onttrekking aan reserve Sociaal Domein	473
Totaal	8.666	Totaal	8.210
		Saldo nadelig	-456

*) In bovenstaande overzicht worden de incidentele baten en lasten groter dan € 100.000 genoemd.

Toelichting op de incidentele baten en lasten

In het overzicht van de incidentele baten en lasten worden de incidentele baten en lasten groter dan € 100.000,- genoemd.

Programma 1 Algemeen Bestuur en Organisatie

Beleidsproduct 0010 bestuursorganen

Pensioenen wethouders

Naast de ontvangen uitkeringen van pensioenverzekeringen is op basis van actuariële berekening van het pensioenadviesbureau PROambt extra gestort in de voorziening pensioenen wethouders tot een bedrag van € 257.000,-.

Programma 3 Verkeer en Vervoer

Beleidsproduct 2100 Wegen, straten en pleinen

Brug de Oversteek

Het Stadsgewest Haaglanden (SGH) heeft een subsidiebeschikking afgegeven voor de nieuwe brug over het Rijn-Schiekanaal de Oversteek. De subsidie betreft een bedrag van € 4.179.776,- en dient als afkoopsom voor de bedien- en onderhoudskosten. Het bedrag is berekend op basis van de kosten voor 60 jaar exploitatie. De totaal te ontvangen subsidie van € 4.179.996,- wordt eenmalig als baten geboekt in de algemene reserve. De jaarlijkse kosten voor bediening en onderhoud bedragen in totaal € 120.250,-. Dit bedrag wordt structureel ten laste van de exploitatie gebracht.

Programma 5 Onderwijs

Beleidsproduct 4010 Huisvesting scholen

Scholenbrand

Vanwege de scholenbrand zijn in 2015 extra lasten (uitgaven en afschrijvingen) op dit product ontstaan. Hier staan verzekeringsuitkeringen 2015 tegenover voor eenzelfde bedrag, waardoor de scholenbrand geen effect op het rekeningresultaat geeft. De afwikkeling van de scholenbrand zal nog enkele jaren duren, voor een overzicht van de financiën hiervan wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief die u hierover reeds ontvangen heeft.

Programma 8 Wonen en Leven

Beleidsproduct 8300 Bouwgrondexploitatie

Huis van de Stad

In 2015 heeft er een afwaardering van € 708.000,- plaatsgevonden naar de WOZ-waarde van ca. € 4,5 mln.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Beleidsproduct 9500 Algemene dekkingsmiddelen

BTW-compensatiefonds

In het verleden zijn er verschillende voorschotten ontvangen in het kader van de BTW en BCF. Gebleken is dat voor een bedrag van € 500.000,- in voorgaande jaren abusievelijk al als resultaat is verwerkt. Daarnaast zijn er correcties verantwoord, die hebben geleid tot een nadeel in 2015 van € 452.000,-.

Dubieuze debiteuren

De vorderingen zijn opnieuw gewaardeerd en beoordeeld op inbaarheid. Op basis van deze herwaardering is in 2015 een storting in de voorziening dubieuze debiteuren gedaan van € 1.026.800. Met name de beoordeling van de vordering 'Modulus' leidt tot een forse storting in de voorziening.

Mutaties Reserves

Beleidsproduct 9800 Mutaties reserves

Algemene reserve

In 2015 is een bedrag van € 4.179.996,- gestort in de algemene dekkingsreserve. Dit betreft een ontvangen subsidie van het Stadsgewest Haaglanden voor de nieuwe brug over het Rijn-Schiekanaal 'De Oversteek'. Dit bedrag dient als afkoopsom voor de bedien- en onderhoudskosten.

Reserve riolering

De reserve riolering is voor een bedrag van € 1.266.000,- vrijgevallen en is volledig ten gunste van de bestaande vervangingsinvesteringen riolering gebracht.

Reserve gemeentepersoneel

In 2015 is de reserve aangewend voor het restant beschikbare budget TMW (€ 125.000,-). Daarnaast zijn de Leerwerkplaatsen voor de maatschappelijke opgaven hieruit gefinancierd (€ 95.000,-), het Leiderschapstraject (€ 13.000,-) en training bouwmeesters (€ 15.000,-).

Reserve Sociaal Domein

In het jaar 2015 is het restant van deze reserve conform de verwachtingen volledig aangewend ten behoeve van diverse kosten met betrekking tot het Sociaal Domein. De aanwendungen hadden voor een bedrag van € 137.558,- betrekking op (interne- en externe) personeelslasten. In verband met projectondersteuning en kosten van regionale samenwerking is er een aanwending gedaan van € 191.254,-. Het restant van € 145.153,- is aangewend ten behoeve van overige goederen, diensten en software.

IV BIJLAGEN

RIJSWIJK : BOUWREKENING						
Complexnummer : RIJSWIJKBUITEN 849						
Omschrijving 1	Geraamd in dienstjaar 2015 2	Verantwoord in het dienstjaar 2015 3	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord 4	Op basis van kostprijsberekening ingecalculeerd		Vermoedelijk nog te besteden/ ontvangen 7
				Uitgevoerde of nog in uit- voering zijnde plandelen 5	In totaal 6	
grondverwerving	9.769.580,00	3.973.132,00	118.360.582,36	118.360.582,36		
voorlichting & communicatie		675.902,35	2.385.798,84	2.385.798,84		
bestemmingsplan		754.977,94	5.196.153,80	5.196.153,80		
kosten tijd. beheer		0,00	325.933,74	325.933,74		
slopen c.a.		298.007,54	1.603.784,61	1.603.784,61		
archeolog. onderzoek		211.147,64	1.153.128,30	1.153.128,30		
bodem- + geluidsonderz.		120.138,44	488.235,81	488.235,81		
verleg. kabels + leiding.		1.034.996,33	2.377.676,58	2.377.676,58		
bodemsanering		659.520,13	2.508.851,22	2.508.851,22		
bouwrijpmaken	9.116.030,00	6.836.945,59	17.596.084,84	17.596.084,84		
woonrijpmaken		1.947.806,36	5.984.720,87	5.984.720,87		
groenvoorziening		355.730,99	464.738,78	464.738,78		
voorbereiding + toezicht	2.488.360,00	1.325.352,86	12.642.714,75	12.642.714,75		
rentelasten	6.381.960,00	6.281.228,00	38.928.322,62	38.928.322,62		
onvoorzien	612.470,00			0,00		
toevoeg. reserve/egalisatief.				0,00		
totaal (a)	28.368.400,00	24.474.886,17	210.016.727,12	210.016.727,12	0,00	0,00
bestemmingsplan		0,00	66.170,25	66.170,25		
grondverwerving		0,00	1.378.492,31	1.378.492,31		
overige bijdragen	494.100,00	2.523.193,94	6.533.189,45	6.533.189,45		
baten tijdelijk beheer	124.920,00	0,00	484.719,83	484.719,83		
rentebaten		524.730,32	1.193.596,45	1.193.596,45		
totaal (b)	619.020,00	3.047.924,26	9.656.168,29	9.656.168,29	0,00	0,00
per saldo (c = a - b)	27.749.380,00	21.426.961,91	200.360.558,83	200.360.558,83	0,00	0,00
opbr. "woningbouw"	21.982.150,00	21.208.978,90	37.716.122,11	37.716.122,11		
opbr. "niet woningbouw"	698.240,00	467.040,00	1.661.315,00	1.661.315,00		
totaal (d)	22.680.390,00	21.676.018,90	39.377.437,11	39.377.437,11	0,00	0,00
totaal generaal (c - d)	5.068.990,00	-249.056,99	160.983.121,72	160.983.121,72	0,00	0,00

RIJSWIJK : BOUWREKENING						
Complexnummer : EIKELENBURG 850						
Omschrijving 1	Geraamd in dienstjaar 2015 2	Verantwoord in het dienstjaar 2015 3	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord 4	Op basis van kostprijsberekening ingecalculeerd		Vermoedelijk nog te besteden/ ontvangen 7
				Uitgevoerde of nog in uit- voering zijnde plandelen 5	In totaal 6	
grondverwerving			37.837,49	37.837,49	37.837,49	
voorlichting & communicatie		400,00	13.440,06	13.440,06	13.440,06	
bestemmingsplan			47.532,18	47.532,18	47.532,18	
kosten tijd. beheer						
slopen c.a.						
archeolog. onderzoek		4.835,00	4.835,00	4.835,00	4.835,00	
bodem- + geluidsonderz.			16.620,00	16.620,00	16.620,00	
verleg. kabels + leiding.						
bodemsanering			65.252,56	65.252,56	65.252,56	
bouwrijpmaken		9.229,63	424.828,29	424.828,29	454.828,29	30.000,00
woonrijpmaken		2.556,97	130.266,86	130.266,86	130.266,86	
groenvoorziening		240,00	10.285,33	10.285,33	10.285,33	
voorbereiding + toezicht		74.311,06	832.468,70	832.468,70	1.083.371,70	250.903,00
rentelasten	-31.470,00	-31.472,35	31.066,31	31.066,31	31.066,31	
onvoorzien						355.050,00
toevoeg.reserve/egalisatief.						
totaal (a)	-31.470,00	60.100,31	1.614.432,78	1.614.432,78	1.895.335,78	635.953,00
bestemmingsplan						
grondverwerving						1.849.960,00
overige bijdragen		6.137,36	763.990,65	763.990,65	848.490,65	84.500,00
baten tijdelijk beheer						
rentebaten			1.314,26	1.314,26	1.314,26	
totaal (b)		6.137,36	765.304,91	765.304,91	849.804,91	1.934.460,00
per saldo (c = a - b)	-31.470,00	53.962,95	849.127,87	849.127,87	1.045.530,87	-1.298.507,00
opbr. "woningbouw"		110.830,16	1.692.803,73	1.692.803,73	1.692.803,73	
opbr. "niet woningbouw"						
totaal (d)		110.830,16	1.692.803,73	1.692.803,73	1.692.803,73	
totaal generaal (c - d)	-31.470,00	-56.867,21	-843.675,86	-843.675,86	-647.272,86	-1.298.507,00

RIJSWIJK : BOUWREKENING		
Complexnummer	: VRIJENBANSELAAN	853

Omschrijving 1	Geraamd in dienstjaar 2015 2	Verantwoord in het dienstjaar 2015 3	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord 4	Op basis van kostprijsberekening ingecalculeerd		Vermoedelijk nog te besteden/ ontvangen 7
				Uitgevoerde of nog in uit- voering zijnde plandelen 5	In totaal 6	
grondverwerving		400.000,00	408.900,00	408.900,00		
voorlichting & communicatie			27.760,69	27.760,69		
kosten tijd. beheer			794,64	794,64		
bodem- + geluidsonderz.			2.117,25	2.117,25		
bouwrijpmaken		200.471,72	252.516,87	252.516,87		286.800,00
woonrijpmaken						
groenvoorziening			2.398,00	2.398,00		
voorbereiding + toezicht		30.027,94	165.505,85	165.505,85		177.700,00
rentelasten	11.280,00	11.281,40	63.822,77	63.822,77		
toevoeg.reserve/egalisatief.						
totaal (a)	11.280,00	641.781,06	923.816,07	923.816,07		464.500,00
onttr. reserve/egalisatief.						
rijks-/provinciale bijdragen						462.700,00
overige bijdragen						
baten tijdelijk beheer						
rentebaten						
totaal (b)						462.700,00
per saldo (c = a - b)	11.280,00	641.781,06	923.816,07	923.816,07		1.800,00
opbr. "woningbouw"						
opbr. "niet woningbouw"		1.042.500,00				
totaal (d)		1.042.500,00				
totaal generaal (c - d)	11.280,00	-400.718,94	923.816,07	923.816,07		1.800,00

RIJSWIJK : BOUWREKENING						
Complexnummer : TE WERVE WEST 856						
Omschrijving 1	Geraamd in dienstjaar 2015 2	Verantwoord in het dienstjaar 2015 3	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord 4	Op basis van kostprijsberekening ingecalculeerd		Vermoedelijk nog te besteden/ ontvangen 7
				Uitgevoerde of nog in uit- voering zijnde plandelen 5	In totaal 6	
inbrengwaarde			65.013,34	65.013,34	171.244,34	106.231,00
grondverwerving						
voorlichting & communicatie						
kosten tijd. beheer						
slopen c.a.			11.713,87	11.713,87	11.713,87	
bodem- + geluidsonderz.		5.093,15	33.774,29	33.774,29	37.152,29	3.378,00
bouwrijpmaken		182.537,33	193.327,32	193.327,32	193.327,32	
woonrijpmaken						178.357,00
groenvoorziening		26.262,70	61.027,14	61.027,14	61.027,14	
voorbereiding + toezicht		181.687,43	385.957,47	385.957,47	385.957,47	
rentelasten	650,00	654,37	-8.592,49	-8.592,49	-8.592,49	
toevoeg.reserve/egalisatief.						
totaal (a)	650,00	396.234,98	742.220,94	742.220,94	1.030.186,94	287.966,00
onttr. reserve/egalisatief.						
Grondverkoop						534.864,00
rijks-/provinciale bijdragen						192.190,00
overige bijdragen	-2.000,00	40.000,00	336.626,66	336.626,66	464.751,66	128.125,00
baten tijdelijk beheer						
rentebaten						
totaal (b)	-2.000,00	40.000,00	336.626,66	336.626,66	1.191.805,66	855.179,00
per saldo (c = a - b)	2.650,00	356.234,98	405.594,28	405.594,28	-161.618,72	-567.213,00
opbr. "woningbouw"			33.000,00	33.000,00		
opbr. "niet woningbouw"						
totaal (d)			33.000,00	33.000,00	33.000,00	
totaal generaal (c - d)	2.650,00	356.234,98	372.594,28	372.594,28	-194.618,72	-567.213,00

RIJSWIJK : BOUWREKENING						
Complexnummer		: WALDHOORNPLEIN		857		
Omschrijving 1	Geraamd in dienstjaar 2015 2	Verantwoord in het dienstjaar 2015 3	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord 4	Op basis van kostprijsberekening ingecalculeerd		Vermoedelijk nog te besteden/ ontvangen 7
				Uitgevoerde of nog in uit- voering zijnde plandelen 5	In totaal 6	
inbrengwaarde						
grondverwerving						
voorlichting & communicatie						
kosten tijd. beheer						
slopen c.a.						
bodem- + geluidsonderz.	6.500,00				6.500,00	6.500,00
bouwrijpmaken	72.700,00				72.700,00	72.700,00
woonrijpmaken	119.520,00					119.520,00
groenvoorziening						
voorbereiding + toezicht	65.280,00	2.911,00	2.911,00	2.911,00	65.280,00	62.369,00
rentelasten						
toevoeg.reserve/egalisatief.						
totaal (a)	264.000,00	2.911,00	2.911,00	2.911,00	264.000,00	261.089,00
onttr. reserve/egalisatief.						
Grondverkoop	150.000,00					150.000,00
rijks-/provinciale bijdragen	114.000,00					114.000,00
overige bijdragen	12.500,00				12.500,00	12.500,00
baten tijdelijk beheer						
rentebaten						
totaal (b)	276.500,00				276.500,00	276.500,00
per saldo (c = a - b)	-12.500,00	2.911,00	2.911,00	2.911,00	-12.500,00	-15.411,00
opbr. "woningbouw"						
opbr. "niet woningbouw"						
totaal (d)						
totaal generaal (c - d)	-12.500,00	2.911,00	2.911,00	2.911,00	-12.500,00	-15.411,00

RIJSWIJK	:	BOUWREKENING
Complexnummer	:	BENEDICTUSLOCATIE 809

Omschrijving	Geraamd in dienstjaar 2015	Verantwoord in het dienstjaar 2015	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord
1	2	3	4
grondverwerving			980,00
bodemsanering			3.110,66
woonrijpmaken			1.909,51
groenvoorziening			1.953,87
voorbereiding + toezicht			10.411,12
rentelasten	560,00	562,17	5.066,02
toevoeg.reserve/egalisatief.			
totaal (a)	560,00	562,17	23.431,18
onttr. reserve/egalisatief.			
rijks-/provinciale bijdragen			
overige bijdragen			
baten tijdelijk beheer			947,49
rentebaten			7.867,36
totaal (b)			8.814,85
per saldo (c = a - b)	560,00	562,17	14.616,33
opbr. "woningbouw"			
opbr. "niet woningbouw"			
totaal (d)			
totaal generaal (c - d)	560,00	562,17	14.616,33

Omschrijving	Geraamd in dienstjaar 2015	Verantwoord in het dienstjaar 2015	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord
1	2	3	4
grondverwerving			37.790,53
bodem- + geluidsonderz.			6.452,74
bouwrijpmaken			1.031,07
woonrijpmaken			10.730,52
nazorg			24.492,07
groenvoorziening			45.799,80
voorbereiding + toezicht		24.000,00	144.471,76
inbrengwaarde 1-1-2007			105.713,81
rentelasten	19.730,00	19.728,26	161.742,00
toevoeg.reserve/egalisatief.			
totaal (a)	19.730,00	43.728,26	538.224,29
onttr. reserve/egalisatief.			
rijks-/provinciale bijdragen			
overige bijdragen			
baten tijdelijk beheer			
rentebaten			1.289,28
totaal (b)			1.289,28
per saldo (c = a - b)	19.730,00	43.728,26	536.935,01
opbr. "woningbouw"			
opbr. "niet woningbouw"			
totaal (d)			
totaal generaal (c - d)	19.730,00	43.728,26	536.935,01

RIJSWIJK	: BOUWREKENING
-----------------	-----------------------

Complexnummer	: HUIS VAN DE STAD 852
---------------	-------------------------------

Omschrijving	Geraamd in dienstjaar 2015	Verantwoord in het dienstjaar 2015	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord	Restant- bedrag van de aangegane verplich- tingen 4a
1	2	3	4	4a
grondverwerving			23.370,65	
voorlichting & communicatie				
kosten tijd. beheer				
archeolog. onderzoek				
bodem- + geluidsonderz.				
verleg. kabels + leiding.				
bouwrijpmaken				
woonrijpmaken				
groenvoorziening				
voorbereiding + toezicht	150.000,00			
inbrengwaarde 1-1-2015		-708.000,00	4.527.000,00	
rentelasten	209.400,00			
toevoeg.reserve/egalisatief.				
totaal (a)	359.400,00	-708.000,00	4.550.370,65	
onttr. reserve/egalisatief.				
rijks-/provinciale bijdragen				
overige bijdragen				
baten tijdelijk beheer				
rentebaten				
totaal (b)				
per saldo (c = a - b)	359.400,00	-708.000,00	4.550.370,65	
opbr. "woningbouw"				
opbr. "niet woningbouw"				
totaal (d)				
totaal generaal (c - d)	359.400,00	-708.000,00	4.550.370,65	

RIJSWIJK	: BOUWREKENING	Blad 1
Complexnummer	: TH LOCATIE (IMC)	854

Omschrijving	Geraamd in dienstjaar 2015	Verantwoord in het dienstjaar 2015	Totaal t/m dienstjaar 2015 verantwoord
1	2	3	4
grondverwerving kosten tijd. beheer rentelasten pl.onvolledigh./kostenstijg. toevoeg.reserve/egalisatief.	850.000,00	553.065,55	4.439.481,51
totaal (a)	850.000,00	553.065,55	4.439.481,51
onttr. reserve/egalisatief. rijks-/provinciale bijdragen overige bijdragen baten tijdelijk beheer rentebaten	750.000,00		
totaal (b)	750.000,00		
per saldo (c = a - b)	100.000,00	553.065,55	4.439.481,51
opbr. "woningbouw" opbr. "niet woningbouw"			
totaal (d)			
totaal generaal (c - d)	100.000,00	553.065,55	4.439.481,51

Staat van investeringen 2015							
A FCL	B Omschrijving investering	C Begrotingswijzigingen		E Gerealiseerd t/m 2014	F Gerealiseerd t/m 2014	G Gerealiseerd 2015	H Gerealiseerd 2015
		Raadsbesluit	Raming				
				Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
MATERIËLE VASTE ACTIVA MET ECONOMISCH NUT							
Gronden en terreinen							
72003101	Gronden Eikelenburg		-	-		76.293,51	
72003101	Gronden Eikelenburg (inkomsten)		-		-		748.713,51
74218101	Grondverwerving Brede School Sion (RijswijkBuiten)	11-11-2014	438.000				
74218101	Grondverwerving Brede School Sion (RijswijkBuiten)	10-11-2015	125.440				
74218101	Grondverwerving Brede School Sion (RijswijkBuiten)		563.440	-		565.118,40	
78300501	Asbestsanering en sloop Burgemeester Eلسenlaan 154		700.000		-	172.717,38	-
Totaal gronden en terreinen			1.826.880	-	-	814.129,29	748.713,51
Woonruimten							
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	06-11-2007	1.000.000				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	Overbr 09	3				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	01-07-2010	5.350				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	Overbr 10	43.930				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	09-11-2010	4.280				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	30-06-2011	200.000				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	30-06-2011	3.480				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	08-11-2011	80				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	BWN 2012	917.610				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	Overbr 11	3				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	13-11-2012	4.970				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	Overbr 12	23.219				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	13-11-2012	17.550				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	12-11-2013	31.330-				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	Overbr 13	3				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	12-11-2013	20.280				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	11-11-2014	19.560-				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	Overbr 14	2				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	11-11-2014	27.250				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg	10-11-2015	35.360				
78221901	Vervanging woonwagens Broekmolenweg		2.252.480	1.759.839,63		396.695,90	
Totaal woonruimten				1.759.839,63	-	396.695,90	-
Bedrijfsgebouwen							
74217002	Voorbereidingskrediet Brede School Stationskwartier	11-11-2014	22.630				
74217002	Voorbereidingskrediet Brede School Stationskwartier	10-11-2015	22.630-				
74217002	Voorbereidingskrediet Brede School Stationskwartier		-	-		-	
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	13-11-2012	255.780				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	Overbr 12	3				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	13-11-2012	1.619.000				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	BWN 2013	250.000-				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	09-07-2013	189.000-				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	12-11-2013	3.040				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	12-11-2013	12.180				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	11-11-2014	5.630-				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	11-11-2014	16.850				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	10-11-2015	420-				
74217003	Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier		1.461.803	398.452,97		191.156,17	
74217401	Voorbereidingskrediet Brede School Sion (RijswijkBuiten)	Overbr 13	2-				
74217401	Voorbereidingskrediet Brede School Sion (RijswijkBuiten)	12-11-2013	795.000				
74217401	Voorbereidingskrediet Brede School Sion (RijswijkBuiten)	11-11-2014	1.160				
74217401	Voorbereidingskrediet Brede School Sion (RijswijkBuiten)	Overbr 14	4-				
74217401	Voorbereidingskrediet Brede School Sion (RijswijkBuiten)	11-11-2014	8.820				
74217401	Voorbereidingskrediet Brede School Sion (RijswijkBuiten)	10-11-2015	3.000-				
74217401	Voorbereidingskrediet Brede School Sion (RijswijkBuiten)		801.975	145.444,69		200.390,89	
74217501	Brede School locatie Stationskwartier	12-11-2013	5.310.000				
74217501	Brede School locatie Stationskwartier	08-07-2014	45.150-				
74217501	Brede School locatie Stationskwartier	Overbr 14	2				
74217501	Brede School locatie Stationskwartier	11-11-2014	70.800				
74217501	Brede School locatie Stationskwartier	10-11-2015	33.060-				
74217501	Brede School locatie Stationskwartier		5.302.592	155.811,85		3.884.768,98	
74217801	Aanpassing Mr.D.Fockstr.4 t.b.v. huisvesting Kronenburgh	11-11-2014	104.490				
74217801	Aanpassing Mr.D.Fockstr.4 t.b.v. huisvesting Kronenburgh	Overbr 14	1-				
74217801	Aanpassing Mr.D.Fockstr.4 t.b.v. huisvesting Kronenburgh	10-11-2015	3.290				
74217801	Aanpassing Mr.D.Fockstr.4 t.b.v. huisvesting Kronenburgh		107.779	82.198,55		23.889,28	
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	31-01-2006	600.000				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	11-12-2007	41.279				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	16-12-2008	6.753				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	Overbr 08	160.004				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	09-07-2009	9.650				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	01-07-2010	10.870				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	Overbr 10	5				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	09-11-2010	20.700				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	30-06-2011	11.470-				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	08-11-2011	9.600				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	13-11-2012	590				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	Overbr 12	1				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	13-11-2012	16.430				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	BWN 2013	560.400-				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	BWN 2013	4.200.000				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	12-11-2013	4.930-				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	Overbr 13	3				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	12-11-2013	67.500				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	11-11-2014	42.100-				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	Overbr 14	3-				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	11-11-2014	102.680				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	07-07-2015	196.000				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	10-11-2015	76.220-				
74611101	Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk		4.746.943	661.393,10		3.890.455,72	
75307301	Aanpassingen sporthal de Schilp	28-04-2015	35.000	-		28.361,80	
75307401	Voorber.krediet verv.nieuwbouw Marimbahal in RijswijkBuiten		-	-		27.037,80	
76312601	Renovatie dak Stervoorde	11-11-2014	105.000	-		-	
Totaal bedrijfsgebouwen				1.443.301,16	-	8.246.060,64	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken							

Staat van investeringen 2015							
A FCL	B Omschrijving investering	C D		E Gerealiseerd t/m 2014	F Gerealiseerd t/m 2014	G Gerealiseerd 2015	H Gerealiseerd 2015
		Begrotingswijzigingen					
		Raadsbesluit	Raming	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	17-05-2011	125.000				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	BWN 2012	4.200.000				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	12-06-2012	44.770-				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	13-11-2012	3.210				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	Overbr 12	3				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	13-11-2012	17.130				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	BWN 2013	4.400.000				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	12-11-2013	1.250-				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	Overbr 13	5				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	12-11-2013	167.340				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	11-11-2014	12.020				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	Overbr 14	2.310-				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding	10-11-2015	293.860				
77225401	Renovatie Jaagpadleiding		9.170.239	8.846.378,53		325.398,16	
77226101	Vervanging vrijvervalriolen 2015	11-11-2014	2.500.000				
77226101	Vervanging vrijvervalriolen 2015	10-11-2015	300.000				
77226101	Vervanging vrijvervalriolen 2015	BWN 2015	1.000.000-				
77226101	Vervanging vrijvervalriolen 2015		1.800.000	-		1.717.887,16	
77226102	Vervanging riolering Ministerbuurt	BWN 2015	1.000.000	-		443.493,67	
77226201	Vervanging gemalen en persleidingen 2015	11-11-2014	84.000				
77226201	Vervanging gemalen en persleidingen 2015	10-11-2015	60.000-				
77226201	Vervanging gemalen en persleidingen 2015		24.000	-		644,88	
Totaal grond-, weg- en waterbouwkundige werken				8.846.378,53	-	2.487.423,87	-
Vervoermiddelen							
70127401	Vervangen bedrijfsauto's 2015	11-11-2014	170.000				
70127401	Vervangen bedrijfsauto's 2015	10-11-2015	15.000-				
70127401	Vervangen bedrijfsauto's 2015		155.000	-		75.904,67	
70128101	Vervangen bedrijfsauto's 2016		-	-		-	
70127401	Vervangen bedrijfsauto's 2015 (inkomsten)		-		-		1.500,00
Totaal vervoermiddelen				-	-	75.904,67	1.500,00
Machines, apparaten en installaties							
70127301	Vervangen grootformaat printer	11-11-2014	42.000	-		-	
75307201	Diverse invest.voortvl.uit meerjarenonderh.plan sportparken 2015	Overbr 14	8.520				
75307201	Diverse invest.voortvl.uit meerjarenonderh.plan sportparken 2015	11-11-2014	30.000				
75307201	Diverse invest.voortvl.uit meerjarenonderh.plan sportparken 2015		38.520	-		26.887,57	
76312301	Renovatie lift Trias	10-11-2009	42.000				
76312301	Renovatie lift Trias	13-11-2012	560				
76312301	Renovatie lift Trias	12-11-2013	560-				
76312301	Renovatie lift Trias	12-11-2013	840				
76312301	Renovatie lift Trias	11-11-2014	840-				
76312301	Renovatie lift Trias		42.000	-		-	
76312701	Vervanging ketels P. van Vlietlaan 10	11-11-2014	32.000	-		-	
Totaal machines, apparaten en installaties				-	-	26.887,57	-
Overig							
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	11-11-2008	100.000				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	09-11-2010	250.000				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	Overbr 11	1				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	Overbr 12	2-				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	13-11-2012	6.830				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	13-11-2012	8.890				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	12-11-2013	80-				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	Overbr 13	1-				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	12-11-2013	8.810				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	11-11-2014	700				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	11-11-2014	10.530				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	10-11-2015	640-				
70030401	Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)		385.038	247.268,41		9.890,74	
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	11-11-2008	30.000				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	Overbr 09	2				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	01-07-2010	970				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	Overbr 10	3				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	30-06-2011	820				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	Overbr 11	3-				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	13-11-2012	850				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	12-11-2013	880				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	Overbr 13	4				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	11-11-2014	920				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	10-11-2015	960				
70122701	Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice		35.407	23.907,24		11.562,69	
70124101	Vervanging software belastingen / WOZ	10-11-2009	250.000				
70124101	Vervanging software belastingen / WOZ	09-11-2010	4.800				
70124101	Vervanging software belastingen / WOZ	30-06-2011	4.800-				
70124101	Vervanging software belastingen / WOZ	13-11-2012	5.000				
70124101	Vervanging software belastingen / WOZ	12-11-2013	5.000-				
70124101	Vervanging software belastingen / WOZ	11-11-2014	5.000				
70124101	Vervanging software belastingen / WOZ	10-11-2015	5.000-				
70124101	Vervanging software belastingen / WOZ		250.000	-		92.731,10	
70124301	Aansluitingen DDS	10-11-2009	140.000				
70124301	Aansluitingen DDS	09-11-2010	1.870				
70124301	Aansluitingen DDS	30-06-2011	1.850-				
70124301	Aansluitingen DDS	08-11-2011	2.810				
70124301	Aansluitingen DDS	Overbr 12	3-				
70124301	Aansluitingen DDS	13-11-2012	500-				
70124301	Aansluitingen DDS	13-11-2012	3.500				
70124301	Aansluitingen DDS	12-11-2013	660-				
70124301	Aansluitingen DDS	Overbr 13	4				
70124301	Aansluitingen DDS	12-11-2013	3.790				
70124301	Aansluitingen DDS	11-11-2014	830-				
70124301	Aansluitingen DDS	Overbr 14	4-				
70124301	Aansluitingen DDS	11-11-2014	4.380				
70124301	Aansluitingen DDS	10-11-2015	370-				
70124301	Aansluitingen DDS		152.137	100.257,13		51.880,00	

Staat van investeringen 2015						Staat van investeringen 2015						
A	B	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	S	T
FCL	Omschrijving investering	Gerealiseerd t/m 2015	Gerealiseerd t/m 2015	Restantkrediet ultimo 2015	Restantkrediet ultimo 2015	Nog te verwachten uitgaven/ inkomsten					Te verwachten restantkrediet +/- = overschrijding	Krediet afsluiten ja/nee
						2016	2017	2018	2019	2020		
		Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten							
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											
77225401	Renovatie Jaagpadleiding											

Staat van investeringen 2015							
A	B	C	D	E	F	G	H
FCL	Omschrijving investering	Begrotingswijzigingen		Gerealiseerd t/m 2014	Gerealiseerd t/m 2014	Gerealiseerd 2015	Gerealiseerd 2015
		Raadsbesluit	Raming				
		Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten		
70124501	Midoffice	10-11-2009	280.000				
70124501	Midoffice	30-06-2011	140				
70124501	Midoffice	08-11-2011	140				
70124501	Midoffice	Overbr 12	2-				
70124501	Midoffice	13-11-2012	3.000				
70124501	Midoffice	13-11-2012	5.290				
70124501	Midoffice	12-11-2013	4.310				
70124501	Midoffice	Overbr 13	1				
70124501	Midoffice	12-11-2013	9.600				
70124501	Midoffice	11-11-2014	710				
70124501	Midoffice	11-11-2014	10.780				
70124501	Midoffice	10-11-2015	50-				
			313.919	268.129,36		10.725,17	
70128201	Vervanging mid-office publieke dienstverlening		-	-		-	
70125101	Basisregistratie Handelsregisterbesluit	09-11-2010	50.000				
70125101	Basisregistratie Handelsregisterbesluit	13-11-2012	1.000				
70125101	Basisregistratie Handelsregisterbesluit	12-11-2013	1.000-				
70125101	Basisregistratie Handelsregisterbesluit	12-11-2013	1.000				
70125101	Basisregistratie Handelsregisterbesluit	11-11-2014	1.000-				
70125101	Basisregistratie Handelsregisterbesluit		50.000	-		35.492,20	
70127101	Verv. en uitbr.netwerkkomponenten en netwerksoftware 2015	11-11-2014	74.000	-		-	
70127201	Documentaire informatievoorziening 2015	Overbr 14	49.470				
70127201	Documentaire informatievoorziening 2015	11-11-2014	65.000				
70127201	Documentaire informatievoorziening 2015		114.470	-		93.948,05	
70127701	Documentaire informatievoorziening 2016		-	-		-	
74217601	1° inrichting onderwijsleerpakket en meubilair Kronenburgh	12-11-2013	76.000				
74217601	1° inrichting onderwijsleerpakket en meubilair Kronenburgh	Overbr 14	3				
74217601	1° inrichting onderwijsleerpakket en meubilair Kronenburgh	10-11-2015	2.450				
74217601	1° inrichting onderwijsleerpakket en meubilair Kronenburgh	15-12-2015	41.320				
74217601	1° inrichting onderwijsleerpakket en meubilair Kronenburgh		119.773	61.333,25		58.437,35	
75305401	Toplaagrenovatie softbalveld	09-11-2010	76.000				
75305401	Toplaagrenovatie softbalveld	Overbr 12	24.000-				
75305401	Toplaagrenovatie softbalveld		52.000	-		51.664,35	
75307001	Lichte toplaagrenovatie veld 110	11-11-2014	37.000	-		-	
75307101	Renovatie toplaag veld 111 Sportpark Irene + ballenvangers	11-11-2014	53.000	-		-	
77219301	Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers	Overbr 12	3.005.060				
77219301	Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers	13-11-2012	529.000				
77219301	Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers	12-11-2013	2.716.460-				
77219301	Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers	Overbr 13	4				
77219301	Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers	11-11-2014	6.340				
77219301	Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers	Overbr 14	296.048-				
77219301	Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers	10-11-2015	12.570				
77219301	Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers		540.466	377.895,92		127.864,69	
77219601	Vervanging van afvalbakken 2015	11-11-2014	50.000	-		48.670,00	
78101701	Basisregistratie Grootschalige Topografie	09-11-2010	50.000				
78101701	Basisregistratie Grootschalige Topografie	13-11-2012	400				
78101701	Basisregistratie Grootschalige Topografie	12-11-2013	400-				
78101701	Basisregistratie Grootschalige Topografie		50.000	-		39.515,00	
78102101	Vervanging luchtfoto's 2015	Overbr 14	21.170				
78102101	Vervanging luchtfoto's 2015	11-11-2014	20.000				
78102101	Vervanging luchtfoto's 2015		41.170	-		11.885,22	
78102201	Vervanging luchtfoto's 2016		-	-		-	
78221801	Woonwagens De Strijp	20-12-2005	600.000				
78221801	Woonwagens De Strijp	11-12-2007	4.850				
78221801	Woonwagens De Strijp	Overbr 06	3-				
78221801	Woonwagens De Strijp	16-12-2008	6.836				
78221801	Woonwagens De Strijp	Overbr 08	3-				
78221801	Woonwagens De Strijp	15-12-2009	75.000-				
78221801	Woonwagens De Strijp	15-12-2009	19.960				
78221801	Woonwagens De Strijp	Overbr 09	4-				
78221801	Woonwagens De Strijp	01-07-2010	24.180				
78221801	Woonwagens De Strijp	Overbr 10	1-				
78221801	Woonwagens De Strijp	30-06-2011	21.990				
78221801	Woonwagens De Strijp	Overbr 11	5-				
78221801	Woonwagens De Strijp	13-11-2012	23.100				
78221801	Woonwagens De Strijp	Overbr 12	1				
78221801	Woonwagens De Strijp	12-11-2013	24.040				
78221801	Woonwagens De Strijp	Overbr 13	1-				
78221801	Woonwagens De Strijp	Overbr 14	4-				
78221801	Woonwagens De Strijp	10-11-2015	24.090				
78221801	Woonwagens De Strijp		674.027	627.286,50		24.087,80	
Totaal overig				1.706.077,81	-	668.354,36	-
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA MET ECONOMISCH NUT				13.755.597,13	-	12.715.456,30	750.213,51
MATERIËLE VASTE ACTIVA MET MAATSCHAPPELIJK NUT							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken							
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	11-11-2008	150.000				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	Overbr 08	1				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	09-07-2009	1.660				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	01-07-2010	3.480				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	Overbr 10	1-				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	09-11-2010	3.750				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	30-06-2011	610-				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	Overbr 11	3				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	03-07-2012	1.617.500				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	Overbr 12	12.497				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	13-11-2012	8.430				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	13-11-2012	3.741.000				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	13-11-2012	8.770				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	09-07-2013	3.648.500				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	12-11-2013	40.300				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	Overbr 13	1.999.998-				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	12-11-2013	75.310				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	11-11-2014	25.040				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	Overbr 14	2-				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	11-11-2014	144.420				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	07-07-2015	57.000-				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	10-11-2015	69.390-				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan		7.353.659	5.854.619,44		524.921,01	
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan (inkomsten)	09-07-2013	6.635.000				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan (inkomsten)	Overbr 13	1.999.995-				
72001701	BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan (inkomsten)		4.635.005	3.966.325,00		181.754,27-	

Staat van investeringen 2015								
A FCL	B Omschrijving investering	C		D	E	F	G	H
		Begrotingswijzigingen		Gerealiseerd t/m 2014	Gerealiseerd t/m 2014	Gerealiseerd 2015	Gerealiseerd 2015	
		Raadsbesluit	Raming					
				Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal		5-					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	Overbr 09	4					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	10-11-2009	1.015.000					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	01-07-2010	1.110					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	Overbr 10	3					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	09-11-2010	17.280					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	30-06-2011	10.490-					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	13-12-2011	4.430.100					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	13-12-2011	1.550					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	Overbr 11	5					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	08-11-2011	21.630					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	Overbr 12	2					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	13-11-2012	90.000					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	13-11-2012	24.110					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	12-11-2013	36.220-					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	Overbr 13	1-					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	12-11-2013	31.740-					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	11-11-2014	63.750-					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	10-11-2015	42.520					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal		5.501.108	4.974.898,47		353.963,88		
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal (inkomsten)	Overbr 09	3					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal (inkomsten)	13-12-2011	4.096.220					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal (inkomsten)	Overbr 12	3-					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal (inkomsten)	Overbr 13	4					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal (inkomsten)	Overbr 14	2					
72001901	Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal (inkomsten)		4.096.226		3.911.785,99		-	
72001902	Aanleggen damwand	13-11-2012	360.000					
72001902	Aanleggen damwand	Overbr 14	5					
72001902	Aanleggen damwand	10-11-2015	1.990					
72001902	Aanleggen damwand		361.995	405.514,74		1.985,87		
72001902	Aanleggen damwand (inkomsten)	13-11-2012	360.000					
72001902	Aanleggen damwand (inkomsten)	Overbr 14	2-					
72001902	Aanleggen damwand (inkomsten)		359.998		355.868,00		49.563,93	
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	13-11-2012	1.000.000					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	Overbr 13	5-					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	12-11-2013	1.500.000					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	11-11-2014	9.460					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	Overbr 14	1-					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	11-11-2014	359.000					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	11-11-2014	29.130					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	10-11-2015	28.700-					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase		2.868.884	10.823,97		3.018.098,15		
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	12-11-2013	788.000					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase	11-11-2014	1.589.000					
72002001	BOR-FONDS project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase		2.377.000		-		2.891.958,09	
72002205	Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 4	Overbr 12	83.570					
72002205	Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 4	11-11-2014	175.000					
72002205	Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 4	11-11-2014	3.180					
72002205	Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 4	10-11-2015	12.230					
72002205	Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 4		273.980	305.739,52		22.383,00		
72002205	Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 4 (inkomsten)	11-11-2014	175.000		-		-	
72002801	Fietspad 't Haantje	11-11-2008	150.000					
72002801	Fietspad 't Haantje	Overbr 09	5					
72002801	Fietspad 't Haantje	01-07-2010	20					
72002801	Fietspad 't Haantje	Overbr 10	4					
72002801	Fietspad 't Haantje	30-06-2011	1.070					
72002801	Fietspad 't Haantje	Overbr 11	6					
72002801	Fietspad 't Haantje	08-11-2011	3.580					
72002801	Fietspad 't Haantje	13-11-2012	1.770-					
72002801	Fietspad 't Haantje	Overbr 12	2					
72002801	Fietspad 't Haantje	09-07-2013	320.000					
72002801	Fietspad 't Haantje	12-11-2013	32.210					
72002801	Fietspad 't Haantje	12-11-2013	3.340					
72002801	Fietspad 't Haantje	Overbr 13	3					
72002801	Fietspad 't Haantje	12-11-2013	11.130					
72002801	Fietspad 't Haantje	11-11-2014	13.250-					
72002801	Fietspad 't Haantje	Overbr 14	5-					
72002801	Fietspad 't Haantje	07-07-2015	192.210-					
72002801	Fietspad 't Haantje	10-11-2015	1.450-					
72002801	Fietspad 't Haantje	15-12-2015	192.210					
72002801	Fietspad 't Haantje		504.895	123.864,61		386.706,98		
72002801	Fietspad 't Haantje (inkomsten)	09-07-2013	320.000					
72002801	Fietspad 't Haantje (inkomsten)	12-11-2013	32.210					
72002801	Fietspad 't Haantje (inkomsten)	07-07-2015	192.210-					
72002801	Fietspad 't Haantje (inkomsten)	15-12-2015	192.210					
72002801	Fietspad 't Haantje (inkomsten)		352.210		160.000,00		148.083,00	
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	09-11-2010	600.000					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	BWN 2011	100.000-					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	13-12-2011	75.260-					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	08-11-2011	10.000					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	Overbr 11	4					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	13-11-2012	2.550-					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	Overbr 12	10.438-					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	13-11-2012	9.150					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	12-11-2013	6.620					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	12-11-2013	6.540					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	11-11-2014	3.910-					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	Overbr 14	3-					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	11-11-2014	6.640					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011	10-11-2015	3.780-					
72004901	Uitvoering fietsbeleid 2011		429.774	229.683,57		2.859,98		
72006101	Ophoging Hoornbrug	Overbr 13	1					
72006101	Ophoging Hoornbrug	12-11-2013	600.000					
72006101	Ophoging Hoornbrug	11-11-2014	6.120					
72006101	Ophoging Hoornbrug	Overbr 14	2					
72006101	Ophoging Hoornbrug	11-11-2014	12.080					
72006101	Ophoging Hoornbrug	10-11-2015	21.730					
72006101	Ophoging Hoornbrug		639.933	845.273,45		137.005,37		
72008101	Herstel asfaltwegen 2015	Overbr 14	75.000					
72008101	Herstel asfaltwegen 2015	11-11-2014	569.000					
72008101	Herstel asfaltwegen 2015		644.000	-		467.157,58		
72009101	Herstel asfaltwegen 2016		-	-		-		
72008101	Herstel asfaltwegen 2015 (inkomsten)		-		-		40.133,43	
72008201	Fietspaden in asfalt 2015	11-11-2014	100.000	-		10.349,57		
72009201	Fietspaden in asfalt 2016		-	-		-		
72008201	Fietspaden in asfalt 2015 (inkomsten)	11-11-2014	50.000		-		-	
72009201	Fietspaden in asfalt 2016 (inkomsten)		-		-		-	
72008301	Herstellen (duiker)bruggen 2015	11-11-2014	83.000	-		82.995,74		

Staat van investeringen 2015

A FCL	B Omschrijving investering	C Begrotingswijzigingen		E Gerealiseerd t/m 2014	F Gerealiseerd t/m 2014	G Gerealiseerd 2015	H Gerealiseerd 2015
		Raadsbesluit	Raming				
				Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
72008301	Herstellen (duiker)bruggen 2015 (inkomsten)	07-07-2015	20.000		-		20.000,00
72008501	Nazorg fietsbeleid ISV-3	Overbr 14	2-				
72008501	Nazorg fietsbeleid ISV-3	15-12-2015	594.480				
72008501	Nazorg fietsbeleid ISV-3		594.478	131.187,91		317.602,21	
72008501	Nazorg fietsbeleid ISV-3 (inkomsten)	15-12-2015	594.480		-		-
72008601	Fietsverbinding Jaagpad-Huis te Hoornkade	10-11-2015	1.991.100	-		642.503,01	
72008601	Fietsverbinding Jaagpad-Huis te Hoornkade (inkomsten)	10-11-2015	1.541.500		-		640.000,00
72008701	Opwaarderen Generaal Spoorlaan	10-11-2015	50.000	-		34.962,46	
72008702	Opwaarderen Karel Doormanlaan	10-11-2015	25.000	-		-	
72008703	Opwaarderen Frans Halskade	10-11-2015	50.000	-		6.902,96	
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	Overbr 11	48.820				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	Overbr 12	18.990				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	13-11-2012	650				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	12-11-2013	75.000				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	12-11-2013	650-				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	Overbr 13	8.287				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	12-11-2013	1.360				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	11-11-2014	1.260-				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	Overbr 14	1-				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	10-11-2015	4.140				
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier		155.335	103.605,46		4.258,22	
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier (inkomsten)	12-11-2013	75.000		-		-
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	09-07-2013	30.000				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	12-11-2013	100.000				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	12-11-2013	200.000				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	11-11-2014	860-				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	Overbr 14	2				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	11-11-2014	860-				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	07-07-2015	258.500				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	10-11-2015	5.210				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier		591.992	138.801,89		44.274,84	
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier (inkomsten)	09-07-2013	30.000				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier (inkomsten)	12-11-2013	100.000				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier (inkomsten)	07-07-2015	258.500				
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier (inkomsten)		388.500		30.000,00		235.000,00
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	Overbr 12	3-				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	13-11-2012	900.000				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	12-11-2013	1.600				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	Overbr 13	1				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	12-11-2013	2.200.000				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	11-11-2014	9.880				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	Overbr 14	1-				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	11-11-2014	600.000				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	11-11-2014	6.600				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	10-11-2015	14.490				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel		3.732.567	527.167,34		2.557.951,04	
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel (inkomsten)	13-11-2012	900.000				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel (inkomsten)	12-11-2013	2.200.000				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel (inkomsten)	11-11-2014	600.000				
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel (inkomsten)		3.700.000		-		-
72121001	Tramlijn 17 - verbreding	Overbr 13	4				
72121001	Tramlijn 17 - verbreding	12-11-2013	2.500.000				
72121001	Tramlijn 17 - verbreding	11-11-2014	1.730				
72121001	Tramlijn 17 - verbreding	Overbr 14	4-				
72121001	Tramlijn 17 - verbreding	10-11-2015	5.750				
72121001	Tramlijn 17 - verbreding		2.507.480	143.720,01		1.552.958,52	
72121001	Tramlijn 17 - verbreding (inkomsten)	12-11-2013	2.500.000		-		1.234.849,50
72405201	Vervangen beschoeiingen 2015	11-11-2014	268.000				
72405201	Vervangen beschoeiingen 2015	10-11-2015	30.000				
72405201	Vervangen beschoeiingen 2015		298.000	-		298.906,16	
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	11-11-2008	1.000.000				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	10-11-2009	300.000				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	Overbr 10	2				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	09-11-2010	10.400				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	30-06-2011	7.210-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	08-11-2011	13.080				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	Overbr 11	3-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	13-11-2012	8.370-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	Overbr 12	29.829				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	13-11-2012	4.900				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	12-11-2013	2.510				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	Overbr 13	4-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	12-11-2013	22.380				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	11-11-2014	1.000.000				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	11-11-2014	35.970				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	Overbr 14	135.708-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	11-11-2014	52.610				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	07-07-2015	297.000-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	10-11-2015	117.320				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong		2.140.706	1.620.535,82		567.513,46	
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong (inkomsten)	Overbr 13	4-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong (inkomsten)	11-11-2014	1.000.000				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong (inkomsten)		3-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong (inkomsten)	07-07-2015	62.000-				
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong (inkomsten)		937.993		342.503,00		26.805,00
75604401	Zwethzone - Algemeen	05-07-2012	45.000				
75604401	Zwethzone - Algemeen	Overbr 12	1				
75604401	Zwethzone - Algemeen	Overbr 13	3-				
75604401	Zwethzone - Algemeen	11-11-2014	56.560				
75604401	Zwethzone - Algemeen	Overbr 14	2				
75604401	Zwethzone - Algemeen	10-11-2015	2.110				
75604401	Zwethzone - Algemeen		103.670	63.669,63		5.121,29	
75604401	Zwethzone - Algemeen (inkomsten)	11-11-2014	213.000				
75604401	Zwethzone - Algemeen (inkomsten)	Overbr 14	2-				
75604401	Zwethzone - Algemeen (inkomsten)		212.998		122.238,00		92.286,00

Staat van investeringen 2015						Staat van investeringen 2015						
A	B	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	S	T
FCL	Omschrijving investering	Gerealiseerd t/m 2015	Gerealiseerd t/m 2015	Restantkrediet ultimo 2015	Restantkrediet ultimo 2015	Nog te verwachten uitgaven/ inkomsten					Te verwachten restantkrediet -/- = overschrijding	Krediet afsluiten ja/nee
		Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	2016	2017	2018	2019	2020		
72008301	Herstellen (duiker)bruggen 2015 (inkomsten)		20.000,00		-						-	ja
72008501	Nazorg fietsbeleid ISV-3											
72008501	Nazorg fietsbeleid ISV-3	448.790,12		145.687,79		145.687,79					-	nee
72008501	Nazorg fietsbeleid ISV-3 (inkomsten)		-		594.480,00	594.480,00					-	nee
72008601	Fietsverbinding Jaagpad-Huis te Hoornkade	642.503,01		1.348.596,99		1.348.596,99					-	nee
72008601	Fietsverbinding Jaagpad-Huis te Hoornkade (inkomsten)		640.000,00		901.500,00	901.500,00					-	nee
72008701	Opwaarderen Generaal Spoorlaan	34.962,46		15.037,54		15.037,54					-	nee
72008702	Opwaarderen Karel Doormanlaan	-		25.000,00		25.000,00					-	nee
72008703	Opwaarderen Frans Halskade	6.902,96		43.097,04		43.097,04					-	nee
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier											
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	107.863,68		47.471,78		47.471,78					-	nee
72103804	Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier (inkomsten)		-		75.000,00	75.000,00					-	nee
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier	183.076,73		408.915,16		408.915,16					-	nee
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier (inkomsten)											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier (inkomsten)											
72105301	Ontsluitingsweg Stationskwartier (inkomsten)		265.000,00		123.500,00	123.500,00					-	nee
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	3.085.118,38		647.448,96		647.448,96					-	nee
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel (inkomsten)											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel (inkomsten)											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel (inkomsten)											
72120901	Tramlijn 15 - Rijswijkse deel (inkomsten)		-		3.700.000,00	3.700.000,00					-	nee
72121001	Tramlijn 17 - verbreding											
72121001	Tramlijn 17 - verbreding											
72121001	Tramlijn 17 - verbreding											
72121001	Tramlijn 17 - verbreding											
72121001	Tramlijn 17 - verbreding											
72121001	Tramlijn 17 - verbreding	1.696.678,53		810.801,48		810.801,48					-	nee
72121001	Tramlijn 17 - verbreding (inkomsten)		1.234.849,50		1.265.150,50	1.265.150,50					-	nee
72405201	Vervangen beschoeiingen 2015											
72405201	Vervangen beschoeiingen 2015											
72405201	Vervangen beschoeiingen 2015	298.906,16		906,16-							906,16-	ja
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											
73100601	Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong											

Staat van investeringen 2015							
FCL	Omschrijving investering	Begrotingswijzigingen		Gerealiseerd t/m 2014	Gerealiseerd t/m 2014	Gerealiseerd 2015	Gerealiseerd 2015
		Raadsbesluit	Raming				
				Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	BWN 2009	580.000				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	Overbr 09	5				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	10-11-2009	351.000				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	01-07-2010	4.310				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	Overbr 10	1-				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	BWN 2011	580.000-				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	30-06-2011	14.050				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	13-11-2012	9.500				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	Overbr 12	3-				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	13-11-2012	12.520				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	12-11-2013	2.640-				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	Overbr 13	1				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	11-11-2014	11.370				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	Overbr 14	3				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	07-07-2015	110.000				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone	10-11-2015	14.940				
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone		525.054	373.573,99		171.344,04	
75604701	Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone (inkomsten)		-		-		20.300,00
75606301	Vervanging bomen 2015	Overbr 14	70.000				
75606301	Vervanging bomen 2015	11-11-2014	120.000				
75606301	Vervanging bomen 2015	10-11-2015	3.680				
75606301	Vervanging bomen 2015		193.680	-		107.237,01	
75606401	Vervanging bomen 2016		-	-		-	
78213401	Inrichting omgeving Martin Campslaan	10-11-2015	200.000	-		57.419,86	
78213401	Inrichting omgeving Martin Campslaan (inkomsten)	10-11-2015	200.000		-		200.000,00
78222401	Nazorg herinr.openbaar gebied woonwaagencentrum Molenhof	12-11-2013	27.000				
78222401	Nazorg herinr.openbaar gebied woonwaagencentrum Molenhof	11-11-2014	540				
78222401	Nazorg herinr.openbaar gebied woonwaagencentrum Molenhof	10-11-2015	540-				
78222401	Nazorg herinr.openbaar gebied woonwaagencentrum Molenhof		27.000	-		24.418,54	
78222401	Nazorg herinr.openb.gebied woonw.centr.Molenhof (inkomsten)		-		-		2.000,00
Totaal grond-, weg- en waterbouwkundige werken				15.852.679,82	8.888.719,99	11.401.800,75	5.419.224,68
Machines, apparaten en installaties							
71206701	Vervangen brandkranen 2015	11-11-2014	40.000	-		6.743,23	
72005401	Verbeteren openbare verlichting 2012	Overbr 11	239.700				
72005401	Verbeteren openbare verlichting 2012	08-11-2011	215.000				
72005401	Verbeteren openbare verlichting 2012	Overbr 12	5				
72005401	Verbeteren openbare verlichting 2012	13-11-2012	9.090				
72005401	Verbeteren openbare verlichting 2012	12-11-2013	8.200-				
72005401	Verbeteren openbare verlichting 2012	11-11-2014	1.040				
72005401	Verbeteren openbare verlichting 2012	10-11-2015	1.080				
72005401	Verbeteren openbare verlichting 2012		457.715	27.095,15		281.654,09	
72007601	Vernieuwen openbare verlichting 2014	Overbr 13	278.080				
72007601	Vernieuwen openbare verlichting 2014	12-11-2013	260.000				
72007601	Vernieuwen openbare verlichting 2014	Overbr 14	31.169				
72007601	Vernieuwen openbare verlichting 2014	10-11-2015	13.170				
72007601	Vernieuwen openbare verlichting 2014		582.419	329.249,35		37.987,19	
72007701	Herstel en vervanging bij storingen openbare verlichting 2014	12-11-2013	174.000	-		174.000,00	
72007801	Vervanging lichtmasten 2015	Overbr 14	560.000				
72007801	Vervanging lichtmasten 2015	11-11-2014	138.000				
72007801	Vervanging lichtmasten 2015	10-11-2015	11.720				
72007801	Vervanging lichtmasten 2015		709.720	-		672.596,05	
72008801	Vervanging lichtmasten 2016		-	-		-	
72007901	Vervanging armaturen 2015	Overbr 14	105.000				
72007901	Vervanging armaturen 2015	11-11-2014	120.000				
72007901	Vervanging armaturen 2015	10-11-2015	1.980				
72007901	Vervanging armaturen 2015		226.980	-		225.000,00	
72008001	Vervanging kabelnet openbare verlichting 2015	Overbr 14	105.000				
72008001	Vervanging kabelnet openbare verlichting 2015	11-11-2014	210.000				
72008001	Vervanging kabelnet openbare verlichting 2015	10-11-2015	3.640				
72008001	Vervanging kabelnet openbare verlichting 2015		318.640	-		315.000,00	
72114001	Vervanging verkeerslichteninstallaties 2015 (20jr)	11-11-2014	120.000	-		40.563,38	
72114101	Vervanging verkeerslichteninstallaties 2016 (20jr)		-	-		-	
72114001	Vervanging verkeerslichteninstallaties 2015 (20jr) (inkomsten)		-		-		36.702,73
72114002	Vervanging verkeerslichteninstallaties 2015 (40jr)	11-11-2014	150.000	-		247.591,97	
72114002	Vervanging verkeerslichteninstallaties 2015 (40jr) (inkomsten)		-		-		105.271,63
Totaal machines, apparaten en installaties				356.344,50	-	2.001.135,91	141.974,36
Overig							
72008401	Opwaarderen kleine kansrijke plekken 2015	11-11-2014	100.000	-		42.649,53	
72009501	Opwaarderen kleine kansrijke plekken 2016		-	-		-	
72008401	Opwaarderen kleine kansrijke plekken 2015 (inkomsten)	07-07-2015	52.500		-		45.500,00
72009501	Opwaarderen kleine kansrijke plekken 2016 (inkomsten)		-		-		-
72142701	Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk	08-07-2014	80.000				
72142701	Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk	11-11-2014	50.000				
72142701	Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk	Overbr 14	3				
72142701	Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk	07-07-2015	100.000				
72142701	Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk	10-11-2015	5.000				
72142701	Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk		235.003	124.913,23		98.824,82	
75804501	Herinrichten speelplekken in de wijk 2015	Overbr 14	34.000				
75804501	Herinrichten speelplekken in de wijk 2015	11-11-2014	200.000			99.452,82	
75804501	Herinrichten speelplekken in de wijk 2015		234.000	-			
75804701	Herinrichten speelplekken in de wijk 2016		-	-		-	
75804601	Vervanging hekwerken 2015	11-11-2014	15.000	-		12.700,00	
77232001	Geluidsanering	13-11-2012	126.000				
77232001	Geluidsanering	11-11-2014	1.680				
77232001	Geluidsanering	10-11-2015	1.680-				
77232001	Geluidsanering		126.000	-		-	
77232101	Uitwerking actieplan Geluid 2015	11-11-2014	24.000	-		-	
77232201	Uitwerking actieplan Geluid 2016		-	-		-	
Totaal overig				124.913,23	-	253.627,17	45.500,00

Staat van investeringen 2015

A FCL	B Omschrijving investering	C		D	E	F	G	H
		Begrotingswijzigingen		Raming	Gerealiseerd t/m 2014	Gerealiseerd t/m 2014	Gerealiseerd 2015	Gerealiseerd 2015
		Raadsbesluit						
					Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA MET MAATSCHAPPELIJK NUT					16.333.937,55	8.888.719,99	13.656.563,83	5.606.699,04
FINANCIËLE VASTE ACTIVA								
Overige uitzettingen met looptijd >1 jr.								
72107801	Uitgezette gelden Haaglanden			-	-		66.993,05	
72107801	Uitgezette gelden Haaglanden (inkomsten)			-		-		681.754,27
Totaal overige uitzettingen met looptijd >1 jr.					-	-	66.993,05	681.754,27
Overige langlopende leningen								
78222301	Starterslening nieuwbouwwoningen RijswijkBuiten	BWN 2013	1.600.000		400.000,00		100.000,00	
Totaal overige langlopende leningen					400.000,00	-	100.000,00	-
TOTAAL FINANCIËLE VASTE ACTIVA					400.000,00	-	166.993,05	681.754,27
TOTAAL					30.489.534,68	8.888.719,99	26.539.013,18	7.038.666,82

Staat van investeringen 2015						Staat van investeringen 2015						
A	B	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	S	T
FCL	Omschrijving investering	Gerealiseerd t/m 2015	Gerealiseerd t/m 2015	Restantkrediet ultimo 2015	Restantkrediet ultimo 2015	Nog te verwachten uitgaven/ inkomsten					Te verwachten restantkrediet -/- = overschrijding	Krediet afsluiten ja/nee
						2016	2017	2018	2019	2020		
		Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten							
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA MET MAATSCHAPPELIJK NUT		29.990.501,38	14.495.419,03	5.470.266,17	7.772.990,96							
FINANCIËLE VASTE ACTIVA												
Overige uitzettingen met looptijd >1 jr.												
72107801	Uitgezette gelden Haaglanden	66.993,05		66.993,05-							66.993,05-	nee
72107801	Uitgezette gelden Haaglanden (inkomsten)		681.754,27		681.754,27-						681.754,27-	nee
Totaal overige uitzettingen met looptijd >1 jr.		66.993,05	681.754,27	66.993,05-	681.754,27-							
Overige langlopende leningen												
78222301	Starterslening nieuwbouwwoningen RijswijkBuiten	500.000,00		1.100.000,00		200.000,00	200.000,00	200.000,00	250.000,00	250.000,00	-	nee
Totaal overige langlopende leningen		500.000,00	-	1.100.000,00	-							
TOTAAL FINANCIËLE VASTE ACTIVA		566.993,05	681.754,27	1.033.006,95	681.754,27-							
TOTAAL		57.028.547,86	15.927.386,81	11.405.396,82	6.341.023,18							

TOELICHTING OP DE STAAT VAN INVESTERINGEN 2015

MATERIËLE VASTE ACTIVA MET ECONOMISCH NUT

Gronden en terreinen

72003101 Gronden Eikelenburg

In 2015 zijn een aantal percelen of gedeelten teruggeleverd aan AM. In totaal 4.803 m² tegen een koopsom van € 672.420,-. Deze koopsom wordt in mindering gebracht op de uitstaande lening bij de BNG. De financieringskosten en overige kosten worden direct in rekening gebracht bij de projectontwikkelaar.

74218101 Grondverwerving brede school Sion (RijswijkBuiten)

Gerealiseerd. Krediet kan worden afgesloten.

Woonruimten

78221901 Vervanging woonwagens Broekmolenweg

Het woonwagencentrum is medio 2015 opgeleverd. Het door Vidomes aangelegde openbaar gebied is, na een 2^e opname eind november 2015 op 15 december 2015 (terug) overgedragen aan de gemeente. Betalingen aan Vidomes, op grond van de in juli 2012 met de corporatie gesloten realisatieovereenkomst, hebben in het 1^e, 2^e en 3^e kwartaal plaatsgevonden. Het restant-bedrag, o.a. met betrekking tot de uitvoeringskosten van het Sociaal Plan (incl. het reeds eerder aan u gemelde meerwerk als gevolg van asbestsanering), zal in het 1^e kwartaal 2016 met Vidomes verrekend worden.

Bedrijfsgebouwen

74217003 Voorbereidingskrediet brede school Rembrandtkwartier

De voorbereidingen voor realisatie in het Rembrandtkwartier zijn volop in gang. Het restant krediet behouden en overzetten naar 2016.

74217401 Voorbereidingskrediet brede school Sion (RijswijkBuiten)

De voorbereidingen voor realisatie van de definitieve locatie in SionBuiten zijn volop in gang. Het restant krediet behouden en overzetten naar 2016.

74217501 Brede school locatie Stationskwartier

In 2015 is de bouw van de brede school gestart. Op 29 februari 2016 start de school in het nieuwe gebouw. In 2016 vinden nog allerlei betalingen plaats. Het krediet moet derhalve naar 2016 worden overgezet.

74217801 Aanpassing Mr. D. Fockstraat 4 t.b.v. Kronenburgh

Dit is uitgevoerd. Het krediet kan worden afgesloten.

74611101 Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk

Het restant krediet overbrengen naar 2016 t.b.v. het afrekenen van de asbestsanering.

75307301 Aanpassingen sporthal de Schilp

Het resterende openstaande krediet zal voor 1 juli 2016 aangewend worden in samenspraak met Optisport.

75307401 Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw Marimbahal in RijswijkBuiten

Ten behoeve van voorbereidingen en onderzoek naar het renoveren dan wel vervangen van de Marimbahal op een nader te bepalen locatie in het Rijswijkse is in 2016 een voorbereidingskrediet ter grootte van € 595.000,- beschikbaar gesteld. Uitgegeven is reeds een bedrag van € 27.073,80, waardoor begin 2016 een batig saldo resteert van € 567.962,20.

76312601 Renovatie dak Stervoorde
Uitvoering zal plaatsvinden in 2016.

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

77225401 Renovatie Jaagpadleiding

In 2013 is gestart met de grootschalige renovatie van de Jaagpadleiding. De werkzaamheden aan de riolering zijn afgerond. Over de afrekening van de werkzaamheden bestaat een discussie tussen de gemeente en de aannemer.

Dit krediet zal worden afgesloten. Mocht het dispuut financiële consequenties hebben dan zal dit via de reguliere investeringen voor de vervanging van riolering worden gerapporteerd.

77226101 Vervanging vrijvervalriolen 2015

Het afgelopen jaar is er verspreid over verschillende locaties de riolering gerenoveerd/vervangen. Door rioleringswerkzaamheden mee te nemen bij (bouw)projecten is er op uitvoeringskosten bespaard.

77226102 Vervanging riolering Ministerbuurt

Het eerste deel van het relinen (inwendig de leiding vernieuwen) van de riolering in de Ministerbuurt is uitgevoerd. In de eerste helft van 2016 zal het laatste deel worden afgerond. Op de werkzaamheden is een aanbestedingsvoordeel behaald. Een krediet van € 100.000,- zal worden overgezet naar 2016, het overige krediet zal terugvloeien naar de reserve.

77226201 Vervanging gemalen en persleidingen 2015

De afgelopen periode zijn een groot aantal oudere persleidingen komen te vervallen, (o.a. RijswijkBuiten) waardoor er geen kosten zijn gemaakt voor de vervanging.

Vervoermiddelen

70127401 Vervangen bedrijfsauto's 2015

De elektrische veegwagens worden begin 2016 geleverd en afgerekend.

Machines, apparaten en installaties

70127301 Vervanging grootformaat printer

Het investeringskrediet voor de vervanging van de A0 plotters/scanner voor archeologie en RijswijkBuiten kan vrijvallen omdat wordt ingezet op leasen van deze apparatuur. Bij de 1^e halfjaarrapportage 2016 zal hierop worden terug gekomen.

75307201 Diverse investeringen voortvloeiend uit meerjarenonderhoudsplan sportparken 2015

Het restant van investeringen dient afgesloten te worden voor 2015.

76312301 Renovatie lift Trias

In afwachting van besluitvorming met betrekking tot de beschikking van de welzijnsaccommodaties is dit krediet niet gebruikt. Indien de huidige locatie van Trias gehandhaafd blijft is renovatie van de lift noodzakelijk. Derhalve het krediet niet afsluiten.

76312701 Vervanging ketels P. van Vlietlaan 10

Uitvoering zal plaatsvinden in 2016.

Overig

70030401 Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)

Aanvankelijk was het de bedoeling dat het KCC per 1 januari 2016 zou zijn verplaatst naar de 5^e etage, in de ruimte waar voorheen ICT werkzaam was. Er lagen zelfs al tekeningen van de nieuwe indeling. Inmiddels is gebleken dat het telefoonaanbod in het KCC is toegenomen, met name in de ochtenduren. Het spreekuur Sociaal Domein zorgt voor een piekmoment waarop feitelijk alle agents aan de telefoon zouden moeten zitten teneinde de servicenorm te halen.

Het aantal agents is bij maximale bezetting 9 en even zoveel werkplekken zijn er in de bestaande ruimte. Bij verdere uitrol van 14070 zal het telefoonverkeer in het KCC verder toenemen doch ruimte voor méér agents is er niet. In 2016 zal hoe dan ook hiervoor een bouwkundige oplossing moeten worden gevonden, waarvoor het bestaande krediet (2015: € 127.880,-) benut zal worden.

70122701 Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice

Gerealiseerd, kan worden afgesloten.

70124101 Vervanging software belastingen / WOZ

Uitgaven worden gedaan in 2016 voor aansluiten op de landelijke voorzieningen WOZ, uitbreiden module WOZ binnen Ortax, vervangen Topdesk voor pre mediation, Zaak DMS koppeling. In 2017 investeringen voor digilevering, digimelding.

70124301 Aansluitingen DDS

Gerealiseerd, kan worden afgesloten.

70124501 Midoffice

Het totale krediet voor 2015 en 2016 bedraagt € 235.060,-. Dit krediet zal benut worden voor:

1. Aanpassen SugarCRM waardoor het KCC méér vragen zelf kan beantwoorden;
2. Uitbreiding van de persoonlijke informatievoorziening op de website zodat klanten minder contact met de gemeente behoeven te zoeken. Denk hierbij o.a. uitkeringsinformatie en belastingeninformatie;
3. De Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020 richt zich o.a. op volledige invoering van zaakgericht werken. De voorinvestering zal in 2016 plaatsvinden;
4. Realisatie van selfservice mogelijkheden in de publiekshal en op de (nieuwe) website.

70125101 Basisregistratie Handelsregisterbesluit

De uitgaven van dit budget is afhankelijk van de realisatie van de bijpassende wet- en regelgeving.

70127101 Vervanging en uitbreiding netwerkcomponenten en netwerksoftware 2015

Ten laste van dit krediet zijn geen kosten geboekt, als gevolg van de uitbesteding van het IT beheer aan Delft. De daardoor vrijvallende kapitaallasten worden ingezet als dekking voor de kosten van de uitbesteding.

70127201 Documentaire informatievoorziening 2015

In 2015 is ingezet op de doorontwikkeling van het DMS en het Zaaksysteem. Relevante migraties en aanpassingen hebben plaatsgevonden. Ook is een start gemaakt met de koppeling van GWS4all met het DMS. De uitgaven voor de afronding van deze belangrijke koppeling vinden plaats in 2016.

74217601 1^e Inrichting onderwijsleerpakket en meubilair Kronenburgh

Dit is afgerekend. Het restant krediet kan vervallen.

75305401 Toplaagrenovatie softbalveld

Begin januari 2015 is gestart met de renovatie. Inmiddels zijn de ballenvangers en dugouts geplaatst. Tevens is een start gemaakt met de renovatie van de (half-)verharding. Kosten worden inmiddels in rekening gebracht en zijn intern geboekt. Oplevering in maart 2015.

75307001 Lichte toplaagrenovatie veld 110

De geplande toplaagrenovatie is gezien de status van het veld nu niet nodig en kan in tijd een jaar worden doorgeschoven.

75307101 Renovatie toplaag veld 111 Sportpark Irene + ballenvangers

Gezien de ontwikkelingen op het sportpark wordt de renovatie van de toplaag en de ballenvangers een jaar doorgeschoven.

77219301 Investeringskosten a.g.v. plaatsen containers

Het afgelopen jaar zijn er in Cromvliet en op de Haagweg maatregelen genomen om containers ondergronds te brengen. Het restant krediet wordt in 2016 benut voor de voorbereidingen op het ondergronds brengen van containers in Leeuwendaal.

77219601 Vervanging van afvalbakken 2015

Verspreid over de stad zijn er afvalbakken vervangen.

78101701 Basisregistratie Grootchalige Topografie

De uitgaven van dit budget is afhankelijk van de realisatie van de bijpassende wet- en regelgeving. Door externe factoren is vertraging opgetreden waardoor de aansluiting op de landelijke voorziening uiterlijk 1 juli 2016 zal plaatsvinden.

78102101 Vervanging luchtfoto's 2015

De restant uitgaven wordt gedaan in 2016 voor verwerking en analyse van de luchtfoto's, het distribueren van de luchtfoto's voor in- en extern gebruik.

78221801 Woonwagens De Strijp

Medio juli 2015 zijn twee woonwagens onttrokken aan de woonvoorraad en fysiek afgevoerd van de woonwagenlocatie. De vrijgekomen standplaatsen zijn opgeruimd en ingericht als groenperk en parkeervakken. De kosten hiervan zijn betaald van het in 2014 naar 2015 overgezette restantkrediet. Daar de kans bestaat dat nog een woonwagen aan de woonvoorraad onttrokken wordt, wordt geadviseerd het restantkrediet 2015 te behouden en over te zetten naar 2016 teneinde daarmee de kosten van een eventuele verwijdering van de woonwagen en het herstel van de vrijgekomen standplaats te kunnen bekostigen.

MATERIËLE VASTE ACTIVA MET MAATSCHAPPELIJK NUT

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

72001701 BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan

De realisatie van de verbreding van de Prinses Beatrixlaan wordt mogelijk gemaakt door subsidiegelden vanuit B.O.R.-fonds, het Mobiliteitsfonds (Rijswijk en Delft) en het Programma Beter Benutten.

De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond en de officiële opening heeft op 31 augustus 2015 plaatsgevonden.

In 2016 vindt er nog nazorg aan de groenvoorzieningen en de afrekening van de werkzaamheden en subsidies plaats.

72001901 Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal

Het onderhoud van de brug is halverwege 2015 overgedragen aan de provincie Zuid-Holland. De financiële afhandeling van dit project loopt door in 2016.

72001902 Aanleggen damwand

Voor de aanleg van de fietsbrug 'De Oversteek' was het noodzakelijk dat de damwand ter plaatse werd meegenomen. De gemeente Rijswijk heeft deze werkzaamheden in opdracht van de provincie Zuid-Holland uitgevoerd. Het project is afgerond en het krediet wordt afgesloten.

72002001 Project verbetering leefbaarheid Haagweg 1e fase

Project was medio december 2015 technisch gerealiseerd. Er worden nog enkele restpunten opgepakt. Financiële afhandeling volgt in 2016.

72120901 Tramlijn 15 Rijswijkse deel

Project was medio december 2015 technisch gerealiseerd. Er worden nog enkele restpunten opgepakt. Financiële afhandeling volgt in 2016.

72002205 Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 4

De investering voor toegankelijkheid bushaltes en bus/tramhaltes vormt de gemeentelijke dekking voor het subsidieprogramma van Stadsgebied Haaglanden/Metropoolregio voor het toegankelijk maken van bushaltes in Rijswijk. In 2015 zijn 3 locaties aangepakt en resteert uiterlijk medio 2016 nog 1 locatie. Krediet doorschuiven.

72002801 Fietspad 't Haantje

Dit project is in 2015 uitgevoerd en de afwikkeling vindt plaats in 2016.

72004901 Uitvoering fietsbeleid 2011

Projecten in voorgaande jaren (Populierlaan, S.W. Churchillaan, Jaagpad) zijn uiteindelijk gefinancierd uit andere posten. Openstaande krediet is gekoppeld aan subsidie voor afronden steroute 4: Rembrandtkade 2^e deel en Steenlaan. Planvorming en uitvoering 2016/17. Krediet doorschuiven.

72006101 Ophoging Hoornbrug

Het project Verhoging Hoornbrug is voorbereid en staat nu on hold. De Metropoolregio, de provincie en de gemeente houden de ambitie om de brug te verhogen. Op basis van overleg met de bestuurlijke partners en omliggende gemeentes over het beste moment van uitvoering in het kader van bereikbaarheid van de regio start de uitvoering in 2020. Tijdelijke maatregelen ten behoeve van noodzakelijk onderhoud zullen door de provincie wel uitgevoerd moeten worden.

72008101 Herstel asfaltwegen 2015

De onderhoudswerkzaamheden in de Treubstraat zijn i.v.m. de komst van de school verplaatst naar 2016. Tevens zullen de werkzaamheden aan het asfalt in park Cromvliet in 2016 worden afgerond. Het restantkrediet is benodigd om deze projecten te kunnen financieren.

72008201 Fietspaden in asfalt 2015

Krediet staat gereserveerd als eigen inleg voor subsidieprojecten fietspaden afronden steroutes (Rembrandtkade, Steenlaan en evt SW Churchillaan). Krediet doorzetten naar 2016.

72008301 Herstel (duiker)bruggen 2015

Vier bruggen zijn in 2015 gerenoveerd.

72008501 Nazorg fietsbeleid ISV-3

Projecten grotendeels uitgevoerd; aanpak van de kruising Populierlaan/ SW Churchillaan is uitgesteld tot na afronding werkzaamheden Haagweg en staat gepland voor 2016. Krediet doorschuiven.

72008601 Fietsverbinding Jaagpad-Huis te Hoornkade

Dit betreft de fietsroute langs de Vliet. Aanleg van de fietsroute gebeurt in fases over meerdere jaarschijven. Werkzaamheden zijn nog niet afgerond. Het gedeelte Jaagpad tussen Lange Kleiweg-Hardenbroeklaan en het gedeelte aan de Huis te Hoornkade worden in 2016 uitgevoerd. Krediet doorschuiven.

72008701 Opwaarderen Generaal Spoorlaan

Dit betreft een voorbereidingskrediet. Er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de technische (on)mogelijkheden.

72008702 Opwaarderen Karel Doormanlaan

Dit betreft een voorbereidingskrediet, dat naar 2016 wordt doorgezet.

72008703 Opwaarderen Frans Halskade

Dit betreft een voorbereidingskrediet. Er is onderzoek gedaan naar de technische (on)mogelijkheden.

72103804 Herinrichting 30 km/u – Stationskwartier

In 2016 wordt het restantkrediet aangewend om in 30 km/u woonwijken (ingericht vanaf 2000-2015) enkele optimalisaties aan te brengen (extra verkeersdrempel bijvoorbeeld). Tevens wordt dan de subsidie van Stadsgewest Haaglanden/Metropoolregio afgerond. Krediet doorschuiven.

72105301 Ontsluitingsweg Stationskwartier

Uitvoering en planning is uitgesteld en verdeeld in een aantal fasen. Na afronding werkzaamheden aan de school wordt gestart met de eerste fase; na afronding van de sloop van de oude school worden fase 2 en 3 uitgevoerd. Uitvoering gepland tot einde 2016. Krediet doorschuiven.

72121001 Tramlijn 17 - verbreding

In opdracht van de Metropool Regio Rotterdam-Den Haag (MRDH) coördineert de gemeente Rijswijk de werkzaamheden voor de verbreding van de tramlijn 17. Alle kosten worden door MRDH vergoed. De werkzaamheden zijn in 2014 gestart en zullen in de eerste helft van 2016 worden afgerond.

72405201 Vervangen beschoeiingen 2015

De beschoeiing aan de Dr. H. J. van Mooklaan is omgevormd naar een natuurvriendelijke oever. Daarnaast zijn de beschoeiing op de Goedendorpsteen en de damwandconstructie op de Strijpkade vervangen.

73100601 Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong

Het project is grotendeels gereed: De invulling van de laatste kavel moet nog gebeuren. De Nijverheidstraat is inmiddels ook heringericht. Begin 2016 heeft de afrekening plaatsgevonden. Inmiddels heeft de provincie de beschikking definitief vastgesteld. De vaststelling is lager dan verwacht omdat de toegerekende rentekosten als niet subsidiabel zijn aangemerkt.

75604401 Zwethzone algemeen

Het project is gereed en afgerekend. De resterende raming is voor het afronden van het archeologisch onderzoek. Bij de afrekening van het gehele project door het stadsgewest Haaglanden is het verzoek van Rijswijk om een deel van de kosten van archeologisch onderzoek in het Wilhelminapark en Sion verrekend gehonoreerd. De ontvangst vond in 2015 plaats. Het archeologisch veldwerk is uitgevoerd. De oplevering van de rapportage vindt aan het einde van 2016 plaats.

75604701 Opwaarderen onderhoudsniveau landgoederenzone

De van Vredenburgweg gelegen tussen de Schaapweg en Prinses Beatrixlaan is omgevormd tot een moderne parkweg waar fietsen de hoofdfunctie heeft. De werkzaamheden zijn in 2015 afgerond en het krediet wordt afgesloten.

75606301 Vervanging bomen 2015

Deze investering wordt benut voor het herplanten van bomen. Enkele projecten lopen door in 2016. Op de Sir Winston Churchilllaan tussen de Huis te Landelaan en Burgemeester Elsenlaan zijn het afgelopen jaar verschillende bomen weggevoerd. Dit deel van deze laan is in onderzoek en eind 2016 zal hier tot herplant worden overgegaan.

78213401 Inrichting omgeving Martin Campsstraat

Dit betreft de inrichting van de omgeving van de gerenoveerde flat (na asbestsanering) in samenspraak/werking met woningbouwvereniging en omwonenden. Ondermeer de bestrating is vernieuwd en er wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd. Werkzaamheden zijn nog niet afgerond. In 2016 wordt (oever)beplanting aangebracht. Krediet doorschuiven.

78222401 Nazorg herinrichting openbaar gebied woonwagencentrum Molenhof

Na de oplevering van het vernieuwde woonwagencentrum medio 2015, is de aangrenzende groen- en speelplek in het 4^e kwartaal van 2015 aangelegd. Nog enkele verplichtingen lopen door tot in het 1^e kwartaal van 2016.

Machines, apparaten en installaties

71206701 Vervangen brandkranen 2015

Het krediet is bestemd voor het meelopen met waterleidingprojecten van Dunea. Er zijn een beperkt aantal maatregelen uitgevoerd, het restantkrediet kan vrijvallen.

72005401 Vernieuwen openbare verlichting 2012**72007601 Vernieuwen openbare verlichting 2014****72007701 Herstel en vervanging bij storingen openbare verlichting 2014****72007801 Vervanging lichtmasten 2015****72007901 Vervanging armaturen 2015****72008001 Vervanging kabelnet openbare verlichting 2015**

De grootschalige vervangingen van openbare verlichting zijn uitgevoerd en financieel afgerond. In 2015 is gestart met het plaatsen van gemeentelijke schakelkasten voor de openbare verlichting, zodat storingen sneller kunnen worden verholpen. Dit project loopt door in 2016.

72114001 Vervanging verkeerslichteninstallaties 2015 (15jr)

72114002 Vervanging verkeerslichteninstallaties 2015 (25jr)

Het afgelopen jaar zijn er vier verkeersregelininstallaties vervangen. De financiële afronding van het project vindt in 2016 plaats.

Overig

72008401 Opwaarderen kleine kansrijke plekken

Vanuit dit krediet is een bijdrage geleverd aan de natuurvriendelijke oevers aan de Martin Campsloaan, de speelplek park Steenvoorde, park Cromvliet en park Hofrust. De verschillende projecten zijn nog in uitvoering en zullen in 2016 worden afgerond.

72142701 Parkeerregulering Cromvliet en Oud Rijswijk

Krediet is in 2015 nog aangewend ter financiering van invoering belanghebbenden parkeren Bomenbuurt en omgeving. Restant krediet aanwenden voor kleine aanpassingen aan bebording. Krediet doorzetten.

75804501 Herinrichten speelplekken in de wijk 2015

Het afgelopen jaar zijn er op verschillende speelplekken de speeltoestellen en ondergronden vervangen. Door (weers)omstandigheden zijn de werkzaamheden in park Cromvliet, park Steenvoorde en de Doelenstraat vertraagd waardoor deze werkzaamheden in 2016 worden afgerond.

75804601 Vervanging hekwerken 2015

Op de Hoornbrug en verspreid over de stad zijn er hekwerken vervangen.

77232001 Geluidsanering

Dit betreft investeringen bestemd voor geluidsanering van woningen aan de Haagweg, in aanvulling op binnen ISV budget gelabelde investeringen. Er is sinds programmabegroting 2010-2014 een splitsing toegepast in verband met de planning/verwachte doorlooptijd van het totale project. Dit budget is bestemd voor aanwending in de periode na 2014 (2015-2016). Het budget dient derhalve overgezet te worden.

77232101 Uitwerking actieplan Geluid 2015

Dit betreft investeren of voorfinancieren van de meerkosten van 'stil asfalt' op wegvakken waar de geluidsbelasting de kritieke grens nadert of gepasseerd wordt. Krediet wordt in 2016 aangewend voor asfaltonderhoud (exacte locaties nog te bepalen).

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Overige uitzettingen met looptijd > 1jr.

72107801 Uitgezette gelden Haaglanden

De in uitvoering gebrachte BOR projecten worden gedeclareerd bij het stadsgewest. Vervolgens wordt de helft als subsidie-inkomst verantwoord op het betreffende project en de andere helft in mindering gebracht op de post "uitgezette gelden Haaglanden".

Overige langlopende leningen

78222301 Starterslening nieuwbouwwoningen RijswijkBuiten

In 2013 is gestart met het verstrekken van Startersleningen. Er is een budget beschikbaar gesteld voor het verstrekken van een 40-tal leningen. Tot en met 2015 zijn er 21 startersleningen verstrekt. Dit project zal nog een aantal jaren doorlopen.

KERNGEGEVENS EN KENGETALLEN

I. FYSIEKE GEGEVENS

	Peildatum 1-1-2015	Peildatum 31-12-2015
Aantal inwoners¹		
0 - < 4 jaar	2.114	2.278
4 - < 17 jaar	5.535	5.808
17 - < 65 jaar	29.231	30.007
65 jaar en ouder	11.053	11.272
Totaal	47.933	49.365
< 20 jaar	8.893	9.405
Aantal leerlingen		
Openbaar basisonderwijs	966	990
Bijzonder basisonderwijs	2.567	2.598
Openbaar speciaal onderwijs	86	73
Bijzonder speciaal onderwijs	256	227
Openbaar voortgezet onderwijs	1.323	1.480
Bijzonder voortgezet onderwijs	990	832
Oppervlakte van de gemeente	1.406 ha	1.406 ha
Waarvan water	53 ha	53 ha
Historische stads- of dorpskern	40.200 m ²	40.200 m ²
Aantal woningen	24.892	24.892
Wooneenheden	110	110
Woonwagens	54	54
Woonschepen	1	1
Lengte van wegen	180.922 m ¹	180.922 m ¹
Lengte van de recreatieve fiets-, ruiter- en wandelpaden	56.007 m ¹	56.007 m ¹
Aantal m2 openbaar groen		
Wijkgroen	144 ha	144 ha
Parken	174 ha	174 ha
Begraafplaatsen	92.600 m ²	92.600 m ²

II. SOCIALE STRUCTUUR

Aantal bijstandsgerechtigden < 65 jaar	1.204	1.298
Aantal bijstandsgerechtigden zelfstandigen	13	13
Aantal gerechtigden IOAW	37	50
Aantal gerechtigden IOAZ	3	1
Aantal tewerkgestelde Rijswijkers in de sociale werkgemeenschap Rijswijk	84	74
Aantal elders tewerkgestelde Rijswijkers	46	49

¹ De grondslagen voor de meerjarenbegroting (woningen en inwoners) zijn opgenomen in de toelichting op de algemene dekkingsmiddelen.

	Laatste		Afschr/			Vermeer- deringen	Bijgeschr. Rente	Vermin- deringen	Afschrij- ving 2015	BW 31/12/2015
	Afschr. Term.	jr. afschr.	Oorspr Aanschaf	Afloss. t/m 2014	BW 1/1/2015					
Naam activum										
Invest.kst.stimuleringsmaatregel verkoop woningen	5	2019	150.000	0	150.000	0	0	0	30.000	120.000
Totaal 0 IVA economisch nut A112 kosten onderzoek en ontwikkeling			150.000	0	150.000	0	0	0	30.000	120.000
Aankoop grond speeltuin Penninglaan	0	0	51.461	0	51.461	0	0	0	0	51.461
Asbestsanering en sloop Burgemeester Elsenlaan 154	0	0	0	0	0	172.717	0	0	0	172.717
De Piramide grondkosten (correctie afschrijving)	0	0	13.863	0	13.863	0	0	0	0	13.863
De Piramide grondkst.gym.lok.(corr.afschrijving)	0	0	8.159	0	8.159	0	0	0	0	8.159
Golfbaan Rijswijk activering grond golfterrein	0	0	1.588.231	0	1.588.231	0	0	0	0	1.588.231
Gronden Eikelenburg	0	0	11.571.280	0	11.571.280	76.294	0	748.714	0	10.898.860
Grondverwerving - Brede School Sion (RijswijkBuiten) 2015	0	0	0	0	0	565.118	0	0	0	565.118
J.H.Snijderschool grondkosten (corr.afschrijving)	0	0	3.862	0	3.862	0	0	0	0	3.862
Julianapark aankoop perceel grond	0	0	50.600	0	50.600	0	0	0	0	50.600
Labouchereiaan 3 (de Stap) grondksten(corr.afsch.)	0	0	7.990	0	7.990	0	0	0	0	7.990
Landgoederenzone overige gronden en opstallen	0	0	311.420	0	311.420	0	0	0	0	311.420
Mariashoof school grondkst.gym.lok.(corr.afschrijving)	0	0	4.260	0	4.260	0	0	0	0	4.260
Openb.biblio.uitname grond uit v.m. Grondbedrijf	0	0	24.504	0	24.504	0	0	0	0	24.504
P. van Vlietlaan 10 grondkosten (corr.afschr.)	0	0	13.610	0	13.610	0	0	0	0	13.610
Plantsoenen grondruil Dillenb./Geestbr.Vredenb.weg	0	0	22.179	0	22.179	0	0	0	0	22.179
Stervoorde grond	0	0	9.840	0	9.840	0	0	0	0	9.840
Van Zweedenzaal aankoop grond	0	0	27.860	0	27.860	0	0	0	0	27.860
Wilhelminapark grondkosten enz.	0	0	13.613	0	13.613	0	0	0	0	13.613
Totaal 1 MVA economisch nut A121 Gronden en terreinen			13.722.731	0	13.722.731	814.129	0	748.714	0	13.788.147
Erfpacht RijswijkBuiten	1	2024	0	0	0	3.129.484	0	86.098	0	3.043.386
Totaal 1 MVA economisch nut A121 Gronden en terreinen in erfpacht			0	0	0	3.129.484	0	86.098	0	3.043.386
Vervanging woonwagens Broekmolenweg	40	2056	915.293	0	915.293	360.084	36.612	0	0	1.311.989
Woonwagencentrum De Strijp aanschaf woonwagens	25	2020	357.532	272.392	85.140	0	0	0	14.190	70.950
Totaal 1 MVA economisch nut A122 Woonruimten			1.272.826	272.392	1.000.433	360.084	36.612	0	14.190	1.382.939
Aanbrengen inbraakbeveiliging scholen primair ond.	20	2026	188.434	81.057	107.377	0	0	0	8.948	98.429
Aanpassen vm schoolgebouw Wiardi Beckmanlaan 5	30	2039	299.428	49.905	249.524	0	0	0	9.981	239.543
Aanpassing gebouw P. van Vlietlaan 10 t.b.v. CJG	10	2024	364.368	0	364.368	0	0	0	36.437	327.932
Aanpassing Mr.D.Fockstraat 4 tbv huisvesting Kronenburgh	10	2025	82.199	0	82.199	20.601	3.288	0	0	106.088
Aanpassing sporthal de Schilp	25	2033	188.185	45.164	143.021	0	0	0	7.527	135.493
Aanpassing sporthal de Schilp 2015	10	2026	0	0	0	28.362	0	0	0	28.362
Archiefruimte kelder Hoogvoorde	20	2031	122.331	18.350	103.981	0	0	0	6.117	97.865
Atlascollege aanpassen aula	20	2023	182.000	100.100	81.900	0	0	0	9.100	72.800
Atlascollege brand- en inbraakbeveiliging	20	2023	123.058	67.682	55.376	0	0	0	6.153	49.223
Atlascollege railinstallaties	20	2026	12.727	5.091	7.636	0	0	0	636	7.000
Brandveiligheidsvoorzieningen diverse scholen	20	2024	77.987	38.993	38.994	0	0	0	3.899	35.094
Brandveiligheidsvoorzieningen Shalomschool	20	2032	15.347	4.297	11.050	0	0	0	614	10.436
Brandweer bouwrijpmaken locatie brandweerkazerne	40	2049	708.035	88.504	619.531	0	0	0	17.701	601.830
Brandweer nieuwbouw brandweerkazerne	40	2023	932.941	723.961	208.980	0	0	0	23.220	185.760
Brede School locatie Stationskwartier	40	2056	943.495	0	943.495	3.847.029	37.740	0	0	4.828.264
CSR Trompetstraat brand- en inbraakvoorziening	20	2023	35.449	19.497	15.952	0	0	0	1.772	14.180
CSR Trompetstraat brandveiligheidsvoorzieningen	25	2026	13.514	7.027	6.486	0	0	0	541	5.946
Culturele voorziening t.b.v. de Voorde	20	2032	272.091	27.209	244.882	0	0	0	13.605	231.278
De Akker bouw en inrichting	60	2026	358.673	297.671	61.002	0	0	0	5.084	55.919
De Akker brandveiligheidsvoorzieningen	25	2025	13.917	7.853	6.064	0	0	0	551	5.513
De Piramide aanpassen wasruimten	20	2024	68.887	34.443	34.444	0	0	0	3.444	30.999
De Piramide bouw gymnastieklokaal	60	2031	295.001	231.931	63.070	0	0	0	3.710	59.360
De Piramide bouwkundige integratie	57	2043	43.281	23.793	19.488	0	0	0	672	18.816
De Piramide plaatsen noodlokaal Groep 13	15	2015	85.744	80.024	5.720	0	0	0	5.720	0
De Piramide stichting 14-klassige school	60	2020	320.945	305.165	15.780	0	0	0	2.630	13.150
De Schakel bouw	60	2019	168.908	157.408	11.500	0	0	0	2.300	9.200
De Schakel bouwkundige aanpassing CV-ruimte	25	2023	18.151	11.283	6.869	0	0	0	763	6.105
De Schakel brand- en inbraakvoorziening	20	2023	19.602	10.781	8.821	0	0	0	980	7.841
De Schakel herstel gevels/voegwerk	20	2019	57.095	42.845	14.250	0	0	0	2.850	11.400
De Schakel verbouw	40	2029	172.591	123.541	49.050	0	0	0	3.270	45.780
De Schakel verbouw kleed-/douche gymnastieklok.	55	2043	25.317	12.593	12.724	0	0	0	439	12.285
De Schakel vervanging gevelkozijnen	40	2019	72.276	66.226	6.050	0	0	0	1.210	4.840
De Schilp bouw	50	2034	1.038.577	623.377	415.200	0	0	0	20.760	394.440
De Schilp uitbreiding en aanpassing	45	2035	34.858	18.688	16.170	0	0	0	770	15.400
De Voorde aanbrengen akoestische voorzieningen	56	2043	41.322	22.073	19.249	0	0	0	664	18.585
De Voorde aanvull.brandveiligheidsvoorzieningen 1999	25	2024	20.420	12.220	8.200	0	0	0	820	7.380
De Voorde aanvull.brandveiligheidsvoorzieningen 2000	25	2025	9.814	5.524	4.290	0	0	0	390	3.900
De Voorde Bazuinln 2 bouw/inricht.(vm.Kabouterhof)	73	2043	193.440	129.379	64.061	0	0	0	2.209	61.852
De Voorde bouw/inricht.(vm.Franciscusschool)	76	2043	547.458	395.823	151.635	0	0	0	5.229	146.406
De Voorde brandveiligheidsvoorzieningen	25	2024	36.513	21.913	14.600	0	0	0	1.460	13.140
De Voorde nieuwbouw gymzaal	40	2044	985.438	226.931	758.507	0	0	0	25.284	733.223
De Voorde partiele aanpassing schoolgebouw	49	2043	44.819	17.806	27.014	0	0	0	932	26.082
De Voorde stichting	60	2028	6.437	5.457	980	0	0	0	70	910
Delftweg 79 conserverende maatregelen	25	2018	38.769	32.569	6.200	0	0	0	1.550	4.650
Dependance J.H.Snijdersschool renovatie schoolgeb.	60	2036	249.265	165.445	83.820	0	0	0	3.810	80.010
Dependance Snijderssch.Broekslootkade 97renovatie	60	2036	682.652	445.602	237.050	0	0	0	10.775	226.275
Dienstgebouw plantsoenen Juliaalaan 28	40	2024	32.082	23.838	8.243	0	0	0	824	7.419
Functionele aanpassingen ihkv het IHP Rehobothschool	40	2048	442.850	66.428	376.423	0	0	0	11.071	365.351
G.Bomansschool sticht.12-klassige school (8/14)	60	2015	843.068	657.010	186.058	0	0	0	186.058	0
Gladheidsbestrijding-zoutberging	40	2022	194.734	159.134	35.600	0	0	0	4.450	31.150
Godfried Bomansschool bouw aula	52	2015	270.227	192.467	77.760	0	0	0	77.760	0
Godfried Bomansschool noodlokaal (groep 7)	15	2015	105.545	84.436	21.109	0	0	0	21.109	0
Godfried Bomansschool uitbreiding groep 8	40	2015	63.452	17.449	46.003	0	0	0	46.003	0
Godfried Bomansschool W.v.Elststr.5 bouw school	60	2015	482.980	283.560	199.420	0	0	0	199.420	0
Herhuisvesting Stanislascollege Rijswijk	40	2056	661.393	0	661.393	3.864.000	26.456	0	0	4.551.849
Het Prisma Beetsl.97 verb.integr.kleuters.Arcadia	45	2026	385.976	306.296	79.680	0	0	0	6.640	73.040
Het Prisma Beetslaan 97 brandveiligheidsvoorz.	25	2024	21.174	12.774	8.400	0	0	0	840	7.560
Het Prisma Beetslaan 97 verb./renovatie schoolgeb.	60	2035	806.095	542.087	264.007	0	0	0	12.572	251.435
Het Prisma bouw (75%) (v.m. Miriam)	50	2015	223.469	149.309	74.160	0	0	0	74.160	0
Het Prisma bouw W.van Rijswijkckstraat 9 (25%)	52	2015	74.490	52.350	22.140	0	0	0	22.140	0
Het Prisma bouw Wijnandt van Elststraat (6/14)	52	2015	420.810	281.289	139.521	0	0	0	139.521	0
Het Prisma brandveiligheidsvoorzieningen	25	2015	61.395	44.175	17.220	0	0	0	17.220	0
Het Prisma huisvest.lok.+aula v.Rijswijk/Elststr.	52	2015	237.961	170.101	67.860	0	0	0	67.860	0
Het Prisma plaatsen noodlokaal (Gr.18)	15	2015	50.476	47.440	3.036	0	0	0	3.036	0
Het Prisma verbouw	52	2015	17.141	11.561	5.580	0	0	0	5.580	0
Hoogvoorde bouwkundige aanpassingen	25	2028	8.340.985	3.632.252	4.708.733	0	0	0	336.338	4.372.395
Huisvesting Elsenburgschool i/h geb.LabouchereIn 3	40	2046	801.746	176.365	625.381	0	0	0	19.543	605.837
IMC 1e inrichting 3 lokalen	20	2023	26.680	14.674	12.006	0	0	0	1.334	10.672
IMC brand- en inbraakvoorz.(B.Elsenburglaan.154)	20	2024	136.652	64.530	72.121	0	0	0	7.212	64.909
IMC brand- en inbraakvoorziening (HR HolstIn 2)	20	2023	19.195	10.533	8.661	0	0	0	962	7.699

Naam activum	Laatste		Afschr/		Vermeer- deringen	Bijgeschr. Rente	Vermin- deringen	Afschrij- ving 2015	BW 31/12/2015
	Afschr. Term.	jr. afschr.	Oorspr. Aanschaf	Afloss. t/m 2014					
J.H. Snijdersschool aanpassen was- kleedruimten	20	2022	43.472	26.083	17.389	0	0	2.174	15.215
J.H.Snijdersschool aanpassing schoolgebouw	56	2043	267.681	206.114	61.567	0	0	2.123	59.444
J.H.Snijdersschool bouw en inrichting	60	2016	248.735	246.155	2.580	0	0	1.290	1.290
J.H.Snijdersschool brandveiligheidsvoorzieningen 1995	25	2020	21.809	16.469	5.340	0	0	890	4.450
J.H.Snijdersschool brandveiligheidsvoorzieningen 2001	25	2026	72.446	37.672	34.774	0	0	2.898	31.876
J.H.Snijdersschool uitbreiding huisvesting	40	2046	158.977	31.698	127.280	0	0	3.977	123.302
Laan Hofrust 4 renovatie (incl.dienstwoning)	40	2029	356.615	228.965	127.650	0	0	8.510	119.140
Laboucherelaan 1 aanpassing gebouw	20	2025	110.016	49.507	60.509	0	0	5.501	55.008
Laboucherelaan 3 (de Stap) bouw	60	2020	130.915	121.915	9.000	0	0	1.500	7.500
Laboucherelaan 3 (de Stap) herinrichting gebouw	20	2020	34.199	24.069	10.131	0	0	1.688	8.442
Laboucherelaan 3 (de Stap) integratieverbouwing	61	2050	57.320	24.200	33.120	0	0	920	32.200
Laboucherelaan 7 aanpassen gebouw	20	2025	413.840	186.228	227.611	0	0	20.692	206.919
Louis Bouwmeesterstraat 1a bouw	50	2017	211.539	196.059	15.480	0	0	5.160	10.320
Maria basisschool aanpassen wasruimten	20	2021	51.384	33.399	17.984	0	0	2.569	15.415
Mariaschool bouw gymnastieklokaal	60	2021	100.393	94.373	6.020	0	0	860	5.160
Mariaschool brandveiligheidsvoorzieningen	25	2020	45.354	33.774	11.580	0	0	1.930	9.650
Mariaschool renovatie	60	2037	802.757	514.144	288.613	0	0	12.548	276.064
Mariaschool uitbreid.huisv./onderwijsleerpak./meub	20	2027	211.302	73.956	137.346	0	0	10.565	126.781
Marimbahal bouw en inrichting	50	2019	883.717	797.717	86.000	0	0	17.200	68.800
Marimbahal bouwkundige aanpassingen	30	2029	226.884	109.552	117.332	0	0	7.822	109.510
Marimbahal vernieuwen deel dakbedekking	25	2023	14.104	9.064	5.040	0	0	560	4.480
Multifunctioneel centrum Muziekbuurt	15	2016	454.726	393.919	60.807	0	0	30.403	30.403
Multifunctioneel centrum sportpark Irene	40	2048	1.349.886	202.483	1.147.403	0	0	33.747	1.113.656
Multifunctioneel centrum Vredenburg e.o.	30	2041	2.526.348	249.001	2.277.346	0	0	84.346	2.193.000
Nieuwbouw De Drassige Driehoek	40	2041	249.384	80.990	168.394	0	0	6.237	162.157
Nieuwbouw zwembad bouwkundige werken	40	2042	4.392.705	1.312.197	3.080.508	0	0	110.018	2.970.490
Onderwijsleerpakket/meubilair Wethouder Brederodeschool	15	2024	36.934	12.311	24.622	0	0	2.462	22.160
Oprichten Brede School de Muziekbuurt	40	2054	2.311.080	0	2.311.080	0	0	57.777	2.253.303
Oprit/Brug brandveiligheidsvoorzieningen	25	2024	73.969	44.569	29.400	0	0	2.940	26.460
Ottoburg stichting	60	2030	205.742	156.942	48.800	0	0	3.050	45.750
Ottoburg verbetering en modernisering	60	2024	585.956	494.722	91.233	0	0	9.123	82.110
Ottoburg verbouwing en inrichting	25	2020	986.217	748.737	237.480	0	0	39.580	197.900
P. v.VlietIn 10 huisv.kinderopv.in Bernadettesch.	25	2019	478.045	381.745	96.300	0	0	19.260	77.040
P. van Vlietlaan 10 bouw en inrichting	60	2023	292.128	267.288	24.840	0	0	2.760	22.080
P. van Vlietlaan 8 bouw en inrichting	50	2023	281.506	231.196	50.310	0	0	5.590	44.720
P. van Vlietlaan bouw	40	2016	298.283	278.648	19.635	0	0	9.818	9.818
P.Mauritssch.bouwkl.integr.kl.sch.in geb.lag.school	58	2042	258.650	143.010	115.640	0	0	4.130	111.510
Petrusschool bouw gymnastieklokaal	60	2034	358.620	253.270	105.350	0	0	5.268	100.083
Petrusschool constructiefout	20	2027	78.180	27.363	50.817	0	0	3.909	46.908
Petrusschool Joh. Brouwersstr.2 bouw inrichting	60	2030	1.084.279	839.866	244.413	0	0	15.276	229.138
Petrusschool verplaatsen entree	20	2024	14.372	7.187	7.186	0	0	719	6.467
Petrusschool W.BeckmanIn 5 bouw en inrichting	60	2033	421.545	298.425	123.120	0	0	6.480	116.640
Prins Mauritschool brandveiligheidsvoorzieningen	25	2020	8.501	6.514	1.986	0	0	331	1.655
Prins Mauritschool nieuwbouw	40	2048	2.427.373	364.106	2.063.267	0	0	60.684	2.002.582
Prins Mauritschool verbetering school	60	2033	380.172	253.646	126.526	0	0	6.659	119.867
Reconstructie buitenruimte Stervoorde	25	2031	234.776	75.944	158.831	0	0	9.343	149.488
Rehobothschool aanpass.huisv.3 groepen De Voorde	15	2015	62.115	57.975	4.140	0	0	4.140	0
Rehobothschool aanpassingen tbv jongste leerlingen	20	2020	58.336	40.876	17.460	0	0	2.910	14.550
Rehobothschool bouw gymnastieklokaal	60	2031	280.436	201.046	79.390	0	0	4.670	74.720
Rehobothschool brandveiligheidsvoorzieningen 1999	25	2024	29.907	18.525	11.383	0	0	1.138	10.244
Rehobothschool brandveiligheidsvoorzieningen 2000	25	2025	15.361	9.201	6.160	0	0	560	5.600
Rehobothschool renovatie schoolgebouw	15	2015	193.547	180.631	12.916	0	0	12.916	0
Rehobothschool stg.Chr.L.O.M.-school in schoolgeb.	42	2016	32.687	32.107	580	0	0	290	290
Rehobothschool stichting gebouw (nr. 1) (9/16)	60	2018	73.903	69.383	4.520	0	0	1.130	3.390
Rehobothschool stichting gebouw (nr. 3) (7/16)	60	2016	150.365	148.805	1.560	0	0	780	780
Rehobothschool verbouwing	45	2028	44.567	33.087	11.480	0	0	820	10.660
Rehobothschool verv.vliesgevel gymnastieklokaal	55	2043	33.007	15.064	17.944	0	0	619	17.325
Rehobothschool vervanging gevelkozijnen	40	2039	139.374	53.203	86.171	0	0	3.447	82.724
Renovatie dak Stervoorde 2015	40	2056	0	0	0	0	0	0	0
Renovatie kleed- en doucheruimtes van Zweedenzaal	25	2039	75.000	0	75.000	0	0	3.000	72.000
Renovatie multifunctioneel centrum(MFC) Stervoorde	25	2031	2.239.637	705.664	1.533.973	0	0	90.234	1.443.740
Rijswijk's Werkcentrum	25	2036	1.048.689	125.445	923.244	0	0	41.966	881.278
Rozenvoorde aanpass./aanv.nevenruimten schoolgeb.	35	2019	14.792	13.392	1.400	0	0	280	1.120
Rozenvoorde aanpassing 2 lokalen P.van Vlietlaan 2	66	2043	97.846	58.609	39.237	0	0	1.353	37.884
Rozenvoorde bouwkundige uitbreiding	51	2043	254.920	103.939	150.981	0	0	5.206	145.775
Rozenvoorde brandveiligheidsvoorzieningen	25	2020	27.303	20.703	6.600	0	0	1.100	5.500
Rozenvoorde sticht.en meub.8-kl.school P.v.VlietIn	60	2022	266.473	247.033	19.440	0	0	2.430	17.010
Rozenvoorde verbouw 2 lokalen	60	2037	28.588	19.388	9.200	0	0	400	8.800
Rozenvoorde verbouwing en uitbreiding	45	2028	95.839	70.499	25.340	0	0	1.810	23.530
Schaapweg opslagloods	25	2018	25.865	21.745	4.120	0	0	1.030	3.090
Schouwburg aanpassen kantooruimte	25	2031	310.020	99.926	210.093	0	0	12.358	197.735
Shalomschool aanpassen wasruimten	20	2018	37.290	29.850	7.440	0	0	1.860	5.580
Shalomschool H.Dunantlaan 90 bouw school/gym.lok.	60	2030	1.251.052	970.246	280.807	0	0	17.550	263.256
Shalomschool H.Dunantlaan 90 brandveiligheidsvoorz	25	2021	42.980	30.940	12.040	0	0	1.720	10.320
Steenvoorde bouw	60	2021	347.245	326.175	21.070	0	0	3.010	18.060
Steenvoorde brandveiligheidsvoorzieningen	25	2020	32.655	24.855	7.800	0	0	1.300	6.500
Steenvoorde Dr.Poelslaan 4 en 2 (1/5)	60	2021	22.367	19.847	2.520	0	0	360	2.160
Steenvoorde plaatsen noodlokaal (Gr.15)	15	2015	70.273	65.593	4.680	0	0	4.680	0
Steenvoorde plaatsen noodlokaal 2e fase	15	2015	57.162	53.352	3.810	0	0	3.810	0
Steenvoorde renovatie	60	2039	541.588	311.172	230.417	0	0	9.217	221.200
Steenvoorde stichting 5-klassige school (4/5)	60	2021	157.359	143.919	13.440	0	0	1.920	11.520
Steenvoorde uitbreiding (groep 18)	15	2015	2.337	2.182	155	0	0	155	0
Steenvoorde vervanging gevelkozijnen	55	2043	47.988	22.214	25.774	0	0	889	24.886
Stichting (Rozenvoorde)	60	2037	7.993	5.463	2.530	0	0	110	2.420
Trias aankoop gebouw Cor Ruysstraat	25	2015	24.219	23.289	930	0	0	930	0
Trias bouw- en inrichting Cor Ruysstraat 2	53	2015	308.105	304.158	3.946	0	0	3.946	0
Trias verbouw Cor Ruysstraat 2	25	2015	801.011	768.971	32.040	0	0	32.040	0
Uitbreid.huisvesting Mariaschool voor de 12e groep	40	2054	139.000	0	139.000	0	0	3.475	135.525
Uitbreiding huisvesting de Voorde gr.15 en 16	40	2048	344.508	51.676	292.832	0	0	8.613	284.219
Uitbreiding huisvesting Mariaschool t.b.v. de 11e groep	40	2050	265.634	26.563	239.071	0	0	6.641	232.430
Uitbreiding Rozenvoordeschool	40	2044	33.577	8.395	25.182	0	0	839	24.342
Van Zweedenzaal bouw	40	2016	984.575	930.109	54.466	0	0	27.233	27.233
Van Zweedenzaal vernieuwen dakbedekking	25	2016	14.250	13.110	1.140	0	0	570	570
Verbouwing gebouw Burg. Eisenlaan 315	40	2054	5.051.284	600.438	4.450.846	0	0	111.271	4.339.575
Verbouwing pand Herenstraat 65 (museum)	25	2017	197.661	173.086	24.576	0	0	8.192	16.384
Verbouwingskosten perceel Steenplaatsstraat	25	2030	2.326.157	847.792	1.478.365	0	0	92.398	1.385.967
Vernieuwen dakbedekking gemeentewerf	20	2033	98.817	4.941	93.877	0	0	4.941	88.936

	Afschr.	Laatste	Oorspr.	Afschr/		Vermeer-	Bijgeschr.	Vermin-	Afschrij-	BW
Naam activum	Term.	jr. afschr.	Aanschaf	Afloss. t/m	BW 1/1/2015	deringen	Rente	deringen	ving 2015	31/12/2015
Vervanging noodlokalen Steenvoordeschool voor permanente uitbreiding	15	2029	668.502	0	668.502	0	0	0	44.567	623.935
Vervanging plafonds De Akker	20	2028	107.597	32.279	75.318	0	0	0	5.380	69.938
Verwerken kca werkplaats reiniging	40	2022	75.061	61.301	13.760	0	0	0	1.720	12.040
Verwerving opstal Steenplaetsstraat	20	2023	2.924.187	1.619.648	1.304.540	0	0	0	144.949	1.159.591
Voorbereidingskrediet Brede Scholen algemeen	40	2052	327.326	16.366	310.959	0	0	0	8.183	302.776
Voorbereidingskrediet Brede School de Muziekbuurt	40	2054	515.852	0	515.852	0	0	0	12.896	502.956
Voorbereidingskrediet Brede School Rembrandtkwartier	40	2057	410.808	0	410.808	174.724	16.432	0	0	601.964
Voorbereidingskrediet Brede School Sion (RijswijkBuiten)	40	2056	145.445	0	145.445	194.573	5.818	0	0	345.836
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw Marimbahal in RijswijkBuiten	40	2056	0	0	0	27.038	0	0	0	27.038
Voorz.wijkpost plantsoenen Ds.Heldringln 37	25	2017	71.263	62.533	8.730	0	0	0	2.910	5.820
Werkplaats reiniging	40	2022	352.668	288.268	64.400	0	0	0	8.050	56.350
Werkplaats reiniging 2	40	2022	107.699	88.019	19.680	0	0	0	2.460	17.220
Wethouder Brederodeschool herbouw	40	2037	1.005.241	386.490	618.752	0	0	0	26.902	591.850
Totaal 1 MVA economisch nut A123 Bedrijfsgebouwen			74.791.037	32.683.829	42.107.208	8.156.327	89.734	0	2.961.149	47.392.119
Aanleg riolering Jan Thijssenweg	30	2015	165.620	160.100	5.520	0	0	0	5.520	0
Aansluiten ongerioleerde panden	40	2051	423.864	31.790	392.074	0	0	0	10.597	381.477
Grondwatermeetnet	10	2019	24.873	12.237	12.637	0	0	0	2.527	10.109
Inspectie dieprool Jaagpad-Haagweg	30	2018	55.026	46.796	8.231	0	0	0	2.058	6.173
Maatregelen inzake niet op riolering aangesl.pand.	40	2015	79.380	35.820	43.560	0	0	0	43.560	0
Maatregelen riolering 1998	40	2015	547.766	208.825	338.940	0	0	0	338.940	0
Maatregelen riolering 2001 - renovatie	40	2015	106.798	28.179	78.619	0	0	0	78.619	0
Maatregelen riolering 2001 - vervanging	40	2015	70.289	17.213	53.076	0	0	0	53.076	0
Maatregelen riolering 2003	40	2015	440.659	110.169	330.490	0	0	0	330.490	0
Renovatie Jaagpadleiding	60	2075	7.346.379	0	7.346.379	31.543	293.855	0	0	7.671.777
Riolering aansluiten woning Van Zijlweg 12	40	2015	223.601	122.981	100.620	0	0	0	100.620	0
Riool aangesloten panden	40	2015	55.312	19.764	35.548	0	0	0	35.548	0
Rioolvernieuwing diverse wijken 2006	40	2048	807.365	121.105	686.260	0	0	0	20.184	666.076
Rioolvernieuwing in diverse wijken (2000)	40	2015	506.004	156.046	349.958	0	0	0	349.958	0
Rioolvernieuwing in diverse wijken (2004)	40	2015	12.817	3.204	9.613	0	0	0	9.613	0
Rioolvernieuwing in diverse wijken (2005)	40	2046	611.416	122.283	489.133	0	0	0	15.285	473.848
Stamriool Jaagpad-Haagweg 2004	40	2015	129.214	9.691	119.523	0	0	0	119.523	0
Uitvoering meetplan riolering	15	2015	182.881	36.576	146.305	0	0	0	146.305	0
Verbeteringmaatregel vuiluitworp riooloverstorten	15	2021	144.669	136.730	7.939	0	0	0	1.134	6.805
Vernieuwing riolering Bomenbuurt	40	2015	465.015	233.215	231.800	0	0	0	231.800	0
Vernieuwing riolering Laan Hofrust	50	2022	63.892	53.652	10.240	0	0	0	1.280	8.960
Vernieuwing riolering Paulus Potterlaan e.o.	30	2019	31.876	26.576	5.300	0	0	0	1.060	4.240
Vernieuwing riolering Rembrandtkwartier	40	2015	10.482	5.542	4.940	0	0	0	4.940	0
Vervangen spruistukken Dr.H.Colijnlaan	40	2015	813.261	384.441	428.820	0	0	0	428.820	0
Vervanging en reparatie riolering Treubstraat	30	2015	217.769	210.499	7.270	0	0	0	7.270	0
Vervanging gemalen en persleidingen 2008	40	2015	78.006	11.701	66.305	0	0	0	66.305	0
Vervanging gemalen en persleidingen 2009	40	2015	58.018	7.252	50.766	0	0	0	50.766	0
Vervanging gemalen en persleidingen 2010	15	2025	59.379	15.834	43.545	0	0	0	3.959	39.586
Vervanging gemalen en persleidingen 2011	15	2015	93.690	18.738	74.952	0	0	0	74.952	0
Vervanging gemalen en persleidingen 2012	40	2015	36.203	1.810	34.393	0	0	0	34.393	0
Vervanging gemalen en persleidingen 2014	15	2029	107	0	107	0	0	0	7	100
Vervanging gemalen en persleidingen 2015	15	2030	0	0	0	645	0	0	0	645
Vervanging riolering Ministerbuurt	60	2076	0	0	0	443.494	0	0	0	443.494
Vervanging rioolgemalen 2000	40	2043	10.007	2.752	7.255	0	0	0	250	7.005
Vervanging rioolgemalen 2001	40	2019	35.751	24.292	11.458	0	0	0	2.292	9.167
Vervanging rioolgemalen 2002	40	2015	17.952	5.287	12.666	0	0	0	12.666	0
Vervanging rioolgemalen 2005	40	2015	106.058	21.212	84.847	0	0	0	84.847	0
Vervanging vrijvervalriolen 2007	60	2015	94.624	11.039	83.585	0	0	0	83.585	0
Vervanging vrijvervalriolen 2008	60	2015	87.389	8.739	78.650	0	0	0	78.650	0
Vervanging vrijvervalriolen 2009	60	2015	48.313	4.026	44.287	0	0	0	44.287	0
Vervanging vrijvervalriolen 2010	60	2015	73.585	4.906	68.679	0	0	0	68.679	0
Vervanging vrijvervalriolen 2011	60	2015	35.030	1.751	33.279	0	0	0	33.279	0
Vervanging vrijvervalriolen 2012	60	2015	148.302	4.943	143.358	0	0	0	143.358	0
Vervanging vrijvervalriolen 2013	60	2073	794.640	13.244	781.396	0	0	0	13.244	768.152
Vervanging vrijvervalriolen 2014	60	2074	2.051.887	0	2.051.887	0	0	0	34.198	2.017.689
Vervanging vrijvervalriolen 2015	60	2075	0	0	0	1.717.887	0	0	0	1.717.887
Werkzaamheden m.b.t. vernieuwing rioolsysteem	30	2019	268.898	224.248	44.650	0	0	0	8.930	35.720
Totaal 1 MVA economisch nut A124 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken gedekt uit tarief			17.634.070	2.675.209	14.958.861	2.193.569	293.855	0	3.177.375	14.268.910
Strooier 2014	5	2019	40.000	0	40.000	0	0	0	8.000	32.000
Vervangen bedrijfsauto's 2010	8	2018	52.423	26.212	26.211	0	0	0	6.553	19.659
Vervangen bedrijfsauto's 2013	8	2021	452.723	56.590	396.133	0	0	0	56.590	339.542
Vervangen bedrijfsauto's 2007	8	2015	157.214	137.895	19.318	0	0	0	19.318	0
Vervangen bedrijfsauto's 2014	8	2022	98.092	0	98.092	0	0	0	12.262	85.831
Vervangen bedrijfsauto's 2015	8	2023	0	0	0	75.905	0	1.500	0	74.405
Totaal 1 MVA economisch nut A125 Vervoermiddelen			800.451	220.697	579.754	75.905	0	1.500	102.723	551.436
Aanschaf GPS/Tachymeter	7	2015	51.200	43.886	7.314	0	0	0	7.314	0
Atlascollege railinstallatie	20	2022	42.670	25.602	17.068	0	0	0	2.133	14.934
Beregening veld 701 sportpark Elsenburg	10	2023	32.969	3.297	29.672	0	0	0	3.297	26.375
Beregeningsinstallatie sportpark Hoekpolder	10	2018	18.003	10.802	7.201	0	0	0	1.800	5.401
Beregeningsinstallatie sportpark Irene	10	2018	65.618	39.371	26.247	0	0	0	6.562	19.685
Brandmeldinstallaties scholen v.primair onderwijs	25	2036	543.853	65.262	478.590	0	0	0	21.754	456.836
Brandweer installatie verbouwing brandweerkazerne	20	2028	716.388	214.916	501.471	0	0	0	35.819	465.652
De Schakel vervangen armaturen/groepenkasten	25	2023	3.922	2.572	1.350	0	0	0	150	1.200
De Schakel vervanging CV-leidingen en radiatoren	40	2038	48.096	19.296	28.800	0	0	0	1.200	27.600
De Schilp optimaliseren luchtbehandelingsinstall.	15	2022	56.578	30.175	26.403	0	0	0	3.300	23.102
De Voorde aanschaf geluidsinstall.kleutergroepen	56	2043	24.472	19.049	5.423	0	0	0	187	5.236
Div.invest.voortvl.uit meerj.ond.pl.sportparken'10	10	2020	21.279	8.511	12.767	0	0	0	2.128	10.639
Div.invest.voortvl.uit meerj.ond.pl.sportparken'14	10	2024	21.482	0	21.482	0	0	0	2.148	19.334
Div.invest.voortvloeiend uit meerjarenonderhoudspl.sportparken 2009	10	2019	30.000	15.000	15.000	0	0	0	3.000	12.000
Diverse investeringen voortvloeiend uit meerjarenonderhoudsplan sportparken 2011	10	2021	28.402	8.521	19.881	0	0	0	2.840	17.041
Diverse investeringen voortvloeiend uit meerjarenonderhoudsplan sportparken 2013	10	2023	30.798	3.080	27.718	0	0	0	3.080	24.639
Diverse investeringen voortvloeiend uit meerjarenonderhoudsplan sportparken 2015	10	2025	0	0	0	26.888	0	0	0	26.888
Het Prisma klimaatvoorziening	25	2015	22.764	14.574	8.190	0	0	0	8.190	0
Hoogvoorde technische installaties	15	2019	1.372.646	950.294	422.352	0	0	0	84.470	337.882
IMC railinstallatie	20	2023	68.531	37.692	30.839	0	0	0	3.427	27.412
Installaties multifunctioneel centrum sportpark Irene	20	2028	107.446	32.234	75.212	0	0	0	5.372	69.840
J.H.Snijderssch.verv.gevelkoz./CV-leid./radiatoren	40	2036	146.490	65.970	80.520	0	0	0	3.660	76.860
J.H.Snijdersschool aanbrengen traplift	49	2043	7.972	3.166	4.807	0	0	0	166	4.641

Naam activum	Laatste		Afschr./			Vermeer- deringen	Bijschestr. Rente	Vermin- deringen	Afschrij- ving 2015	BW 31/12/2015
	Afschr. Term.	jr. afschr.	Oorspr. Aanschaf	Afloss. t/m 2014	BW 1/1/2015					
Laan Hofrust 4 vervang. CV-ketel/aanpassen kelder	20	2018	30.810	24.650	6.160	0	0	0	1.540	4.620
Laboucherelaan 7 vervang. CV-ketel/aanpass.kelder	20	2019	10.299	7.749	2.550	0	0	0	510	2.040
Laboucherehn 1 vervang. CV-ketel aanpass. kelder	20	2019	19.057	14.307	4.750	0	0	0	950	3.800
Louis Bouwmeesterstraat 1a CV-ketel	20	2019	16.605	12.455	4.150	0	0	0	830	3.320
Marimbahal vervangen CV-installatie	15	2020	36.252	21.751	14.501	0	0	0	2.417	12.084
Marimbahal Vervanging gymnastiekinstall./lokaal	15	2018	92.457	67.802	24.655	0	0	0	6.164	18.491
Middelgrote veegmachines 2009	5	2015	128.440	102.752	25.688	0	0	0	25.688	0
Nieuwbouw zwembad installaties	20	2022	900.000	540.000	360.000	0	0	0	45.000	315.000
Ottoburg aanschaf Holland Blizzard toestel	30	2015	7.251	7.011	240	0	0	0	240	0
Ottoburg vervangen CV-ketel	20	2020	36.302	25.382	10.920	0	0	0	1.820	9.100
P. van Vlietlaan 10 vervanging CV-ketel	15	2020	29.393	17.636	11.757	0	0	0	1.960	9.798
Parkeerautomaten Generaal Eisenhowerplein (2 stuks)	10	2019	23.500	11.750	11.750	0	0	0	2.350	9.400
Rehobothschool aanbrengen gebouwbeheersysteem	20	2018	16.141	13.051	3.089	0	0	0	772	2.317
Rehobothschool div.voorz. t.b.v. c.v.-installatie	35	2015	27.946	27.626	320	0	0	0	320	0
Renovatie lift Laan Hofrust 4	15	2024	34.571	11.524	23.048	0	0	0	2.305	20.743
Renovatie lift Trias	15	2032	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozenvoorde aanschaf zonwering	35	2017	6.175	5.905	270	0	0	0	90	180
Rozenvoorde wijziging c.v.-installatie	35	2015	11.214	11.094	120	0	0	0	120	0
Schaapweg beregeningsinstallatie	10	2021	7.164	2.149	5.015	0	0	0	716	4.298
Schouwburg aanbrengen Arbo-aanpassingen	20	2018	145.760	116.600	29.160	0	0	0	7.290	21.870
Schouwburg vervanging meubilair	20	2021	43.109	28.021	15.088	0	0	0	2.155	12.933
Stelpost vervangingsinvesteringen onderwijs	20	2032	585.675	58.567	527.107	0	0	0	29.284	497.823
Trekkenwand schouwburg	20	2023	1.593.170	855.124	738.045	0	0	0	82.005	656.040
Trias liftinstallatie	25	2015	22.294	21.404	890	0	0	0	890	0
Upgrading lichtinstallatie RHC	25	2032	68.280	19.118	49.162	0	0	0	2.731	46.431
Van Zweedenzaal vervangen CV-ketel	20	2019	38.122	28.572	9.550	0	0	0	1.910	7.640
Verb.v/h binnenklimaat voor het primair onderwijs	20	2031	84.188	12.628	71.560	0	0	0	4.209	67.351
Vervangen grootformaat printer 2015	4	2019	0	0	0	0	0	0	0	0
Vervangen grote veegmachines	5	2018	176.760	35.352	141.408	0	0	0	35.352	106.056
Vervangen parkeerapparatuur 2006	10	2017	53.405	37.336	16.069	0	0	0	5.356	10.713
Vervangen pencomputers	5	2016	25.981	15.589	10.393	0	0	0	5.196	5.196
Vervangen totalstation incl. GPS	4	2015	24.000	18.000	6.000	0	0	0	6.000	0
Vervanging elektrische toegangssystemen	15	2026	84.476	16.895	67.581	0	0	0	5.632	61.949
Vervanging invalidenlift schouwburg	15	2028	11.240	749	10.491	0	0	0	749	9.741
Vervanging ketels P. van Vlietlaan 10 2015	20	2036	0	0	0	0	0	0	0	0
Vervanging kleine veegmachine 2010	5	2015	125.680	100.544	25.136	0	0	0	25.136	0
Vervanging middelgrote veegmachines 2011	5	2017	11.960	4.784	7.176	0	0	0	2.392	4.784
Vervanging parkeerautomaten	10	2023	77.321	7.732	69.589	0	0	0	7.732	61.857
Vervanging stoelen schouwburg	15	2028	315.421	38.734	276.687	0	0	0	19.763	256.924
Vredenburg aanschaf sproeiinstallatie e.d.	15	2020	22.325	13.395	8.930	0	0	0	1.488	7.442
Totaal 1 MVA economisch nut A126 Machines, apparaten en installaties			8.404.321	3.967.008	4.437.313	26.888	0	0	541.063	3.923.138
1e inricht.onderv.leerpakket/meubilair Kronenburgh	20	2035	61.333	0	61.333	55.984	2.453	0	0	119.771
1e inrichting onderwijs leerpakket/meubilair de Buit	10	2024	82.622	0	82.622	0	0	0	8.262	74.360
Aanleg toplaag kunstgrasveld sportpark Hoekpolder	12	2020	278.462	139.231	139.231	0	0	0	23.205	116.026
Aanpassen vloer sporthal de Schilp	10	2018	6.859	4.115	2.744	0	0	0	686	2.058
Aansch.geautom. opslag - en transportsysteem voor reisdoc.	5	2016	209.823	125.894	83.929	0	0	0	41.965	41.965
Aanschaf licenties kantoorautomatisering	4	2016	73.644	36.822	36.822	0	0	0	18.411	18.411
Aansluitingen DDS	5	2020	100.257	0	100.257	47.870	4.010	0	0	152.137
Afvalbakken 2015	10	2026	0	0	0	48.670	0	0	0	48.670
Basisregistratie Grootschalige Topografie	5	2021	0	0	0	39.515	0	0	0	39.515
Basisregistratie Handelsregisterbesluit	5	2021	0	0	0	35.492	0	0	0	35.492
Brandweer stoffering/inrichting brandweerkazerne	10	2019	213.602	106.801	106.801	0	0	0	21.360	85.441
De Piramide vervanging meubilair speellokaal	30	2015	5.617	5.427	190	0	0	0	190	0
De Schakel verv.en aanvulling gymnastiekmateriaal	56	2043	16.280	9.262	7.018	0	0	0	242	6.776
De Spartaan renovatie wielercours	15	2021	110.232	58.790	51.442	0	0	0	7.349	44.093
De Voorde 1e inrichting onderwijsleerpak.en meub.	49	2043	35.634	13.819	21.815	0	0	0	752	21.063
De Voorde aanschaf meubilair leer- en hulpmiddelen	56	2043	9.803	5.656	4.147	0	0	0	143	4.004
De Voorde aanschaf nieuw meubilair	35	2018	5.600	5.200	400	0	0	0	100	300
De Voorde aanschaf vier sets solo-apparatuur	56	2043	10.265	8.032	2.233	0	0	0	77	2.156
De Voorde akoestische voorz./meub. en OLP	20	2018	19.876	15.916	3.960	0	0	0	990	2.970
De Voorde eerste inrichting gymzaal	20	2026	33.784	13.514	20.270	0	0	0	1.689	18.581
De Voorde inrichting	60	2021	29.026	27.276	1.750	0	0	0	250	1.500
De Voorde uitbr.meub./onderwijsleerpakket Gr.12/13	20	2021	40.840	26.546	14.294	0	0	0	2.042	12.252
De Voorde uitbr.meub./onderwijsleerpakket Gr.14	20	2024	24.920	12.460	12.460	0	0	0	1.246	11.214
De Voorde uitbreiding onderwijsleerpakket	20	2026	39.840	15.936	23.904	0	0	0	1.992	21.912
Derde kunstgrasveld voor hockey L.Kleijw.(bovenl.)	30	2041	38.523	5.008	33.515	0	0	0	1.241	32.273
Documentaire informatievoorziening	10	2019	166.242	83.121	83.121	0	0	0	16.624	66.497
Documentaire informatievoorziening 2010	5	2015	83.849	67.079	16.770	0	0	0	16.770	0
Documentaire informatievoorziening 2011	5	2017	70.853	28.341	42.512	0	0	0	14.171	28.341
Documentaire informatievoorziening 2012	5	2017	42.658	17.063	25.595	0	0	0	8.532	17.063
Documentaire informatievoorziening 2013	5	2018	49.858	9.972	39.886	0	0	0	9.972	29.915
Documentaire informatievoorziening 2014	5	2019	46.618	0	46.618	0	0	0	9.324	37.294
Documentaire informatievoorziening 2015	5	2020	0	0	0	93.948	0	0	0	93.948
Financieel en HRM pakket	5	2020	0	0	0	0	0	0	0	0
G.Bomansschool onderwijsleerpakket/meubilair	20	2023	17.533	9.643	7.890	0	0	0	877	7.013
Godfried Bomansschool uitbreiding meubilair	15	2018	2.546	1.867	679	0	0	0	170	509
Herinrichting raadsaal	5	2016	65.471	39.282	26.188	0	0	0	13.094	13.094
Het Prisma uitbr.meub.en onderwijsleerpakket Gr.16	20	2018	10.234	8.194	2.040	0	0	0	510	1.530
Het Prisma uitbr.meub.en onderwijsleerpakket Gr.17	20	2019	12.205	9.324	2.881	0	0	0	576	2.304
Het Prisma uitbr.meub.en onderwijsleerpakket Gr.18	20	2018	14.214	10.979	3.234	0	0	0	809	2.426
Het Prisma vervanging meubilair (van Ottoburg)	30	2015	39.664	38.344	1.320	0	0	0	1.320	0
ICT-investeringen voor SSC Rijswijk-Delft	5	2019	724.669	0	724.669	0	0	0	144.934	579.735
Infrastructuur sportpark Irene	40	2049	449.123	56.140	392.982	0	0	0	11.228	381.754
Inventaris welzijnsaccommodatie	15	2023	46.000	18.400	27.600	0	0	0	3.067	24.533
Investeringskosten agv plaatsen containers	10	2026	314.231	0	314.231	115.295	12.569	0	0	442.095
Invoering basisregistratie (IM/BA)	5	2017	191.656	76.663	114.994	0	0	0	38.331	76.663
J.H.Snijders uitbreiding OLP meubilair 2 groepen	20	2027	30.427	10.649	19.778	0	0	0	1.521	18.256
J.H.Snijdersschool beheer schoolgebouw	52	2043	20.658	8.855	11.803	0	0	0	407	11.396
Kwaliteitsverb. website en uitbouw dig. dienstverl	5	2015	566.476	453.181	113.295	0	0	0	113.295	0
Lange Kleiweg vervanging kunstgrasveld (bovenlaag)	15	2016	144.509	125.241	19.268	0	0	0	9.634	9.634
Lange Kleiweg vervanging kunstgrasveld (onderlaag)	30	2031	199.590	85.692	113.898	0	0	0	6.700	107.198
Lichte toplaagrenovatie veld 110 2015	12	2028	0	0	0	0	0	0	0	0
Marimbahal bestrijding legionellabacterie	20	2021	73.770	47.940	25.830	0	0	0	3.690	22.140
Midoffice	4	2019	268.129	0	268.129	0	10.725	0	0	278.855
Migratiekosten Oracle 2013	5	2019	5.857	0	5.857	0	0	0	1.171	4.685
Ondergrondse inzameling (buitenbak) 2013	10	2024	396.578	0	396.578	0	0	0	39.658	356.920
Ontwikkeling/invoering klantencontactcentrum (KCC)	20	2038	247.268	0	247.268	0	9.891	0	0	257.159
P.Mauritssch.uitbr.meub./onderwijsleerpakkk.Gr.8/9	20	2021	25.053	16.741	8.313	0	0	0	1.188	7.125

	Laatste		Afschr/			Vermeer- deringen	Bijgeschr. Rente	Vermin- deringen	Afschrij- ving 2015	BW 31/12/2015
	Afschr. Term.	jr. afschr.	Oorspr. Aanschaf	Afloss. t/m 2014	BW 1/1/2015					
Naam activum										
P.Mauritsschool uitbreiding meubilair ivm 2de fase	20	2023	2.546	1.400	1.146	0	0	0	127	1.018
Pannacourt en trimfit sportpark Irene	20	2028	17.255	5.177	12.079	0	0	0	863	11.216
Petrusschool uitbr.onderwijsleerpak./meub.Gr. 20	20	2018	9.849	7.889	1.960	0	0	0	490	1.470
Petrusschool uitbr.onderwijsleerpak./meub.Gr.21-23	20	2018	15.401	12.361	3.040	0	0	0	760	2.280
Playground sportpark Irene	10	2018	55.290	33.174	22.116	0	0	0	5.529	16.587
Prev.bestr.legionella in door gem.beheerde gebouw.	20	2021	118.082	72.716	45.366	0	0	0	6.481	38.885
Prev.bestr.legionella in niet gem.beheerde geb.	20	2021	53.876	34.031	19.846	0	0	0	2.835	17.010
Rehobothschool 1e inrichting meub./meub.1 groep	20	2020	10.437	7.317	3.120	0	0	0	520	2.600
Rehobothschool 1e inrichting meubilair 1 IOBK gr.	20	2020	15.429	10.809	4.620	0	0	0	770	3.850
Rehobothschool aanvullende inventaris	35	2019	17.912	16.212	1.700	0	0	0	340	1.360
Rehobothschool meubilair	44	2016	23.151	22.751	400	0	0	0	200	200
Renovatie toplaag veld 111 Sportpark Irene + ballenvangers 2015	10	2026	0	0	0	0	0	0	0	0
Schaapweg aanleg van een kunstgrastrainingsveld	30	2017	126.467	118.547	7.920	0	0	0	2.640	5.280
Schaapweg aanleg Wetraveld	15	2015	107.017	99.979	7.039	0	0	0	7.039	0
Schaapweg finale inrichting sportpark	15	2015	373.323	347.314	26.009	0	0	0	26.009	0
Schaapweg herindeling middenterrein	40	2024	496.710	372.410	124.300	0	0	0	12.430	111.870
Schaapweg kunstwerk	40	2024	6.793	5.019	1.774	0	0	0	177	1.597
Schaapweg renovatie grassportvelden (2000)	15	2016	1.216	1.054	162	0	0	0	81	81
Schaapweg vervanging kunstgrasveld 108	10	2015	356.922	321.229	35.692	0	0	0	35.692	0
Schouwburg aanschaf trapleuningen	30	2022	12.184	8.984	3.200	0	0	0	400	2.800
Shalomschool Godfried Bomansstraat 2 inrichting	35	2021	12.316	9.988	2.328	0	0	0	333	1.995
Smartdocuments-koppelvlakken met backoffice	5	2020	23.907	0	23.907	10.606	956	0	0	35.470
Sportpark Hoekpolder aanleg onderlaagkunstgrasveld 2007	15	2022	30.000	14.000	16.000	0	0	0	2.000	14.000
Sportpark Hoekpolder aanleg onderlaagkunstgrasveld 2008	15	2023	188.593	75.437	113.156	0	0	0	12.573	100.583
Steenvoorde uitbr.meub.en onderw.leerpakket Gr.14	20	2018	9.747	7.787	1.960	0	0	0	490	1.470
Steenvoorde uitbr.meub.en onderw.leerpakket Gr.15	20	2020	5.899	4.159	1.740	0	0	0	290	1.450
Steenvoorde uitbr.meub.en onderwijsleerpak.2e fase	20	2020	2.281	1.621	660	0	0	0	110	550
Steenvoorde uitbr.meubilair en onderwijsleerpakket	20	2016	13.351	12.011	1.340	0	0	0	670	670
Toplaagrenovatie kunstgrasveld en hekwerk 108A Refleks sportpak Irene	12	2025	110.936	9.245	101.691	0	0	0	9.245	92.446
Toplaagrenovatie kunstgrasveld en hekwerk 108B Refleks sportpak Irene	12	2025	180.194	15.016	165.178	0	0	0	15.016	150.162
Toplaagrenovatie softbalveld	12	2027	0	0	0	51.664	0	0	0	51.664
Toplaagrenovatie veld 303	12	2020	35.000	17.500	17.500	0	0	0	2.917	14.583
Tribune de Schilp	25	2032	57.822	16.190	41.632	0	0	0	2.313	39.319
Uitbreiding backup-capaciteit	5	2018	58.226	11.645	46.581	0	0	0	11.645	34.936
Vastgoedregistratie	5	2019	52.022	0	52.022	0	0	0	10.404	41.617
Veldafscheiding sportpark Irene	10	2023	33.601	3.360	30.241	0	0	0	3.360	26.881
Verv./uitbr.netwerkkomp.en netwerksoftware 2014	5	2019	44.289	0	44.289	0	0	0	8.858	35.431
Vervangen elektrische scoreborden	5	2016	23.130	13.878	9.252	0	0	0	4.626	4.626
Vervanging en uitbreiding netwerksoftware 2011	4	2016	59.138	29.569	29.569	0	0	0	14.784	14.784
Vervanging en uitbreiding netwerksoftware en -componenten 2015	4	2019	0	0	0	0	0	0	0	0
Vervanging luchtfoto's 2014	4	2018	8.835	0	8.835	0	0	0	2.209	6.626
Vervanging luchtfoto's 2015	4	2019	0	0	0	11.885	0	0	0	11.885
Vervanging sanitair/bergingunits (Molenhof)	25	2028	406.815	175.283	231.532	0	0	0	16.538	214.994
Vervanging software belastingen / WOZ	5	2022	0	0	0	92.731	0	0	0	92.731
Vervanging softwarelicenties	5	2019	111.214	0	111.214	0	0	0	22.243	88.971
Vervanging stoelen vergadercentrum	10	2019	39.996	19.998	19.998	0	0	0	4.000	15.998
Vervanging toplaag kunstgrashockeyvelden 701 en 702 sportpark Elsenburg	12	2026	508.621	0	508.621	0	0	0	42.385	466.236
Vervanging van afvalbakken	5	2019	38.046	0	38.046	0	0	0	7.609	30.436
Vervanging vergadertafels	10	2019	25.004	12.502	12.502	0	0	0	2.500	10.002
Vredenburg cunet en drainage veld 401	25	2020	122.163	92.763	29.400	0	0	0	4.900	24.500
W.Brederodeschool onderwijsleerplan en inventaris	20	2016	134.807	121.347	13.460	0	0	0	6.730	6.730
WABO	5	2015	156.269	125.015	31.254	0	0	0	31.254	0
Woonwagens de Strijp	25	2041	627.287	25.092	602.195	0	24.088	0	0	626.283
Totaal 1 MVA economisch nut A129 Overig			10.712.146	4.170.195	6.541.952	603.662	64.693	0	943.147	6.267.159
Aanbrengen beschoeiing/oevers Elsenburgerb./Wilh.p	20	2023	89.721	49.347	40.374	0	0	0	4.486	35.888
Aanleg extra parkeerplaats Leeuwendaal	20	2030	45.947	9.189	36.758	0	0	0	2.297	34.460
Aanleg fietspad Zuidflank	20	2029	85.076	21.269	63.807	0	0	0	4.254	59.553
Aanleg rotonde Schaapweg/BekkersIn/ChurchillIn	20	2022	87.803	59.134	28.669	0	0	0	3.584	25.085
Aanleg rotonde Schilp	20	2025	578.586	337.593	240.993	0	0	0	21.908	219.084
Aanleggen damwand	50	2065	49.647	0	49.647	0	1.986	49.564	0	2.069
Aanpak overlast bomen in straten	20	2032	74.910	7.491	67.419	0	0	0	3.746	63.674
Aanpassingen aan de verkeerssituatie aan de Visseringlaan en Lange kleiweg	20	2031	100.000	15.000	85.000	0	0	0	5.000	80.000
Aansluiten Strijp 't Park	20	2027	49.990	17.497	32.494	0	0	0	2.500	29.994
BOR-FONDS Aansluiting Pr. Beatrixlaan met A4	20	2031	116.632	17.495	99.137	0	0	0	5.832	93.305
BOR-FONDS fietsoversteek L.Kleiweg op viaduct A4	20	2031	52.826	7.924	44.902	0	0	0	2.641	42.261
BOR-FONDS fietspad Burg.Elsenlaan en kruispunten	20	2031	64.278	9.642	54.636	0	0	0	3.214	51.422
BOR-FONDS fietsstroken Diepenhorstlaan	20	2031	17.711	2.657	15.054	0	0	0	886	14.169
BOR-FONDS Haagweg	20	2031	62.845	12.098	50.747	0	0	0	2.985	47.762
BOR-FONDS Krsplak/A4/Diepenhorstlaan	20	2031	811.158	121.674	689.484	0	0	0	40.558	648.926
BOR-FONDS Krsplak/Volmer-/Vissering-/Veraartlaan	20	2031	395.560	59.334	336.226	0	0	0	19.778	316.448
BOR-FONDS kruisp.Volmer/Landel,fietsstr.Vissering	20	2031	136.435	20.465	115.970	0	0	0	6.822	109.148
BOR-FONDS proj.verb.leefbaarheid Haagweg 1e fase	20	2036	10.824	0	10.824	3.017.665	433	2.891.958	0	136.964
BOR-FONDS station Rijswijk OV knooppunt Eisenh.pl.	20	2031	188.793	28.319	160.474	0	0	0	9.440	151.034
BOR-FONDS verbreding Prinses Beatrixlaan	20	2036	1.888.294	0	1.888.294	449.389	75.532	-181.754	0	2.594.970
BOR-FONDS VolmerIn reconstruct.Polakw.-VisseringIn	20	2031	148.198	22.230	125.969	0	0	0	7.410	118.559
ChurchillIn/AccialIn oversteekplts.Ottoburgschool	20	2015	167.511	159.121	8.390	0	0	0	8.390	0
Fietspad langs de N4	40	2034	627.051	317.018	310.033	0	0	0	15.502	294.531
Fietspad 't Haantje	20	2036	-36.135	0	-36.135	388.152	-1.445	148.083	0	202.489
Fietspad van Vredenburgweg	20	2022	75.213	45.128	30.085	0	0	0	3.761	26.324
Fietspaden in asfalt 2015	15	2030	0	0	0	10.350	0	0	0	10.350
Fietsverbinding Jaagpad-Huis te Hoornkade	20	2036	0	0	0	642.503	0	640.000	0	2.503
Fietsverbinding Juliaalaantje	20	2019	64.651	48.471	16.180	0	0	0	3.236	12.944
Frans Halskade herontwikkeling	20	2029	124.399	31.100	93.299	0	0	0	6.220	87.079
Gedeeltelijke herinrichting Huis te Landelaan	20	2026	164.949	75.877	89.072	0	0	0	7.423	81.649
Gedeeltelijke renovatie Steenplaatsbrug	50	2063	68.952	2.704	66.248	0	0	0	1.352	64.896
Gedeeltelijke renovatie Steenplaatsbrug 2	50	2063	530.243	67.325	462.918	0	0	0	9.447	453.471
Herinrichten woonwagenterrein Lange Kleiweg	25	2037	85.223	6.818	78.405	0	0	0	3.409	74.996
Herinrichting 30 km/u - Huis te lande	20	2033	68.350	3.417	64.932	0	0	0	3.417	61.515
Herinrichting 30 km/u - Presidentenbuurt	20	2031	29.152	4.373	24.779	0	0	0	1.458	23.322
Herinrichting 30 km/u - Rembrandtkwartier	20	2030	23.537	4.707	18.829	0	0	0	1.177	17.652
Herinrichting 30 km/u - Stationskwartier	20	2036	103.605	0	103.605	114	4.144	0	0	107.864
Herinrichting Artiestenbuurt	20	2023	128.027	79.891	48.136	0	0	0	5.348	42.788

Naam activum	Laatste		Afschr/			Vermeer- deringen	Bijgeschr. Rente	Vermin- deringen	Afschrij- ving 2015	BW 31/12/2015
	Afschr. Term.	jr. afsch.	Oorspr. Aanschaf	Afloss. t/m 2014	BW 1/1/2015					
Herinrichting Bomenbuurt	20	2019	445.096	332.796	112.300	0	0	0	22.460	89.840
Herinrichting buitenruimte Titus Boschflats	20	2032	268.286	26.840	241.446	0	0	0	13.414	228.033
Herinrichting Delftweg 1998	20	2018	678.225	543.209	135.016	0	0	0	33.754	101.262
Herinrichting Hendrik Ravesteijnplein	20	2021	443.196	279.828	163.367	0	0	0	23.338	140.029
Herinrichting Jan Thijssenweg	20	2019	289.829	229.073	60.757	0	0	0	12.151	48.605
Herinrichting Kleurenbuurt	20	2023	107.123	71.731	35.392	0	0	0	3.932	31.459
Herinrichting Ministersbuurt	20	2020	304.158	233.864	70.294	0	0	0	11.716	58.578
Herinrichting Oud Rijkswijk	20	2024	1.372.610	939.657	432.952	0	0	0	43.295	389.657
Herinrichting Tollensplein	20	2019	117.961	88.711	29.250	0	0	0	5.850	23.400
Herinrichting winkelcentrum Irenelaan/Margrietsingel	20	2031	516.902	77.535	439.367	0	0	0	25.845	413.522
Herontwikkeling Rijkswijkse Bos (exclusief ISV)	20	2031	135.641	20.346	115.295	0	0	0	6.782	108.513
Herstel (duiker)bruggen 2004	20	2025	58.296	26.233	32.063	0	0	0	2.915	29.148
Herstel (duiker)bruggen 2005	20	2025	44.938	20.222	24.716	0	0	0	2.247	22.469
Herstel (duiker)bruggen 2006	20	2026	42.179	16.871	25.307	0	0	0	2.109	23.198
Herstel (duiker)bruggen 2007	20	2028	81.616	24.485	57.131	0	0	0	4.081	53.050
Herstel (duiker)bruggen 2011	20	2031	100.038	15.006	85.032	0	0	0	5.002	80.030
Herstel (duiker)bruggen 2012	20	2032	62.884	6.288	56.595	0	0	0	3.144	53.451
Herstel (duiker)bruggen 2014	20	2034	86.137	0	86.137	0	0	0	4.307	81.830
Herstel asfaltpaden in parken en plantsoenen 2006	20	2026	34.639	13.856	20.783	0	0	0	1.732	19.051
Herstel asfaltpaden in parken en plantsoenen 2007	20	2027	34.409	12.043	22.366	0	0	0	1.720	20.646
Herstel asfaltpaden in parken en plantsoenen 2009	20	2029	8.269	2.067	6.202	0	0	0	413	5.788
Herstel asfaltpaden in parken en plantsoenen 2010	20	2030	14.069	2.814	11.255	0	0	0	703	10.552
Herstel asfaltpaden in parken en plantsoenen 2011	20	2031	21.739	3.261	18.478	0	0	0	1.087	17.391
Herstel asfaltpaden in parken en plantsoenen 2012	20	2032	23.585	2.359	21.227	0	0	0	1.179	20.048
Herstel asfaltwegen 2006	15	2022	728.219	339.836	388.383	0	0	0	48.548	339.836
Herstel asfaltwegen 2007	15	2023	395.953	158.381	237.572	0	0	0	26.397	211.175
Herstel asfaltwegen 2008	15	2024	290.443	96.814	193.629	0	0	0	19.363	174.266
Herstel asfaltwegen 2009	20	2029	438.374	109.594	328.781	0	0	0	21.919	306.862
Herstel asfaltwegen 2010	15	2025	615.887	164.236	451.650	0	0	0	41.059	410.591
Herstel asfaltwegen 2011	15	2026	752.532	150.506	602.025	0	0	0	50.169	551.857
Herstel asfaltwegen 2012	15	2027	287.845	38.379	249.466	0	0	0	19.190	230.276
Herstel asfaltwegen 2013	20	2033	642.589	32.129	610.460	0	0	0	32.129	578.331
Herstel asfaltwegen 2013 (beperken kapitaalvernietiging)	15	2029	439.428	0	439.428	0	0	0	29.295	410.132
Herstel asfaltwegen 2014	20	2034	495.403	0	495.403	0	0	0	24.770	470.633
Herstel asfaltwegen 2015	20	2035	0	0	0	467.158	0	40.133	0	427.024
Herstel beschoeiing/oevers Elsenburgerb/Wilh.park	20	2019	19.854	15.154	4.700	0	0	0	940	3.760
Herstel brug Bous de Jongpark	30	2023	91.297	63.937	27.360	0	0	0	3.040	24.320
Herstel brug Burgemeester Elsenlaan	20	2019	57.318	43.018	14.300	0	0	0	2.860	11.440
Herstel groenvoorzieningen	20	2030	40.680	8.136	32.544	0	0	0	2.034	30.510
Herstel kademuuren	40	2054	445.409	0	445.409	0	0	0	11.135	434.274
Herstel kademuur Populierlaan	40	2049	717.312	277.962	439.350	0	0	0	12.553	426.797
Herstel Sammersbrug	20	2033	43.359	2.168	41.191	0	0	0	2.168	39.023
Herstel wegen binnen de bebouwde kom (2000)	15	2015	608.808	568.275	40.533	0	0	0	40.533	0
Herstel wegen binnen de bebouwde kom (2001)	15	2016	541.003	462.095	78.908	0	0	0	39.454	39.454
Herstel wegen binnen de bebouwde kom (2002)	15	2017	595.327	476.086	119.241	0	0	0	39.747	79.494
Herstel wegen binnen de bebouwde kom (2003)	15	2019	235.698	157.132	78.565	0	0	0	15.713	62.852
Herstel wegen binnen de bebouwde kom (2004)	15	2020	860.299	516.180	344.120	0	0	0	57.353	286.766
Herstel wegen binnen de bebouwde kom (2005)	15	2021	578.143	322.455	255.687	0	0	0	36.527	219.161
Herstellen (duiker)bruggen 2008	20	2029	1.397	349	1.048	0	0	0	70	978
Herstellen (duiker)bruggen 2009	20	2029	22.038	5.509	16.528	0	0	0	1.102	15.426
Herstellen (duiker)bruggen 2013	20	2033	83.921	4.196	79.725	0	0	0	4.196	75.529
Herstellen (duiker)bruggen 2015	30	2045	0	0	0	82.996	0	20.000	0	62.996
Herstraten van de parkeerplaatsen Prinses Beatrixlaan	20	2030	73.006	14.601	58.405	0	0	0	3.650	54.755
Herstructurering bedrijventerrein PPP - Landtong	20	2036	1.248.203	0	1.248.203	517.585	49.928	26.805	0	1.788.911
Incidentele voorzieningen in woonwijken (1996)	20	2016	115.134	103.414	11.720	0	0	0	5.860	5.860
Incidentele voorzieningen in woonwijken (1997)	20	2016	207.781	185.941	21.840	0	0	0	10.920	10.920
Incidentele voorzieningen in woonwijken (1999)	20	2019	292.548	215.510	77.038	0	0	0	15.408	61.630
Incidentele voorzieningen in de woonwijken 2005	20	2027	64.415	22.545	41.870	0	0	0	3.221	38.649
Infrastruct.maatregelen Geestbrugweg-Cromvlietkade	20	2021	68.316	43.209	25.107	0	0	0	3.587	21.520
Inrichting omgeving Martin Campslaan	25	2041	0	0	0	57.420	0	200.000	0	-142.580
Instellen 30 km/uur zones in de wijk Cromvliet	20	2020	62.434	46.013	16.422	0	0	0	2.737	13.685
Kennisprogramma waterkader	20	2034	123.038	0	123.038	0	0	0	6.152	116.886
Landgoederenzone overige gronden en opstallen 2009	20	2029	2.340.000	585.000	1.755.000	0	0	0	117.000	1.638.000
Maatregelen als gevolg van parkeerbeleid 1997	20	2016	37.182	33.442	3.740	0	0	0	1.870	1.870
Maatregelen als gevolg van parkeerbeleid 1998	20	2019	34.044	25.544	8.500	0	0	0	1.700	6.800
Maatregelen als gevolg van parkeerbeleid 1999	20	2020	143.472	100.263	43.210	0	0	0	7.202	36.008
Maatregelen als gevolg van parkeerbeleid 2000	20	2020	20.384	14.110	6.274	0	0	0	1.046	5.228
Maatregelen als gevolg van parkeerbeleid 2001	20	2021	34.069	22.145	11.924	0	0	0	1.703	10.221
Maatregelen als gevolg van parkeerbeleid 2002	20	2022	10.245	6.147	4.098	0	0	0	512	3.586
Masterplan ondertunneling Prinses Beatrixlaan	20	2033	127.719	6.386	121.333	0	0	0	6.386	114.947
Nazorg fietsbeleid ISV-3	20	2036	131.188	0	131.188	317.602	0	0	0	448.790
Nazorg herinrichting openbaar gebied wwc Molenhof	20	2036	0	0	0	24.419	0	2.000	0	22.419
Nutsvoorzieningen hondensportterrein	15	2019	15.310	10.207	5.103	0	0	0	1.021	4.082
Ontsluiting Schaaapweg / Generaal Spoorlaan	20	2030	271.692	54.338	217.354	0	0	0	13.585	203.769
Ontsluitingsweg Stationskwartier	20	2036	108.802	0	108.802	39.923	4.352	235.000	0	-81.923
Ophoging Hoornbrug	40	2056	845.273	0	845.273	103.194	33.811	0	0	982.279
Opwaarderen Frans Halskade	20	2036	0	0	0	6.903	0	0	0	6.903
Opwaarderen Generaal Spoorlaan	20	2036	0	0	0	34.962	0	0	0	34.962
Opwaarderen grote probleemstraten 2016	20	2035	0	0	0	0	0	0	0	0
Opwaarderen Karel Doormanlaan	20	2036	0	0	0	0	0	0	0	0
Opwaarderen onderhoudsniveau landgoederenzone	20	2035	373.574	0	373.574	156.401	14.943	20.300	0	524.618
Opwaarderen openbaar gebied winkelcentrum v.Mooklin	20	2031	502.380	75.357	427.023	0	0	0	25.119	401.904
Ottoborg herstraten schoolplein	40	2029	23.239	15.889	7.350	0	0	0	490	6.860
Oversteekbaarheid Huis te Landelaan (ged)	20	2022	98.327	58.993	39.334	0	0	0	4.917	34.417
Parkeerterrein sportcentrum en sportpark Irene	25	2034	565.257	113.051	452.206	0	0	0	22.610	429.596
Plantsoenen herstel asfaltpaden (1996)	20	2016	21.304	19.184	2.120	0	0	0	1.060	1.060
Plantsoenen herstel asfaltpaden (1997)	20	2016	15.069	13.569	1.500	0	0	0	750	750
Plantsoenen herstel asfaltpaden (1998)	20	2018	47.658	38.138	9.520	0	0	0	2.380	7.140
Plantsoenen herstel asfaltpaden (1999)	20	2019	25.644	19.244	6.400	0	0	0	1.280	5.120
Plantsoenen herstel asfaltpaden (2000)	20	2020	79.773	56.105	23.668	0	0	0	3.945	19.724
Plantsoenen herstel asfaltpaden (2001)	20	2020	34.808	24.368	10.440	0	0	0	1.740	8.700
Plantsoenen herstel asfaltpaden (2002)	20	2023	28.039	15.421	12.618	0	0	0	1.402	11.216
Plantsoenen herstel asfaltpaden (2003)	20	2023	23.476	12.912	10.564	0	0	0	1.174	9.390
Plantsoenen herstel asfaltpaden (2004)	20	2024	19.931	9.966	9.965	0	0	0	997	8.969
Plantsoenen herstel asfaltpaden (2005)	20	2026	11.915	4.766	7.149	0	0	0	596	6.553
Realisatie fietsbrug Rijn-Schiekanaal	50	2066	1.063.112	0	1.063.112	311.439	42.524	0	0	1.417.076
Realisatie toegankelijkheid bushaltes	20	2030	139.159	27.832	111.327	0	0	0	6.958	104.369
Realisatie toegankelijkheid bushaltes 2011	20	2032	-352.099	-35.210	-316.889	0	0	0	-17.605	-299.284

	Laatste		Afschr/			Vermeer- deringen	Biigeschr. Rente	Vermin- deringen	Afschrij- ving 2015	BW 31/12/2015
Naam activum	Afschr. Term.	jr. afschr.	Oorspr. Aanschaf	Afloss. t/m 2014	BW 1/1/2015					
Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 1	20	2030	124.380	24.876	99.504	0	0	0	6.219	93.285
Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 2	20	2030	151.870	30.374	121.496	0	0	0	7.593	113.902
Realisatie toegankelijkheid bushaltes fase 4	20	2036	305.740	0	305.740	10.153	12.230	0	0	328.123
Reconstructie Te Werve (restant)	20	2015	72.044	67.047	4.997	0	0	0	4.997	0
Renovatie romeinse nederzetting Tubasingel	20	2019	28.472	21.372	7.100	0	0	0	1.420	5.680
Revitalisering Oud-Rijswijk	20	2033	423.022	384.436	38.586	0	0	0	2.031	36.555
Rijswijkse bos aanleg zichtas op de Naald	25	2020	4.538	3.938	600	0	0	0	100	500
Rijswijkse bos hondenuitlaatplaats, baggeren enz.	23	2020	33.540	24.720	8.820	0	0	0	1.470	7.350
Rijswijkse bos restauratie monumentale brug	30	2031	85.320	36.138	49.181	0	0	0	2.893	46.288
Rijswijkse bos verwijderen en vervangen beschoeiingen	20	2015	68.067	64.667	3.400	0	0	0	3.400	0
Steenplaatsbrug	20	2026	8.823	4.059	4.763	0	0	0	397	4.366
Te Werve, speel-/groenvoorzieningen	20	2015	50.089	47.589	2.500	0	0	0	2.500	0
Te Werve, verkeersplannen	20	2015	353.357	336.408	16.950	0	0	0	16.950	0
Tramlijn 15 - Rijswijkse deel	30	2046	527.167	0	527.167	2.536.864	21.087	0	0	3.085.118
Tramlijn 17 - verbreding	30	2046	143.720	0	143.720	1.547.210	5.749	1.234.850	0	461.829
Tunnel (Haagweg)	40	2020	545.612	464.132	81.480	0	0	0	13.580	67.900
Uitvoering fietsbeleid	20	2033	73.598	3.680	69.919	0	0	0	3.680	66.239
Uitvoering fietsbeleid 2011	20	2037	71.500	0	71.500	0	2.860	0	0	74.360
Verkooppunt BP Nederland VOF	20	2017	184.984	156.869	28.115	0	0	0	9.372	18.743
Vernieuwen beschoeiingen vaarten 2006	20	2027	81.266	28.023	53.243	0	0	0	4.096	49.147
Vernieuwen beschoeiingen vaarten 2007	20	2029	286.906	71.726	215.179	0	0	0	14.345	200.834
Vernieuwen beschoeiingen vaarten 2008	20	2029	43.007	10.752	32.255	0	0	0	2.150	30.105
Vernieuwen beschoeiingen vaarten 2009	20	2030	247.579	49.516	198.063	0	0	0	12.379	185.684
Vernieuwen voetbrug over de Noordhoornsewetering	40	2024	11.324	8.403	2.922	0	0	0	292	2.630
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (1995)	20	2015	87.215	82.855	4.360	0	0	0	4.360	0
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (1996)	20	2015	77.564	73.634	3.930	0	0	0	3.930	0
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (1997)	20	2016	88.487	79.647	8.840	0	0	0	4.420	4.420
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (1998)	20	2018	98.592	78.872	19.720	0	0	0	4.930	14.790
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (1999)	20	2020	3.817	2.680	1.137	0	0	0	189	947
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (2000)	20	2020	107.554	75.277	32.277	0	0	0	5.380	26.898
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (2001)	20	2022	93.236	56.963	36.273	0	0	0	4.534	31.739
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (2002)	20	2022	82.186	48.776	33.410	0	0	0	4.176	29.234
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (2003)	20	2023	73.785	40.582	33.203	0	0	0	3.689	29.514
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (2004)	20	2024	86.065	43.033	43.032	0	0	0	4.303	38.728
Vernieuwing beschoeiingen vaarten (2005)	20	2026	84.363	33.969	50.395	0	0	0	4.200	46.195
Vervangen beschoeiingen 2010	20	2030	46.653	9.331	37.322	0	0	0	2.333	34.990
Vervangen beschoeiingen 2011	20	2031	159.522	23.928	135.593	0	0	0	7.976	127.617
Vervangen beschoeiingen 2012	20	2032	440.751	44.075	396.676	0	0	0	22.038	374.638
Vervangen beschoeiingen 2013	20	2033	269.248	13.462	255.786	0	0	0	13.462	242.323
Vervangen beschoeiingen 2014	1	2015	267.523	0	267.523	0	0	0	267.523	0
Vervangen beschoeiingen 2015	20	2035	0	0	0	298.906	0	0	0	298.906
Vervanging bewegwijzering ANWB	20	2019	66.651	50.001	16.650	0	0	0	3.330	13.320
Vervanging bomen 2010	20	2030	50.000	10.000	40.000	0	0	0	2.500	37.500
Vervanging bomen 2011	20	2031	56.764	8.515	48.250	0	0	0	2.838	45.412
Vervanging bomen 2012	20	2032	55.377	5.538	49.840	0	0	0	2.769	47.071
Vervanging bomen 2013	20	2033	100.489	5.024	95.465	0	0	0	5.024	90.440
Vervanging bomen 2014	20	2034	91.903	0	91.903	0	0	0	4.595	87.308
Vervanging pontje (Keereweer)	10	2017	67.239	47.067	20.172	0	0	0	6.724	13.448
Vervanging waterleiding park Overvoorde	20	2034	249.993	0	249.993	0	0	0	12.500	237.493
Voorbereiding reconstructie Jan Thijssenweg	20	2018	38.792	37.312	1.480	0	0	0	370	1.110
Wijkontwikkelingspl.asfalt drempels Adm.Helfrichsgl	20	2022	94.043	55.631	38.412	0	0	0	4.802	33.611
Wijkontwikkelingspl.herinr.parkz.Steenvoorde zuid	20	2028	30.329	9.099	21.231	0	0	0	1.516	19.714
Wijkontwikkelingspl.omgev.Bogaardflat/Brederodefl.	20	2025	106.427	54.565	51.862	0	0	0	4.715	47.147
Wijkontwikkelingspl.oversteekbaarheid H.te Landel.	20	2022	34.651	20.603	14.049	0	0	0	1.756	12.293
Wijkontwikkelingspl.verbeteren woonomg.Te Werve	20	2025	191.166	85.154	106.012	0	0	0	9.637	96.375
Wijkontwikkelingsplan herinrichten planetenflats	20	2026	310.465	124.186	186.279	0	0	0	15.523	170.756
Wijkontwikkelingsplannen herinrichting Muziekbuurt	20	2026	9.275	3.710	5.565	0	0	0	464	5.102
Wilhelminapark aanbrengen beschoeiingen	20	2024	109.069	54.535	54.534	0	0	0	5.453	49.080
Wilhelminapark Elsenburgerbos herstel oevervoorz.	20	2026	80.227	32.305	47.922	0	0	0	3.994	43.929
Winkelcentrum Huis te Landelaan	20	2023	195.271	110.456	84.815	0	0	0	9.424	75.391
Woonwagencentr.De Strijp aanleg woonwagenlocatie	20	2015	410.628	390.328	20.300	0	0	0	20.300	0
WOP afstemming wegprofiel Mgr.Bekkerslaan	20	2026	758.804	302.980	455.824	0	0	0	37.985	417.838
WOP verbeteren binnenterrein Terracottastraat	20	2026	134.973	58.231	76.742	0	0	0	6.395	70.347
Zwethzone - Algemeen	20	2036	65.198	12.363	52.834	3.008	2.113	92.286	0	-34.331
Zwethzone - Brug de Dulder inclusief oeverstrook	20	2031	163.237	24.485	138.751	0	0	0	8.162	130.589
Zwethzone - Ecozone	20	2031	355.013	53.252	301.761	0	0	0	17.751	284.011
Zwethzone - Sion	20	2031	-55.924	-8.389	-47.535	0	0	0	-2.796	-44.739
Zwethzone 2007	20	2029	308.670	77.167	231.502	0	0	0	15.433	216.069
Zwethzone 2008	20	2029	290.978	72.744	218.233	0	0	0	14.549	203.684
Zwethzone 2009	20	2029	250.000	62.500	187.500	0	0	0	12.500	175.000
Totaal 2 MVA maatschappelijk nut A124 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken			42.307.337	14.929.504	27.377.833	11.024.317	270.246	5.419.225	1.989.810	31.263.363
Camera's milieuzone Rijswijk	6	2019	155.427	44.291	111.136	0	0	0	22.227	88.909
Diverse gebouwen brandveiligheidsvoorzieningen	25	2021	29.768	21.368	8.400	0	0	0	1.200	7.200
Herstel/vervanging bij storingen openb.verl.2014	20	2035	0	0	0	174.000	0	0	0	174.000
Plaatsing van brandkranen	15	2022	30.436	14.204	16.233	0	0	0	2.029	14.204
Uitbreid.communicationnetwerk verkeersregelininstall.	30	2032	163.720	65.488	98.232	0	0	0	5.457	92.775
Uitverklingsplan verkeersregelininstallaties	15	2028	91.685	6.112	85.573	0	0	0	6.112	79.460
Verbeteren openbare verlichting	20	2029	13.045	3.261	9.784	0	0	0	652	9.132
Verbeteren openbare verlichting 2010	20	2030	38.824	7.765	31.059	0	0	0	1.941	29.118
Verbeteren openbare verlichting 2011	20	2031	60.304	9.046	51.258	0	0	0	3.015	48.243
Verbeteren openbare verlichting 2012	20	2035	27.095	0	27.095	280.570	1.084	0	0	308.749
Verlichtingsarmaturen 1e verdieping gemeentewerf	20	2031	33.085	6.369	26.716	0	0	0	1.572	25.145
Vernieuwen openbare verlichting 2013	20	2033	241.598	12.080	229.518	0	0	0	12.080	217.438
Vernieuwen openbare verlichting 2014	20	2036	329.249	0	329.249	24.817	13.170	0	0	367.237
Verrekening aandeel kst.Rijswijk VRI's tramlijn 17	30	2031	563.777	244.303	319.473	0	0	0	18.793	300.681
Verv.armaturen verbetering openb.verlichting 1996	15	2015	69.602	64.962	4.640	0	0	0	4.640	0
Verv.armaturen verbetering openb.verlichting 1998	15	2015	76.972	69.524	7.448	0	0	0	7.448	0
Verv.armaturen verbetering openb.verlichting 1999	15	2015	177.979	164.506	13.473	0	0	0	13.473	0
Verv.armaturen verbetering openb.verlichting 2000	15	2016	123.688	106.290	17.398	0	0	0	8.699	8.699
Verv.armaturen verbetering openb.verlichting 2001	15	2017	181.512	142.733	38.779	0	0	0	12.926	25.852
Verv.armaturen verbetering openb.verlichting 2003	15	2019	40.954	27.303	13.651	0	0	0	2.730	10.921
Verv.armaturen verbetering openb.verlichting 2004	15	2021	78.031	41.616	36.414	0	0	0	5.202	31.212
Verv.armaturen verbetering openb.verlichting 2005	15	2021	93.859	50.058	43.801	0	0	0	6.257	37.544
Verv.automaatverkr.Lindeln/Rembrandtkd/J.v.Polanst	15	2015	93.951	88.047	5.904	0	0	0	5.904	0
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 1993	40	2032	45.247	24.907	20.340	0	0	0	1.130	19.210
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 1994	40	2034	70.763	35.363	35.400	0	0	0	1.770	33.630
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 1995	40	2035	66.350	32.515	33.835	0	0	0	1.611	32.224
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 1996	40	2035	136.088	64.898	71.190	0	0	0	3.390	67.800

Naam activum	Laatste		Afschr/			Vermeer- deringen	Biigeschr. Rente	Vermin- deringen	Afschrij- ving 2015	BW 31/12/2015
	Afschr. Term.	jr. afschr.	Oorspr. Aanschaf	Afloss. t/m 2014	BW 1/1/2015					
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 1997	40	2036	42.586	19.291	23.295	0	0	0	1.059	22.236
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 1998	40	2039	95.007	35.507	59.500	0	0	0	2.380	57.120
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 1999	40	2041	59.301	18.246	41.054	0	0	0	1.521	39.534
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 2000	40	2041	58.826	18.709	40.117	0	0	0	1.486	38.631
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 2001	40	2044	20.619	5.155	15.463	0	0	0	515	14.948
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 2003	40	2046	38.949	7.790	31.159	0	0	0	974	30.185
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 2004	40	2044	34.866	8.717	26.149	0	0	0	872	25.277
Verv.kabelnet verbetering openb.verlichting 2005	40	2046	55.673	11.135	44.538	0	0	0	1.392	43.147
Verv.masten verbetering openb.verlichting 1993	25	2018	39.910	33.550	6.360	0	0	0	1.590	4.770
Verv.masten verbetering openb.verlichting 1994	25	2020	54.583	41.503	13.080	0	0	0	2.180	10.900
Verv.masten verbetering openb.verlichting 1995	25	2021	61.974	44.684	17.290	0	0	0	2.470	14.820
Verv.masten verbetering openb.verlichting 1996	25	2025	24.651	13.761	10.890	0	0	0	990	9.900
Verv.masten verbetering openb.verlichting 1997	25	2025	36.490	20.467	16.023	0	0	0	1.457	14.567
Verv.masten verbetering openb.verlichting 1998	25	2025	112.108	61.989	50.119	0	0	0	4.556	45.562
Verv.masten verbetering openb.verlichting 1999	25	2025	236.795	132.625	104.170	0	0	0	9.470	94.700
Verv.masten verbetering openb.verlichting 2000	25	2026	96.885	48.908	47.977	0	0	0	3.998	43.979
Verv.masten verbetering openb.verlichting 2001	25	2026	158.823	75.715	83.108	0	0	0	6.926	76.182
Verv.masten verbetering openb.verlichting 2003	25	2029	73.707	29.483	44.224	0	0	0	2.948	41.276
Verv.masten verbetering openb.verlichting 2004	25	2031	65.527	20.969	44.558	0	0	0	2.621	41.937
Verv.masten verbetering openb.verlichting 2005	25	2031	69.261	22.163	47.097	0	0	0	2.770	44.327
Verv.verkeersl.Lindeln/Rembrandtkd/J.v.Polaneinstr.	30	2030	82.676	38.516	44.160	0	0	0	2.760	41.400
Verv.verkeerslicht.S.W.Churchillaan/van Mooklaan	30	2025	152.070	96.520	55.550	0	0	0	5.050	50.500
Verv.VRI Lindeln/Israelsln en VRI Acacialn/Haagweg	15	2017	331.176	264.941	66.235	0	0	0	22.078	44.157
Vervangen brandkranen 2012	20	2032	20.917	2.092	18.825	0	0	0	1.046	17.779
Vervangen brandkranen 2013	20	2033	18.389	919	17.469	0	0	0	919	16.550
Vervangen brandkranen 2014	20	2034	15.850	0	15.850	0	0	0	793	15.058
Vervangen Brandkranen 2015	20	2035	0	0	0	6.743	0	0	0	6.743
Vervangen cv-ketel, luchtverhitters en luchtbehandelingskast gemeentewerf	20	2033	161.691	8.085	153.607	0	0	0	8.085	145.522
Vervangen VRI Geestbrugweg-Cromvlietkade	15	2017	135.616	112.055	23.561	0	0	0	7.854	15.707
Vervangen/plaatsen van brandkranen	20	2030	232.619	47.169	185.451	0	0	0	11.591	173.860
Vervanging armaturen 2006	15	2021	22.659	12.085	10.574	0	0	0	1.511	9.064
Vervanging armaturen 2007	15	2023	107.646	43.058	64.588	0	0	0	7.176	57.411
Vervanging armaturen 2008	15	2023	42.234	16.893	25.340	0	0	0	2.816	22.525
Vervanging armaturen 2009	15	2024	29.970	9.990	19.980	0	0	0	1.998	17.982
Vervanging armaturen 2010	15	2025	18.389	4.904	13.485	0	0	0	1.226	12.259
Vervanging armaturen 2011	15	2026	49.837	9.967	39.869	0	0	0	3.322	36.547
Vervanging armaturen 2012	15	2027	120.127	16.017	104.110	0	0	0	8.008	96.102
Vervanging armaturen 2013	15	2028	159.237	10.616	148.622	0	0	0	10.616	138.006
Vervanging armaturen 2014	15	2029	49.441	0	49.441	0	0	0	3.296	46.145
Vervanging armaturen 2015	15	2030	0	0	0	225.000	0	0	0	225.000
Vervanging kabelnet openb. verlichting 2006	40	2046	62.478	12.496	49.982	0	0	0	1.562	48.420
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2007	40	2047	126.251	22.094	104.157	0	0	0	3.156	101.001
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2008	40	2048	30.516	4.577	25.939	0	0	0	763	25.176
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2009	40	2049	40.312	5.039	35.273	0	0	0	1.008	34.265
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2010	40	2050	45.000	4.500	40.500	0	0	0	1.125	39.375
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2011	40	2051	35.783	2.684	33.099	0	0	0	895	32.204
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2012	40	2052	40.923	2.046	38.877	0	0	0	1.023	37.854
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2013	40	2053	204.718	5.118	199.600	0	0	0	5.118	194.482
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2014	40	2054	90.971	0	90.971	0	0	0	2.274	88.697
Vervanging kabelnet openbare verlichting 2015	40	2055	0	0	0	315.000	0	0	0	315.000
Vervanging lichtmasten 2006	25	2031	69.561	22.260	47.302	0	0	0	2.782	44.519
Vervanging lichtmasten 2007	25	2032	64.797	17.829	46.968	0	0	0	2.609	44.359
Vervanging lichtmasten 2008	25	2033	11.185	2.685	8.501	0	0	0	447	8.053
Vervanging lichtmasten 2009	25	2034	71.777	14.355	57.422	0	0	0	2.871	54.550
Vervanging lichtmasten 2010	25	2035	25.000	4.000	21.000	0	0	0	1.000	20.000
Vervanging lichtmasten 2011	25	2036	175.371	21.044	154.326	0	0	0	7.015	147.311
Vervanging lichtmasten 2012	25	2037	107.639	8.611	99.028	0	0	0	4.306	94.722
Vervanging lichtmasten 2013	25	2038	398.896	15.956	382.940	0	0	0	15.956	366.984
Vervanging lichtmasten 2014	25	2039	292.917	0	292.917	0	0	0	11.717	281.201
Vervanging lichtmasten 2015	30	2046	0	0	0	672.596	0	0	0	672.596
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2006 (15jr)	15	2021	143.275	75.185	68.091	0	0	0	9.727	58.363
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2007(15 jr)	15	2022	21.318	9.948	11.370	0	0	0	1.421	9.948
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2008 (15 jaar)	15	2023	155.430	62.172	93.258	0	0	0	10.362	82.896
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2008 (25 jaar)	25	2034	182.603	36.521	146.082	0	0	0	7.304	138.778
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2009 15 jr.	15	2024	70.637	23.546	47.091	0	0	0	4.709	42.382
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2010 (15jr)	15	2025	69.360	18.496	50.864	0	0	0	4.624	46.240
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2010 (25jr)	25	2035	265.964	42.554	223.410	0	0	0	10.639	212.771
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2011 15 jr.	15	2026	141.309	28.262	113.047	0	0	0	9.421	103.626
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2012 (25jr)	25	2037	6.246	500	5.746	0	0	0	250	5.496
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2012(15jr)	15	2027	225.660	30.088	195.572	0	0	0	15.044	180.528
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2013 (15jr)	15	2028	57.899	3.860	54.039	0	0	0	3.860	50.179
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2013 (25jr)	25	2038	83.144	3.326	79.818	0	0	0	3.326	76.492
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2014(20jr)	20	2034	94.318	0	94.318	0	0	0	4.716	89.602
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2014(40jr)	40	2054	148.341	0	148.341	0	0	0	3.709	144.633
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2015 (20 jr)	20	2035	0	0	0	40.563	0	36.703	0	3.861
Vervanging verkeerslichteninstallaties 2015 (40 jr)	40	2055	0	0	0	247.592	0	105.272	0	142.320
Vervanging verkeersregelinstallaties 2003	15	2021	162.599	96.838	65.761	0	0	0	9.394	56.367
Vervanging verkeersregelinstallaties 2004	15	2021	48.928	27.617	21.310	0	0	0	3.044	18.266
Vervanging verkeersregelinstallaties 2005 (15 jr)	15	2021	102.314	54.567	47.747	0	0	0	6.821	40.926
Vervanging verkeersregelinstallaties 2005 (25 jr)	25	2031	333.082	106.586	226.496	0	0	0	13.323	213.172
Totaal 2 MVA maatschappelijk nut A126 Machines, apparaten en installaties			10.426.615	3.496.564	6.930.052	1.986.882	14.254	141.974	489.899	8.299.314
Aanleg busnet Adm.Helfrichsingel/Klaroenstraat	20	2024	219.161	109.581	109.579	0	0	0	10.958	98.622
Aanleg ged.Julianapark ter weersz.v.Huis te Landel	50	2027	280.095	207.295	72.800	0	0	0	5.600	67.200
Aanpassen/maken van speelplekken in de wijk 1996	20	2015	30.407	28.887	1.520	0	0	0	1.520	0
Aanpassen/maken van speelplekken in de wijk 1997	20	2016	38.616	34.776	3.840	0	0	0	1.920	1.920
Aanpassen/maken van speelplekken in de wijk 2003	10	2016	51.417	42.162	9.255	0	0	0	4.627	4.627
Aanpassing ihkv onderwijsk.vernieuwing J.H. Snijdersschool	20	2029	319.726	79.931	239.794	0	0	0	15.986	223.808
Atlascollege invoering VMBO	20	2021	107.547	69.906	37.642	0	0	0	5.377	32.264
Busnet Rijswijk	20	2024	36.509	18.255	18.254	0	0	0	1.825	16.428

Naam activum	Laatste		Oorspr. Aanschaf	Afschr/ Afloss. t/m		Vermeer-deringen	Bijgeschr. Rente	Vermin-deringen	Afschrij-ving 2015	BW 31/12/2015
	Afschr. Term.	jr. afschr.		2014	BW 1/1/2015					
CSR Trompetstraat invoering VMBO	20	2021	11.217	7.291	3.926	0	0	0	561	3.365
De Akker aanpass. ihkv onderwijsk. vernieuwing	20	2029	121.163	30.291	90.872	0	0	0	6.058	84.814
De Voorde aanpassing ihkv onderwijsk. vernieuwing	20	2028	307.824	92.347	215.477	0	0	0	15.391	200.086
Geluidsanering	20	2036	0	0	0	0	0	0	0	0
Hekwerken 2009	10	2019	20.000	10.000	10.000	0	0	0	2.000	8.000
Herinrichten optimaliseren plantsoenen 1995	25	2020	107.285	81.605	25.680	0	0	0	4.280	21.400
Herinrichten optimaliseren plantsoenen 1996	25	2020	144.701	109.961	34.740	0	0	0	5.990	28.950
Herinrichten optimaliseren plantsoenen 1997	25	2021	147.735	106.365	41.370	0	0	0	5.170	35.460
Herinrichten optimaliseren plantsoenen 1998	25	2023	152.290	97.480	54.810	0	0	0	6.090	48.720
Herinrichten optimaliseren plantsoenen 1999	25	2024	115.403	69.157	46.246	0	0	0	4.625	41.622
Herinrichten optimaliseren plantsoenen 2000	25	2025	183.627	99.461	84.166	0	0	0	7.651	76.515
Herinrichten optimaliseren plantsoenen 2001	25	2026	193.171	94.002	99.169	0	0	0	8.264	90.905
Herinrichten optimaliseren plantsoenen 2002	25	2030	191.405	68.736	122.669	0	0	0	7.667	115.002
Herinrichten speelplekken in de wijk 2004	10	2016	45.288	37.136	8.152	0	0	0	4.076	4.076
Herinrichten speelplekken in de wijk 2005	10	2016	50.034	40.027	10.007	0	0	0	5.003	5.003
Herinrichten speelplekken in de wijk 2006	10	2017	54.040	37.828	16.212	0	0	0	5.404	10.808
Herinrichten speelplekken in de wijk 2007	10	2018	34.519	20.711	13.807	0	0	0	3.452	10.356
Herinrichten speelplekken in de wijk 2008	10	2019	52.741	26.371	26.371	0	0	0	5.274	21.096
Herinrichten speelplekken in de wijk 2009	10	2019	71.072	35.536	35.536	0	0	0	7.107	28.429
Herinrichten speelplekken in de wijk 2013	10	2023	144.098	14.410	129.688	0	0	0	14.410	115.278
Herinrichten speelplekken in de wijk 2014	10	2024	231.884	0	231.884	0	0	0	23.188	208.696
Herinrichting speelterrein Hendersonstraat	10	2018	80.979	48.587	32.391	0	0	0	8.098	24.294
Herstellen slingermuur in park Cromvliet	20	2027	39.472	13.815	25.657	0	0	0	1.974	23.683
Het Prisma aanpass.onderwijskundige vernieuwing	20	2015	291.509	116.604	174.905	0	0	0	174.905	0
Hondenbazenbeleid	10	2018	57.567	34.540	23.027	0	0	0	5.757	17.270
IMC invoering VMBO	20	2023	107.968	59.382	48.586	0	0	0	5.398	43.187
Julianapark aanleg gedeelte wandelpark	50	2025	226.700	177.310	49.390	0	0	0	4.490	44.900
Julianapark aanleg park nabij Huize Westhof	40	2027	18.151	12.691	5.460	0	0	0	420	5.040
Julianapark herinrichten (nabij Pax)	30	2029	92.034	46.134	45.900	0	0	0	3.060	42.840
Julianapark herinrichten landschapspark Vredenb.w	50	2044	224.916	90.482	134.434	0	0	0	4.481	129.953
Mariaschool aanpass.onderwijskundige vernieuwing	20	2027	152.487	53.370	99.116	0	0	0	7.624	91.492
Meander aanpassing ihkv onderwijsk. vernieuwing	20	2029	150.561	43.017	107.544	0	0	0	7.170	100.374
Moderniseren speelattributen	5	2016	18.793	11.276	7.517	0	0	0	3.759	3.759
Ontzuring archief gemeentebestuur 1811-1917	20	2021	34.704	22.553	12.151	0	0	0	1.736	10.415
Oprit/Brug aanpass.onderwijskundige vernieuwing	20	2028	74.547	22.364	52.183	0	0	0	3.727	48.455
Opwaarderen kleine kansrijke plekken 2015	20	2035	0	0	0	42.650	0	45.500	0	-2.850
Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk	10	2026	124.913	0	124.913	93.828	4.997	0	0	223.738
Petrusbasisschool integratieverbouwing	20	2027	412.219	144.277	267.942	0	0	0	20.611	247.332
Petrusschool aanpass.onderwijskundige vernieuwing	20	2027	332.321	116.312	216.009	0	0	0	16.616	199.393
Plantsoenen aanpassen groenvoorziening Te Werve 1996	20	2016	178.244	160.324	17.920	0	0	0	8.960	8.960
Plantsoenen aanpassen groenvoorziening Te Werve 1998	25	2023	138.154	86.494	51.660	0	0	0	5.740	45.920
Plantsoenen beschoeiing OudeZwethpad/Dwarsmolensl	20	2019	215.992	162.949	53.043	0	0	0	10.609	42.434
Plantsoenen opwaarderen onderhoudsniv. Landgoed	20	2025	457.872	240.301	253.571	0	0	0	23.052	230.519
Plantsoenen plantsoenen (1994)	25	2019	67.607	54.107	13.500	0	0	0	2.700	10.800
Project Verhagen Pr. Irene sportpark	15	2022	124.209	55.830	68.379	0	0	0	8.547	59.832
Realisatie Cruijff Court Muziekkbuurt	15	2027	6.943	926	6.017	0	0	0	463	5.554
Rehobothschool aanpass.onderwijsk. vernieuwing	20	2026	170.520	68.208	102.312	0	0	0	8.526	93.786
Renovatie plantsoenen (1992)	25	2016	119.827	110.247	9.580	0	0	0	4.790	4.790
Renovatie plantsoenen (1993)	25	2017	103.660	91.150	12.510	0	0	0	4.170	8.340
Renovatie plantsoenen Te Werve	25	2019	129.327	105.149	24.178	0	0	0	4.836	19.342
Shalom aanpass. onderwijskundige vernieuwing	20	2028	166.776	50.033	116.743	0	0	0	8.339	108.404
Speeltuinver. Buvelio	25	2025	59.708	34.664	25.044	0	0	0	2.277	22.767
Speeltuinwerk jongerenontmoetingsplekken 2004	10	2016	34.691	28.447	6.244	0	0	0	3.122	3.122
Stal kinderboerderij Drassige driehoek	10	2023	27.236	2.724	24.512	0	0	0	2.724	21.789
Steenvoorde aanpass.onderwijskundige vernieuwing	20	2025	186.533	83.940	102.593	0	0	0	9.327	93.266
Uitwerking actieplan Geluid 2015	20	2035	0	0	0	0	0	0	0	0
Verbetering doorstroming Prinses Beatrixlaan	20	2027	106.293	37.203	69.091	0	0	0	5.315	63.776
Verplichte quarantainestal kinderboerderij	10	2023	23.265	2.326	20.938	0	0	0	2.326	18.612
Vervanging bomen 2015	30	2045	0	0	0	107.237	0	0	0	107.237
Vervanging erfafscheiding Rozenstraat	15	2025	15.070	4.019	11.051	0	0	0	1.005	10.047
Vervanging hekwerken 2010	15	2025	12.142	3.238	8.904	0	0	0	809	8.094
Vervanging hekwerken 2011	15	2026	18.189	3.638	14.551	0	0	0	1.213	13.339
Vervanging hekwerken 2012	15	2027	28.857	3.848	25.009	0	0	0	1.924	23.085
Vervanging hekwerken 2013	10	2023	9.145	915	8.231	0	0	0	915	7.316
Vervanging hekwerken 2014	15	2029	9.877	0	9.877	0	0	0	658	9.218
Vervanging hekwerken 2015	15	2030	0	0	0	12.700	0	0	0	12.700
Vervanging herinrichten speelplekken in de wijk 2015	10	2025	0	0	0	99.453	0	0	0	99.453
Vervanging opstal speeltuin Penninglaan	40	2050	7.700	770	6.930	0	0	0	193	6.738
Vervanging speeltoestellen	10	2022	185.705	37.141	148.564	0	0	0	18.571	129.994
Voltooiing Hoekpolderpark/ontbindingpachtovereenk.	50	2037	133.577	97.135	36.442	0	0	0	1.584	34.858
Voorbereidingskrediet veiligheid gebouwen	20	2025	124.093	55.842	68.251	0	0	0	6.205	62.046
W.Brederodeschool aanpass.onderwijsk. vernieuwing	20	2025	156.718	70.523	86.195	0	0	0	7.836	78.359
Woonw.centr.Broekm.wg aanl.standplts met berging	20	2016	55.658	50.078	5.580	0	0	0	2.790	2.790
Totaal 2 MVA maatschappelijk nut A129 Overig			8.976.402	4.348.390	4.628.013	355.868	4.997	45.500	619.365	4.324.012
N.V. Bank Nederlandsche Gemeenten bonus aandel.	0	0	333.971	0	333.971	0	0	0	0	333.971
N.V. Bank voor Nederlandsche Gemeenten aandelen	0	0	80.892	0	80.892	0	0	0	0	80.892
N.V. Energiebedr.Rijswijk aandelen Eneco	0	0	302.671	0	302.671	0	0	0	0	302.671
N.V. Energiebedrijf Rijswijk aandelen	0	0	1.135.812	0	1.135.812	0	0	0	0	1.135.812
N.V. Energiebedrijf Rijswijk agio-reserve	0	0	1.361.341	0	1.361.341	0	0	0	0	1.361.341
Totaal 3 FVA A1311 Kapitaalverstrekking aan deelnemingen			3.214.686	0	3.214.686	0	0	0	0	3.214.686
R.K. Woningbouwvereniging Rijswijk Wonen voormalig St.Bonifacius	0	0	489.625	229.012	260.612	0	0	10.686	0	249.926
Woningbouwvereniging Rijswijk wonen voormalig Arbeidersbelang	0	0	1.098.882	494.044	604.838	0	0	23.445	0	581.393
Totaal 3 FVA A1321 Leningen aan woningbouwcorporaties			1.588.507	723.057	865.450	0	0	34.131	0	831.320
CW lening OGM Chagall	0	0	1.184.261	198.685	985.576	0	0	46.033	0	939.544
Fietsenplan	0	0	401.319	368.790	32.529	25.844	0	36.584	0	21.789
Krediethypotheken debiteuren WWB	0	0	487.042	136.275	350.767	25.592	0	0	0	376.359
Onder hypotheccair verstrekte geldleningen ambt	0	0	9.655.667	8.785.887	869.780	0	0	231.183	0	638.597
Starterslening nieuwbouwwoningen RijswijkBuiten	0	0	400.000	0	400.000	100.000	0	0	0	500.000
Totaal 3 FVA A1313b Overige langlopende leningen			12.128.289	9.489.638	2.638.652	151.437	0	313.800	0	2.476.288
Uitgezette gelden Haaglanden	0	0	3.955.165	605.512	3.349.653	66.993	0	681.754	0	2.734.891
Totaal 3 FVA A1332c Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar			3.955.165	605.512	3.349.653	66.993	0	681.754	0	2.734.891
Nieuwbouw kinderdagverblijf Huis te Landelaan 1	40	2027	619.711	419.641	200.070	0	0	0	15.390	184.680
Rijswijks Cultuurhistorisch Centrum	40	2049	1.350.000	713.840	636.160	0	0	0	18.176	617.984
Tijdelijke voorziening Peutervoorde	20	2022	72.605	43.563	29.042	0	0	0	3.630	25.412
Totaal 3 FVA A1333 Bijdrage aan activa in eigendom derden			2.042.316	1.177.044	865.272	0	0	0	37.196	828.076
Eindtotaal			212.126.901	78.759.037	133.367.863	28.945.544	774.390	7.472.696	10.905.917	144.709.184

Staat van activa

Balanscategorie	Oorspronkelijke Aanschaf	Afslrijving/ Aflossing 2014	BW 1/1/2015	Vermeerderingen	Bijgeschreven Rente	Verminderingen	Afslrijving 2015	BW 31/12/2015	Rente 2015	Kapitaallasten 2015	
0 IVA economisch nut A112 kosten onderzoek en ontwikkeling	150.000	0	150.000	0	0	0	0	30.000	120.000	6.000	36.000
Totaal 0 Immateriële vaste activa	150.000	0	150.000	0	0	0	30.000	120.000	6.000	36.000	
1 MVA economisch nut A121 Gronden en terreinen	13.722.731	0	13.722.731	814.129	0	748.714	0	13.788.147	86.058	86.058	0
1 MVA economisch nut A121 Gronden en terreinen in erfpacht	0	0	0	3.129.484	0	86.098	0	3.043.386	0	0	0
1 MVA economisch nut A122 Woonruimten	1.272.826	272.392	1.000.433	360.084	36.612	0	14.190	1.382.939	3.406	54.207	0
1 MVA economisch nut A123 Bedrijfsgebouwen	74.791.037	32.683.829	42.107.208	8.156.327	89.734	0	2.961.149	47.392.119	1.594.555	4.645.438	0
1 MVA economisch nut A124 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken gedekt uit tarief	17.634.070	2.675.209	14.958.861	2.193.569	293.855	0	3.177.375	14.268.910	304.499	3.775.729	0
1 MVA economisch nut A125 Vervoermiddelen	800.451	220.697	579.754	75.905	0	1.500	102.723	551.436	23.190	125.913	0
1 MVA economisch nut A126 Machines, apparaten en installaties	8.404.321	3.967.008	4.437.313	26.888	0	0	541.063	3.923.138	177.493	718.555	0
1 MVA economisch nut A129 Overig	10.712.146	4.170.195	6.541.952	603.662	64.693	0	943.147	6.267.159	196.985	1.204.825	0
Totaal 1 Materiële vaste activa economisch nut	127.337.583	43.989.330	83.348.253	15.360.047	484.893	836.312	7.739.647	90.617.235	2.386.186	10.610.726	0
2 MVA maatschappelijk nut A124 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	42.307.337	14.929.504	27.377.833	11.024.317	270.246	5.419.225	1.989.810	31.263.363	819.619	3.079.676	0
2 MVA maatschappelijk nut A126 Machines, apparaten en installaties	10.426.615	3.496.564	6.930.052	1.986.882	14.254	141.974	489.899	8.299.314	262.948	767.101	0
2 MVA maatschappelijk nut A129 Overig	8.976.402	4.348.390	4.628.013	355.868	4.997	45.500	619.365	4.324.012	180.124	804.485	0
Totaal 2 Materiële vaste activa maatschappelijk nut	61.710.354	22.774.457	38.935.897	13.367.067	289.497	5.606.699	3.099.073	43.886.689	1.262.692	4.651.262	0
3 FVA A1311 Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	3.214.686	0	3.214.686	0	0	0	0	3.214.686	128.587	128.587	0
3 FVA A1321 Leningen aan woningbouwcorporaties	1.588.507	723.057	865.450	0	0	34.131	0	831.320	35.034	35.034	0
3 FVA A1331b Overige langlopende leningen	12.128.289	9.489.638	2.638.652	151.437	0	313.800	0	2.476.288	94.006	94.006	0
3 FVA A1332c Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	3.955.165	605.512	3.349.653	66.993	0	681.754	0	2.734.891	66.993	66.993	0
3 FVA A1333 Bijdrage aan activa in eigendom derden	2.042.316	1.177.044	865.272	0	0	0	37.196	828.076	34.611	71.807	0
Totaal 3 Financiële vaste activa	22.928.963	11.995.250	10.933.713	218.430	0	1.029.685	37.196	10.085.261	359.231	396.427	0
Indtotaal	212.126.901	78.759.037	133.367.863	28.945.544	774.390	7.472.696	10.905.917	144.709.184	4.014.108	15.694.415	0

Verzamel en consolidatiestaat	Som van Bedrag x €1.000		Kolomlabels											
			Lasten											
			0 Niet in te delen lasten	11 Loonbetalingen en sociale premies	12 Sociale uitkeringen personeel	21 Werkelijk betaalde rente	22 Toegerekende rente	23 Afschrijvingen	30 Personeel van derden	31 Energie	332 Aankoop gronden	333 Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	341 Betaalde belastingen	343 Aankopen niet duurzame goederen en diensten
Baten en lasten														
0 Algemeen bestuur														
001 Bestuursorganen	0	1.123	198	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	122
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	0	587	162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	328
003 Burgerzaken	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	546
004 Lasten/baten secretarieleges burgerzaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
005 Bestuurlijke samenwerking	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	0	373	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	66
Totaal 0 Algemeen bestuur	0	2.121	360	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	1.143
1 Openbare orde en veiligheid														
120 Brandweer en rampenbestrijding	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64
140 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	78
Totaal 1 Openbare orde en veiligheid	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	142
2 Verkeer, vervoer en waterstaat														
210 Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	203	0	0	135	1.819
212 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	0	0	4	63
214 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	27	237
240 Waterkering, afwatering en landaanwinning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	98
Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	0	0	0	0	0	19	224	0	0	166	2.217
3 Economische zaken														
310 Handel, ambacht en industrie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	372
Totaal 3 Economische zaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	372
4 Onderwijs														
420 Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.555	8	68
431 Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	10
441 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	112
480 Gemeenschappelijke baten/lasten van het onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
Totaal 4 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.555	11	228
5 Cultuur en recreatie														
510 Openbaar bibliotheekwerk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
530 Sport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	207	0	0	62	454
531 Groene sportvelden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29	0	0	20	304
540 Kunst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	16
541 Musea	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	48
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	4	1.605
580 Overige recreatieve voorzieningen	0	19	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	92
Totaal 5 Cultuur en recreatie	0	19	0	0	0	0	0	0	8	247	0	0	87	2.519
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening														
610 Bijstandsverlening, inkomensvoorzieningen- en subsidies	0	0	0	0	0	0	0	0	358	0	0	0	0	2
611 Sociale werkvoorziening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	166
614 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	0	0	0	0	0	0	0	0	88	0	0	0	0	127
621 Vreemdelingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	241
623 Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet	0	0	0	0	0	0	0	0	1.035	0	0	0	0	775
650 Kinderdagopvang	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52
661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	552
670 Algemene voorzieningen Wmo en jeugd	0	0	0	0	0	0	0	0	4	375	0	0	69	637
671 Eerstelijnsloket Wmo en jeugd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	247
672 PGB Wmo en Jeugd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	797
683 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	1.484	375	0	0	69	3.596
7 Volksgezondheid en milieu														
714 Openbare gezondheidszorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
721 Afvalverwijdering en afvalverwerking	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	150	5.987
722 Riolerings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	0	0	0	958

Verzamel en consolidatiestaat	Som van Bedrag x €1.000										Totaal Lasten
	Lasten										
	411 Inkomensoverdrachten aan het Rijk	422 Sociale uitkeringen in geld	423 Sociale verstrekkingen in natura aan personen	424 Inkomensoverdrachten aan de overheid (excl. Rijk)	425 Overige inkomensoverdrachten	432 Overige investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten	60 Reserveringen	61 Kapitaallasten	622 Overige	63 Overige verrekeningen	
Baten en lasten											
0 Algemeen bestuur											
001 Bestuursorganen	0	0	0	12	0	0	257	14	120	0	1.845
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	0	0	0	0	0	0	0	2	2.054	0	3.132
003 Burgerzaken	315	0	0	0	0	0	0	0	1.866	0	2.766
004 Lasten/baten secretarieleges burgerzaken	114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	114
005 Bestuurlijke samenwerking	0	0	0	112	0	0	0	0	78	0	272
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	0	0	0	0	0	0	0	0	223	0	682
Totaal 0 Algemeen bestuur	428	0	0	125	0	0	257	16	4.341	0	8.811
1 Openbare orde en veiligheid											
120 Brandweer en rampenbestrijding	0	0	0	3.423	10	0	0	440	174	0	4.150
140 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	56	0	0	0	0	204	0	338
Totaal 1 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	3.479	10	0	0	440	379	0	4.488
2 Verkeer, vervoer en waterstaat											
210 Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	0	0	0	436	0	0	262	2.189	2.061	0	7.104
212 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	18	15	0	121
214 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	36	409	0	728
240 Waterkering, afwatering en landaanwinning	0	0	0	0	0	0	290	542	205	0	1.135
Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	436	0	0	552	2.786	2.689	0	9.088
3 Economische zaken											
310 Handel, ambacht en industrie	0	0	0	0	0	89	0	60	375	0	898
Totaal 3 Economische zaken	0	0	0	0	0	89	0	60	375	0	898
4 Onderwijs											
420 Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	255	0	0	0	0	0	0	0	271
421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	156	0	0	0	2.092	363	0	4.242
431 Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	93	0	0	0	304	0	0	410
441 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	128	0	0	0	85	0	0	325
480 Gemeenschappelijke baten/lasten van het onderwijs	0	0	0	1.397	34	0	0	117	403	0	1.972
Totaal 4 Onderwijs	0	0	255	1.774	34	0	0	2.598	766	0	7.221
5 Cultuur en recreatie											
510 Openbaar bibliotheekwerk	0	0	0	1.425	0	0	0	1	20	0	1.446
530 Sport	0	0	0	1	0	22	306	521	2.916	0	4.488
531 Groene sportvelden en terreinen	0	0	0	0	0	0	-26	678	0	0	1.004
540 Kunst	0	0	0	2.011	0	0	16	215	111	0	2.374
541 Musea	0	0	0	415	0	0	0	55	622	0	1.147
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie	0	0	0	249	0	0	0	652	1.897	0	4.409
580 Overige recreatieve voorzieningen	0	0	0	51	0	0	0	146	456	40	808
Totaal 5 Cultuur en recreatie	0	0	0	4.152	0	22	296	2.268	6.020	40	15.677
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening											
610 Bijstandsverlening, inkomensvoorzieningen- en subsidies	0	19.623	0	61	0	0	-310	0	1.966	0	21.700
611 Sociale werkvoorziening	0	0	0	-300	3.485	0	0	79	15	0	3.445
614 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	0	608	1.025	0	140	0	20	0	1.677	0	3.685
621 Vreemdelingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	241
623 Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet	0	33	0	90	21	0	0	0	1.587	342	3.883
650 Kinderdagopvang	0	0	0	396	0	0	0	59	35	0	542
661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	0	0	1.593	0	0	0	0	0	0	0	1.593
662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	0	0	7.536	0	91	0	0	0	0	0	8.179
670 Algemene voorzieningen Wmo en jeugd	0	0	404	3.782	68	0	413	471	2.067	0	8.290
671 Eerstelijnsloket Wmo en jeugd	0	0	388	62	0	0	0	0	0	0	697
672 PGB Wmo en Jeugd	0	0	689	0	0	0	0	0	0	0	689
682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd	0	0	4.085	2.647	0	0	0	0	0	0	7.529
683 Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	0	0	0	1.039	0	0	0	0	0	0	1.039
Totaal 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	0	20.265	15.721	7.776	3.805	0	123	609	7.347	342	61.511
7 Volksgezondheid en milieu											
714 Openbare gezondheidszorg	0	0	0	487	0	0	0	12	0	0	523
721 Afvalverwijdering en afvalverwerking	0	0	0	0	10	0	0	78	1.526	0	7.766
722 Riolerings	0	0	0	0	0	0	0	3.482	933	20	5.425

Verzamel en consolidatiestaat	Som van Bedrag x €1.000		Kolomlabels												
			Lasten	11 Loonbetalingen en sociale premies	12 Sociale uitkeringen personeel	21 Werkelijk betaalde rente	22 Toegerekende rente	23 Afschrijvingen	30 Personeel van derden	31 Energie	332 Aankoop gronden	333 Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	341 Betaalde belastingen	343 Aankopen niet duurzame goederen en diensten	
0 Niet in te delen lasten															
723 Milieubeheer 724 Lijkbezorging	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	545
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47	0	0	10	150	7.533
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting															
810 Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	248
820 Woningexploitatie/woningbouw	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	12	0	39
821 Stads- en dorpsvernieuwing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
822 Overige volkshuisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	466
830 Bouwgrondexploitatie	0	0	0	0	6.281	0	175	-22	3.617	12.665	247	1.282			
Totaal 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	0	0	0	0	6.281	0	186	-18	3.617	12.665	259	2.052			
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen															
913 Overige financiële middelen	0	0	0	0	0	0	40	31	0	0	10	1.115			
914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
921 Uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
922 Algemene baten en lasten	0	85	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	463		
930 Uitvoering Wet WOZ	0	0	0	0	0	0	32	0	0	0	0	0	216		
940 Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	52		
960 Saldo van kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	85	0	0	0	0	73	31	0	0	2	10	1.846		
Totaal Baten en lasten	0	2.264	360	0	6.281	0	1.791	908	3.617	14.233	753	21.647			
Mutaties reserves															
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen															
980 Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfuncties 0 tot en met 9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na mutaties reserves															
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen															
990 Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Resultaat na mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostenplaatsen															
Kostenplaatsen	0	24.240	0	7.679	1.693	10.906	2.791	115	0	238	52	7.379			
Totaal Kostenplaatsen	0	24.240	0	7.679	1.693	10.906	2.791	115	0	238	52	7.379			
Totaal Kostenplaatsen	0	24.240	0	7.679	1.693	10.906	2.791	115	0	238	52	7.379			
Eindtotaal	0	26.503	360	7.679	7.974	10.906	4.582	1.022	3.617	14.471	805	29.027			

Verzamel en consolidatiestaat		Som van Bedrag x €1.000										Totaal Lasten
		Lasten										
		411 Inkomensoverdrachten aan het Rijk	422 Sociale uitkeringen in geld	423 Sociale verstrekkingen in natura aan personen	424 Inkomensoverdrachten aan de overheid (excl. Rijk)	425 Overige inkomensoverdrachten	432 Overige investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten	60 Reserveringen	61 Kapitaallasten	622 Overige	63 Overige verrekeningen	
723 Milieubeheer		0	0	0	0	0	0	0	27	572	52	1.206
724 Lijkbezorging		0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	37
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu		0	0	0	487	10	0	0	3.598	3.049	72	14.958
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting												
810 Ruimtelijke ordening		0	0	0	0	0	0	0	22	1.135	0	1.416
820 Woningexploitatie/woningbouw		0	0	0	0	6	0	0	0	181	0	240
821 Stads- en dorpsvernieuwing		0	0	0	0	14	0	0	208	244	0	484
822 Overige volkshuisvesting		0	0	0	50	0	0	0	142	1.743	0	2.400
830 Bouwgrondexploitatie		0	0	0	0	0	0	0	246	2.087	1.509	28.087
Totaal 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		0	0	0	50	19	0	0	618	5.390	1.509	32.628
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen												
913 Overige financiële middelen		0	0	0	0	0	0	0	162	440	0	1.798
914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar		0	0	0	0	0	0	0	127	0	0	127
921 Uitkeringen gemeentefonds		0	0	0	-338	0	0	0	0	0	0	-338
922 Algemene baten en lasten		0	0	0	0	0	0	73	0	0	0	622
930 Uitvoering Wet WOZ		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	248
940 Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen		0	0	0	0	0	0	0	0	422	0	474
960 Saldo van kostenplaatsen		0	0	0	0	0	0	0	0	3.034	0	3.034
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	-338	0	0	73	289	3.895	0	5.966
Totaal Baten en lasten		428	20.265	15.976	17.940	3.878	111	1.300	13.282	34.251	1.963	161.246
Mutaties reserves												
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen												
980 Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfuncties 0 tot en met 9		0	0	0	0	0	0	4.688	0	0	0	4.688
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0	0	0	4.688	0	0	0	4.688
Totaal Mutaties reserves		0	0	0	0	0	0	4.688	0	0	0	4.688
Resultaat na mutaties reserves												
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen												
990 Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Resultaat na mutaties reserves		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostenplaatsen												
Kostenplaatsen		0	0	4	7	0	0	0	1.849	13.181	0	70.134
Totaal Kostenplaatsen		0	0	4	7	0	0	0	1.849	13.181	0	70.134
Totaal Kostenplaatsen		0	0	4	7	0	0	0	1.849	13.181	0	70.134
Eindtotaal		428	20.265	15.980	17.947	3.878	111	5.988	15.130	47.432	1.963	236.069

Verzamel en consolidatiestaat	Som van Bedrag x €1.000	Kolomlabels												
		Baten												
		0 Niet in te delen baten	211 Werkelijk ontvangen rente	212 Winstuitkeringen	22 Toegerekende rente	30 Vergoeding voor personeel	321 Huren	322 Pachten	331 Opbrengst van grondverkoop	332 Overige verkopen duurzame goederen	34 Overige goederen en diensten	401 Belasting op producenten	402 Belasting op inkomen van gezinnen	
Baten en lasten														
0 Algemeen bestuur														
001 Bestuursorganen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders		0	0	0	0	0	0	0	0	0	71	0	0	
003 Burgerzaken		0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	
004 Lasten/baten secretarieleges burgerzaken		0	0	0	0	0	0	0	0	0	988	0	0	
005 Bestuurlijke samenwerking		0	0	0	0	0	0	0	0	0	248	0	0	
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal 0 Algemeen bestuur		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.334	0	0	
1 Openbare orde en veiligheid														
120 Brandweer en rampenbestrijding		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
140 Openbare orde en veiligheid		0	0	0	0	0	0	0	0	0	64	0	0	
Totaal 1 Openbare orde en veiligheid		0	0	0	0	0	0	0	0	0	65	0	0	
2 Verkeer, vervoer en waterstaat														
210 Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen		0	0	0	0	0	650	0	0	0	362	0	0	
214 Parkeren		0	0	0	0	0	447	0	0	0	39	0	0	
215 Baten parkeerbelasting		0	0	0	0	0	0	0	0	0	661	0	0	
240 Waterkering, afwatering en landaanwinning		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		0	0	0	0	0	1.097	0	0	0	1.063	0	0	
3 Economische zaken														
310 Handel, ambacht en industrie		0	0	0	0	0	0	0	0	0	57	86	0	
311 Baten marktgelden		0	0	0	0	0	0	0	0	0	75	0	0	
330 Nutsbedrijven		0	1.825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal 3 Economische zaken		0	1.825	0	0	0	0	0	0	0	132	86	0	
4 Onderwijs														
420 Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)		0	0	0	0	0	8	0	0	0	2	0	0	
431 Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
441 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
480 Gemeenschappelijke baten/lasten van het onderwijs		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal 4 Onderwijs		0	0	0	0	0	8	0	0	0	2	0	0	
5 Cultuur en recreatie														
530 Sport		0	0	0	0	0	1.007	271	0	0	55	0	0	
531 Groene sportvelden en terreinen		0	0	0	0	0	241	0	0	0	15	0	0	
540 Kunst		0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	
541 Musea		0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie		0	0	0	0	0	79	0	0	0	9	0	0	
580 Overige recreatieve voorzieningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal 5 Cultuur en recreatie		0	0	0	0	0	1.327	271	0	0	88	0	0	
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening														
610 Bijstandsverlening, inkomensvoorzieningen- en subsidies		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
611 Sociale werkvoorziening		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
614 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
621 Vreemdelingen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
623 Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	186	0	0	
661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
670 Algemene voorzieningen Wmo en jeugd		0	0	0	0	0	1.202	0	0	0	68	0	0	
682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd		0	0	0	0	0	0	0	0	0	45	0	0	
687 Ouderbijdrage individuele voorzieningen en opvang jeugd		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening		0	0	0	0	0	1.202	0	0	0	299	0	0	
7 Volksgezondheid en milieu														
714 Openbare gezondheidszorg		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
721 Afvalverwijdering en afvalverwerking		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
722 Riolering		0	0	0	89	0	0	0	0	0	28	0	0	
723 Milieubeheer		0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	

Verzamel en consolidatiestaat baten

Verzamel en consolidatiestaat	Som van Bedrag x €1.000										Totaal Baten
	Baten	411 Inkomensoverdrachten van het rijk	421 Baten m.b.t. vergoeding en verhaal sociale uitkeringen	422 Overige inkomensoverdrachten van de overheid (excl. het Rijk)	423 Overige vermogensoverdrachten	424 Overige investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten	60 Reserveringen	61 Kapitaallasten	622 Overige verrekeningen van kostenplaatsen	63 Overige verrekeningen	
	403 Vermogensheffing										
Baten en lasten											
0 Algemeen bestuur											24
001 Bestuursorganen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	71
002 Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
003 Burgerzaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	988
004 Lasten/baten secretarieleges burgerzaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	248
005 Bestuurlijke samenwerking	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal 0 Algemeen bestuur	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	1.342
1 Openbare orde en veiligheid											
120 Brandweer en rampenbestrijding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
140 Openbare orde en veiligheid	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	73
Totaal 1 Openbare orde en veiligheid	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	74
2 Verkeer, vervoer en waterstaat											
210 Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	0	0	0	4.196	0	0	0	0	0	0	5.209
214 Parkeren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	486
215 Baten parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	661
240 Waterkering, afwatering en landaanwinning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	4.196	0	0	0	0	0	0	6.357
3 Economische zaken											
310 Handel, ambacht en industrie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	143
311 Baten marktgeldten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75
330 Nutsbedrijven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.825
Totaal 3 Economische zaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.042
4 Onderwijs											
420 Basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
421 Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	0	2.750	0	0	0	0	0	2.759
431 Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
441 Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	0	0	0	0	41	0	0	0	0	0	41
480 Gemeenschappelijke baten/lasten van het onderwijs	0	682	0	83	0	0	0	0	0	0	766
Totaal 4 Onderwijs	0	682	0	83	2.790	0	0	0	0	0	3.566
5 Cultuur en recreatie											
530 Sport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.333
531 Groene sportvelden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	256
540 Kunst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56	64
541 Musea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88
580 Overige recreatieve voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 5 Cultuur en recreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56	1.743
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening											
610 Bijstandsverlening, inkomensvoorzieningen- en subsidies	0	19.797	532	0	0	0	0	0	0	0	20.329
611 Sociale werkvoorziening	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	8
614 Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	0	0	217	0	0	0	0	0	0	0	217
621 Vreemdelingen	0	241	0	0	0	0	0	0	0	0	241
623 Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet	0	10	1	0	0	0	0	0	0	0	197
661 Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
662 Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
667 Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo	0	0	1.413	0	0	0	0	0	0	0	1.413
670 Algemene voorzieningen Wmo en jeugd	0	55	0	0	2	0	0	0	0	0	1.327
682 Individuele voorzieningen Natura Jeugd	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	57
687 Ouderbijdrage individuele voorzieningen en opvang jeugd	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	18
Totaal 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	0	20.111	2.180	0	15	0	0	0	0	0	23.808
7 Volksgezondheid en milieu											
714 Openbare gezondheidszorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
721 Afvalverwijdering en afvalverwerking	0	0	0	0	225	0	0	0	0	0	225
722 Riolering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	116
723 Milieubeheer	0	10	0	31	0	0	0	0	0	0	50

Verzamel en consolidatiestaat baten

Verzamel en consolidatiestaat	Som van Bedrag x €1.000		Kolomlabels										
			Baten										
			211 Werkelijk ontvangen rente	212 Winstuitkeringen	22 Toegerekende rente	30 Vergoeding voor personeel	321 Huren	322 Pachten	331 Opbrengst van grondverkoop	332 Overige verkopen duurzame goederen	34 Overige goederen en diensten	401 Belasting op producenten	402 Belasting op inkomen van gezinnen
			0 Niet in te delen baten										
724 Lijkbezorging		0	0	0	0	0	6	128	0	0	0	0	0
725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing		0	0	0	0	0	0	0	0	6.452	0	0	0
726 Baten rioolheffing		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	158	2.594
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu		0	0	0	89	0	6	128	0	6.489	0	158	2.594
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting													
810 Ruimtelijke ordening		0	0	0	0	0	0	0	0	0	167	0	0
820 Woningexploitatie/woningbouw		0	0	0	0	0	101	0	0	368	0	0	0
821 Stads- en dorpsvernieuwing		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
822 Overige volkshuisvesting		0	35	0	0	0	82	0	0	0	90	0	0
823 Bouwvergunningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	958	0	0
830 Bouwgrondexploitatie		0	525	0	0	0	146	50	22.719	2.326	121	0	0
Totaal 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		0	560	0	0	0	329	50	22.719	2.693	1.337	0	0
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen													
911 Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
913 Overige financiële middelen		0	0	95	0	0	666	93	18	0	12	0	0
914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar		0	127	0	1.604	0	0	0	0	0	0	0	0
921 Uitkeringen gemeentefonds		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
922 Algemene baten en lasten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	41	0	0
931 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.271	0
932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.450	0
936 Baten toeristenbelasting		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	292	0
937 Baten hondenbelasting		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	130
939 Baten precariobelasting		0	0	0	0	0	0	370	0	0	0	0	0
960 Saldo van kostenplaatsen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		0	127	95	1.604	0	666	463	18	0	53	12.013	130
Totaal Baten en lasten		0	687	1.919	1.693	0	4.635	912	22.736	2.693	10.862	12.257	2.724
Mutaties reserves													
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen													
980 Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfuncties 0 tot en met 9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Mutaties reserves		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na mutaties reserves													
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen													
990 Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Resultaat na mutaties reserves		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostenplaatsen													
Kostenplaatsen													
Kostenplaatsen		0	38	0	6.281	0	89	0	4	10	767	0	0
Totaal Kostenplaatsen		0	38	0	6.281	0	89	0	4	10	767	0	0
Totaal Kostenplaatsen		0	38	0	6.281	0	89	0	4	10	767	0	0
Eindtotaal		0	725	1.919	7.974	0	4.724	912	22.740	2.703	11.629	12.257	2.724

Verzamel en consolidatiestaat baten

Verzamel en consolidatiestaat	Som van Bedrag x €1.000										Totaal Baten
	Baten	411 Inkomensoverdrachten van het rijk	421 Baten m.b.t. vergoeding en verhaal sociale uitkeringen	422 Overige inkomensoverdrachten van de overheid (excl. het Rijk)	423 Overige vermogensoverdrachten	424 Overige investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten	425 Overige Reserveringen	61 Kapitaallasten	62 Overige verrekeningen van kostenplaatsen	63 Overige verrekeningen	
724 Lijkbezorging	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	134
725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6.452
726 Baten rioolheffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.752
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu	0	10	0	31	225	0	0	0	0	0	9.730
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting											
810 Ruimtelijke ordening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	167
820 Woningexploitatie/woningbouw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	469
821 Stads- en dorpsvernieuwing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
822 Overige volkshuisvesting	0	22	0	0	0	0	0	0	0	80	309
823 Bouwvergunningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	958
830 Bouwgrondexploitatie	0	0	0	0	0	52	0	0	0	1.031	26.969
Totaal 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	0	22	0	0	0	52	0	0	0	1.111	28.872
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen											
911 Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
913 Overige financiële middelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	884
914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.731
921 Uitkeringen gemeentefonds	0	68.474	0	0	0	0	0	0	0	0	68.474
922 Algemene baten en lasten	0	0	0	0	113	0	0	0	0	0	155
931 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.271
932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.450
936 Baten toeristenbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	292
937 Baten hondenbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	130
939 Baten precariobelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	370
960 Saldo van kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0	0	0	1.923	0	1.923
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	68.474	0	0	113	0	0	0	1.923	0	85.679
Totaal Baten en lasten	0	89.309	2.188	4.310	3.145	52	0	0	1.923	1.167	163.212
Mutaties reserves											
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen											
980 Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfuncties 0 tot en met 9	0	0	0	0	0	0	4.944	0	0	0	4.944
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	4.944	0	0	0	4.944
Totaal Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	4.944	0	0	0	4.944
Resultaat na mutaties reserves											
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen											
990 Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Resultaat na mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostenplaatsen											
Kostenplaatsen											
Kostenplaatsen	0	0	93	350	32	0	0	15.905	46.566	0	70.134
Totaal Kostenplaatsen	0	0	93	350	32	0	0	15.905	46.566	0	70.134
Totaal Kostenplaatsen	0	0	93	350	32	0	0	15.905	46.566	0	70.134
Eindtotaal	0	89.309	2.280	4.661	3.177	52	4.944	15.905	48.489	1.167	238.290

Verzamel en consolidatiestaat baten

Single information Single audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF							
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussenliggende afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01 € 547.912	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02 € 58.267	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03 € 76.029	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04 € 114.178	
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) ...)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01 60603 Rijswijk	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02 129.59	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03 3.08		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2015 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01 € 18.292.604	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02 € 308.712	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03 € 615.279	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04 € 15.204	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05 € 42.221
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07 € 81.829	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08 € 19.572	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09 € 0	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10 € 2.552	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11 € 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2015 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01 € 125.616	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02 € 20.400	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03 € 11.932	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04 € 95.699	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05 € 30.732
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07 € 0	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09 Ja		Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06 € 0

V AFKORTINGEN

Afkorting	Omschrijving
AB	algemeen bestuur
APV Rijswijk	Algemene plaatselijke verordening Rijswijk
ARBO -wetgeving	Arbidsomstandigheden wetgeving
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZC	Asielzoekerscentrum
BBR	Belangen Bedrijven Rijswijk
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BGP	Bruto gemeentelijk product
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BHV	Bedrijfshulpverlening
BI-zone	Bedrijven Investeringszone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOR-fonds	Regionaal fonds bereikbaarheidsoffensief Haaglanden
B.O.S.-impuls	Buurt, Onderwijs en Sport impuls
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR-UWO	Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en de Uitwerkingsovereenkomst
CBR	Centraal Bureau Rijvaardigheid
CER	Compensatie eigen risico
CFV	Centraal Fonds Volkshuisvesting
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
DB	dagelijks bestuur
DPL	Duurzaamheidsprestatie op locatie
DSW	Dienst Sociale Werkvoorziening
ECB	Europese Centrale Bank
EMU-saldo	het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking
EZ	Economische Zaken
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
GBA/BRP	Basisregistratie en Burgelijke stand
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
GWS-systeem	Geïntegreerd Welzijn systeem
HH	Huishoudelijke Hulp
loaw	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers
loaz	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISV	Investeringsbudget stedelijke vernieuwing
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KCC	Klant Contact Center
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten
KPI	Kernprestatie indicatoren
LBSNN	Landelijk Beraad Stedenband Nederland-Nicaragua
LEGO	Leren, Eigen Verantwoordelijkheid, Groei en ontwikkeling
LTA	Landelijk Transitie Arrangement
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MIRT-verkenning	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport-verkenning
MOP	Meerjarenonderhoudsplannen
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MRDH	Metropoolregio Den Haag
NEN	Nederlands Normalisatie Instituut
NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma
OAB	Wet op onderwijsachterstandenbeleid

Afkorting	Omschrijving
ODH	Omgevingsdienst Haaglanden
OKE	Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en Educatie
OZB	Onroerendezaakbelasting
OV	Openbaar Vervoer
PBO	Bepalend Orgaan
PGB	Persoonsgebondenbudget
PPP	Plaspoelpolder
Pps	Publiek-private-samenwerking
PUZA	Publiekszaken
PvA	Plan van Aanpak
RBO	Regionaal Bestuurlijk Overleg
REO	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
RI & E	Risico-inventarisatie & -evaluatie
RGT	revitalisering generiek toezicht
RO-procedure	Ruimtelijke Ontwikkeling -procedure
RPA	Regionale beleidsafspraken
RTV Rijswijk	Rijswijk Televisie Informatie Rijswijk
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SSC	Shared Service Center
SEO	Stichting voor Economisch Onderzoek
SGBO onderzoek	Sociaal-geografisch en bestuurskundig onderzoek
SMW	Schoolmaatschappelijk Werk
SOR	Stichting Omroep Rijswijk
SRK	Stichting rijswijkse kinderopvang
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TMA	Talenten Motivatie Analyse
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Vavo	Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
VMBO	Vorbereidend Middelbaar beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VOROC	Voortgezet Onderwijs ROC
VRH	Veiligheidsregio Haaglanden
VRI	Verkeersregelinstallatie
VTH	Vergunning-verlening en handhavingstaken
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WEB	Wet educatie Beroepsonderwijs
WEC	Wet op expertisecentra
Wet Bopz	Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen
Wet BRP	Wet basisregistratie persoonsgegevens
WFIA	WestHolland Foreign Investment Agency
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WML	Wettelijke minimumloon
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WPO	Wet op het primair onderwijs
WRO	Wet ruimtelijke ordening
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WsW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WVO	Wet op voortgezet onderwijs
WW	Werkloosheidswet
WWnV	Wet werken naar vermogen
ZIN	Zorg in Natura